

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

χρήσεως από 1η Ιανουαρίου μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2011

Σύμφωνα με το Ν.3556/2007

Απρίλιος 2012

Πίνακας Περιεχομένων

Έκθεση Διαχείρισης του Δ.Σ.

Επεξηγηματική Έκθεση

Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Δήλωση (άρθρο 4 παρ.2 του Ν. 3556/2007)

Διαθεσιμότητα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς της 31ης Δεκεμβρίου 2011

Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας Πειραιώς βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς της 31ης Δεκεμβρίου 2011

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες της χρήσης από 1/1/2010 μέχρι 31/12/2011 (δημοσιευμένα βάσει του Ν.2190, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ)

Πληροφορίες βάσει του άρθρου 10 του Ν. 3401/ 2005

Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων

Έκθεση ελέγχου επί της έκθεσης διάθεσης αντληθέντων κεφαλαίων

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ¹

Ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας υποχώρησε το 2011 στο 3,9% έναντι 5,3% το 2010, ενώ αναμένεται νέα υποχώρηση το 2012 στο 3,5%. Η κρίση χρέους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) ήταν κυρίαρχη σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς που πέρασε, με αποτέλεσμα ο ρυθμός ανάπτυξης στην Ευρωζώνη να περιορισθεί στο 1,4%, ενώ αναμένεται να οδηγήσει την οικονομία της σε ύφεση 0,3% το 2012.

Για τη χώρα μας το 2011 αποτέλεσε το δεύτερο έτος εφαρμογής του Οικονομικού Προγράμματος Προσαρμογής που συμφωνήθηκε με την ΕΕ, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Κατά το έτος αυτό η ελληνική οικονομία βρέθηκε για τέταρτη χρονιά σε τροχιά συρρίκνωσης, με μείωση του ΑΕΠ κατά 6,9% από -3,5% το 2010. Κύρια χαρακτηριστικά του μακροοικονομικού περιβάλλοντος ήταν η σημαντική μείωση της εγχώριας κατανάλωσης (-7,5%), η μείωση του πληθωρισμού στο 3,3% από 4,7% το 2010, αλλά και η ραγδαία επιδείνωση της ανεργίας στο 17,7% το 2011 από 12,5% το 2010 με τάση επιτάχυνσης (ΕΛΣΤΑΤ). Παρά τη σημαντική ύφεση, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το 2011 μειώθηκε μόνο κατά €1,9 δισ στο 9,8% του ΑΕΠ από 10,1% το 2010 (ΤΤΕ). Από δημοσιονομικής πλευράς, παρά τις αποκλίσεις από τον αρχικό στόχο του οικονομικού προγράμματος και με τη λήψη επιπρόσθετων μέτρων, το έλλειμμα του προϋπολογισμού της γενικής κυβέρνησης διαμορφώθηκε στο 9,2% του ΑΕΠ το 2011 από 10,6% το 2010 (Υπουργείο Οικονομικών).

Παρά την πρόοδο που επιτεύχθηκε τη διετία 2010-2011 με την εφαρμογή του Προγράμματος Προσαρμογής (μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, προώθηση σημαντικών διαρθρωτικών αλλαγών σε νομοθετικό επίπεδο και ανάκτηση μέρους της απολεσθείσας ανταγωνιστικότητας της τελευταίας δεκαετίας), το υπερβολικό ύψος του δημοσίου χρέους ως προς το ΑΕΠ και η επακόλουθη εκτίμηση αδυναμίας πρόσβασης στις αγορές για μεγάλο χρονικό διάστημα, οδήγησαν στη συμφωνία για ένα δεύτερο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής της Ελλάδος ύψους €130 δισ και στην εφαρμογή του προγράμματος ανταλλαγής ομολόγων του ιδιωτικού τομέα, γνωστού ως PSI (Private Sector Involvement). Η υπογραφή του πρώτου και η υλοποίηση του δεύτερου το Μάρτιο 2012 αφαίρεσαν ένα σημαντικό κομμάτι αβεβαιότητας ως προς τις προοπτικές της χώρας, χωρίς, ωστόσο, αυτό να σημαίνει ότι δεν παραμένουν σοβαρές προκλήσεις σε σχέση με την πορεία της οικονομίας.

Το Μάρτιο του 2012, στο πλαίσιο των αποφάσεων της Συνόδου Κορυφής της ΕΕ της 21ης Φεβρουαρίου 2012, που προσδιόρισαν το πλαίσιο του προγράμματος PSI για την απομείωση του δημόσιου χρέους κατά 53,5%, τέθηκε σε εφαρμογή η διαδικασία ανταλλαγής των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ). Οι ιδιώτες κάτοχοι ΟΕΔ (φυσικά και νομικά πρόσωπα) που συμμετείχαν στο πρόγραμμα έλαβαν νέα ΟΕΔ ονομαστικής αξίας ίσης με το 31,5% της ονομαστικής αξίας των παλαιών ομολόγων και ομόλογα (ετήσια και διετή) εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕFSF) αξίας ίσης με το 15% της ονομαστικής αξίας των ανταλλάξιμων ομολόγων. Το αποτέλεσμα του PSI εξελίχθηκε ομαλά και οι όροι ανταλλαγής εφαρμόστηκαν σε ομόλογα ονομαστικής αξίας €199 δισ ή 97% επί της συνολικής ονομαστικής αξίας των επιλέξιμων ομολόγων.

Η συμμετοχή των ελληνικών τραπεζών στο PSI είχε σημαντική αρνητική επίπτωση στα ίδια κεφάλαιά τους και στην κεφαλαιακή τους επάρκεια. Για το λόγο αυτό, οι ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ, στο πλαίσιο του δεύτερου Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής της χώρας, έχουν ήδη διασφαλίσει πλήρως την κεφαλαιακή επάρκεια του τραπεζικού συστήματος και τη δυνατότητα χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας.

¹ όλα τα οικονομικά στοιχεία της Έκθεσης Διαχείρισης για το 2011 και τα συγκριτικά στοιχεία του 2010 είναι χωρίς τις δραστηριότητες του Ομίλου στην Αίγυπτο, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως διακοπτόμενες στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2011, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) ζήτησε και έλαβε από αυτές (στο τέλος Ιανουαρίου 2012) λεπτομερή Στρατηγικά-Επιχειρηματικά Σχέδια για την περίοδο 2012-2015. Με βάση αυτά τα σχέδια, τα οποία περιλαμβάνουν τόσο τις επιπτώσεις του PSI, όσο και τα αποτελέσματα του διαγνωστικού ελέγχου που διεξήγαγε η BlackRock Solutions με οδηγία της ΤτΕ στα εγχώρια δανειακά χαρτοφυλάκια των ελληνικών τραπεζικών ομίλων το 2011, θα καθοριστούν οι κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών. Παράλληλα, υποβλήθηκαν στο τέλος Μαρτίου 2012 προς την ΤτΕ τα Σχέδια Ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών. Σύμφωνα με το Μνημόνιο Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Πολιτικών, *«οι τράπεζες οι οποίες υποβάλλουν βιώσιμα σχέδια αύξησης κεφαλαίου θα έχουν τη δυνατότητα να λάβουν δημόσια στήριξη με τρόπο ο οποίος διατηρεί τα κίνητρα του ιδιωτικού τομέα να βάλουν κεφάλαια και ως εκ τούτου να μειωθεί το βάρος για τους φορολογούμενους. Ειδικότερα οι τράπεζες θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε κεφάλαιο από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) μέσω κοινών μετοχών και μετατρέψιμων υπό αίρεση ομολογιών»*. Στο πλαίσιο αυτό, σημειώνεται ότι το ΕΤΧΣ έχει ήδη παράσχει Βεβαίωση Δέσμευσης για τη συμμετοχή του στην επικείμενη ΑΜΚ της Τράπεζας Πειραιώς μέχρι το ποσό των €5,0 δισ. Η ανακεφαλαιοποίηση του ελληνικού τραπεζικού τομέα θα πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου 2012, προκειμένου οι ελληνικοί τραπεζικοί όμιλοι να διαθέτουν δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier 1) 9% το Σεπτέμβριο του 2012 και 10% τον Ιούνιο του 2013.

Η χαμηλή πιστοληπτική αξιολόγησή των ελληνικών τραπεζών ως απόρροια των υποβαθμίσεων της αξιολόγησης της χώρας, ο αποκλεισμός τους από τις αγορές άντλησης κεφαλαίων και ο περιορισμός της ρευστότητας από τη μείωση των καταθέσεων, αντισταθμίστηκαν κυρίως από τα συνδυασμένα μέτρα ενίσχυσης της ρευστότητας εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου και του Ευρωσυστήματος. Η μεγάλη εκροή καταθέσεων από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα οφείλεται πρωτίστως στην αυξημένη ανάγκη χρησιμοποίησης των καταθέσεων από τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις για την κάλυψη λειτουργικών ή πάγιων αναγκών, καθώς και φορολογικών υποχρεώσεων και, κατά δεύτερον, στη συντηρούμενη αβεβαιότητα λόγω της κρίσης χρέους. Η υλοποίηση των αποφάσεων των ευρωπαϊκών Συνόδων Κορυφής αναφορικά με το νέο Οικονομικό Πρόγραμμα αναμένεται να επαναφέρει σταδιακά την εμπιστοσύνη των καταθετών στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα.

Παράλληλα, το τραπεζικό σύστημα, προκειμένου να αντιμετωπίσει τη δύσκολη αυτή συγκυρία, επικεντρώθηκε και το 2011 σε περαιτέρω συγκράτηση του λειτουργικού κόστους και αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων του, καθώς και σε κινήσεις ενδυνάμωσης της κεφαλαιακής του επάρκειας. Το επίπεδο κεφαλαίων παρέμενε ικανοποιητικό πριν την υλοποίηση του PSI και παρά τη σημαντική οικονομική κρίση. Το γεγονός αυτό αποτυπώθηκε και στα αποτελέσματα της δεύτερης πανευρωπαϊκής άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που διενεργήθηκε από την European Banking Authority (EBA) και ανακοινώθηκε στις 15 Ιουλίου 2011 (δείκτης Core Tier I Ομίλου Πειραιώς 5,3% στο ακραία δυσμενές σενάριο με ελάχιστο όριο το 5%).

Η Τράπεζα Πειραιώς έδωσε έμφαση τη χρονιά που πέρασε στη διατήρηση επαρκούς ρευστότητας και στη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου για τη θωράκιση του ισολογισμού της. Βασική μέριμνα παρέμεινε η συνεχής υποστήριξη των πελατών του Ομίλου, επιχειρήσεων και νοικοκυριών, με τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και την αποτελεσματικότερη δυνατή διαχείριση των πελατειακών σχέσεων. Έτσι, παρά την υποχώρηση των τραπεζικών δραστηριοτήτων στην ελληνική αγορά, η εκτεταμένη παρουσία δικτύου καταστημάτων και οι εντατικές προσπάθειες του ανθρώπινου δυναμικού του Ομίλου συνέβαλαν στην αύξηση του αριθμού των πελατών της Τράπεζας στην Ελλάδα κατά 180 χιλ περίπου, φτάνοντας τα 2,5 εκατ πελάτες στο τέλος του 2011. Ταυτόχρονα, οι πελάτες του Ομίλου εκτός Ελλάδας ανήλθαν σε 1 εκατ περίπου, διαμορφώνοντας το συνολικό αριθμό πελατών του Ομίλου στα 3,5 εκατ. Σημειώνεται ότι στο τέλος του 2011 οι διεθνείς δραστηριότητες του Ομίλου (εκτός της θυγατρικής τράπεζας Αιγύπτου που τελεί υπό πώληση και εμφανίζεται έτσι ως διακοπόμενη δραστηριότητα στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις) αποτελούσαν το 19% του ενεργητικού του με ευρεία διασπορά σε 8 χώρες.

Σε εταιρικό επίπεδο, μεταξύ των σημαντικότερων γεγονότων για τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς κατά τη διάρκεια του 2011, ήταν τα ακόλουθα:

- Στις 31 Ιανουαρίου 2011 ολοκληρώθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς ύψους €807 εκατ.
- Στις 9 Φεβρουαρίου 2011 πραγματοποιήθηκε έκδοση δανείου καλυμμένων ομολογιών €1.250 εκατ διάρκειας 3 ετών ενισχύοντας τη ρευστότητα της Τράπεζας.
- Στις 10 Φεβρουαρίου 2011 ορίστηκε ο κ. Σταύρος Λεκκάκος CEO & Διευθύνων Σύμβουλος.
- Στις 30 Δεκεμβρίου 2011 η Τράπεζα Πειραιώς, κατόπιν απόφασης της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης στις 23.12.11 που ελήφθη σύμφωνα με το Ν. 3723/2008 «για την ενίσχυση της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας», ολοκλήρωσε διαδικασία αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της ύψους €380 εκατ με την έκδοση 1.266.666.666 νέων προνομιούχων μετοχών χωρίς ψήφο, οι οποίες ανελήφθησαν από το Ελληνικό Δημόσιο.
- Κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) στις 18 Μαΐου 2011 εξελέγησαν οι κ.κ. Jiri Smejck και Konstantin Yanakon ως νέα Μη Εκτελεστικά Μέλη του ΔΣ της Τράπεζας Πειραιώς. Επίσης, σε αντίστοιχη συνεδρίαση στις 18 Ιανουαρίου 2012 εκλέχθηκε ο κ. Παναγιώτης Ρουμελιώτης ως Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Τράπεζας.

Σε σχέση με τη χρηματοοικονομική επίδοση του Ομίλου Πειραιώς, σημειώνεται ότι το ενεργητικό του στο τέλος Δεκεμβρίου 2011 διαμορφώθηκε σε €49,4 δισ (εκ των οποίων €1,2 δισ ενεργητικό των διακοπόμενων δραστηριοτήτων), μειωμένο κατά 14% σε ετήσια βάση. Τα δάνεια του Ομίλου προ προβλέψεων στο τέλος Δεκεμβρίου 2011 διαμορφώθηκαν σε €37,1 δισ: €29,7 δισ στην Ελλάδα και €7,3 δισ στο εξωτερικό (-3% και -4% ετησίως αντίστοιχα). Από την πλευρά του παθητικού, το σύνολο των καταθέσεων και ομολόγων λιανικής του Ομίλου μειώθηκε κατά 23% στα €22,0 δισ. Οι καταθέσεις στην Ελλάδα σημείωσαν ετήσια μείωση 26%, με την υποχώρηση αυτή να συνδέεται με τη συνολική μείωση των καταθέσεων της ελληνικής τραπεζικής αγοράς, ενώ σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη των καταθέσεων της Τράπεζας διαδραμάτισαν οι καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες μηδενίστηκαν στο τέλος του 2011 από €1,65 δισ το Δεκέμβριο 2010. Οι καταθέσεις από τις διεθνείς δραστηριότητες του Ομίλου μειώθηκαν κατά 8% στη διάρκεια του 2011.

Η ρευστότητα της Τράπεζας Πειραιώς, όπως και όλων των μεγάλων ελληνικών τραπεζών, ενισχύθηκε το 2011 από τη χρήση του προγράμματος κρατικής ενίσχυσης ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας βάσει του Ν.3723/2008. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα Πειραιώς κατά τη διάρκεια του 2011 έλαβε από τον Πυλώνα II (ομόλογα έκδοσης της Τράπεζας με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου) πρόσθετες εγγυήσεις €5 δισ φθάνοντας στα €13,1 δισ. Επιπλέον, από τον Πυλώνα III του Ν.3723/2008 που αφορά σε ειδικά ομόλογα, η Τράπεζα είχε σε χρήση €424 εκατ στις 31.12.11. Σημειώνεται ότι κατά τα οριζόμενα από το Ν.3723/2008 εκπρόσωπος του ελληνικού Δημοσίου είναι ο κ. Αθανάσιος Τσούμας, ο οποίος συμμετέχει στις συνεδριάσεις του ΔΣ της Τράπεζας Πειραιώς.

Αναφορικά με την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου, τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών του Ομίλου Πειραιώς βάσει ΔΠΧΑ 7 διαμορφώθηκαν στο 13,5% των συνολικών χορηγήσεων στο τέλος του 2011. Η επιδείνωση του δείκτη από το 7,5% το 2010 προήλθε πρωτίστως από την Ελλάδα, λόγω εμβάθυνσης της ύφεσης και εκτεταμένης χειροτέρευσης του οικονομικού κλίματος και δευτερευόντως από τις διεθνείς δραστηριότητες. Ειδικά για την Ελλάδα υπενθυμίζεται ότι ο αντίστοιχος δείκτης για το σύνολο της αγοράς προσέγγισε το 16% (εκτίμηση, στοιχεία ΤτΕ) από 10% το 2010. Σημειώνεται ότι η ποιότητα του εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου των ελληνικών τραπεζών και των θυγατρικών τους στην Ελλάδα εξετάστηκε ενδελεχώς κατά τη διαγνωστική άσκηση ελέγχου της εταιρείας BlackRock Solutions, κατόπιν οδηγίας της Τράπεζας της Ελλάδος. Το αποτέλεσμα της άσκησης, το οποίο αναμένεται να ανακοινωθεί από την ΤτΕ και έχει περιληφθεί στο σχέδιο ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, επιβεβαίωσε τη συνετή πιστωτική πολιτική που έχει διαχρονικά ακολουθήσει η Τράπεζα Πειραιώς, καθώς η αναμενόμενη

ζημία (Expected Loss) ως ποσοστό των δανείων της εκτιμήθηκε στο 10% έναντι ποσοστού 11% για την ελληνική αγορά, με σημαντικά καλύτερη επίδοση στα δάνεια προς πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως και στα καταναλωτικά δάνεια.

Σχεδόν αμετάβλητα παρέμειναν τα έσοδα από οργανικές πηγές (καθαρά έντοκα έσοδα και προμήθειες) στα €1.364 εκατ το 2011 από €1.376 εκατ το 2010 (-1%). Ειδικότερα, τα καθαρά έντοκα έσοδα παρουσίασαν οριακή μείωση 1% στα €1.173 εκατ κυρίως λόγω του αυξημένου κόστους των καταθέσεων, αλλά και του κόστους άντλησης ρευστότητας από το Ευρωσύστημα, ενώ η ανατιμολόγηση των δανείων στη διάρκεια του 2011 λειτούργησε εξισορροπητικά. Ανθεκτικότητα επέδειξαν και τα καθαρά έσοδα προμηθειών (+1% σε ετήσια βάση), τα οποία διαμορφώθηκαν σε €190 εκατ από €188 εκατ το 2010, με αύξηση των προμηθειών εμπορικής τραπεζικής στα €168 εκατ από €162 εκατ το 2010 (+4%).

Το κόστος λειτουργίας του Ομίλου το 2011 μειώθηκε σημαντικά κατά 5% σε σχέση με το 2010, επιτυγχάνοντας το στόχο που είχε τεθεί και επιβεβαιώνοντας με τη φθίνουσα πορεία του από την έναρξη της κρίσης (2008: €865 εκατ, 2009: €858 εκατ, 2010: €837 εκατ, 2011: €796 εκατ) την επιτυχή πολιτική περαιτέρω ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας που ακολουθεί ο Όμιλος. Πιο συγκεκριμένα, οι αμοιβές προσωπικού μειώθηκαν κατά 5%, ενώ η προσπάθεια εξορθολογισμού των γενικών εξόδων διοίκησης απέφερε ετήσια μείωση 8%. Κατά την 3ετία 2009-2011 το λειτουργικό κόστος του Ομίλου υποχώρησε 8%, ενώ στην Ελλάδα η αντίστοιχη μείωση ανήλθε σε 13%.

Το έξοδο απομείωσης της αξίας δανείων, ομολόγων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού αυξήθηκε σημαντικά το 2011 στα €7,9 δισ έναντι €0,6 δισ το 2010, συμπεριλαμβάνοντας το έξοδο συμμετοχής στο PSI και το έξοδο απομείωσης για δάνεια, το οποίο ήταν ιδιαίτερα αυξημένο λόγω των συνθηκών του μακροοικονομικού περιβάλλοντος. Επίσης, εκτός των τελευταίων δύο απομειώσεων, το 2011 περιλαμβάνει ποσό €84 εκατ που αφορά κυρίως σε απομείωση αξίας άυλων στοιχείων ενεργητικού (goodwill), καθώς και ποσό €0,3 δισ που αφορά την «ανακύκλωση» στα αποτελέσματα του αρνητικού αποθεματικού χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου. Σημειώνεται ότι τόσο η απομείωση αξίας άυλων στοιχείων, όσο και η «ανακύκλωση» του αρνητικού αποθεματικού, δεν επηρέασαν τα εποπτικά κεφάλαια του Ομίλου, καθώς ήδη αποτελούσαν αφαιρετικά στοιχεία αυτών. Εκτός των παραπάνω, τέλος, το έξοδο απομείωσης περιλαμβάνει ποσό €47 εκατ που αφορά σε απομείωση της αξίας λοιπών απαιτήσεων.

Ο Όμιλος Πειραιώς, μετά από απόφαση του ΔΣ της Τράπεζας στις 07.03.12 συμμετείχε στο πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων PSI με το σύνολο των επιλέξιμων ΟΕΔ και δανείων που είχε στην κατοχή του, η ονομαστική αξία των οποίων ανερχόταν σε €7,7 δισ.

Στο πλαίσιο αυτό, η συνολική απομείωση που αναγνωρίστηκε κατά τη χρήση 2011 και σχετίζεται με τη συμμετοχή του Ομίλου στο PSI ανήλθε σε €5,9 δισ (€1,1 δισ στο 9μηνο 2011 και €4,8 δισ στο 4^ο 3μηνο του 2011). Σημειώνεται ότι υπήρξε επιβάρυνση και από την αποτίμηση του εμπορικού χαρτοφυλακίου ΟΕΔ ονομαστικής αξίας €0,4 δισ που σε εύλογη αξία αποτιμήθηκε στις 31.12.11 σε €0,1 δισ και αποτυπώθηκε στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του 2011.

Η προ φόρων και απομειώσεων κερδοφορία του Ομίλου για το 2011 διαμορφώθηκε σε €385 εκατ από €635 εκατ το 2010, ενώ εξαιρουμένων των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων, τα οποία επηρεάστηκαν δυσμενώς από τη σημαντική μείωση της αξίας των ΟΕΔ το 2011, αλλά και την απομείωση συμμετοχών σε ακίνητα του Citylink, τα προ φόρων και απομειώσεων αποτελέσματα διαμορφώθηκαν σε €592 εκατ από €638 εκατ το 2010.

Τα μετά από φόρους αποτελέσματα του Ομίλου για το 2011 από συνεχιζόμενες δραστηριότητες διαμορφώθηκαν σε ζημία €6,6 δισ, ενώ το καθαρό συγκεντρωτικό συνολικό εισόδημα, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και η αποτίμηση του «Διαθέσιμου προς Πώληση» χαρτοφυλακίου που επηρέασε την Καθαρή Θέση, διαμορφώθηκε σε -€6,3 δισ. Το αποτέλεσμα των διακοπόμενων δραστηριοτήτων

διαμορφώθηκε το 2011 σε €37 εκατ ζημία, εκ των οποίων €0,8 εκατ ζημία αναλογούσε σε μετόχους μειοψηφίας.

Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου διαμορφώθηκε σε αρνητικό επίπεδο, κυρίως λόγω της ζημίας από τη συμμετοχή στο PSI. Το ΕΤΧΣ έχει ήδη δεσμευθεί για τη συμμετοχή του στην επικείμενη ΑΜΚ της Τράπεζας μέχρι το ποσό των €5,0 δισ, με αποτέλεσμα την αποκατάσταση του συνολικού δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας (9,7%, pro-forma). Σημειώνεται ότι ποσό €0,4 δισ αναβαλλόμενου φόρου (έσοδο) που σχετίζεται με το PSI εκτιμάται βάσιμα ότι θα αναγνωρισθεί το 1ο 3μηνο 2012, ενισχύοντας ισόποσα τα αποτελέσματα μετά από φόρους και τα ίδια κεφάλαια της περιόδου.

Σε σχέση με την εμπορική παρουσία του Ομίλου, σημειώνεται ότι το δίκτυο καταστημάτων του στο τέλος Δεκεμβρίου 2011 διαμορφώθηκε στις 797 μονάδες, με 346 καταστήματα στην Ελλάδα και 451 σε 8 χώρες στο εξωτερικό. Το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου στις 31.12.11 αριθμούσε 11.246 άτομα, 6.171 στην Ελλάδα και 5.075 στο εξωτερικό.

Σχετικά με τις συναλλαγές της Τράπεζας με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα, όπως μέλη ΔΣ και Διοίκησης της Τράπεζας και θυγατρικών της, σημειώνεται ότι αυτές δεν ήταν σημαντικές για το έτος 2011, ενώ σε κάθε περίπτωση περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Κατά την 31.12.11 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε ποσό €1.092.997.968,18 διαιρούμενο σε 285.831.641 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας €1,20 η καθεμία και (α) 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας €4,77 καθεμία καθώς και (β) 1.266.666.666 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας €0,30 καθεμία. Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς είναι άυλες και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Επισημαίνεται ότι η διαδικασία εισαγωγής για διαπραγμάτευση στο ΧΑ των νέων μετοχών που προκύπτουν από μεταβολή της ονομαστικής αξίας της μετοχής (reverse split) βάσει απόφασης της Γενικής Συνέλευσης (20.05.11) δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, με αποτέλεσμα να είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών 1.143.326.564 κοινές ονομαστικές μετοχές της Τράπεζας ονομαστικής αξίας €0,30 η καθεμία. Σημειώνεται ότι στο τέλος του 2011 η Τράπεζα Πειραιώς δεν κατείχε ίδιες μετοχές.

Η δημοσιονομική κατάσταση της Ελλάδας παραμένει ο βασικός παράγοντας κινδύνου για το 2012 για τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο και την Τράπεζα Πειραιώς. Οι τυχόν αρνητικές εξελίξεις στον τομέα αυτό επηρεάζουν σημαντικά τη ρευστότητα της Τράπεζας, αλλά και την ποιότητα του δανειακού της χαρτοφυλακίου. Η κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας Πειραιώς εκτιμάται ότι θα ισχυροποιηθεί σημαντικά μετά την υλοποίηση του σχεδίου ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών έως το Σεπτέμβριο του 2012. Ελπιδοφόρα ένδειξη αποτελεί η πρόσφατη άρση του "Restricted Default" στη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση της Ελλάδας και η αναβάθμισή της κατά τέσσερις βαθμίδες σε «B-» με σταθερές προοπτικές από την εταιρεία πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch (η Τράπεζα Πειραιώς έχει την ίδια διαβάθμιση και προοπτικές με τη χώρα από τις 20 Μαρτίου 2012).

Κύριοι άξονες της πολιτικής του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς για το 2012 παραμένουν η ενεργός διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, η διασφάλιση της κεφαλαιακής της επάρκειας, η θωράκιση της ποιότητας δανείων και η συγκράτηση του κόστους λειτουργίας, με στόχο τον περιορισμό του κατά περίπου 10%. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της ενεργούς στήριξης της πελατείας του Ομίλου, έμφαση δίνεται στη χρηματοδότηση επιλεγμένων κλάδων της οικονομίας με εξαγωγικό προσανατολισμό και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά.

Η διασφάλιση των χρηματοδοτικών αναγκών της χώρας για τα επόμενα τρία χρόνια, αλλά και περαιτέρω αν χρειαστεί, μετά την ολοκλήρωση του PSI και την έγκριση του νέου Οικονομικού Προγράμματος, αναμένεται να επιφέρουν σημαντική μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους. Η εφαρμογή του προγράμματος προσαρμογής, σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που έχουν δρομολογηθεί και την υλοποίηση του προγράμματος αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας, μπορούν να βελτιώσουν σταδιακά την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και το κλίμα στην αγορά, να συμβάλουν στη διαμόρφωση πλεονασματικών προϋπολογισμών -έστω πρωτογενώς- και να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις προοδευτικά για την επιζητούμενη ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας.

Μιχάλης Γ. Σάλλας

Πρόεδρος ΔΣ

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Πειραιώς προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της περιέχει πληροφορίες κατά την 31/12/2011 αναφορικά με τα ζητήματα της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

1) Πληροφορίες για το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας Πειραιώς

Κατά την 31/12/2011 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε ποσό ευρώ 1.092.997.968,18 € διαιρούμενο σε 285.831.641 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας 1,20 ευρώ η καθεμία και (α) 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας 4,77 καθεμία καθώς και (β) 1.266.666.666 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας 0,30€ καθεμία. Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς είναι άυλες και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Σημειώνεται ότι η αύξηση της ονομαστικής αξίας των κοινών μετοχών από τριάντα λεπτά (0,30) σε ένα ευρώ και είκοσι λεπτά (1,20) με ταυτόχρονη μείωση του αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας από ένα δισεκατομμύριο εκατόν σαράντα τρία εκατομμύρια τριακόσιες είκοσι έξι χιλιάδες πεντακόσιες εξήντα τέσσερις (1.143.326.564) σε διακόσιες ογδόντα πέντε χιλιάδες οκτακόσιες τριάντα μία χιλιάδες εξακόσιες σαράντα μία (285.831.641) (reverse split) αποφασίσθηκε με την από 20.05.2011 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης. Ωστόσο, η διαδικασία εισαγωγής για διαπραγμάτευση στο ΧΑ των νέων μετοχών που προκύπτουν από την προαναφερόμενη μεταβολή της ονομαστικής αξίας της μετοχής (reverse split) δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, με αποτέλεσμα να είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών 1.143.326.564 κοινές ονομαστικές μετοχές της Τράπεζας

Κάθε κοινή μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς, παρέχει στο μέτοχο όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της και ειδικότερα:

- Δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση.
- Δικαίωμα επί του μερίσματος από τα κέρδη της Τράπεζας. Μετά την αφαίρεση μόνο του τακτικού αποθεματικού, ποσοστό 35% των καθαρών κερδών διανέμεται από τα κέρδη κάθε χρήσης στους μετόχους ως πρώτο μέρισμα, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Κατ' εξαίρεση, για όσο διάστημα το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει προνομιούχες μετοχές της Τράπεζας, σύμφωνα με τον ν.3723/2008, η διανομή δεν μπορεί να υπερβεί το κατά τα ανωτέρω πρώτο μέρισμα. Η ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μετόχων ανακοινώνεται στην Τακτική ΓΣ. Το μέρισμα καταβάλλεται στο μέτοχο περίπου εντός επτά εργασίμων ημερών από την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων όπως ειδικότερα ανακοινώνεται μέσω του Τύπου. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση 5 ετών από το τέλος του έτους κατά το οποίο ενέκρινε τη διανομή του η Γενική Συνέλευση.
- Δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης ή, αντίστοιχα, της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στη μετοχή, εφόσον αυτό αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης.
- Δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας που πραγματοποιείται με μετρητά και έκδοση νέων μετοχών, εφόσον δεν αποφασίσει διαφορετικά η Γενική Συνέλευση που εγκρίνει την αύξηση.
- Δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Οι προνομιούχες μετοχές του ν. 3723/2008

Οι προαναφερόμενες προνομιούχες μετοχές της Τράπεζας κατέχονται όλες από το Ελληνικό Δημόσιο και εκδόθηκαν (α) με απόφαση της από 23.01.2009 Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά ποσό € 369.999.999,18, η οποία καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο με την εισφορά ίσης αξίας ομολόγων του και (β) με απόφαση της από 23.12.2011 Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά ποσό € 379.999.999,80, η οποία καλύφθηκε εξ ολοκλήρου

από το Ελληνικό Δημόσιο με την εισφορά ίσης αξίας ομολόγων του. Οι προνομιούχες μετοχές, σύμφωνα με το ν. 3723/2008, παρέχουν στο Ελληνικό Δημόσιο τα εξής προνόμια:

- Το δικαίωμα απόληψης σταθερής απόδοσης λογιζόμενης με ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί της τιμής διαθέσεως εκάστης των Προνομιούχων Μετοχών στο Ελληνικό Δημόσιο. Η απόληψη της απόδοσης γίνεται πριν από τα ποσά μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 και πριν από την διανομή μερίσματος στις κοινές μετοχές και ανεξαρτήτως διανομής ποσών μερίσματος προς τους λοιπούς μετόχους της τράπεζας, εφόσον όμως κατόπιν καταβολής της εν λόγω απόδοσης οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της τράπεζας σε απλή και ενοποιημένη βάση ικανοποιούν τους εκάστοτε οριζόμενους από την Τράπεζα της Ελλάδος ελάχιστους δείκτες. Η σταθερή απόδοση υπολογίζεται δεδουλευμένη σε ετήσια βάση, αναλογικά προς το χρόνο παραμονής του Ελληνικού Δημοσίου ως προνομιούχου μετόχου, και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της αντίστοιχης χρήσης από την Τακτική Γενική Συνέλευση.
- Το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων στις περιπτώσεις που ορίζει ο κ.ν.2190/20, (ήτοι της παραγράφου 5 του άρθρου 3, της παραγράφου 5 του άρθρου 4, της παραγράφου 12 του άρθρου 13, της παραγράφου 5 του άρθρου 15α και της παραγράφου 2 του άρθρου 72 του ΚΝ 2190/1920).
- Το δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, μέσω ενός εκπροσώπου του Δημοσίου, που δύναται να ορίζεται ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Το δικαίωμα αρνησικυρίας του εκπροσώπου του Δημοσίου στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους γενικούς διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή εφόσον ο εκπρόσωπος κρίνει ότι η απόφαση αυτή δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιαστικά τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας.
- Το δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετοχών της Τράπεζας και δικαίωμα αρνησικυρίας του εκπροσώπου του Δημοσίου κατά τη συζήτηση και λήψη απόφασης για τα ίδια ως άνω θέματα
- Το δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης του εκπροσώπου του Δημοσίου στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας για τους σκοπούς του Ν.3723/2008
- Το δικαίωμα προνομιακής έναντι όλων των άλλων μετόχων ικανοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου από το προϊόν της εκκαθάρισης.

Τα ανωτέρω προνόμια δεν θίγουν τα δικαιώματα των κομιστών των υβριδικών τίτλων Tier I, καθώς και οποιωνδήποτε άλλων, πλην κοινών μετοχών, τίτλων που προσμετρώνται στα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας.

Η ευθύνη των μετόχων της Τράπεζας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

- 2) Η μεταβίβαση των κοινών μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υπάρχει στο καταστατικό της οποιοσδήποτε περιορισμός για τη μεταβίβασή τους.

Σύμφωνα με το ν. 3723/2008 οι προνομιούχες μετοχές δεν μεταβιβάζονται από το Ελληνικό Δημόσιο σε τρίτα πρόσωπα και δεν μπορούν να εισαχθούν σε οργανωμένη αγορά.

- 3) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν. 3556/2007

Η "PPF Group N.V.", της οποίας κύριος μέτοχος πλειοψηφίας είναι ο κ. Petr Kellner κατέχει δικαιώματα ψήφου που ανέρχονται σε ποσοστό 5,72%, τα οποία κατέχει έμμεσα διά της μετόχου "Deutsche Bank Prague", που ενεργεί ως θεματοφύλακας της "PPF Group N.V.".

- 4) Κατά την 31/12/2011 δεν υφίσταντο κοινές μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς που να παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

- 5) Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Τράπεζας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέει από τις κοινές μετοχές της.
- 6) Δεν έχουν γνωστοποιηθεί στην Τράπεζα συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της, σχετικά με περιορισμούς στη μεταβίβαση των κοινών μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου.
- 7) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Σύμφωνα με το καταστατικό της Τράπεζας αν κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτηθεί, πεθάνει ή εκπέσει από το αξίωμα του με οποιοδήποτε τρόπο, ή κηρυχθεί έκπτωτο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τις συνεδριάσεις επί τρεις συνεχείς μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνεχίσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Τράπεζας χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9). Σε περίπτωση που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθούν κάτω από εννέα, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εκλέξει αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους ή των μελών που αντικαθίστανται προκειμένου το Διοικητικό Συμβούλιο να έχει και πάλι τουλάχιστον εννέα (9) μέλη. Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και ανακοινώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προσεχή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμα κι αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη. Πάντως, οι πράξεις του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου που έχει εκλεγεί με τον τρόπο αυτό θεωρούνται έγκυρες ακόμη και αν το μέλος αντικατασταθεί από τη Γενική Συνέλευση.

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Τράπεζας για το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεών του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920.

Ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ορίζεται και αντικαθίσταται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

- 8) Με την από 03/05/2007 απόφαση της Β' Επαναληπτικής Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας, όπως τροποποιήθηκε και προσαρμόσθηκε με την από 20/12/2010 απόφαση της Β' Επαναληπτικής Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, το Διοικητικό Συμβούλιο εξουσιοδοτήθηκε να αποφασίζει με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του, συνολικά ή σταδιακά και πάντοτε με παροχή δικαιώματος προτίμησης στους παλαιούς μετόχους, την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, μέχρι του ποσού 1.288.830.297,87 ευρώ με έκδοση νέων μετοχών στην εκάστοτε ισχύουσα ονομαστική αξία, που θα διατίθενται σε τιμή που θα ορίζει η σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η εξουσιοδότηση αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 στοιχ. β) του Κ.Ν. 2190/1920 ισχύει για μία πενταετία και μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για μια ακόμη πενταετία κάθε φορά.
- 9) Σύμφωνα με το άρθρο 28 ν. 3756/2009 (ΦΕΚ Α' 53/31.3.2009) δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών για όσο διάστημα η Τράπεζα υπάγεται στις διατάξεις του ν.3723/2008.
- 10) Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Τράπεζας κατόπιν δημόσιας πρότασης.
- 11) Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Τράπεζας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν αποζημίωσή τους σε περίπτωση αποχώρησής τους εξαιτίας διατύπωσης δημόσιας πρότασης.

Μιχάλης Γ. Σάλλας

Πρόεδρος Δ.Σ.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η παρούσα έκθεση εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας Πειραιώς προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της περιέχει πληροφορίες αναφορικά με τα ζητήματα της παραγράφου 3 εδ. δ του άρθρου 43α του Ν. 2190/1920.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ & ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η Τράπεζα Πειραιώς, ως εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, εφαρμόζει τις διατάξεις για την εταιρική διακυβέρνηση εισηγμένων εταιρειών που περιέχονται στο ν. 3016/2002, επιπλέον δε, ως χρηματοπιστωτικός οργανισμός που εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, η Τράπεζα εφαρμόζει τις αυστηρότερες ειδικές διατάξεις της Π.Δ./Τ.Ε. 2577/9.3.2006 για τις αρχές λειτουργίας και τα κριτήρια αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Περαιτέρω, η Τράπεζα Πειραιώς έχει καταρτίσει και εφαρμόζει Εσωτερικό Κανονισμό Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας ο οποίος αποτελεί εσωτερικό έγγραφο της Τράπεζας και λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του Καταστατικού της, το οποίο αποτελεί τον ιεραρχικά υπέρτερο κανονισμό λειτουργίας της. Στον Εσωτερικό Κανονισμό Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας ενσωματώνονται οι κανόνες που απορρέουν από το υποχρεωτικό θεσμικό πλαίσιο (ν. 3016/2002, Π.Δ./Τ.Ε. 2577/9.3.2006, απόφαση υπ' αριθμ. 5/204/14.11.2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, οι διατάξεις του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, κ.λπ.) και υιοθετούνται οι βέλτιστες διεθνείς πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης συμπεριλαμβανομένων των Αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ. Τόσο το Καταστατικό της Τράπεζας όσο και ο Εσωτερικός Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας της, ο οποίος έχει υποβληθεί εγγράφως στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr.

Βασικοί στόχοι του Κανονισμού είναι:

- i) η διασφάλιση της διαφάνειας, αρτιότητας, λειτουργικότητας και αποτελεσματικότητας του υφιστάμενου συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης και εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας, και
- ii) η ενίσχυση της εμπιστοσύνης προς την Τράπεζα των ημεδαπών και αλλοδαπών επενδυτών, των μετόχων, των εργαζομένων και των πελατών της,
- iii) η διαρκής συμμόρφωση της Τράπεζας με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, οι οποίες ρυθμίζουν την οργάνωση και λειτουργία της, καθώς και τις δραστηριότητές της,
- iv) η διαμόρφωση πλαισίου αυτορρύθμισης της λειτουργίας της Τράπεζας με τη θέσπιση δεσμευτικών κανόνων για τη διοίκηση, τα στελέχη και το προσωπικό της, οι οποίοι λειτουργούν συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου και θεσπίζονται με γνώμονα την ενίσχυση της χρηστής και υπεύθυνης διοίκησης και λειτουργίας της Τράπεζας.

Η οργανωτική δομή της Τράπεζας ευθυγραμμίζεται με τις εκάστοτε ισχύουσες αρχές του θεσμικού πλαισίου, το οποίο διέπει τη λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων, και είναι διαρθρωμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των κύριων επιχειρησιακών τομέων, στους οποίους δραστηριοποιείται. Η διασφάλιση αποτελεσματικής οργανωτικής δομής και ο σαφής καθορισμός των αρμοδιοτήτων και ορίων ευθύνης κάθε υπηρεσιακής μονάδας της Τράπεζας αποτελούν τη βάση, στην οποία στηρίζονται η λειτουργία και οι εργασίες της Τράπεζας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στο σχεδιασμό σαφούς οργανωτικής διάρθρωσης με ευκρινείς, διαφανείς και συνεπείς γραμμές ευθύνης, στη θέσπιση αποτελεσματικών και αναλυτικών διαδικασιών διεξαγωγής των εργασιών της Τράπεζας και επαρκών μηχανισμών ελέγχου αυτών, καθώς και στον εντοπισμό, διαχείριση, παρακολούθηση και αναφορά των κινδύνων, τους οποίους αναλαμβάνει ή ενδέχεται να αναλάβει η Τράπεζα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της.

Βασικό μέλημα της Τράπεζας αποτελεί, επίσης, η ανάπτυξη και η συνεχής αναβάθμιση, τόσο σε ατομικό όσο και σε επίπεδο Ομίλου, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της, το οποίο αποτελεί σύνολο επαρκώς τεκμηριωμένων και λεπτομερώς καταγεγραμμένων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών, ενσωματώνει τις βέλτιστες αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης και καλύπτει σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα και συναλλαγή της Τράπεζας, συντελώντας στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της.

Στον Εσωτερικό Κανονισμό Εταιρικής Διακυβέρνησης & Λειτουργίας γίνεται αναλυτική αναφορά στις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των βασικών οργάνων της Τράπεζας, και ιδίως αναφορικά με το Διοικητικό Συμβούλιο, την Εκτελεστική Επιτροπή Ομίλου, την Επιτροπή Ελέγχου, την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, την Επιτροπή Αμοιβών και Αξιολόγησης Management, Διαδοχής και Αναπλήρωσης Μελών Δ.Σ. και τις Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων και Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας Πειραιώς είναι το ανώτατο όργανο της Τράπεζας και είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, για την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι διαδικασίες και οι κανόνες σύγκλησης, συμμετοχής και λήψης αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση, καθώς και οι αρμοδιότητες αυτής ρυθμίζονται αναλυτικά από τις διατάξεις του καταστατικού της Τράπεζας και του Κ.Ν. 2190/1920.

Η Τράπεζα διασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των μετόχων της που βρίσκονται στην ίδια θέση. Κάθε κοινή μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς παρέχει στο κάτοχο αυτής όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της, και ιδίως:

- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση.
- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα κέρδη της Τράπεζας. Μετά την αφαίρεση μόνο του τακτικού αποθεματικού, ποσοστό 35% των καθαρών κερδών διανέμεται από τα κέρδη κάθε χρήσης στους μετόχους ως πρώτο μέρος, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Κατ' εξαίρεση, για όσο διάστημα το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει προνομιούχες μετοχές της Τράπεζας, σύμφωνα με τον ν.3723/2008, η διανομή δεν μπορεί να υπερβεί το κατά τα ανωτέρω πρώτο μέρος. Η ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μετόχων ανακοινώνεται στην Τακτική Γενική Συνέλευση. Το μέρος καταβάλλεται στο μέτοχο περίπου εντός επτά εργασίμων ημερών από την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων όπως ειδικότερα ανακοινώνεται μέσω του Τύπου. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση 5 ετών από το τέλος του έτους κατά το οποίο ενέκρινε τη διανομή του η Γενική Συνέλευση.
- Το δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης ή, αντίστοιχα, της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στη μετοχή, εφόσον αυτό αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης.
- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας που πραγματοποιείται με μετρητά και έκδοση νέων μετοχών, εφόσον δεν αποφασίσει διαφορετικά η Γενική Συνέλευση που αποφασίζει την αύξηση.
- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Τα δικαιώματα της μειοψηφίας ρυθμίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 39 επ. του κ.ν. 2190/1920.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

1. Διοικητικό Συμβούλιο

Η διάρκεια της θητείας των μελών του παρόντος Δ.Σ. της Τράπεζας είναι τριετής και λήγει την 30.04.2012, παρατείνεται δε μέχρι την Τακτική Συνέλευση που συνέρχεται μετά τη λήξη της θητείας τους.

Η Τράπεζα, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Καταστατικού της, όπως αυτό ισχύει μέχρι σήμερα, διοικείται από Δ.Σ. που αποτελείται από εννέα έως δεκαεννέα μέλη. Η Γενική Συνέλευση κατά την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, μπορεί να εκλέξει ως μέλη και μη μετόχους της Τράπεζας.

Αν κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτηθεί, πεθάνει ή εκπέσει από το αξίωμα του με οποιοδήποτε τρόπο, ή κηρυχθεί έκπτωτο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τις συνεδριάσεις επί τρεις συνεχείς μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να συνεχίσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Τράπεζας χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9). Σε περίπτωση που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθούν κάτω από εννέα (9) το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εκλέξει αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται τουλάχιστον μέχρι του αριθμού των εννέα (9). Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και ανακοινώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προσεχή Γενική Συνέλευση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αμέσως μετά την εκλογή του συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα εκλέγοντας Πρόεδρο, και έναν ή περισσότερους Αντιπροέδρους και Διευθύνοντες ή Εντεταλμένους Συμβούλους μεταξύ των μελών του.

1.1 Σύνθεση

Στο πλαίσιο της υπαγωγής της Τράπεζας στον πρώτο πυλώνα κεφαλαιακής ενίσχυσης του Σχεδίου Ενίσχυσης της Ρευστότητας του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 για την «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης», και με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Α.Π. 26320/Β 1278) διορίστηκε ο κ. Αθανάσιος Τσούμας ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, οι αρμοδιότητες του οποίου καθορίζονται στο Ν. 3723/2008.

Η σύνθεση του Δ.Σ. της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε., το οποίο εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 30.04.2009, όπως διαμορφώθηκε μετά από μεταβολές (παραιτήσεις, αντικαταστάσεις μελών, ανασυγκρότηση σε σώμα), έχει σήμερα ως εξής:

1. Σάλλας Μιχάλης, Πρόεδρος Δ.Σ, Εκτελεστικό Μέλος
2. Γεωργάνας Ιάκωβος, Α' Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
3. Βαρδινογιάννης Ιωάννης, Αντιπρόεδρος, Μη εκτελεστικό Μέλος
4. Ρουμελιώτης Παναγιώτης, Αντιπρόεδρος, Μη εκτελεστικό Μέλος
5. Λεκκάκος Σταύρος, Διευθύνων Σύμβουλος & C.E.O., Εκτελεστικό Μέλος
6. Μάνος Αλέξανδρος, Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
7. Αλεξανδρίδης Γεώργιος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
8. Αντωνιάδης Χριστόδουλος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
9. Απαλαγάκη Χαρίκλεια, Μη Εκτελεστικό Μέλος
10. Βασιλάκης Ευύχιος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
11. Γκολέμης Στυλιανός, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
12. Μίλης Ηλίας, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
13. Μυλωνάς Θεόδωρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
14. Παπασπύρου Σπυρίδων, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
15. Φουρλής Βασίλειος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
16. Jiri Smejč, Μη Εκτελεστικό Μέλος
17. Konstantin Yanakov, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας περιλαμβάνει 11 μη εκτελεστικά μέλη εκ των οποίων οι κ.κ. Γεώργιος Αλεξανδρίδης, Θεόδωρος Μυλωνάς και Στυλιανός Γκολέμης είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης.

1.2 Λειτουργία

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Καταστατικού της Τράπεζας, το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί την Τράπεζα και είναι αρμόδιο να αποφασίζει, χωρίς κανένα περιορισμό, για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση της Τράπεζας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την επιδίωξη γενικά των σκοπών της. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν δικαιούται να αποφασίζει για θέματα τα οποία σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Καταστατικού της, η Τράπεζα εκπροσωπείται από το Δ.Σ., το οποίο δύναται να αναθέτει εγγράφως με απόφασή του την εκπροσώπηση της Τράπεζας καθώς και την άσκηση όλων ή ορισμένων από τις εξουσίες του ή αρμοδιότητές του, εκτός από αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια, σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα μέλη ή όχι του Δ.Σ., καθορίζοντας ταυτόχρονα και την έκταση των εξουσιών που τους ανατίθενται. Βάσει των παραπάνω διατάξεων του Καταστατικού, το Δ.Σ. καθορίζει το σύστημα εκπροσώπησης της Τράπεζας, καθώς και τα όρια εντός των οποίων μπορούν να ενεργούν οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι.

Στον Εσωτερικό Κανονισμό Εταιρικής Διακυβέρνησης & Λειτουργίας της Τράπεζας αναφέρεται ότι πρώτηστη υποχρέωση και καθήκον των μελών του Δ.Σ. είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Τράπεζας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος. Αναφέρεται επίσης ότι το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για την κατάρτιση και έγκριση τεκμηριωμένης Επιχειρησιακής Στρατηγικής με χρονικό ορίζοντα τουλάχιστον ενός έτους και σαφείς επιχειρησιακούς στόχους, τόσο για την ίδια την Τράπεζα όσο και για τον Όμιλο.

2. Επιτροπές

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης του οργανωτικού σχήματος της Τράπεζας και του Ομίλου, έχουν ανατεθεί εξειδικευμένα θέματα στις παρακάτω, μεταξύ άλλων, κύριες επιτροπές και συμβούλια:

2.1 Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου

2.1.1 Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee)

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Επικουρείται από εκτελεστικό γραμματέα και η λειτουργία της διέπεται από την ΠΔΤΕ 2577/2006.

Η Επιτροπή είναι τριμελής, σε αυτήν προεδρεύει ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. της Τράπεζας και μέλη της είναι δύο μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., εκ των οποίων το ένα είναι και ανεξάρτητο. Συνέρχεται τέσσερις τουλάχιστον φορές το χρόνο.

Οι κυριότερες αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου είναι:

- η παρακολούθηση και η ετήσια αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου σε ατομική βάση και σε επίπεδο Ομίλου, με βάση τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου,
- η επίβλεψη και αξιολόγηση των διαδικασιών κατάρτισης των δημοσιευμένων ετήσιων και περιοδικών οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιριών,
- η επίβλεψη του διενεργούμενου από τους τακτικούς ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές ελέγχου των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και η σε τακτική βάση συνεργασία μαζί τους,

- η υποβολή πρότασης προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την επιλογή των τακτικών ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Η Επιτροπή υποβάλλει, επίσης, όποτε το κρίνει σκόπιμο, πρόταση για την αντικατάσταση ή την εναλλαγή τους,
- η διασφάλιση της ανεξαρτησίας των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία,
- η υποβολή προτάσεων για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί και η παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων που αποφασίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο,
- η υποβολή προτάσεων για τις ειδικές περιοχές όπου επιβάλλεται η διενέργεια πρόσθετων ελέγχων από τους εσωτερικούς ή εξωτερικούς ελεγκτές,
- η αξιολόγηση του έργου της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου, με έμφαση σε θέματα που σχετίζονται με το βαθμό ανεξαρτησίας της, την ποιότητα και το εύρος των ελέγχων που διενεργεί, τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται από μεταβολές του οικονομικού περιβάλλοντος, των συστημάτων και του επιπέδου των κινδύνων και την εν γένει αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της, και
- ο προσδιορισμός του εύρους κάλυψης και η επιλογή και ανάθεση περιοδικά, τουλάχιστον ανά τριετία, σε ορκωτούς, πλην των τακτικών, ελεγκτές-λογιστές της αξιολόγησης της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Η υφιστάμενη σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου, η οποία ορίστηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας της 19.05.2010, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 37 του Ν. 3693/2008, είναι η ακόλουθη:

Πρόεδρος	Μυλωνάς Θεόδωρος
Μέλη	Αλεξανδρίδης Γεώργιος Απαλαγάκη Χαρίκλεια

2.1.2 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (Risk Management Committee)

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με όσα ορίζει η ΠΔΤΕ 2577/2006, όπως εκάστοτε ισχύει, και αποτελείται από μέλη του Δ.Σ. με επαρκείς γνώσεις και εμπειρία στον τομέα διαχείρισης κινδύνων. Η Επιτροπή είναι οκταμελής, σε αυτήν προεδρεύει ο Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό Μέλος, και μέλη της είναι ο Α' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. & μη Εκτελεστικό Μέλος, ο Διευθύνων Σύμβουλος & C.E.O., ο Διευθύνων Σύμβουλος, τρεις Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι και ένα μη εκτελεστικό (ανεξάρτητο) μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Εκτελεστικός γραμματέας της Επιτροπής είναι ο Chief Risk Officer του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου. Η Επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπει η ΠΔΤΕ 2577/2006 και της ανέθεσε το Δ.Σ., προκειμένου να καλύπτονται αποτελεσματικά όλες οι μορφές κινδύνων, περιλαμβανομένου του λειτουργικού και να διασφαλίζεται ο ενοποιημένος έλεγχός τους, η εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους και ο απαιτούμενος συντονισμός σε ατομική και ενοποιημένη βάση.

Ο αριθμός των μελών της επιτροπής καθορίζεται από το Δ.Σ. και δεν μπορεί να είναι κατώτερος των δύο μελών, εκ των οποίων ένα τουλάχιστον μέλος είναι εκτελεστικό και ένα μη εκτελεστικό. Τα μέλη της επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ. για θητεία που δεν μπορεί να υπερβαίνει τη θητεία του Δ.Σ. Τα μέλη της επιτροπής εναλλάσσονται εφόσον συμπληρώσουν δύο συναπτές τριετίες (δηλ. ίσο με δύο πλήρεις θητείες Δ.Σ.) ως μέλη της επιτροπής. Μεταγενέστερος επαναδιορισμός τους δεν αποκλείεται.

Η υφιστάμενη σύνθεση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων είναι η ακόλουθη:

Πρόεδρος	Ρουμελιώτης Παναγιώτης
Μέλη	Λεγκάκος Σταύρος Γεωργάνας Ιάκωβος Μάνος Αλέξανδρος

Αντωνιάδης Αλέξανδρος
Μίλης Ηλίας
Μυλωνάς Θεόδωρος
Παπασπύρου Σπυρίδων

Το Δ.Σ., μετά από πρόταση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, ορίζει τον Εκτελεστικό Γραμματέα αυτής, που μπορεί να είναι είτε μέλος του Δ.Σ. είτε ανώτερο στέλεχος της Τράπεζας με υψηλού επιπέδου γνώσεις και σχετική εμπειρία, ο διορισμός ή η αντικατάσταση του οποίου γνωστοποιείται στην Τράπεζα της Ελλάδος. Ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Επιτροπής είναι ο Chief Risk Officer (CRO) του Ομίλου. Πλην των άλλων αρμοδιοτήτων του, ασκεί και καθήκοντα Επικεφαλής της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων, όπως αυτά εκάστοτε προβλέπονται από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο (σήμερα ΠΔΤΕ 2577/2006). Κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του αναφέρεται απευθείας στην επιτροπή και υπόκειται στον έλεγχο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

2.1.3 Επιτροπή Αμοιβών και Αξιολόγησης Management (νυν Επιτροπή Αποδοχών)

Η Επιτροπή Αμοιβών και Αξιολόγησης Management συστάθηκε με την από 15.12.2004 απόφαση του Δ.Σ. Είναι τριμελής, σε αυτήν προεδρεύει ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. της Τράπεζας και μέλη είναι δύο μη εκτελεστικά μέλη, εκ των οποίων το ένα και ανεξάρτητο. Η Επιτροπή μεταξύ άλλων καθορίζει την πολιτική της Τράπεζας στο θέμα των αμοιβών και λοιπών παροχών των Εκτελεστικών μελών της Διοίκησης, διασφαλίζοντας ότι τα εκτελεστικά μέλη της Διοίκησης λαμβάνουν αμοιβές και παροχές ανάλογες με τα καθήκοντα και τις ευθύνες τους, αφού αξιολογήσει την απόδοσή τους σε συνάρτηση με τους στόχους του εγκεκριμένου προϋπολογισμού και τις κρατούσες συνθήκες του ανταγωνισμού.

Η Επιτροπή συνεδριάζει με απόφαση του Προέδρου της όσες φορές κρίνει απαραίτητο για την εκτέλεση της αποστολής της, αλλά πάντως όχι λιγότερο από μία φορά σε κάθε ημερολογιακό έτος.

Η υφιστάμενη σύνθεση της Επιτροπής είναι η ακόλουθη:

Πρόεδρος	Γκολέμης Στυλιανός
Μέλη	Μυλωνάς Θεόδωρος Φουρλής Βασίλειος

2.1.4 Επιτροπή Διαδοχής και Αναπλήρωσης Μελών Δ.Σ.

Αναλόγως της αποστολής που καλείται να επιτελέσει, η Επιτροπή λειτουργεί διττά, δηλαδή είτε ως Επιτροπή Διαδοχής (Προέδρου Δ.Σ. ή Διευθύνοντος Συμβούλου) είτε ως Επιτροπή Αναπλήρωσης Μελών Δ.Σ. Στην Επιτροπή Αναπλήρωσης Μελών Δ.Σ. προεδρεύει ο Πρόεδρος Δ.Σ. και μέλη της Επιτροπής Αναπλήρωσης είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου και τα δύο αρχαιότερα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., ενώ στην Επιτροπή Διαδοχής μετέχουν οι μη εκτελεστικοί Αντιπρόεδροι του Δ.Σ., ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου και τα τρία αρχαιότερα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. Ως Επιτροπή Διαδοχής συνεδριάζει ad hoc όταν συντρέξει περίπτωση για την επιλογή και εισήγηση στο Δ.Σ. αντικαταστατών για θέση Προέδρου Δ.Σ. ή Διευθύνοντος Συμβούλου. Ως Επιτροπή Αναπλήρωσης Μελών Δ.Σ. συγκαλείται εκτάκτως όταν συντρέξει περίπτωση για την επιλογή και εισήγηση στο Δ.Σ. αντικαταστατών για τα υπόλοιπα μέλη του Δ.Σ.

Η υφιστάμενη σύνθεση της Επιτροπής Αναπλήρωσης Μελών Δ.Σ. είναι η ακόλουθη:

Πρόεδρος	Σάλλας Μιχάλης
Μέλη	Γεωργάνας Ιάκωβος

Μυλωνάς Θεόδωρος
Φουρλής Βασίλειος

2.2 Εκτελεστικές και Διοικητικές Επιτροπές

2.2.1 Εκτελεστική Επιτροπή Ομίλου

Στην Εκτελεστική Επιτροπή του Ομίλου μετέχουν ο Διευθύνων Σύμβουλος & C.E.O., εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Πειραιώς καθώς και ο Γενικός Διευθυντής – CFO και ο Γενικός Διευθυντής Τομέα Τεχνολογίας και Οργάνωσης Ομίλου & Κεντρικών Εργασιών και ο Head of Group Corporate Development. Εκτελεστικός Γραμματέας της Επιτροπής είναι ο Γενικός Διευθυντής Εταιρικής Διοίκησης. Οι αρμοδιότητές του αφορούν τόσο την Τράπεζα Πειραιώς, όσο και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της. Με εξουσιοδότηση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς, η Εκτελεστική Επιτροπή Ομίλου έχει τις αρμοδιότητες Στρατηγικού και Διοικητικού Σχεδιασμού και εγκριτικές αρμοδιότητες, τις οποίες μπορεί να εκχωρεί σε Διοικητικές Επιτροπές, σε μέλη της Επιτροπής ή σε στελέχη της Τράπεζας.

Η Εκτελεστική Επιτροπή Ομίλου ενημερώνεται μηνιαίως για την ποιότητα του ενεργητικού της Τράπεζας και των θυγατρικών του Ομίλου και ειδικότερα για την ποιότητα των απαιτήσεων από πάσης φύσεως πιστοδοτήσεις προς επιχειρήσεις και ιδιώτες. Η Εκτελεστική Επιτροπή συνεδριάζει μία φορά την εβδομάδα και εκτάκτως όποτε συγκαλείται από τον Πρόεδρο ή τον Αναπληρωτή του.

Η Εκτελεστική Επιτροπή του Ομίλου μπορεί να συγκροτεί επιτροπές από στελέχη του ή άλλους υπαλλήλους της Τράπεζας προκειμένου να υποβοηθείται στην ενάσκηση των αρμοδιοτήτων του, για τις οποίες πάντως φέρει τη συνολική ευθύνη.

Η παρούσα σύνθεση της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι η ακόλουθη:

Πρόεδρος	Λεγκάκος Σταύρος
Αναπληρωτής Προέδρου	Μάνος Αλέξανδρος
Μέλη	Αντωνιάδης Χριστόδουλος
	Λοϊζίδης Κωνσταντίνος
	Μίλης Ηλίας
	Παπασπύρου Σπυρίδων
	Πουλόπουλος Γεώργιος
	Σγουροβασιλάκης Ιωάννης

2.2.2 Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού

Στην Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού συμμετέχουν ο Πρόεδρος του Δ.Σ., οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι, ένα μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ και δύο Γενικοί Διευθυντές. Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού παρακολουθεί σε τακτική βάση, αναλύει και λαμβάνει αποφάσεις για θέματα στρατηγικών επιλογών της Τράπεζας (π.χ. αυξήσεις ή μειώσεις κεφαλαίου, εξαγορές, συγχωνεύσεις, επενδύσεις ή ρευστοποιήσεις στρατηγικών συμμετοχών, στρατηγικές συνεργασίες κ.λπ.), χαράσσει τους άξονες του Επιχειρηματικού Σχεδίου, στο πλαίσιο των οποίων η Εκτελεστική Επιτροπή συντάσσει τον ετήσιο Προϋπολογισμό, που εγκρίνει το Δ.Σ., όπου απαιτείται εισηγείται τα παραπάνω θέματα για να περιληφθούν στην ημερήσια διάταξη του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης της Τράπεζας και γενικά παρακολουθεί, εισηγείται, αποφασίζει για κάθε θέμα στρατηγικής σημασίας για τον Όμιλο. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού αφορούν τόσο την Τράπεζα Πειραιώς όσο και τις θυγατρικές του Ομίλου.

Η παρούσα σύνθεση της Επιτροπής Επιχειρηματικού Σχεδιασμού είναι η ακόλουθη:

Πρόεδρος	Σάλλας Μιχάλης
Μέλη	Ρουμελιώτης Παναγιώτης
	Λεκκάκος Σταύρος
	Μάνος Αλέξανδρος
	Αρβανίτης Αθανάσιος
	Πουλόπουλος Γεώργιος

Σημειώνεται ότι τα μέλη των ανωτέρω αναφερόμενων επιτροπών δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτές.

3. Σύστημα εσωτερικού ελέγχου (ΣΕΕ)

Ο Όμιλος παρακολουθεί συστηματικά την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του υφιστάμενου Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και υλοποιεί άμεσα τις ενδεχόμενες ενέργειες που απαιτούνται για τη διαρκή αντιμετώπιση και μείωση του Λειτουργικού Κινδύνου. Παράλληλα, ο Όμιλος ελέγχει με κατάλληλους μηχανισμούς έγκαιρης προειδοποίησης, τη συνεπή εφαρμογή του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στις Μονάδες, καθώς και την πλήρη συμμόρφωση όλων των εμπλεκομένων με τις αρχές και τους στόχους του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Βασικό μέλημα της Τράπεζας αποτελεί η ανάπτυξη και η συνεχής αναβάθμιση, τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο Ομίλου, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της, το οποίο αποτελεί σύνολο λεπτομερώς καταγεγραμμένων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτουν σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα και συναλλαγή της και συντελούν στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της.

Η Τράπεζα έχει θεσπίσει ένα ισχυρό Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου για τη διαφύλαξη των περιουσιακών της στοιχείων, τη ξεχωριστή και αναλυτική τήρηση και φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων των πελατών της και τη διασφάλιση των συμφερόντων των μετόχων της. Τα μέλη του Δ.Σ. έχουν την τελική ευθύνη για τη διατήρηση του Συστήματος, την παρακολούθηση και αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικής εφαρμογής του. Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου αποσκοπεί στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν την Τράπεζα και όχι απαραίτητα στην εξάλειψή τους.

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας υποστηρίζεται, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, από ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης (MIS – Management Information System) και επικοινωνίας, καθώς και μηχανισμούς, οι οποίοι αλληλοσυμπληρώνονται και αποτελούν ένα ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου τόσο της οργανωτικής δομής και των δραστηριοτήτων της Τράπεζας όσο και του Κανονισμού.

Υπεύθυνοι για την τήρηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι οι:

- Εσωτερικός Ελεγκτής
- Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee)
- Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου)

Τα μέλη του Δ.Σ. αξιολογούν την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Συστήματος σε ετήσια βάση και χαράζουν τη στρατηγική για τη βελτίωσή του με βάση σχετική έκθεση που τους υποβάλλει η Διοίκηση της Τράπεζας και τις επ' αυτής παρατηρήσεις της Επιτροπής Ελέγχου. Η αξιολόγηση της επάρκειας του Συστήματος σε επίπεδο Τράπεζας και επίπεδο Ομίλου ανατίθεται περιοδικά και τουλάχιστον ανά τριετία, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής ελέγχου, σε τρίτους, πλην των τακτικών, ορκωτούς ελεγκτές λογιστές. Η σχετική έκθεση αξιολόγησης γνωστοποιείται στην Τράπεζα της Ελλάδος εντός του πρώτου εξαμήνου του έτους μετά από τη λήξη της τριετίας.

Εσωτερικός Ελεγκτής

Ο Εσωτερικός Ελεγκτής ως όργανο εσωτερικού ελέγχου που προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν. 3016/2002 «Για την Εταιρική Διακυβέρνηση» κατά την άσκηση των καθηκόντων του, είναι ανεξάρτητος, δεν υπάγεται ιεραρχικά σε καμία υπηρεσιακή μονάδα της Τράπεζας και εποπτεύεται από ένα έως τρία μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. που ορίζονται από το Δ.Σ. και συμμετέχουν στην Επιτροπή Ελέγχου. Ο Εσωτερικός Ελεγκτής ορίζεται από το Δ.Σ. και δεν μπορεί να είναι μέλος του Δ.Σ. της Τράπεζας ή διευθυντικό στέλεχος ή συγγενής με μέλος Δ.Σ. ή διευθυντικό στέλεχος μέχρι και δευτέρου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας. Τα αυτά ισχύουν επί τυχόν πλειονότητας εσωτερικών ελεγκτών. Ο Εσωτερικός Ελεγκτής εποπτεύει την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου).

Ο Εσωτερικός Ελεγκτής κατά την άσκηση των καθηκόντων του δικαιούται να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου, αρχείου, τραπεζικού λογαριασμού και χαρτοφυλακίου της Τράπεζας και να έχει πρόσβαση σε οποιαδήποτε υπηρεσία της. Για τη διευκόλυνση του έργου του Εσωτερικού Ελεγκτή, τα μέλη του Δ.Σ. οφείλουν να συνεργάζονται και να του παρέχουν κάθε αναγκαία πληροφορία, η δε διοίκηση της Τράπεζας οφείλει να του παρέχει κάθε απαραίτητο προς τούτο μέσο.

Η Τράπεζα υποχρεούται να ενημερώνει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για οποιαδήποτε μεταβολή στο πρόσωπο του επικεφαλής και των προϊσταμένων Τομέων και Ομάδων του Εσωτερικού Ελέγχου ή την οργάνωση του Εσωτερικού Ελέγχου εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τη μεταβολή αυτή. Η μεταβολή στο πρόσωπο του Εσωτερικού Ελεγκτή ανακοινώνεται, επίσης, άμεσα στο Χ.Α. και την Τράπεζα της Ελλάδος.

4. Κανονιστική Συμμόρφωση

Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου (Group Compliance Division) συγκροτήθηκε στο πλαίσιο εφαρμογής των κανόνων του εποπτικού πλαισίου ΒΑΣΙΛΕΙΑ II και των διατάξεων της Π.Δ./Τ.Ε. 2577/9.3.2006 ως διοικητικά ανεξάρτητη μονάδα, η οποία είναι επιφορτισμένη με την υλοποίηση της πολιτικής που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας για τη συμμόρφωσή της προς το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου υπάγεται στον Τομέα Εταιρικής Διοίκησης, έχει δυνατότητα απρόσκοπτης πρόσβασης σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων της, και διευθύνεται από επιλεγμένο πρόσωπο (Chief Compliance Officer) με επαρκείς γνώσεις των τραπεζικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων.

Οι κύριες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου είναι οι εξής:

- Θεσπίζει και εφαρμόζει κατάλληλες διαδικασίες και εκπονεί σχετικό ετήσιο Πρόγραμμα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, με στόχο να επιτυγχάνεται η έγκαιρη και διαρκής συμμόρφωση της Τράπεζας και του Ομίλου προς το εκάστοτε ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο και τις διατάξεις της Πολιτικής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου, την οποία έχει θεσπίσει η Τράπεζα, και να υφίσταται ανά πάσα στιγμή πλήρης εικόνα για το βαθμό επίτευξης του στόχου αυτού.
- Εξασφαλίζει ότι η Τράπεζα Πειραιώς και ο Όμιλός της συμμορφώνονται με το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, το οποίο ρυθμίζει την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Για το σκοπό αυτό, ελέγχει τη συμμόρφωση των οργανωτικών μονάδων της Τράπεζας με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ως άνω πλαίσιο, καθώς και από την Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου την οποία έχει θεσπίσει η Τράπεζα, και δομεί κατάλληλο περιβάλλον για τον έγκαιρο εντοπισμό, αποτροπή, διερεύνηση και αναφορά παρόμοιων προσπαθειών.
- Ενημερώνει τη Διοίκηση της Τράπεζας και το Διοικητικό Συμβούλιο, διά των ετήσιων αναφορών της, για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης, και, ιδίως, για κάθε διαπιστωθείσα σημαντική παράβαση του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου ή για τυχόν σημαντικές ελλείψεις στην τήρηση των υποχρεώσεων που αυτό επιβάλλει.

- Σε περίπτωση τροποποιήσεων του εκάστοτε ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου παρέχει, με τη συνδρομή των νομικών υπηρεσιών της Τράπεζας ή και των κατά τόπους νομικών συμβούλων των θυγατρικών εξωτερικού, σχετικές οδηγίες για την αντίστοιχη προσαρμογή των εσωτερικών διαδικασιών και του εσωτερικού κανονιστικού πλαισίου που εφαρμόζονται από τις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας, καθώς και από τα καταστήματα και τις θυγατρικές εταιρείες εσωτερικού και εξωτερικού κατά περίπτωση.
- Διασφαλίζει, με κατάλληλες διαδικασίες, την τήρηση των προθεσμιών για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο και παρέχει για το σκοπό αυτό σχετική έγγραφη διαβεβαίωση προς το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω των ετήσιων αναφορών της.
- Διασφαλίζει τη διαρκή ενημέρωση των υπαλλήλων για τις εξελίξεις στο σχετικό με τις αρμοδιότητές τους ρυθμιστικό πλαίσιο, με τη θέσπιση κατάλληλων διαδικασιών, ενημερωτικών σημειωμάτων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε συνεργασία με την αρμόδια μονάδα του Τομέα Ανθρωπίνου Δυναμικού Ομίλου.
- Συντονίζει το έργο των υπευθύνων κανονιστικής συμμόρφωσης (compliance officers) των εταιρειών του Ομίλου, ώστε όλες οι εταιρείες του Ομίλου να συμμορφώνονται πλήρως προς τις εφαρμοστέες εκάστοτε διατάξεις και προς τις διατάξεις του Ν. 2656/1998 για καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές.
- Υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος μέχρι τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους έκθεση επί των θεμάτων αρμοδιότητάς της.

Η Τράπεζα ενημερώνει την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για οποιαδήποτε μεταβολή στο πρόσωπο του επικεφαλής της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τη μεταβολή αυτή. Αντίστοιχα, η μεταβολή αυτή ανακοινώνεται άμεσα και στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

5. Διαχείριση κινδύνων

Η Τράπεζα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση των κινδύνων, σε ατομικό και επίπεδο Ομίλου, με γνώμονα τη διατήρηση της σταθερότητας και συνέχειας των εργασιών της. Στο πλαίσιο αυτό, τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας μεριμνούν για την καταγραφή και τακτική επαναξιολόγηση της Επιχειρησιακής Στρατηγικής της αναφορικά με την ανάληψη, παρακολούθηση και διαχείριση των κινδύνων και τη διάκριση των συναλλαγών και πελατών κατά επίπεδο κινδύνου, τον καθορισμό των εκάστοτε αποδεκτών ανωτάτων ορίων ανάληψης κινδύνου συνολικά για κάθε είδους κινδύνου και την περαιτέρω εξειδίκευση καθενός εκ των ως άνω ορίων, καθώς και τη θέσπιση ορίων παύσης ζημιολογών δραστηριοτήτων ή άλλων διορθωτικών ενεργειών.

Η Τράπεζα μεριμνά, επίσης, για τη θέσπιση αξιόπιστων, αποτελεσματικών και ολοκληρωμένων πολιτικών και διαδικασιών για την αξιολόγηση και διατήρηση σε διαρκή βάση του ύψους, της σύνθεσης και της κατανομής των ιδίων κεφαλαίων, τα οποία κρίνονται εκάστοτε από τη Διοίκηση της Τράπεζας κατάλληλα για την κάλυψη της φύσης και του επιπέδου των κινδύνων που αναλαμβάνει ή ενδέχεται να αναλάβει η Τράπεζα. Οι ως άνω πολιτικές και διαδικασίες υπόκεινται σε τακτική εσωτερική επανεξέταση και αξιολόγηση από τον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, με στόχο να διασφαλίζεται ότι αυτές παραμένουν πλήρεις, επαρκείς και ανάλογες με τη φύση, την έκταση και την πολυπλοκότητα των εκάστοτε δραστηριοτήτων της Τράπεζας.

Στη διαδικασία του σχεδιασμού, της παρακολούθησης και της διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της αξιολόγησης της επάρκειας των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων εμπλέκονται οι ακόλουθες οργανωτικές μονάδες:

- Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, στην οποία ανατίθενται από το Διοικητικό Συμβούλιο αρμοδιότητες σχετικές με τη διαχείριση κινδύνων κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της Π.Δ./Τ.Ε. 2577/2006, ούτως ώστε να καλύπτονται αποτελεσματικά για όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της Τράπεζας όλες οι μορφές κινδύνων, και να διασφαλίζεται ο ενοποιημένος έλεγχός τους, η εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους και ο απαιτούμενος συντονισμός σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου.

- Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, ο οποίος είναι υπεύθυνος για το σχεδιασμό, την εξειδίκευση και υλοποίηση της πολιτικής της Τράπεζας σε θέματα διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαιακής επάρκειας, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία καλύπτει όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της Τράπεζας για όλες τις μορφές κινδύνων.
- Ο Τομέας Πίστης Ομίλου, ο οποίος συνιστά την δευτερογενή αξιολόγηση της ανάληψης του πιστωτικού κινδύνου κατά την εγκριτική διαδικασία (δεύτερη γραμμή άμυνας) και είναι αρμόδιος για την κατάρτιση και την συντήρηση της Πιστωτικής Πολιτικής.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Στοιχείων Ενεργητικού – Παθητικού (ALCO), η οποία είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση της στρατηγικής ανάπτυξης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του Ομίλου, ανάλογα με τα εκάστοτε ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα και τις εξελίξεις του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, με στόχο τη διασφάλιση της υψηλής ανταγωνιστικότητας και αποδοτικότητας, με παράλληλη διατήρηση των αναλαμβανόμενων επιχειρηματικών κινδύνων σε προκαθορισμένα όρια. Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού (ALCO) περιγράφονται αναλυτικά στο Προσάρτημα 03 «Εκτελεστικές & Διοικητικές Επιτροπές και Συμβούλια» του παρόντος Κανονισμού.

Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου είναι διοικητικά ανεξάρτητη μονάδα σε σχέση με μονάδες της Τράπεζας, οι οποίες έχουν εκτελεστικές αρμοδιότητες ή αρμοδιότητες για την πραγματοποίηση και λογιστικοποίηση συναλλαγών και επιτελεί τις αρμοδιότητες της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων κατά τις διατάξεις της Π.Δ.Τ.Ε. 2577/9.3.2006, καθώς και της Μονάδας Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου κατά τις διατάξεις της Π.Δ.Τ.Ε. 2589/20.8.2007 και Π.Δ.Τ.Ε. 2594/20.8.2007 αντίστοιχα. Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου εποπτεύεται από τον Chief Risk Officer Ομίλου ο οποίος αναφέρεται για τα θέματα της αρμοδιότητάς του στη Διοίκηση και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, ή / και μέσω αυτής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων, υπόκειται στον έλεγχο του Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου ως προς την επάρκεια και αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων.

Για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της, τα αρμόδια στελέχη του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου έχουν πρόσβαση σε όλες τις δραστηριότητες και μονάδες της Τράπεζας, καθώς και σε όλα τα στοιχεία και πληροφορίες της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου της, τα οποία είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

Ο επικεφαλής του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, και η τοποθέτησή του, καθώς και η τυχόν αντικατάστασή του γνωστοποιούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Μιχάλης Γ. Σάλλας

Πρόεδρος Δ.Σ.

ΔΗΛΩΣΗ (άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Εξ' όσων γνωρίζουμε, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις 2011, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Τράπεζας Πειραιώς, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, καθώς και ότι η ετήσια έκθεση 2011 του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Τράπεζας Πειραιώς καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Μιχάλης Γ. Σάλλας

Σταύρος Μ. Λεκκάκος

Αλέξανδρος Στ. Μάνος

Πρόεδρος Δ.Σ.

Διευθύνων Σύμβουλος &
CEO

Διευθύνων Σύμβουλος

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΤΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ 2011

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2011, στην οποία περιλαμβάνονται:

- Η Έκθεση Διαχείρισης του Δ.Σ.
- Η Επεξηγηματική Έκθεση
- Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης
- Η Δήλωση (άρθρο 4 παρ.2 του Ν. 3556/2007)
- Η Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή Τράπεζας και Ομίλου
- Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις Τράπεζας και Ομίλου
- Τα Στοιχεία και πληροφορίες χρήσης 2011 της Τράπεζας και του Ομίλου
- Οι πληροφορίες βάσει του άρθρου 10 του Ν. 3401/ 2005
- Η Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων
- Έκθεση ελέγχου επί της έκθεσης διάθεσης αντληθέντων κεφαλαίων

είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <http://www.piraeusbank.gr/ecportal.asp?id=235054&lang=1&nt=102%20&sid=>

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους μετόχους της «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.»

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» και των θυγατρικών της, που αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2011, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συγκεντρωτικού συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» και των θυγατρικών αυτής κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2011 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.1 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όπου γίνεται αναφορά στις επιπτώσεις των ζημιών απομείωσης από την αναδιάρθρωση του Ελληνικού χρέους στα εμποτικά κεφάλαια της Τράπεζας και του Ομίλου, στις προγραμματισμένες ενέργειες για την αποκατάσταση της κεφαλαιακής επάρκειας, καθώς και στις υφιστάμενες αβεβαιότητες οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α του Κ.Ν 2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

ΠράσιγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268, 152 32 Χαλάνδρι
Α.Μ. ΣΟΕΑ 113

Αθήνα, 20 Απριλίου 2012

Κωνσταντίνος Μιχαλάτος
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Α. 17701

ΟΜΙΛΟΣ ΠΑΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2011

Βάσει των Διεθνών Προτύπων
Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. την 20η Απριλίου 2012 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.piraeusbank.gr

Πίνακας Περιεχομένων των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

	Σελίδα
Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων	3
Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	4
Ενοποιημένη Κατάσταση Συγκεντρωτικού Συνολικού Εισοδήματος	5
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια	5
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	6
Σημειώσεις	
1 Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο	7
2 Γενικές λογιστικές αρχές του Ομίλου	7
2.1 Βάση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων	7
2.2 Ενοποίηση	11
2.3 Ξένα νομίσματα	13
2.4 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων	13
2.5 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης ημέρας "deferred day one profit and loss"	14
2.6 Έσοδα και έξοδα τόκων	15
2.7 Έσοδα και έξοδα προμηθειών	15
2.8 Έσοδα από μερίσματα	15
2.9 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	15
2.10 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων & δανεισμός χρεογράφων	16
2.11 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	16
2.12 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων	17
2.13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	18
2.14 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	19
2.15 Άυλα στοιχεία ενεργητικού	19
2.15.1 Υπεραξία	19
2.15.2 Λογισμικό	20
2.15.3 Λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού	20
2.16 Ενσώματα πάγια στοιχεία	20
2.17 Επενδύσεις σε ακίνητα	21
2.18 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού και Διακοπτόμενες δραστηριότητες	22
2.19 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	22
2.20 Μισθώσεις	22
2.21 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	23
2.22 Προβλέψεις	23
2.23 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων	24
2.24 Παροχές σε εργαζομένους	24
2.25 Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενοι φόροι	25
2.26 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους, υβριδικά κεφάλαια και λοιπά δανειακά κεφάλαια	25
2.27 Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος	26
2.28 Τίτλοποιήσεις	26
2.29 Μετοχικό κεφάλαιο και ίδιες μετοχές	26
2.30 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών	26
2.31 Σύntαξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας	26
2.32 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	27
2.33 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις	27
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	28
3.1 Πιστωτικός κίνδυνος	28
3.1.1 Στρατηγικές και διαδικασίες για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου	28
3.1.2 Μέτρηση και συστήματα αναφοράς του πιστωτικού κινδύνου	28
3.1.3 Διαχείριση ορίων κινδύνου και τεχνικές μείωσης κινδύνου	30
3.1.4 Πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων	31
3.1.5 Δάνεια και απαιτήσεις	32

Σημειώσεις	Σελίδα	
3.1.6	Χρεωστικοί τίτλοι και άλλα αξιόγραφα	34
3.1.7	Επανάκτηση καλυμμάτων	34
3.1.8	Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	34
3.2	Κίνδυνος αγοράς	35
3.3	Κίνδυνος συναλλάγματος	36
3.4	Κίνδυνος επιτοκίου	37
3.5	Κίνδυνος ρευστότητας	38
3.6	Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	40
3.7	Υπηρεσίες θεματοφυλακής	41
3.8	Κεφαλαιακή επάρκεια	42
4	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	44
5	Ανάλυση κατά τομέα	47
6	Καθαρά έντοκα έσοδα	49
7	Καθαρά έσοδα προμηθειών	49
8	Έσοδα από μερίσματα	49
9	Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου	49
10	Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	49
11	Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	49
12	Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	50
13	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	50
14	Έξοδα διοίκησης	50
15	Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπτόμενες δραστηριότητες	50
16	Φόρος εισοδήματος	51
17	Κέρδη/ (Ζημιές) ανά μετοχή	52
18	Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων	52
19	Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	52
20	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	53
21	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	53
22	Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	54
23	Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	54
24	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	55
25	Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	56
26	Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων	57
27	Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	58
28	Στοιχεία Ισολογισμού - Διακοπτόμενες δραστηριότητες	62
29	Άυλα στοιχεία ενεργητικού	62
30	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	63
31	Επενδύσεις σε ακίνητα	64
32	Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	64
33	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	65
34	Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	65
35	Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	65
36	Υποχρεώσεις προς πελάτες	66
37	Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	66
38	Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	67
39	Λοιπές υποχρεώσεις	67
40	Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	68
41	Αναβαλλόμενοι φόροι	68
42	Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	69
43	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	72
44	Μετοχικό κεφάλαιο	72
45	Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	73
46	Μέρισμα ανά μετοχή	74
47	Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	74
48	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	75
49	Μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	75
50	Αναμόρφωση συγκριτικών στοιχείων προηγούμενης χρήσης	78
51	Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	80

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6	2.860.865	2.564.951
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	6	(1.687.630)	(1.377.034)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ		1.173.235	1.187.917
Έσοδα προμηθειών	7	224.346	232.967
Έξοδα προμηθειών	7	(34.039)	(44.686)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ		190.307	188.281
Έσοδα από μερίσματα	8	3.416	5.855
Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου	9	(103.043)	19.577
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	10	(6.419)	(8.045)
Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	11	(582)	(2.051)
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	12	(44.269)	85.033
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		1.212.645	1.476.567
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	13	(372.183)	(389.861)
Έξοδα διοίκησης	14	(334.547)	(363.093)
Αποσβέσεις	29, 30	(88.583)	(83.239)
Κέρδη/ (Ζημίες) από πώληση παγίων		(730)	(1.168)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ		(796.043)	(837.360)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ		416.602	639.207
Απομείωση αξίας δανείων, απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους και λοιπών απαιτήσεων	24	(3.811.395)	(568.492)
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου	25, 45	(3.964.370)	(10.373)
Λοιπές προβλέψεις και απομειώσεις	29, 30, 40	(86.769)	(6.508)
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	27	(31.341)	(3.707)
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		(7.477.273)	50.127
Φόρος εισοδήματος	16	896.410	(5.092)
Έκτακτη εισφορά φόρου	16	-	(24.630)
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ		(6.580.863)	20.406
ΑΠΟ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπτόμενες δραστηριότητες		(37.256)	(41.597)
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ		(6.618.119)	(21.191)
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Κέρδη/ (Ζημίες) αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής		(6.576.880)	20.112
Κέρδη/ (Ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας		(3.983)	294
Από διακοπτόμενες δραστηριότητες			
Κέρδη/ (Ζημίες) αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής	15	(36.499)	(40.585)
Κέρδη/ (Ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας	15	(757)	(1.011)
Κέρδη/ (Ζημίες) ανά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής (σε ευρώ):			
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
- Βασικά και Προσαρμοσμένα	17	(6,0788)	0,0317
Από διακοπτόμενες δραστηριότητες			
- Βασικά και Προσαρμοσμένα	17	(0,0337)	(0,0640)

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 7 έως 80 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2011.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	19	2.552.717	2.993.275
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	20	316.136	1.476.856
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	21	379.238	143.967
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	22	464.313	673.984
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	22	9.922	16.426
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	23	57.395	955.401
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και χρεωστικούς τίτλους (μετά από προβλέψεις)	24	35.633.795	40.150.412
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			
- Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	25	2.745.065	2.051.103
- Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	25	1.249.849	5.056.820
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	27	214.642	211.796
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	29	325.454	384.308
Ίδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	30	896.756	967.023
Επενδύσεις σε ακίνητα	31	877.511	927.129
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	32	14.021	23.242
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	41	1.177.992	297.882
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	33	264.891	199.504
Λοιπές απαιτήσεις	33	1.015.395	1.032.212
Στοιχεία ενεργητικού από διακοπτόμενες δραστηριότητες	28	1.157.214	-
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		49.352.308	57.561.340
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	34	25.413.598	19.930.269
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	35	18.475	308.864
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	21	389.728	201.140
Υποχρεώσεις προς πελάτες	36	21.795.677	29.474.998
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	37	1.268.045	2.659.618
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	38	498.968	510.442
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	42	172.856	209.490
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	40	18.302	19.817
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		13.742	95.222
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	41	46.640	41.910
Λοιπές υποχρεώσεις	39	648.774	835.838
Υποχρεώσεις από διακοπτόμενες δραστηριότητες	28	1.007.341	-
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		51.292.146	54.287.608
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό Κεφάλαιο	44	1.092.998	470.882
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	44	2.953.356	2.430.877
Μείον: Ίδιες μετοχές	44	(192)	(8.790)
Λοιπά αποθεματικά	45	(131.058)	(432.845)
Ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια και συνδέονται με στοιχεία ενεργητικού από διακοπτόμενες δραστηριότητες	45	(14.529)	-
Αποτελέσματα εις νέον	45	(5.975.642)	672.687
Ίδια Κεφάλαια αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής		(2.075.067)	3.132.811
Δικαιώματα μειοψηφίας		135.228	140.920
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		(1.939.838)	3.273.732
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		49.352.308	57.561.340

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Κέρδη/ (ζημιές) μετά από φόρους (Α)		(6.580.863)	20.406
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:			
Μεταβολή αποθεματικού διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων	18	271.924	(185.246)
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	18	(2.874)	(19.445)
Ασφάλιστρο χρηματοοικονομικών μέσων ιδίων κεφαλαίων	18, 45	-	(67.805)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)		269.050	(272.496)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α+Β)		(6.311.814)	(252.090)
- Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής		(6.307.919)	(261.692)
- Αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας		(3.895)	9.602
ΔΙΑΚΟΠΤΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Κέρδη/ (ζημιές) μετά από φόρους (Γ)		(37.256)	(41.597)
Μεταβολή αποθεματικού διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων	18	(2.179)	312
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	18	(2.248)	(1.276)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Δ)		(4.427)	(964)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Γ+Δ)		(41.683)	(42.561)
- Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής		(40.886)	(32.608)
- Αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας		(797)	(9.953)

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Σημείωση	Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής						ΣΥΝΟΛΟ
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το έρτιο	Ίδιες Μετοχές	Λοιπά Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Δικαιώματα μειοψηφίας	
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2010	1.974.020	927.739	(123)	(218.195)	782.619	148.175	3.614.234
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	18, 45			(206.021)	(67.805)	366	(273.460)
Αποτελέσματα μετά από φόρους χρήσης 2010	45				(20.474)	(717)	(21.191)
Σύνολο αναγνωρισμένων καθαρών εσόδων χρήσης 2010	0	0	0	(206.021)	(88.278)	(351)	(294.650)
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης κοινών μετοχών						(1.320)	(1.320)
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης προνομιούχων μετοχών	45				(18.006)		(18.006)
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών	44	(1.503.138)	1.503.138				0
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών	44, 45			(8.667)	29		(8.638)
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	45			(8.249)	8.249		0
Εξαγορές, πωλήσεις, εκκαθαρίσεις και μεταβολές ποσοστών	45			(313)	(11.822)	(5.544)	(17.679)
Λοιπές κινήσεις	45			(67)	(104)	(41)	(211)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2010	470.882	2.430.877	(8.790)	(432.845)	672.687	140.920	3.273.732
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2011	470.882	2.430.877	(8.790)	(432.845)	672.687	140.920	3.273.732
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	18, 45			264.574	-	50	264.623
Αποτελέσματα μετά από φόρους χρήσης 2011	45				(6.613.379)	(4.740)	(6.618.119)
Σύνολο αναγνωρισμένων καθαρών εσόδων χρήσης 2011	0	0	0	264.574	(6.613.379)	(4.691)	(6.353.496)
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης κοινών μετοχών						(30)	(30)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών	44	242.116	522.478				764.594
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	44, 45	380.000			(4.180)		375.820
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών και δικαιωμάτων προτίμησης	44, 45			8.598	(7.534)		1.064
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	45			22.596	(22.596)		0
Εξαγορές, πωλήσεις, εκκαθαρίσεις και μεταβολές ποσοστών	45			88	(454)	(970)	(1.336)
Λοιπές κινήσεις	45				(185)		(185)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2011	1.092.998	2.953.355	(192)	(145.587)	(5.975.641)	135.230	(1.939.837)

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Σημείωση	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων</i>		
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	(7.477.273)	50.127
<i>Προσαρμογή κερδών/ (ζημιών) προ φόρων:</i>		
Προστίθεται: προβλέψεις και απομειώσεις	24, 40	7.862.534
Προστίθενται: αποσβέσεις	29, 30	88.583
Προστίθενται: παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	42	28.035
(Κέρδη)/ ζημιές από αποτίμηση εμπορικού χαρτοφυλακίου και χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		195.644
(Κέρδη)/ ζημιές από επενδυτικές δραστηριότητες		126.244
		<u>(14.181)</u>
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων</i>		823.767
		755.854
<i>Μεταβολές λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων:</i>		
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των διαθεσίμων στην Κεντρική Τράπεζα		(71.800)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		(22.784)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους		(812.404)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων σε πιστωτικά ιδρύματα		6.900
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες		810.666
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών		898.005
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού		26.525
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		5.496.867
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		(290.389)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες		(6.358.837)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων		(255.146)
		<u>(73.160)</u>
<i>Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν την καταβολή φόρου εισοδήματος</i>		251.370
		3.593.206
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε (συμπεριλαμβανομένης και της έκτακτης εισφοράς)		(61.114)
		<u>(27.248)</u>
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		190.256
		3.565.958
<i>Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων</i>		
Αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων	30, 31	(186.898)
Πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων		45.775
Αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού	29	(24.297)
Αγορά διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού	32	(9.834)
Πώληση διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού		6.817
Αγορά χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	25	(5.423.677)
Πώληση/ λήξη χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	25	4.801.350
Εξαγορές θυγατρικών εταιρειών, εξαιρουμένων των ταμειακών διαθεσίμων που αποκτήθηκαν		(3.769)
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εξαιρουμένων των ταμειακών διαθεσίμων που πωλήθηκαν		45
Εξαγορές και συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου συγγενών εταιρειών	49	(46.156)
Πωλήσεις συγγενών εταιρειών	49	698
Εισπραξη μερισμάτων		3.415
		<u>5.853</u>
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		(836.530)
		(1.861.415)
<i>Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων</i>		
Έκδοση/ (αποπληρωμή) πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		(1.403.047)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών		753.980
Έκδοση προνομιούχων μετοχών		375.820
Πληρωμή μερισμάτων προηγούμενης χρήσης		-
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών και δικαιωμάτων προτίμησης		1.064
Λοιπές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		19.354
		<u>37.266</u>
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(252.829)
		(1.543.037)
<i>Συναλλαγματικές διαφορές των ταμειακών ισοδυναμίων</i>		
		10.895
		<u>(23.312)</u>
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδυναμίων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Α)		(888.210)
		138.195
<i>Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπτόμενες λειτουργικές δραστηριότητες</i>		
		(431.606)
<i>Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπτόμενες επενδυτικές δραστηριότητες</i>		
		(32.967)
<i>Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπτόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες</i>		
		(1)
<i>Συναλλαγματικές διαφορές των ταμειακών ισοδυναμίων</i>		
		(1.012)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδυναμίων από διακοπτόμενες δραστηριότητες (Β)		(465.586)
		507.709
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης (Γ)	47	4.034.929
		3.389.025
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα λήξης χρήσης (Α)+(Β)+(Γ)	47	2.681.134
		4.034.929

1. Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. λειτουργεί ως ανώνυμη τραπεζική εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/1920 περί ανώνυμων εταιρειών, τις διατάξεις του Ν. 3601/2007 περί πιστωτικών ιδρυμάτων και τις διατάξεις των λοιπών συναφών νομοθετημάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού, σκοπός της εταιρείας είναι να ενεργεί για λογαριασμό της ή για λογαριασμό άλλων, όλες τις εργασίες που αναγνωρίζονται ή ανατίθενται από τον νόμο στις Τράπεζες.

Η Τράπεζα Πειραιώς (μητρική εταιρεία) έχει έδρα στην Ελλάδα. Η διεύθυνση της έδρας της είναι Αμερικής 4, Αθήνα. Η Τράπεζα Πειραιώς και οι θυγατρικές της (αποκαλούμενες μαζί ως "ο Όμιλος") αναπτύσσουν δραστηριότητες στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, την Αίγυπτο, τις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς και τη Δυτική Ευρώπη. Ο Όμιλος απασχολεί συνολικά 12.806 άτομα, εκ των οποίων 1.559 άτομα αντιστοιχούν σε μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Αίγυπτος).

Η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς συμμετέχει, πέραν του Γενικού Δείκτη του Χ.Α., σε μια σειρά από άλλους δείκτες, όπως FTSE/ATHEX (Banks, 20, International), FTSE/ATHEX-CSE Banking Index, FTSE (Greece Small Cap, RAFI All World & Developed 1000, Med 100, FTSE4Good Index Series), MSCI (World Small Cap, Europe Small Cap, IMI, Greece Small Cap), Euro Stoxx (TMI, Sustainability), S&P (Global BMI, Developed BMI) και Russell Global (SC Growth, SC Value).

2. Γενικές λογιστικές αρχές του Ομίλου

Οι λογιστικές αρχές του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων παρατίθενται παρακάτω. Οι λογιστικές αρχές εφαρμόζονται με συνέπεια για όλες τις περιόδους αναφοράς που παρουσιάζονται.

2.1 Βάση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συγκεκριμένα σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες που εκδόθηκαν και ήταν σε ισχύ κατά το χρόνο σύνταξης των εν λόγω ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς καταρτίζονται σε ευρώ. Στις επισυναπτόμενες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις τα κονδύλια παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά) και οι στρογγυλοποιήσεις πραγματοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα.

Βασική αρχή κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αποτελεί το ιστορικό κόστος το οποίο αναπροσαρμόζεται με τις αποτιμήσεις του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτελούν μέρος του εμπορικού χαρτοφυλακίου, των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, καθώς και των επενδύσεων σε ακίνητα. Η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων, αρχών και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων, καθώς και την καταχώρηση των εσόδων και εξόδων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ο Όμιλος έχει υποστεί σημαντικές ζημιές από απομείωση αξίας εξαιτίας του προγράμματος αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους. Οι εν λόγω ζημιές είχαν αντίστοιχα αντίκτυπο στο ύψος των λογιστικών και εποπτικών ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2011, όπως επεξηγείται στη σημείωση 4 «Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών» και στη σημείωση 3.8 «Κεφαλαιακή Επάρκεια» των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων καθώς και στην έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Έχοντας αξιολογήσει τις εκτιμήσεις και άλλα σχετικά στοιχεία του Ομίλου, και ύστερα από εξέταση,

α) της πρότασης που έκανε η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) στις 18 Απριλίου 2012 στο Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας για την ένταξη του Ομίλου στο πλαίσιο του Μνημονίου Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Πολιτικών για την ανακεφαλαιοποίηση των Ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων,

β) της δέσμευσης του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στις 20 Απριλίου 2012, ακολούθως της αίτησης που υπεβλήθη από τον Όμιλο, για τη συμμετοχή του στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που σχεδιάστηκε να λάβει χώρα το 2012 με βάση τα προβλεπόμενα από το προαναφερθέν μνημόνιο, και

γ) των κινδύνων και των αβεβαιοτήτων σε σχέση με την διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης που συνοψίζονται στα ακόλουθα:

Η δημοσιονομική κατάσταση της Ελλάδας παραμένει ο βασικός παράγοντας κινδύνου για το 2012 για τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο και την Τράπεζα Πειραιώς. Οι τυχόν αρνητικές εξελίξεις στον τομέα αυτό επηρεάζουν σημαντικά τη ρευστότητα της Τράπεζας, αλλά και την ποιότητα του δανειακού της χαρτοφυλακίου.

Η συμμετοχή των ελληνικών τραπεζών στο PSI είχε σημαντική αρνητική επίπτωση στα ίδια κεφάλαιά τους και στην κεφαλαιακή τους επάρκεια. Για το λόγο αυτό, οι ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ, στο πλαίσιο του δεύτερου Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής της χώρας, έχουν ήδη διασφαλίσει πλήρως την κεφαλαιακή επάρκεια του τραπεζικού συστήματος και τη δυνατότητα χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) ζήτησε και έλαβε από αυτές (στο τέλος Ιανουαρίου 2012) λεπτομερή Στρατηγικά-Επιχειρηματικά Σχέδια για την περίοδο 2012-2015. Με βάση αυτά τα σχέδια, τα οποία περιλαμβάνουν τόσο τις επιπτώσεις του PSI, όσο και τα αποτελέσματα του διαγνωστικού ελέγχου που διεξήγαγε η BlackRock Solutions με οδηγία της ΤτΕ στα εγχώρια δανειακά χαρτοφυλάκια των ελληνικών τραπεζικών ομίλων το 2011, θα καθοριστούν οι κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών. Παράλληλα, υποβλήθηκαν στο τέλος Μαρτίου 2012 προς την ΤτΕ τα Σχέδια Ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών.

Σύμφωνα με το Μνημόνιο Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Πολιτικών, «οι τράπεζες οι οποίες υποβάλλουν βιώσιμα σχέδια αύξησης κεφαλαίου θα έχουν τη δυνατότητα να λάβουν δημόσια στήριξη με τρόπο ο οποίος διατηρεί τα κίνητρα του ιδιωτικού τομέα να βάλει κεφάλαια και ως εκ τούτου να μειωθεί το βάρος για τους φορολογούμενους. Ειδικότερα οι τράπεζες θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε κεφάλαια από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) μέσω κοινών μετοχών και μετατρέψιμων υπό αίρεση ομολογιών».

Σημειώνεται ότι το ΕΤΧΣ έχει ήδη παράσχει στο ανωτέρω πλαίσιο Βεβαίωση Δέσμευσης για τη συμμετοχή του στην επικείμενη ΑΜΚ της Τράπεζας Πειραιώς μέχρι του ποσού των €5,0 δισ. Η ανακεφαλαιοποίηση του ελληνικού τραπεζικού τομέα θα πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου 2012, προκειμένου οι ελληνικοί τραπεζικοί όμιλοι να διαθέτουν δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier 1) 9% το Σεπτέμβριο του 2012 και 10% τον Ιούνιο του 2013.

η Διοίκηση της Τράπεζας έχει εύλογες προσδοκίες ότι η ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας θα ολοκληρωθεί με επιτυχία εντός του χρονοδιαγράμματος που έχει προσωρινά συμφωνηθεί ανάμεσα στην Τράπεζα, την Τράπεζα της Ελλάδος και το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και ο Όμιλος θα συνεχίσει τις λειτουργίες του στο ορατό μέλλον. Συνεπώς, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Α) Νέα Δ.Π.Χ.Α., Διερμηνείες και τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. και που η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από 1.1.2011:

- **Δ.Λ.Π. 24 (Αναθεώρηση), "Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Οι αλλαγές που εισάγει η αναθεώρηση του Δ.Λ.Π. 24 αφορούν κατά κύριο λόγο στις οικονομικές καταστάσεις των κρατικά ελεγχόμενων επιχειρήσεων.
- **Δ.Λ.Π. 32 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Φεβρουαρίου 2010 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση αναφέρεται στο λογιστικό χειρισμό δικαιωμάτων επί μετοχών σε νόμισμα αναφοράς διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα του εκδότη. Εφόσον ικανοποιούνται κάποια κριτήρια, τα δικαιώματα αυτά καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια ανεξάρτητα από το νόμισμα της τιμής άσκησης του δικαιώματος. Πριν την τροποποίηση, τέτοια δικαιώματα αντιμετωπιζόνταν ως υποχρεώσεις παραγωγών προϊόντων.
- **Δ.Π.Χ.Α. 1 (Τροποποίηση), "Περιορισμένη Εξαίρεση από τις Συγκριτικές Γνωστοποιήσεις βάσει του Δ.Π.Χ.Α. 7 για τις Επιχειρήσεις που Εφαρμόζουν για Πρώτη Φορά τα Δ.Π.Χ.Α." (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2010 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση δίνει την ευχέρεια στις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν για πρώτη φορά τα Δ.Π.Χ.Α. να χρησιμοποιούν τις ίδιες μεταβατικές διατάξεις που ισχύουν και για τις επιχειρήσεις που συντάσσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις με βάση τα Δ.Π.Χ.Α.
- **Διερμηνεία 14 (Τροποποίηση), "Δ.Λ.Π. 19 – Περιορισμοί στα Περιουσιακά Στοιχεία Καθορισμένων Παροχών, οι Ελάχιστες Απαιτήσεις Χρηματοδότησης και η Αλληλεπίδρασή τους" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση στη Διερμηνεία 14 αφορά στον προσδιορισμό του οικονομικού οφέλους που δημιουργείται από την πρόωρη καταβολή μελλοντικών εισφορών σε προγράμματα καθορισμένων παροχών στην περίπτωση όπου υπάρχει ελάχιστη απαίτηση χρηματοδότησης. Το εν λόγω οικονομικό όφελος μπορεί να αναγνωρισθεί ως περιουσιακό στοιχείο.
- **Διερμηνεία 19, "Εξόφληση Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων με Έκδοση Μετοχικών Τίτλων" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2010 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η Διερμηνεία 19 παρέχει καθοδήγηση για το λογιστικό χειρισμό των «συμβάσεων ανταλλαγής χρέους με κεφάλαιο». Όταν εκδίδονται μετοχές από την εταιρεία με σκοπό την εξόφληση μέρους ή του συνόλου μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, τότε οι μετοχές πρέπει να αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και του τιμήματος, πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα. Σημειώνεται ότι η εν λόγω Διερμηνεία έχει εφαρμογή μόνο στις περιπτώσεις επαναδιαπραγμάτευσης των όρων σύμβασης και όχι στις περιπτώσεις όπου η δυνατότητα εξόφλησης της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης με έκδοση μετοχών προβλέπεται στην αρχική σύμβαση.

Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. (Μάιος 2010)

- **Δ.Π.Χ.Α. 1 (Τροποποίηση), "Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση παρέχει καθοδήγηση στις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν για πρώτη φορά τα Δ.Π.Χ.Α. στην περίπτωση αλλαγής των λογιστικών αρχών κατά τη χρήση πρώτης εφαρμογής των Δ.Π.Χ.Α.
- **Δ.Π.Χ.Α. 3 (Τροποποίηση), "Συνενώσεις Επιχειρήσεων"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2010 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις για την επιμέτρηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας κατά την ημερομηνία απόκτησης ελέγχου.
- **Δ.Π.Χ.Α. 7 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις επί των γνωστοποιήσεων χρηματοοικονομικών μέσων αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο και τις εξασφαλίσεις.
- **Δ.Λ.Π. 1 (Τροποποίηση), "Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι, για κάθε στοιχείο των κεφαλαίων, η ανάλυση του συγκεντρωτικού συνολικού εισοδήματος μπορεί να παρουσιαστεί στην κατάσταση μεταβολών στα ίδια κεφάλαια ή στις γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων.
- **Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποίηση), "Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2010 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι τροποποιήσεις στα Δ.Λ.Π. 21 "Οι Επιδράσεις Μεταβολών στις Τιμές Συναλλάγματος", Δ.Λ.Π. 28 "Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις" και Δ.Λ.Π. 31 "Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες" ως αποτέλεσμα της αναθεώρησης του Δ.Λ.Π. 27, δεν έχουν αναδρομική εφαρμογή.
- **Δ.Λ.Π. 34 (Τροποποίηση), "Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση αφορά στις γνωστοποιήσεις σημαντικών γεγονότων και συναλλαγών.
- **Διερμηνεία 13 (Τροποποίηση), "Προγράμματα Πιστότητας Πελατών"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση αφορά στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επιβραβεύσεων σε προγράμματα πιστότητας πελατών.

Β) Η ακόλουθη τροποποίηση έχει εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και υιοθετήθηκε από την Ε.Ε. τον Νοέμβριο 2011. Η εφαρμογή της δεν είναι υποχρεωτική κατά το 2011 και δεν έχει υιοθετηθεί πρόωρα από τον Όμιλο:

- **Δ.Π.Χ.Α. 7 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις – Μεταφορές Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικών"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 7 εκδόθηκε τον Οκτώβριο 2010. Η τροποποίηση αναβαθμίζει τις υφιστάμενες απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για τα μεταφερόμενα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν αποαναγνωρίζονται και καθορίζει επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποαναγνωρίζονται.

Η εφαρμογή της ανωτέρω τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά την περίοδο της αρχικής εφαρμογής της.

Γ) Τα ακόλουθα νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έως το τέλος του 2011 αλλά δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. και δεν εφαρμόζονται πρόωρα από τον Όμιλο:

- **Δ.Π.Χ.Α. 9, "Χρηματοοικονομικά Μέσα"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2015 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Το Δ.Π.Χ.Α. 9 δημοσιεύθηκε το Νοέμβριο του 2009 και αντικατέστησε το μέρος του Δ.Λ.Π. 39 που αφορά την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 9, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού πρέπει να ταξινομούνται κατά την αρχική αναγνώριση σε δύο κατηγορίες, στην κατηγορία όπου τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος ή στην κατηγορία όπου τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Επιπρόσθετα, παρέχεται η δυνατότητα αποτίμησης των μετοχικών τίτλων στην εύλογη αξία με το κέρδος ή τη ζημία από την αποτίμηση να καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση. Το Δ.Π.Χ.Α. 9 προβλέπει ότι όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (α) ταξινομούνται βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου της επιχείρησης σχετικά με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων, (β) αποτιμώνται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον των δαπανών συναλλαγής (με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων για τα οποία οι δαπάνες συναλλαγής δεν περιλαμβάνονται) και (γ) αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία.
- **Δ.Π.Χ.Α. 9 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2015 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 9 αφορά στο λογιστικό χειρισμό των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, η μεταβολή στην εύλογη αξία της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που οφείλεται στον πιστωτικό κίνδυνο πρέπει να καταχωρείται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα. Το υπόλοιπο της μεταβολής στην εύλογη αξία πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα, εκτός εάν η καταχώρηση της μεταβολής στην εύλογη αξία που οφείλεται στον πιστωτικό κίνδυνο στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα θα

δημιουργήσει λογιστική αναντιστοιχία στα αποτελέσματα. Στις περιπτώσεις αυτές, το σύνολο της μεταβολής στην εύλογη αξία θα πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα.

- **Δ.Λ.Π. 12 (Τροποποίηση), "Φόροι Εισοδήματος" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2012 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 12 παρέχει καθοδήγηση για τον καθορισμό του αναβαλλόμενου φόρου σε α) επενδυτικά ακίνητα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και β) ενσώματες ακινητοποιήσεις που αποτιμώνται με βάση τη μέθοδο αναπροσαρμογής που προβλέπει το ΔΛΠ 16. Και στις δύο περιπτώσεις, ο καθορισμός του αναβαλλόμενου φόρου πρέπει να γίνεται με βάση την υπόθεση ότι η λογιστική αξία του υποκείμενου στοιχείου ενεργητικού θα ανακτηθεί με την πώλησή του.
- **Δ.Π.Χ.Α. 1 (Τροποποίηση), "Υψηλός Υπερπληθωρισμός για τις Επιχειρήσεις που Εφαρμόζουν για Πρώτη Φορά τα Δ.Π.Χ.Α." (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση έχει εφαρμογή στις επιχειρήσεις που δεν ήταν δυνατό να παρουσιάσουν οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Δ.Π.Χ.Α. λόγω «υψηλού υπερπληθωρισμού». Οι εν λόγω επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν την εύλογη αξία ως το κόστος μετάβασης των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων στις πρώτες οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Δ.Π.Χ.Α. Η τροποποίηση παρέχει επίσης τη δυνατότητα μη αναδρομικής εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 39.
- **Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποίηση), "Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Σε συνέχεια της έκδοσης του Δ.Π.Χ.Α. 10 που αντικατέστησε τις διατάξεις του ΔΛΠ 27 αναφορικά με τον έλεγχο και την ενοποίηση, το ΔΛΠ 27 μετονομάστηκε σε "Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις" και πλέον περιλαμβάνει τον απαιτούμενο λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις για επενδύσεις σε θυγατρικές, σε κοινοπραξίες και σε συγγενείς εταιρείες όταν η επιχείρηση συντάσσει ατομικές οικονομικές καταστάσεις.
- **Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση), "Επενδύσεις σε Συγγενείς Εταιρείες και Κοινοπραξίες" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το ΔΛΠ 28 περιγράφει το λογιστικό χειρισμό για τις επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και παραθέτει τις απαιτήσεις για την ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες.
- **Δ.Π.Χ.Α. 10, "Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 10 θέτει τις αρχές για την κατάρτιση και παρουσίαση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όταν η επιχείρηση ελέγχει μία ή περισσότερες εταιρείες.
- **Δ.Π.Χ.Α. 11, "Από Κοινού Συμφωνίες" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 11 θέτει τις αρχές για τις χρηματοοικονομικές αναφορές των μερών σε μία από κοινού συμφωνία. Οι συμφωνίες μεταξύ μερών κατηγοριοποιούνται είτε ως από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες ή ως κοινοπραξίες. Η ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης είναι υποχρεωτική για τα μέρη σε μία κοινοπραξία.
- **Δ.Π.Χ.Α. 12, "Γνωστοποίηση των Επενδύσεων σε Άλλες Εταιρείες" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 12 έχει εφαρμογή στις επιχειρήσεις που έχουν επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, σε συμφωνίες από κοινού, σε συγγενείς εταιρείες ή σε μη ενοποιούμενες εταιρείες. Το Δ.Π.Χ.Α. 12 απαιτεί τις επιχειρήσεις να γνωστοποιούν πληροφόρηση που δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τη φύση και τους κινδύνους που σχετίζονται με την επένδυση σε άλλες εταιρείες, καθώς και την επίδραση αυτών στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.
- **Δ.Π.Χ.Α. 13, "Επιμέτρηση της Εύλογης Αξίας" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 13 ορίζει την εύλογη αξία και παραθέτει το πλαίσιο επιμέτρησης της εύλογης αξίας και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις αναφορικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας.
- **Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποίηση), "Παροχές σε Εργαζομένους" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση καταργεί τον κανόνα περιθωρίου και την έννοια της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων. Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές θα αναγνωρίζονται στο Συγκεντρωτικό Συνολικό Εισόδημα κατά τον χρόνο που πραγματοποιούνται. Τα περιουσιακά στοιχεία θα παράγουν έσοδο με βάση την απόδοση των επιχειρηματικών ομολόγων ανεξάρτητα από την πραγματική σύνθεση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.
- **Δ.Λ.Π. 1 (Τροποποίηση), "Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2012 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση απαιτεί την ομαδοποίηση των στοιχείων που παρουσιάζονται στην Κατάσταση Συγκεντρωτικού Συνολικού Εισοδήματος με βάση την πιθανότητα ανακύκλωσής τους στα αποτελέσματα. Εάν τα στοιχεία παρουσιάζονται σε προ φόρων βάση, τότε ο φόρος που αντιστοιχεί στις δύο κατηγορίες στοιχείων της Κατάστασης Συγκεντρωτικού Συνολικού Εισοδήματος (εκείνα που πιθανόν να ανακυκλωθούν στα αποτελέσματα και εκείνα που δεν θα ανακυκλωθούν) πρέπει να παρουσιασθεί διακριτά.
- **Διερμηνεία 20, "Δαπάνες Απογύμνωσης Υπαίθριων Ορυχείων κατά το Στάδιο της Παραγωγής" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η εν λόγω διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση για τη λογιστικοποίηση των δαπανών απομάκρυνσης των υπερκείμενων («απογύμνωση») που πραγματοποιούνται κατά το στάδιο της παραγωγής ενός ορυχείου.
- **Δ.Λ.Π. 32 (Τροποποίηση), "Συμψηφισμός Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων και Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση εκδόθηκε τον Δεκέμβριο 2011 για την παροχή καθοδήγησης

στην εφαρμογή του ΔΛΠ 32 αναφορικά με την έννοια του κριτηρίου «επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα για συμφητισμό». Η τροποποίηση θα πρέπει να εφαρμοσθεί αναδρομικά.

- **Δ.Π.Χ.Α. 7 (Τροποποίηση), "Γνωστοποιήσεις – Συμφητισμός Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων και Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 7 εκδόθηκε τον Δεκέμβριο 2011 και απαιτεί επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις που θα βοηθήσουν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων στην αξιολόγηση της επίδρασης των συμφωνιών συμφητισμού.
- **Δ.Π.Χ.Α. 9 και Δ.Π.Χ.Α. 7 (Τροποποιήσεις), "Υποχρεωτική Ημερομηνία Εφαρμογής και Γνωστοποιήσεις Μετάβασης"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2015 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 9 απαιτεί την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2015 ή μεταγενέστερη ημερομηνία. Η τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 7 απαιτεί επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις κατά την μετάβαση από το ΔΛΠ 39 στο Δ.Π.Χ.Α. 9.

2.2 Ενοποίηση

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν την Τράπεζα Πειραιώς, τις θυγατρικές και τις συγγενείς επιχειρήσεις της.

Α. Συμμετοχές σε θυγατρικές

Θυγατρικές εταιρείες είναι οι εταιρείες στις οποίες η Τράπεζα ασκεί έλεγχο άμεσα ή έμμεσα μέσω άλλων θυγατρικών εταιρειών κατέχοντας άνω του 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Έλεγχος επίσης υφίσταται εάν η Τράπεζα κατέχει το ήμισυ ή λιγότερο των δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρείας, όταν υπάρχει:

- i. δικαίωμα ελέγχου που υπερβαίνει το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου, δυνάμει συμφωνίας με άλλους επενδυτές,
- ii. το δικαίωμα να κατευθύνει την οικονομική και επιχειρηματική πολιτική της άλλης εταιρείας, σύμφωνα με καταστατικό ή συμβατικό όρο,
- iii. το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειονότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλου ισοδύναμου διοικητικού οργάνου που διοικεί την εταιρεία ή
- iv. το δικαίωμα επηρεασμού της πλειοψηφίας στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ή ισοδύναμου προς αυτό διοικητικού οργάνου που διοικεί την εταιρεία.

Για να καθοριστεί εάν ο Όμιλος ασκεί έλεγχο σε μια εταιρεία, λαμβάνεται επίσης υπόψη η ύπαρξη και η επιρροή των δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου που είναι άμεσα εξασκίσιμα ή μετατρέψιμα. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που ο Όμιλος δεν ασκεί πλέον τον έλεγχο. Ο Όμιλος επανεξετάζει τουλάχιστον σε κάθε τρίμηνο τις συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες.

Στις θυγατρικές εταιρείες περιλαμβάνονται και οι εταιρείες ειδικού σκοπού στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο. Οι εταιρείες ειδικού σκοπού ενοποιούνται παρόλο που δεν υφίσταται μετοχική σχέση με τον Όμιλο. Αυτό προβλέπεται με βάση τις διατάξεις της Διερμηνείας 12, και εφαρμόζεται όταν ο Όμιλος ασκεί έλεγχο στις εταιρείες ειδικού σκοπού. Η άσκηση ελέγχου στις εταιρείες ειδικού σκοπού στοιχειοθετείται αν πληρούνται τα παρακάτω κριτήρια σε συνδυασμό με τις προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 27:

- i. Οι δραστηριότητες της εταιρείας ειδικού σκοπού διενεργούνται για λογαριασμό του Ομίλου εκτελώντας συγκεκριμένες επωφελείς για τον Όμιλο επιχειρηματικές δραστηριότητες.
- ii. Ο Όμιλος έχει τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων με σκοπό την αποκόμιση ωφελειών από τη δραστηριότητα της εταιρείας ειδικού σκοπού, ή ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων μέσω αυτόματου μηχανισμού.
- iii. Ο Όμιλος απολαμβάνει όλα τα οφέλη αλλά ταυτόχρονα εκτίθεται στους κινδύνους που απορρέουν από τη δραστηριότητα της εταιρείας ειδικού σκοπού.
- iv. Ο Όμιλος διατηρεί την πλειοψηφία των κινδύνων που σχετίζονται με τα στοιχεία ενεργητικού των εταιριών ειδικού σκοπού.

Ο Όμιλος επανεξετάζει την ενοποίηση των εταιριών ειδικού σκοπού όταν υπάρχει μία σημαντική αλλαγή στη σχέση μεταξύ του Ομίλου και της εταιρίας ειδικού σκοπού. Τα γεγονότα που υποδεικνύουν την ανάγκη τέτοιας επανεξέτασης περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- σημαντικές μεταβολές στη μετοχική σύνθεση της εταιρείας ειδικού σκοπού,
- μεταβολές στις συμβατικές υποχρεώσεις της εταιρίας ειδικού σκοπού,
- μεταβολές στη δομή χρηματοδότησης της εταιρίας ειδικού σκοπού.

Όλες οι εξαγορές επιχειρήσεων καταχωρούνται με βάση τη μέθοδο εξαγοράς του Δ.Π.Χ.Α. 3 κατά την ημερομηνία όπου ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο. Για συνενώσεις επιχειρήσεων, ο Όμιλος αναγνωρίζει τυχόν υπεραξία κατά την ημερομηνία απόκτησης ελέγχου και την επιμετρά ως τη διαφορά του (α) από το (β), όπου:

(α) το σύνολο:

- i. της εύλογης αξίας του τιμήματος για την απόκτηση του ελέγχου καθώς και της αξίας της μειοψηφίας, και
- ii. της εύλογης αξίας της προηγούμενης επένδυσης του Ομίλου στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, στην περίπτωση εξαγορών επιχειρήσεων που λαμβάνουν χώρα σταδιακά.

(β) της διαφοράς μεταξύ των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθεισών υποχρεώσεων επιμετρημένων σε εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας αποτιμώνται κατά την ημερομηνία απόκτησης ελέγχου είτε με το ποσοστό συμμετοχής τους επί της καθαρής θέσης είτε στην εύλογη αξία τους.

Στην περίπτωση εξαγοράς όπου το συνολικό τίμημα, όπως ορίζεται από το (α), είναι χαμηλότερο της αξίας όπως ορίζεται από το (β), ο Όμιλος αναγνωρίζει στα αποτελέσματα το κέρδος ή τη ζημία που προκύπτει κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Οι σχετιζόμενες με την εξαγορά δαπάνες πρέπει να καταχωρούνται ως έξοδα στις περιόδους που αυτά πραγματοποιούνται. Οι σχετιζόμενες με την εξαγορά δαπάνες περιλαμβάνουν αμοιβές για συμβουλευτικές, νομικές, λογιστικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες, καθώς και τα έξοδα έκδοσης ομολόγων και μετοχών στο πλαίσιο της εξαγοράς.

Κατά την απώλεια του ελέγχου σε θυγατρική, η επένδυση που διακρατείται αντιμετωπίζεται με βάση τις διατάξεις των σχετικών Δ.Π.Χ.Α. Η εύλογη αξία της επένδυσης κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου θεωρείται η εύλογη αξία κατά την αναγνώριση της επένδυσης ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39. Ο Όμιλος γνωστοποιεί στις οικονομικές καταστάσεις το κέρδος ή τη ζημία από την αναγνώριση της διακρατούμενης επένδυσης στην εύλογη αξία.

Οι διεταιρικές συναλλαγές, τα διεταιρικά υπόλοιπα, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/ ζημιές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται πλήρως κατά την ενοποίηση.

Στοιχεία ενεργητικού τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο με την ιδιότητα του θεματοφύλακα δεν περιλαμβάνονται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ακολουθούν τις λογιστικές αρχές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

B. Συναλλαγές και δικαιώματα μειοψηφίας

Οι μεταβολές στο ποσοστό ελέγχου του Ομίλου σε θυγατρική εταιρεία που δεν καταλήγουν σε απώλεια του ελέγχου λογιστικοποιούνται ως συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας. Τυχόν διαφορά μεταξύ της προσαρμογής των δικαιωμάτων μειοψηφίας και της εύλογης αξίας του τιμήματος που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε, καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας.

Αντίθετα, όποτε οι συναλλαγές αυτές οδηγούν σε απώλεια ελέγχου της θυγατρικής εταιρείας, ο Όμιλος αναγνωρίζει στα αποτελέσματα το κέρδος ή τη ζημία από την πώληση.

Γ. Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 28, αλλά δεν ασκεί έλεγχο. Γενικά, ουσιώδης επιρροή προκύπτει όταν ο Όμιλος κατέχει μεταξύ 20% και 50% επί των δικαιωμάτων ψήφου. Η ύπαρξη και η επιρροή δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου που είναι άμεσα εξασκίσιμα ή μετατρέψιμα λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση της άσκησης ουσιώδους επιρροής από τον Όμιλο.

Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι συγγενείς εταιρείες αρχικά καταχωρούνται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στο κόστος το οποίο αυξάνεται ή μειώνεται με την αναλογία του Ομίλου στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρείας μετά την ημερομηνία εξαγοράς. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες του Ομίλου περιλαμβάνουν την υπεραξία που δημιουργήθηκε κατά την εξαγορά (μείον όποια απομείωση αξίας). Ο Όμιλος ελέγχει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εάν υπάρχει ένδειξη ότι μία επένδυση σε συγγενή εταιρεία έχει υποστεί απομείωση. Εάν υπάρχει τέτοια ένδειξη, τότε εκτιμάται η ανακτήσιμη αξία της συμμετοχής. Στην περίπτωση όπου η λογιστική αξία (περιλαμβανομένης της υπεραξίας) της συμμετοχής υπερβαίνει την ανακτήσιμη, τότε η λογιστική αξία απομειώνεται στην ανακτήσιμη αξία.

Το μερίδιο του Ομίλου στα μετά την εξαγορά αποτελέσματα των συγγενών εταιρειών καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης και το μερίδιο στα μετά την εξαγορά αποθεματικά καταχωρείται στα αποθεματικά του Ομίλου. Οι σωρευτικές μεταβολές των αποθεματικών/ αποτελεσμάτων προσαρμόζουν τη λογιστική αξία της επένδυσης στις συγγενείς εταιρείες. Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημιές μιας συγγενούς εταιρείας ισούται ή υπερβαίνει το ποσό της συμμετοχής του σε αυτήν, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές εκτός εάν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει κάνει πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς.

Τα κέρδη και οι ζημιές από συναλλαγές μεταξύ των συγγενών εταιρειών και του Ομίλου απαλείφονται κατά το ποσοστό που κατέχει ο Όμιλος στις συγγενείς εταιρείες.

Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί, όπου αυτό ήταν απαραίτητο, ώστε να συμβαδίζουν με αυτές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

Κέρδη ή ζημιές από πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής σε συγγενείς εταιρείες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης. Στην περίπτωση απώλειας της ουσιώδους επιρροής σε συγγενή εταιρεία, ο Όμιλος επιμετρά στην εύλογη αξία όποια διακρατούμενη επένδυση από την συγγενή εταιρεία. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της επένδυσης και της εύλογης αξίας της κατά την ημερομηνία απώλειας της ουσιώδους επιρροής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η εύλογη αξία της εταιρείας που παύει να είναι συγγενής θεωρείται η εύλογη αξία κατά την αναγνώριση της επένδυσης ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39.

2.3 Ξένα νομίσματα

(α) Νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς

Τα κονδύλια τα οποία συμπεριλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της εκάστοτε θυγατρικής εξωτερικού, προσμετρώνται στο νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο η θυγατρική λειτουργεί (το νόμισμα προσμέτρησης). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε ευρώ (νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς) που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η μητρική.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα προσμέτρησης με τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιου είδους συναλλαγών και από τη μετατροπή με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο τέλος της χρήσης των νομισματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία συναλλαγής, εκτός από τις κατηγορίες των μη νομισματικών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες.

(γ) Θυγατρικές εταιρείες

Τα αποτελέσματα χρήσης και η οικονομική θέση όλων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου (εκ των οποίων καμία δεν λειτουργεί σε υπερπληθωριστική οικονομία) που έχουν νόμισμα προσμέτρησης διαφορετικό από το νόμισμα αναφοράς, μετατρέπονται στο νόμισμα αναφοράς ως ακολούθως: τα αποτελέσματα χρήσης μετατρέπονται σε ευρώ με τη μέση ισοτιμία της χρήσης των αντίστοιχων νομισμάτων προσμέτρησης σε ευρώ, ενώ τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ενσωματώνονται με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Τα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής εταιρείας μετατρέπονται με την ιστορική ισοτιμία.

Οι διαφορές οι οποίες προκύπτουν κατά τη μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού, από τη χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και των μέσων ισοτιμιών της περιόδου, καθώς και από την επανεκτίμηση των εκ μεταφοράς ιδίων κεφαλαίων των θυγατρικών εταιρειών με την ισοτιμία της ημερομηνίας των οικονομικών καταστάσεων, μεταφέρονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια σε ειδικό αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών.

Κατά την ενοποίηση, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή των καθαρών επενδύσεων σε εταιρείες εξωτερικού, καθώς και από το δανεισμό και τα χρηματοοικονομικά μέσα που έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης κινδύνου αυτών των επενδύσεων, καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια. Όταν μια εταιρεία εξωτερικού πωληθεί, οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης ως μέρος του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση.

Η προκύπτουσα υπεραξία και οι προσαρμογές σε εύλογες αξίες των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού εξαγοραζόμενης θυγατρικής εξωτερικού αντιμετωπίζονται ως στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της θυγατρικής εξωτερικού και μετατρέπονται στο νόμισμα αναφοράς με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

2.4 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σκοπό την επίτευξη κερδών, την αντιστάθμιση κινδύνων, καθώς και την εξυπηρέτηση πελατειακών αναγκών. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα που διαπραγματεύεται ο Όμιλος περιλαμβάνουν Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων, Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης, Πιστωτικά Παράγωγα, Δικαιώματα Προαίρεσης, Συμβάσεις Ανταλλαγής Στοιχείων Ενεργητικού, Μελλοντικές Συμφωνίες Επιτοκίου, καθώς και Προθεσμιακές Συμφωνίες Συναλλάγματος.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα αρχικά καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία καταχώρησης του συμβολαίου (trade date) και κατόπιν αποτιμώνται καθημερινά στην εύλογη αξία τους. Στην έναρξή τους έχουν συνήθως μικρή ή μηδενική αξία. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές και από μοντέλα αποτίμησης όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων εμφανίζονται στα αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου. Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα αποτελούν στοιχεία ενεργητικού, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική αποτελούν υποχρεώσεις.

Τα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κυρίου συμβολαίου και το κύριο συμβόλαιο δεν λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα παράγωγα παρουσιάζονται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Ο Όμιλος έχει θεσμοθετήσει πολιτική για την αντιστάθμιση κινδύνων σύμφωνα με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Δ.Λ.Π. 39. Για τον καθορισμό της σχέσης αντιστάθμισης και τη λογιστικοποίησή της βάσει των διατάξεων του Δ.Λ.Π. 39 πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα:

- Τεκμηρίωση της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης (hedge effectiveness) κατά την έναρξή της.
- Δυνατότητα υπολογισμού της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης καθ' όλη τη διάρκειά της. Η αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 80%-125% καθ' όλη τη διάρκειά της. Η αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης υπολογίζεται πάντα, ακόμη και όταν τα χαρακτηριστικά του μέσου αντιστάθμισης είναι αντίστοιχα των χαρακτηριστικών του αντισταθμιζόμενου στοιχείου.
- Αναλυτική καταγραφή των σχέσεων αντιστάθμισης (μέσο αντιστάθμισης, αντισταθμιζόμενο στοιχείο, σκοπός και στρατηγική της σχέσης αντιστάθμισης).

Η μέθοδος αναγνώρισης του προκύπτοντος κέρδους ή ζημίας από την αποτίμηση σε εύλογη αξία εξαρτάται από το κατά πόσο το παράγωγο προορίζεται ως μέσο αντιστάθμισης κινδύνου, και αν ναι, από τη φύση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου. Ο Όμιλος καταχωρεί ορισμένα παράγωγα: (α) ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρισμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, ή (β) ως μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Ο Όμιλος, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, καθορίζει τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το είδος του κινδύνου που αντισταθμίζεται. Επίσης, ελέγχει κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση την αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης.

(i) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας (Fair value hedge)

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμισμένων στοιχείων, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Αν η αντιστάθμιση παύσει να πληρεί τα κριτήρια της λογιστικής αντιστάθμισης, το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου αποσβένεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου μετοχικού τίτλου καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης κατά την πώληση.

(ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών (Cash flow hedge)

Το αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή η ζημία του μη αποτελεσματικού τμήματος αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Ποσά που έχουν συσσωρευθεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων τις περιόδους κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημία.

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημίες στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη παραμένουν στα ίδια κεφάλαια και όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί, τότε αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται αμέσως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(iii) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης (Net investment hedge)

Οι αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε θυγατρικές εξωτερικού αντιμετωπίζονται παρόμοια με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, δηλαδή, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία του μέσου αντιστάθμισης σχετικά με το αποτελεσματικό τμήμα της αντιστάθμισης αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια, ενώ το κέρδος ή η ζημία σχετικά με το μη αποτελεσματικό τμήμα αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Συσσωρευμένα κέρδη και ζημίες στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά την πώληση της θυγατρικής εξωτερικού.

(iv) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης

Ορισμένα παράγωγα δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων αυτών αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

2.5 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης ημέρας “deferred day one profit and loss”

Η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία κατά την αρχική καταχώρηση ενός χρηματοοικονομικού μέσου είναι η τιμή της συναλλαγής (π.χ. η εύλογη αξία του τιμήματος που πληρώθηκε ή εισπράχθηκε), εκτός αν η εύλογη αξία αυτού του μέσου, είτε αποδεικνύεται από τη σύγκριση με άλλες τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για το ίδιο μέσο, είτε βασίζεται σε τεχνική αποτίμησης, όπου οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Ο Όμιλος έχει συνάψει συναλλαγές για τις οποίες η εύλογη αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με μοντέλα αποτίμησης όπου οι μεταβλητές δεν είναι όλες τιμές ή επιτόκια της αγοράς. Ένα τέτοιο χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται αρχικά στην τιμή της συναλλαγής, η οποία είναι η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία, παρά το γεγονός ότι η αξία που προκύπτει από ένα σχετικό μοντέλο αποτίμησης μπορεί να διαφέρει. Η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην τιμή που προκύπτει σύμφωνα με το μοντέλο της αποτίμησης, συχνά αποκαλούμενη ως «αναβαλλόμενο αποτέλεσμα πρώτης ημέρας» (deferred day one profit and loss), δεν αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο χρόνος αναγνώρισης του «αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης ημέρας» προσδιορίζεται κατά περίπτωση. Είτε αποσβένεται στη διάρκεια της συναλλαγής, είτε αναβάλλεται έως ότου η εύλογη αξία του μέσου να μπορεί να προσδιοριστεί χρησιμοποιώντας μεταβλητές από την αγορά, είτε αναγνωρίζεται με τον διακανονισμό της συναλλαγής. Το χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται στην εύλογη αξία, προσαρμοζόμενο για το «αναβαλλόμενο αποτέλεσμα της πρώτης ημέρας». Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία καταχωρούνται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων, χωρίς αντιλογισμό των «αναβαλλόμενων αποτελεσμάτων της πρώτης ημέρας».

2.6 Έσοδα και έξοδα τόκων

Τα έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση στην κατάσταση αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα στοιχεία του ισολογισμού χρησιμοποιώντας το πραγματικό επιτόκιο.

Το πραγματικό επιτόκιο προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες μελλοντικές εισπράξεις ή πληρωμές κατά τη διάρκεια ζωής ενός χρηματοπιστωτικού μέσου, ή μέχρι την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του, ώστε η αξία προεξόφλησης να ισούται με τη λογιστική του αξία, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν εσόδων/ εξόδων συναλλαγών που έχουν εισπραχθεί/ πληρωθεί.

Τα δάνεια που έχουν υποστεί απομείωση λογιστικοποιούνται στο ανακτήσιμο ποσό τους και κατά συνέπεια το έσοδο από τόκους αναγνωρίζεται με βάση το πραγματικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των ταμειακών ροών για το σκοπό επιμέτρησης της ζημίας απομείωσης.

2.7 Έσοδα και έξοδα προμηθειών

Τα έσοδα και έξοδα προμηθειών αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση κατά το χρόνο που παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες προς τους πελάτες ή τον Όμιλο.

Τα έσοδα ή έξοδα συναλλαγών που σχετίζονται με τη δημιουργία χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων στο αναπόσβεστο κόστος, όπως είναι τα δάνεια, «αναβάλλονται» και αποσβένονται στη διάρκεια ζωής των μέσων αυτών με βάση το πραγματικό επιτόκιο. Τα έσοδα ή έξοδα αυτά απεικονίζονται ως έσοδα ή έξοδα από τόκους στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Οι προμήθειες από κοινοπρακτικά δάνεια καταχωρούνται ως έσοδα με την προϋπόθεση ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της κοινοπραξίας και ο Όμιλος δεν κρατά μέρος του δανείου ή κρατά ένα μέρος με την ίδια πραγματική απόδοση όπως κι οι άλλοι συμμετέχοντες. Οι προμήθειες που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις, ή από συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων -όπως για παράδειγμα ο διακανονισμός για εξαγορά μετοχών ή άλλων χρεογράφων ή η αγορά/ πώληση εταιρειών- αναγνωρίζονται κατά την ολοκλήρωση της υποκείμενης συναλλαγής.

2.8 Έσοδα από μερίσματα

Το έσοδο από μερίσματα καταχωρείται όταν κατοχυρώνεται το δικαίωμα για την είσπραξη του μερίσματος.

2.9 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν:

(α) Χρεόγραφα του εμπορικού χαρτοφυλακίου που αποκτώνται με σκοπό την βραχυπρόθεσμη πώληση ή που αποτελούν μέρος υπό διαχείριση χαρτοφυλακίου για το οποίο υπάρχει ένδειξη επίτευξης κέρδους από βραχυπρόθεσμες μεταβολές των τιμών και

(β) Χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία κατά την αρχική αναγνώριση κατηγοριοποιούνται ως αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων (όπως οι συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού) όταν:

- αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των διακυμάνσεων που θα προέκυπταν εάν τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα τηρούνταν στο κόστος εξαγοράς τους και τα σχετιζόμενα με αυτά παράγωγα ως διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς ή,
- μία ομάδα χρηματοπιστωτικών στοιχείων ενεργητικού τυχάνει διαχείρισης σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδύσεων και αναφέρεται στη Διοίκηση σε εύλογη αξία ή,
- εμπεριέχουν ενσωματωμένα παράγωγα τα οποία επηρεάζουν σημαντικά τις ταμειακές ροές.

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και στη συνέχεια αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές. Τα έξοδα από τη συναλλαγή καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την αποτίμησή τους στις εύλογες αξίες, συμπεριλαμβάνονται στα «Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου». Όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την αποτίμησή τους στις εύλογες αξίες, συμπεριλαμβάνονται στα «Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών».

Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται για την αγορά ή πώληση των χρεογράφων αυτών. Ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει τα χρηματοπιστωτικά στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις από τη στιγμή που παύει να έχει τον έλεγχο των συμβατικών δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτά. Ο έλεγχος των δικαιωμάτων ενός χρηματοπιστωτικού στοιχείου παύει να υφίσταται όταν πωληθεί, λήξει ή διαγραφεί, ή όταν όλες οι ταμειακές ροές που σχετίζονται με αυτό μεταβιβαστούν σε ένα τρίτο μέρος. Ο τόκος που προκύπτει από τη διακράτηση των ομολόγων του εμπορικού χαρτοφυλακίου καταχωρείται στους «Τόκους και εξομοιούμενα έσοδα». Τα μερίσματα τα οποία εισπράττονται από μετοχές του εμπορικού χαρτοφυλακίου συμπεριλαμβάνονται στα «Έσοδα από Μερίσματα».

2.10 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων & δανεισμός χρεογράφων

Τα χρεόγραφα τα οποία πωλούνται με βάση τις συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων (repos) αναταξινόμούνται ως στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο στις οικονομικές καταστάσεις, όταν ο αποδέκτης έχει το δικαίωμα, βάσει συμβολαίου, να πωλήσει ή να επανεκχωρήσει το ενεχυριασμένο στοιχείο. Η υποχρέωση προς το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα ή πελάτες.

Τα χρεόγραφα τα οποία αγοράζονται και επαναπωλούνται με βάση τις συμβάσεις αγοράς και επαναπώλησης (reverse repos) καταχωρούνται ως «Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών».

Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς λογίζεται ως τόκος και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης με βάση το πραγματικό επιτόκιο.

Χρεόγραφα εκχωρημένα σε αντισυμβαλλόμενους εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ως στοιχεία ενεργητικού.

Χρεόγραφα εκχωρημένα στον Όμιλο από αντισυμβαλλόμενους δεν εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις παρά μόνο εάν πωληθούν σε τρίτους. Στην περίπτωση πώλησής τους σε τρίτους, το κέρδος ή η ζημιά εμφανίζονται στα αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου. Η υποχρέωση να επιστραφούν τα χρεόγραφα αυτά απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία.

2.11 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

A. Διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο

Το διακρατούμενο ως τη λήξη είναι το χαρτοφυλάκιο που ο Όμιλος έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να κρατήσει ως τη λήξη. Το χαρτοφυλάκιο των χρεογράφων που διακρατείται ως τη λήξη λογιστικοποιείται αρχικά στην εύλογη αξία (η οποία εμπεριέχει και το κόστος συναλλαγών). Στη συνέχεια, τα χρεόγραφα του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον τις συσσωρευμένες απομειώσεις αξίας.

Ένα στοιχείο του ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση, αν η λογιστική του αξία υπερβαίνει τη ρευστοποιήσιμη αξία του. Το ποσό της απομείωσης των στοιχείων ενεργητικού που λογιστικοποιούνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης υπολογίζεται ως η διαφορά της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του στοιχείου αυτού. Η απομείωση αξίας επιβαρύνει τα αποτελέσματα χρήσης. Αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα διακρατούμενο έως τη λήξη χρεόγραφο έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμο είναι αυτές που αναφέρονται στη σημείωση 2.13.

Αν ο Όμιλος πουλήσει ή μεταφέρει μέρος του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου πριν από τη λήξη του, τότε το σύνολο του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου πρέπει να μεταφερθεί στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (εκτός αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 39) και να αποτιμηθεί στην εύλογη αξία απεικονίζοντας την προκύπτουσα υπεραξία ή υποαξία στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου. Επίσης, δεν θα είναι δυνατή η κατηγοριοποίηση ενός στοιχείου ενεργητικού ως διακρατούμενο ως τη λήξη για τα επόμενα δύο έτη.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει τα χρεόγραφα. Τα χρεόγραφα του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν ο Όμιλος έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

B. Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο

Το διαθέσιμο προς πώληση είναι το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία δεν υπάρχει καθορισμένος χρονικός ορίζοντας διακράτησης και μπορεί να ρευστοποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες ρευστότητας, τις μεταβολές των επιτοκίων ή των τιμών. Η κατηγοριοποίηση χρεογράφων στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο δεν είναι δεσμευτική και συνεπώς επιτρέπεται η μεταγενέστερη αλλαγή κατηγοριοποίησης στο διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει τα χρεόγραφα.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συναλλαγής που είναι άμεσα σχετιζόμενα με την απόκτηση των χρεογράφων) και μετέπειτα αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές ή τις αξίες που προκύπτουν από μοντέλα αποτίμησης όπου τρέχουσες τιμές δεν είναι διαθέσιμες σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές τα οποία προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρεογράφων που κατατάσσονται στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, τα αντίστοιχα συσσωρευμένα κέρδη/ ζημιές μεταφέρονται από το ειδικό αποθεματικό στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν ο Όμιλος έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Ο Όμιλος εξετάζει για κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων την ύπαρξη ενδείξεων μόνιμης απομείωσης (σημαντικές ή παρατεταμένες μειώσεις της εύλογης αξίας) των χρεογράφων αυτών χρησιμοποιώντας διάφορα μοντέλα αποτίμησης. Ειδικά για τις μετοχές, περιλαμβάνουν αποτίμηση με βάση την τιμή προς την εσωτερική λογιστική αξία (P/BV), την τιμή προς τα κέρδη ανά μετοχή (P/E) ή την απόκλιση από την χρηματιστηριακή τους αξία για επενδύσεις οι οποίες είναι εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά. Εφόσον από τα παραπάνω μοντέλα προκύψει ένδειξη απομείωσης αξίας, ο Όμιλος αξιολογεί ενδελεχώς τη δυνατότητα άντλησης του κόστους κτήσης της μετοχής βάσει της ιστορικής μεταβλητότητας (volatility) κάθε μίας μετοχής ξεχωριστά.

Όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι το διαθέσιμο προς πώληση στοιχείο ενεργητικού έχει υποστεί μόνιμη απομείωση, τότε η συσσωρευμένη ζημιά που έχει αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Η ζημιά αυτή είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας αξίας αφού αφαιρεθεί τυχόν ζημιά απομείωσης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα σε προηγούμενη περίοδο.

Η ζημιά απομείωσης των μετοχών του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, που έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα, δεν μπορεί να αντιστραφεί. Η ζημιά απομείωσης των ομολόγων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μπορεί να αντιστραφεί στα αποτελέσματα στην περίπτωση όπου η αύξηση της τρέχουσας αξίας του διαθέσιμου προς πώληση ομολόγου μπορεί να συνδεθεί με γεγονότα που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση απομείωσης αξίας στα αποτελέσματα.

2.12 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων εκτός παραγώγων από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» ή «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες, τα στοιχεία αυτά δεν διακρατούνται πλέον με σκοπό την πώλησή τους στο άμεσο μέλλον και πληρούν τα χαρακτηριστικά της κατηγορίας στην οποία μεταφέρονται.

Αναταξινόμηση από την κατηγορία του «εμπορικού χαρτοφυλακίου» ή του «διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» στην κατηγορία «δάνεια και απαιτήσεις» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησής τους και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους. Ο Όμιλος έχει θεσμοθετήσει τους ακόλουθους κανόνες για το τι αποτελεί «άμεσο μέλλον»:

- το επιχειρησιακό πλάνο δεν πρέπει να περιλαμβάνει την επίτευξη κέρδους από βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις στις τιμές,
- δεν πρέπει να υπάρχει πρόθεση πώλησης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού εντός έξι μηνών και
- δεν πρέπει να υφίσταται εσωτερικός ή εξωτερικός περιορισμός στη δυνατότητα του Ομίλου για διακράτηση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού.

Αναταξινόμηση από την κατηγορία του «διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» στην κατηγορία «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τα σχετικά χαρακτηριστικά και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεώς τους μέχρι τη λήξη.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που μεταφέρονται ως ανωτέρω (με εξαίρεση την περίπτωση της αναταξινόμησης από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στην κατηγορία «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο»), η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβέσιμο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή. Το κέρδος ή η ζημιά από την αποτίμηση, που είχε αναγνωριστεί στο αποτέλεσμα ή στο αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μέχρι την ημερομηνία της αναταξινόμησης δεν αναστρέφεται. Το νέο πραγματικό επιτόκιο των χρηματοοικονομικών στοιχείων που μεταφέρονται στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις» και «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» προσδιορίζεται με βάση τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές κατά την ημέρα της αναταξινόμησης.

Εάν λόγω αλλαγής στην πρόθεση ή στη δυνατότητα διακράτησης, η κατηγοριοποίηση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου στο «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» δεν είναι πλέον κατάλληλη, το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού πρέπει να μεταφερθεί στο «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» και να αποτιμηθεί στην εύλογη αξία. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής του αξίας και της εύλογης αξίας καταχωρείται στο αποθεματικό του «διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλάκιου».

2.13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με σταθερές ή καθορισμένες πληρωμές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και δεν εμπίπτουν στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε κατηγοριοποιούνται ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο είτε κατά την αρχική τους αναγνώριση αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- ii. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος κατά την αρχική τους αναγνώριση κατηγοριοποιεί ως διαθέσιμα προς πώληση,
- iii. χρηματοοικονομικά στοιχεία ο κάτοχος των οποίων πιθανό να μην ανακτήσει όλο το ποσό της αρχικής επένδυσης, για λόγους που δεν σχετίζονται με την αδυναμία αποπληρωμής του αντισυμβαλλόμενου.

Τα δάνεια που εκταμιεύονται από τον Όμιλο καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία η οποία εμπεριέχει το κόστος συναλλαγής και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι τόκοι των δανείων συμπεριλαμβάνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων του Ομίλου ως «Τόκοι και Εξομιούμενα Έσοδα».

Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά τα οποία ορίζονται στους συμβατικούς όρους των δανείων, σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας. Το ποσό της σωρευμένης πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο του δανείου.

Μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της. Στον όρο "απαίτηση" περιλαμβάνονται οι χορηγήσεις, οι ενέγγυες πιστώσεις και οι εγγυητικές επιστολές.

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι ένα δάνειο ή ομάδα δανείων έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του δανείου ή της ομάδας δανείων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα δάνειο ή μία ομάδα δανείων έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμη αποτελούν οι ακόλουθες:

- i. Σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου.
- ii. Αθέτηση των όρων δανειακής σύμβασης (π.χ. παράλειψη ή καθυστέρηση στις πληρωμές τόκου ή κεφαλαίου).
- iii. Ο Όμιλος, για οικονομικούς ή νομικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου, συμφωνεί με αυτόν κάποια ρύθμιση, την οποία δεν θα εξέταζε κάτω από διαφορετικές συνθήκες.
- iv. Υπάρχει πιθανότητα πτώχευσης ή οικονομικής αναδιοργάνωσης του πιστούχου.
- v. Στοιχεία τα οποία δείχνουν, από την ημερομηνία αρχικής καταχώρησης των δανείων αυτών και ύστερα, την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης στις εκτιμώμενες μελλοντικές εισπράξεις μίας ομάδας δανείων, παρότι η μείωση αυτή δεν μπορεί να εντοπιστεί ακόμη, εξετάζοντας κάθε δάνειο της ομάδας ξεχωριστά, περιλαμβάνοντας:
  - Δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής των υπολοίπων των πιστούχων της ομάδας (π.χ. αύξηση του αριθμού των καθυστερημένων πληρωμών λόγω προβλημάτων του κλάδου), ή
  - Οικονομικές συνθήκες σε εθνική ή τοπική κλίμακα, που σχετίζονται με καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση των δανείων της ομάδας (π.χ. αύξηση του ποσοστού ανεργίας σε μία γεωγραφική περιοχή πιστούχων, μείωση της αξίας των ακινήτων που έχουν ληφθεί ως εξασφαλίσεις στην ίδια περιοχή, ή δυσμενείς αλλαγές στις συνθήκες λειτουργίας ενός κλάδου, οι οποίες επηρεάζουν τους πιστούχους που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη ομάδα).

Η εκτίμηση της ύπαρξης απομείωσης διενεργείται εξατομικευμένα σε επίπεδο δανείου, για τις χορηγήσεις που ο Όμιλος θεωρεί σημαντικές και για αυτές που δεν θεωρεί σημαντικές σε επίπεδο ομάδας δανείων. Οι χορηγήσεις που έχουν αξιολογηθεί σε ατομική βάση και για τις οποίες δεν υπήρξαν ενδείξεις απομείωσης, σημαντικές ή όχι, κατατάσσονται σε ομάδες δανείων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Για το σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, οι χορηγήσεις ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (π.χ. σύμφωνα με κριτήρια αξιολόγησης του Ομίλου τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη φύση του χρηματοοικονομικού στοιχείου, τον κλάδο όπου ανήκει, τη γεωγραφική περιοχή, το είδος εξασφάλισης και άλλους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων δανείων, υποδηλώνοντας τη δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας δανείων που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στη βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου και σύμφωνα με ιστορικότητα απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για τον Όμιλο. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και παράλληλα, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υφίστανται σήμερα.

Οι εκτιμήσεις για τις μεταβολές στις μελλοντικές ταμειακές ροές ομάδων δανείων αντανακλούν και είναι ευθέως ανάλογες με τις μεταβολές στα δεδομένα από περίοδο σε περίοδο (για παράδειγμα, μεταβολές στους δείκτες ανεργίας, στο επίπεδο των τιμών, στην κανονικότητα ή μη των αποπληρωμών ή οποιοδήποτε άλλο παράγοντες είναι ενδεικτικοί μεταβολών στην πιθανότητα απωλειών για τον Όμιλο, καθώς και στο ύψος αυτών των μεταβολών).

Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών επανεξετάζονται τακτικά από τον Όμιλο. Όταν ένα δάνειο θεωρείται ανεπίδεκτο είσπραξης, διαγράφεται έναντι της σχετικής πρόβλεψης για απομείωση αξίας δανείων. Τέτοια δάνεια διαγράφονται μετά το πέρας όλων των απαραίτητων διαδικασιών και εφόσον το ποσό της ζημιάς έχει προσδιοριστεί.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια και οι λοιπές απαιτήσεις κατά πελατών αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν ο Όμιλος έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Τα δάνεια των οποίων οι όροι της σύμβασης έχουν τροποποιηθεί, δεν θεωρούνται πλέον ληξιπρόθεσμα και αντιμετωπίζονται ως ενήμερα δάνεια κατά τη διενέργεια του ελέγχου μόνιμης απομείωσης.

2.14 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους

Οι απαιτήσεις από Χρεωστικούς τίτλους είναι μη-παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σταθερές ή προκαθορισμένες ταμειακές ροές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, και δεν εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες:

- i. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε κατηγοριοποιούνται ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο είτε κατά την αρχική τους αναγνώριση αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- ii. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος κατά την αρχική τους αναγνώριση τα κατηγοριοποιεί ως διαθέσιμα προς πώληση,
- iii. χρηματοοικονομικά στοιχεία ο κάτοχος των οποίων πιθανό να μην ανακτήσει όλο το ποσό της αρχικής επένδυσης για λόγους που δεν σχετίζονται με την αδυναμία αποπληρωμής του αντισυμβαλλόμενου.

Οι απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και για το λόγο αυτό διενεργείται έλεγχος για πιθανή απομείωση της αξίας τους.

2.15 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

2.15.1 Υπεραξία

Για συνενώσεις επιχειρήσεων, ο Όμιλος αναγνωρίζει τυχόν υπεραξία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς και την επιμετρά ως τη διαφορά του (α) από το (β), όπου:

(α) το σύνολο:

- i. της εύλογης αξίας του τιμήματος για την απόκτηση του ελέγχου καθώς και της αξίας της μειοψηφίας, και
- ii. της εύλογης αξίας της προηγούμενης συμμετοχής του Ομίλου στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, στην περίπτωση εξαγορών επιχειρήσεων που λαμβάνουν χώρα σταδιακά.

(β) της διαφοράς μεταξύ των αποκτηθέντων αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθεισών υποχρεώσεων επιμετρημένων σε εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Στην περίπτωση εξαγοράς όπου το συνολικό τίμημα όπως ορίζεται από το (α), είναι χαμηλότερο της αξίας όπως ορίζεται από το (β), ο Όμιλος αναγνωρίζει το κέρδος ή τη ζημία που προκύπτει στα αποτελέσματα κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Ο Όμιλος, σε κάθε περίπτωση, επανεξετάζει εάν ορθά έχει αναγνωρίσει τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν πριν την καταχώρηση του κέρδους στα αποτελέσματα.

Η θετική υπεραξία που προκύπτει από την εξαγορά επιχείρησης αναγνωρίζεται στο κόστος ως άυλο πάγιο στοιχείο του ενεργητικού και εξετάζεται σε κάθε χρήση για απομείωση αξίας. Σε περίπτωση απώλειας ελέγχου θυγατρικής εταιρείας, στο κέρδος ή τη ζημία από την πώληση συμπεριλαμβάνεται και το ποσό της υπεραξίας που σχετίζεται με την πωληθείσα θυγατρική.

Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης της αξίας της, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (Μ.Δ.Τ.Ρ.). Όταν σε μια Μ.Δ.Τ.Ρ. προκύψει ζημιά λόγω απομείωσης της αξίας της, η ζημιά αυτή καταρχήν μειώνει τη λογιστική αξία της υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί στη μονάδα αυτή και εν συνεχεία μειώνει αναλογικά την αξία των στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν στην εν λόγω Μ.Δ.Τ.Ρ. Αντιστροφή της υπεραξίας απαγορεύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 36. Οι Μ.Δ.Τ.Ρ. παρουσιάζονται στη γνωστοποίηση για τους επιχειρηματικούς τομείς.

2.15.2 Λογισμικό

Η δαπάνη για αγορά λογισμικού, το οποίο θα επιφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη στον Όμιλο για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους, καταχωρείται ως άυλο στοιχείο του ενεργητικού. Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη.

Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών, ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού ενσωματώνονται στο κόστος κτήσεως του λογισμικού με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία.

Το λογισμικό αποσβένεται στις περισσότερες περιπτώσεις σε 3-4 χρόνια, με εξαίρεση το λογισμικό κεντρικών μηχανογραφικών εφαρμογών η ωφέλιμη ζωή του οποίου εξετάζεται κατά περίπτωση. Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές στην ωφέλιμη ζωή του λογισμικού.

Το λογισμικό εξετάζεται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική του αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας του, το λογισμικό απομειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.15.3 Λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού αναγνωρίζεται όταν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες από τη χρήση του. Στο κόστος του άυλου περιουσιακού στοιχείου συμπεριλαμβάνεται και κάθε άμεσο κόστος που απαιτείται για τη δημιουργία, την παραγωγή και την προετοιμασία για τη σωστή λειτουργία του. Παραδείγματα άμεσου κόστους είναι:

- Το κόστος προσωπικού το οποίο είναι δυνατόν να εξακριβωθεί και να αποδοθεί άμεσα στο συγκεκριμένο άυλο στοιχείο.
- Οι αμοιβές εξωτερικών συνεργατών που αφορούν στη δημιουργία του άυλου περιουσιακού στοιχείου.

Τα λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν, επίσης, άυλα στοιχεία ενεργητικού που αναγνωρίστηκαν κατά τον επιμερισμό του κόστους εξαγοράς νέων θυγατρικών εταιρειών. Τα λοιπά άυλα στοιχεία δύναται να περιλαμβάνουν πελατολόγιο, δίκτυο καταστημάτων και εμπορικά σήματα.

Τα λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού αποσβένονται σε 5-10 χρόνια, ανάλογα με την ωφέλιμη ζωή του κάθε άυλου στοιχείου ενεργητικού η οποία εξετάζεται κατά περίπτωση. Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές στην ωφέλιμη ζωή των άυλων παγίων.

Τα λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας τους, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.16 Ενσώματα πάγια στοιχεία

Ο Όμιλος κατέχει ενσώματα πάγια στοιχεία με σκοπό τη χρήση τους στη λειτουργική δραστηριότητα και/ ή τη χρήση τους για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν: οικόπεδα, ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, εξοπλισμό, έπιπλα και μεταφορικά μέσα.

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις αξίας. Στο ιστορικό κόστος περιλαμβάνονται δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την αγορά των ενσώματων στοιχείων. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία εξετάζονται για τυχόν απομείωση αξίας όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες παρέχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου στοιχείου μειώνεται στην ανακτήσιμη αξία όταν η λογιστική αξία είναι μεγαλύτερη από την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας του ενσώματου παγίου στοιχείου μειωμένης κατά τις δαπάνες για την πώλησή του και της αξίας λόγω χρήσης (value in use).

Ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 23 «Κόστος Δανεισμού», σύμφωνα με το οποίο το κόστος δανεισμού μεταφέρεται σε αύξηση του κόστους του σχετικού περιουσιακού στοιχείου όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 23. Συγκεκριμένα, οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 23 αναφέρουν ότι α) το κόστος δανεισμού πρέπει να σχετίζεται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που απαιτεί σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του και β) το κόστος δανεισμού θα είχε αναλλακτικά αποφευχθεί εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η δαπάνη για το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο.

Οι μεταγενέστερες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται στην αξία του παγίου, ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο ανάλογα με την περίπτωση, μόνο όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο

και οι δαπάνες αυτές μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Όλες οι υπόλοιπες δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη χρήση στην οποία πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται χρησιμοποιώντας την ευθεία μέθοδο, με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων ως εξής:

- Hardware υπολογιστών: 3-5 χρόνια
- Βελτιώσεις επί μισθωμένων ακινήτων: χαμηλότερη διάρκεια μεταξύ ωφέλιμης ζωής και διάρκειας μίσθωσης
- Λοιπός εξοπλισμός και έπιπλα: 5-10 χρόνια
- Μεταφορικά μέσα: 6-9 χρόνια
- Ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια: 25-50 χρόνια

Η διενέργεια αποσβέσεων αρχίζει με την έναρξη χρήσης του ενσώματου παγίου στοιχείου και διακόπτεται μόνο με την πώληση του εν λόγω στοιχείου. Στην περίπτωση όπου το ενσωμάτωμα πάγιο παύει να χρησιμοποιείται, τότε συνεχίζει να αποσβένεται εκτός εάν έχει αποσβεσθεί πλήρως.

Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές τόσο στην ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων όσο και στην υπολειμματική αξία τους. Τα κέρδη ή οι ζημιές από εκποιήσεις παγίων περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης και προσδιορίζονται από τη διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της αναπόσβεστης αξίας του παγίου.

2.17 Επενδύσεις σε ακίνητα

Τα ακίνητα που κατέχονται με σκοπό τη μακροπρόθεσμη εκμίσθωση ή την απόκτηση υπεραξίας ή και τα δύο, και τα οποία δεν μισθώνονται στην Τράπεζα ή σε θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, κατατάσσονται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν οικόπεδα, κτίρια ή τμήματα κτιρίων, οικόπεδα και κτίρια λειτουργικής μίσθωσης, καθώς και κτίρια χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Τα ακίνητα που κατέχονται από τον μισθωτή με συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης μπορούν να κατηγοριοποιηθούν και να λογιστικοποιηθούν στις οικονομικές καταστάσεις του μισθωτή ως επενδύσεις σε ακίνητα, όταν πληρείται ο ορισμός των επενδύσεων σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εξόδων συναλλαγής.

Μετά την αρχική καταχώρηση, οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από ανεξάρτητο εκτιμητή. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν κρίνεται απαραίτητο, αναλόγως της φύσης, της τοποθεσίας και της κατάστασης του συγκεκριμένου παγίου. Εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι, όπως:

- Μέθοδος συγκριτική ή στοιχείων κτηματαγοράς: Με αυτήν η αξία που δίδεται στο προς εκτίμηση ακίνητο προσδιορίζεται κατόπιν σύγκρισης των αξιών ακινήτων με ομοειδή χαρακτηριστικά.
- Μέθοδος εναπομένουσας αξίας: Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται κυρίως για τον υπολογισμό της αξίας οικοπέδων κατάλληλων για αξιοποίηση ή ακινήτων που χρήζουν ανακαίνισης. Υπολογίζονται η αξία του τελικού προϊόντος της ανάπτυξης από την οποία αφαιρείται το κόστος της ανάπτυξης, καθώς και το προσδοκώμενο κέρδος. Το αποτέλεσμα της αφαίρεσης αυτής αποτελεί την εναπομένουσα αξία του ακινήτου. Με την εφαρμογή του τύπου της προεξόφλησης επί της εναπομένουσας αξίας βρίσκεται η παρούσα αξία του προς εκτίμηση ακινήτου.
- Μέθοδος υπολειμματικού κόστους αντικατάστασης: Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο υπολογίζεται η τρέχουσα αξία της γης και στη συνέχεια υπολογίζεται η αξία για την κατασκευή των κτισμάτων εκ νέου. Εφαρμόζεται συντελεστής απόσβεσης με βάση τον οποίο απομειώνεται η αξία κατασκευής των κτισμάτων εκ νέου. Οι δύο αξίες, δηλαδή η αξία γης και η αναπόσβεστη αξία κτισμάτων, προστίθενται και προκύπτει η τρέχουσα αξία του ακινήτου.
- Επενδυτική μέθοδος: Ο σκοπός της μεθόδου αυτής είναι να υπολογίσει την κεφαλαιακή αξία του δικαιώματος που έχει ένας επενδυτής να λαμβάνει κάποιο ετήσιο εισόδημα από ένα συγκεκριμένο ακίνητο.

Αυτές οι μέθοδοι επανεξετάζονται ετησίως από εξωτερικούς ανεξάρτητους εκτιμητές. Οι επενδύσεις σε ακίνητα που υπόκεινται σε βελτιώσεις για συνέχιση της χρήσης τους ως επενδύσεις σε ακίνητα ή για τις οποίες η αγορά είναι λιγότερο ενεργή, εξακολουθούν να αποτιμώνται σε εύλογες αξίες. Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα αντανακλούν εισοδήματα από τρέχουσες μισθώσεις, καθώς και παραδοχές για μελλοντικές μισθώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Οι εύλογες αξίες αντανακλούν επίσης, οποιεσδήποτε εκροές αναμένονται για τις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μερικές από αυτές τις εκροές καταχωρούνται στις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις οικοπέδων και κτιρίων που κατατάσσονται στις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται στη λογιστική αξία του ακινήτου, μόνο όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη τα οποία σχετίζονται με το ακίνητο θα εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος του μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες δαπάνες βελτίωσης και συντήρησης καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της χρήσης στην οποία πραγματοποιούνται.

Μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν μία επένδυση σε ακίνητο μετατραπεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενη, τότε κατηγοριοποιείται στα ενσώματα πάγια και η εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία της αλλαγής θεωρείται ως το νέο κόστος.

Τα ακίνητα που κατασκευάζονται ή αναπτύσσονται για μελλοντική χρήση ως επενδύσεις σε ακίνητα κατατάσσονται στα ενσώματα πάγια και καταχωρούνται στο κόστος μέχρι να ολοκληρωθεί η κατασκευή ή η ανάπτυξη τους, οπότε και αλλάζουν κατηγορία και λογιστικοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα που διακρατούνται για πώληση χωρίς να υπόκεινται σε βελτιώσεις, εντάσσονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για πώληση, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5.

2.18 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού και Διακοπτόμενες δραστηριότητες

Στα «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού» περιλαμβάνονται μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού τα οποία α) είναι διαθέσιμα για άμεση πώληση στην παρούσα κατάστασή τους, β) η πώληση είναι πιθανή, γ) η Διοίκηση έχει δεσμευθεί για την πώληση και δ) το κόστος τους θα ανακτηθεί από την πώληση και όχι από τη χρήση τους. Η πώληση των στοιχείων αυτών θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών από την κατηγοριοποίησή τους ως «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού».

Τα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού, με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες», αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ λογιστικής και εύλογης αξίας (αφαιρουμένων των εξόδων για την πώλησή τους). Τα στοιχεία της κατηγορίας αυτής δεν αποσβένονται. Κέρδη/ζημίες από την πώληση των διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Μια διακοπτόμενη δραστηριότητα αποτελεί μέρος του Ομίλου, η οποία είτε έχει πωληθεί ή έχει κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενο προς πώληση στοιχείο ενεργητικού, και:

- α) αντιπροσωπεύει μια ξεχωριστή κύρια επιχειρηματική ή γεωγραφική περιοχή δραστηριότητας,
- β) είναι μέρος ενός συντονισμένου προγράμματος πώλησης μιας ξεχωριστής κύριας επιχειρηματικής ή γεωγραφικής περιοχής δραστηριότητας ή
- γ) αποτελεί μία θυγατρική που αποκτήθηκε με αποκλειστικό σκοπό την πώλησή της.

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των διακοπτόμενων δραστηριοτήτων παρουσιάζονται διακριτά από τα υπόλοιπα στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεων, σε μία ξεχωριστή γραμμή, και δεν συμψηφίζονται μεταξύ τους. Τα κέρδη/ζημίες μετά από φόρους από διακοπτόμενες δραστηριότητες παρουσιάζονται σε ξεχωριστή γραμμή της ενοποιημένης κατάστασης αποτελεσμάτων. Τα ποσά της συγκριτικής χρήσης στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών αναμορφώνονται για σκοπούς συγκρισιμότητας.

2.19 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού

Τα ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού περιλαμβάνουν ακίνητα της Τράπεζας που έχουν αποκτηθεί από πλειστηριασμούς προς πλήρη ή μερική ικανοποίηση των απαιτήσεων της Τράπεζας και που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 40, καθώς και ακίνητα των θυγατρικών της τα οποία πωλούνται σταδιακά ως μέρος των δραστηριοτήτων τους. Τα ακίνητα αυτά λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 2 ως αποθέματα και αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσης των ακινήτων καθορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης μείον τα έξοδα πώλησης.

2.20 Μισθώσεις

A. Ο Όμιλος ως μισθωτής

Λειτουργικές μισθώσεις

Οι συμβάσεις μισθώσεων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο εκμισθωτής διατηρεί ένα σημαντικό μέρος από τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται με τα μισθωμένα πάγια, καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Το μισθωμένο πάγιο δεν καταχωρείται ως στοιχείο ενεργητικού στις οικονομικές καταστάσεις του μισθωτή.

Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη διάρκεια της λειτουργικής μίσθωσης.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά το σύνολο από τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται με τα μισθωμένα πάγια, καταχωρούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Στην περίπτωση που ο Όμιλος είναι μισθωτής παγίων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα μισθωμένα αυτά πάγια αναγνωρίζονται ως ενσώματα πάγια (στην ανάλογη κατηγορία παγίων) και η αντίστοιχη υποχρέωση για καταβολή των μισθωμάτων προς τον εκμισθωτή ως στοιχείο του παθητικού.

Τα ενσώματα μισθωμένα πάγια αρχικά καταχωρούνται στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου και της παρούσας αξίας των μελλοντικών μισθωμάτων. Τα μισθωμένα πάγια αποσβένονται στην ωφέλιμη ζωή του παγίου, εάν είναι μεγαλύτερη από τη διάρκεια της μίσθωσης, μόνο στην περίπτωση όπου εκτιμάται ότι τα μισθωμένα πάγια θα έρθουν στην κυριότητα του Ομίλου στο τέλος της μίσθωσης. Κάθε πληρωμή μισθώματος διαχωρίζεται σε κεφάλαιο και τόκο. Το ποσό του μισθώματος που αφορά κεφάλαιο μειώνει την υποχρέωση, ενώ ο τόκος καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

B. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Λειτουργικές μισθώσεις

Στην περίπτωση που ο Όμιλος εκμισθώνει πάγια σε τρίτους με συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης, τότε τα πάγια αυτά εμφανίζονται και αποτιμώνται στις οικονομικές καταστάσεις όπως και τα λοιπά πάγια της ίδιας κατηγορίας. Τα έσοδα μισθωμάτων του Ομίλου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Στις περιπτώσεις που ο Όμιλος εκμισθώνει ενσώματα πάγια για τα οποία συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, η παρούσα αξία των καταβληθέντων μισθωμάτων καταχωρείται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ της συνολικής απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης καταχωρείται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο. Οι εισπράξεις μισθωμάτων μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα και το χρηματοοικονομικό έσοδο αναγνωρίζεται σε δεδουλευμένη βάση.

Γ. Συμβάσεις πώλησης και επαναμίσθωσης

Μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης συνεπάγεται την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου και την επαναμίσθωση εν συνεχεία του ίδιου περιουσιακού στοιχείου. Ο λογιστικός χειρισμός μιας συναλλαγής πώλησης και επαναμίσθωσης εξαρτάται από το είδος της σχετικής μίσθωσης.

Αν μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης καταλήξει σε χρηματοδοτική μίσθωση, οποιαδήποτε θετική διαφορά ανάμεσα στο τίμημα πώλησης του περιουσιακού στοιχείου και στη λογιστική αξία του, δεν θα αναγνωριστεί άμεσα ως έσοδο από τον πωλητή - μισθωτή αλλά ως έσοδο επόμενων χρήσεων ώστε να μεταφέρεται τμηματικά στα αποτελέσματα καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Αν μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης καταλήξει σε λειτουργική μίσθωση και είναι φανερό ότι η συναλλαγή αυτή έχει γίνει στην εύλογη αξία, τότε οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται αμέσως. Αν η τιμή πώλησης του περιουσιακού στοιχείου διαφέρει από την εύλογη αξία του, τότε οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα χρήσης. Εξαιρέση αποτελούν οι περιπτώσεις διαφοροποίησης των μελλοντικών μισθωμάτων. Έτσι, εάν προκύπτει μεν ζημία η οποία όμως αντισταθμίζεται από οφέλη που προκύπτουν από χαμηλότερα μελλοντικά μισθώματα σε σχέση με τις τρέχουσες τιμές, τότε η ζημία αυτή παραμένει στον ισολογισμό και αποσβένεται αναλογικά με τα μισθώματα σε ολόκληρη την προβλεπόμενη διάρκεια που αναμένεται να χρησιμοποιείται το περιουσιακό στοιχείο. Τα ίδια εφαρμόζονται και για το κέρδος που θα προκύψει στην περίπτωση που η τιμή πώλησης του περιουσιακού στοιχείου είναι μεγαλύτερη από την εύλογη αξία του λόγω αυξημένων μελλοντικών μισθωμάτων, οπότε το υπερβάλλον ποσό (κέρδος) παραμένει ως έσοδο επόμενων περιόδων και αποσβένεται καθ' όλη την προβλεπόμενη διάρκεια χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

2.21 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα

Το ταμείο και τα χρηματικά διαθέσιμα εμπεριέχουν υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών από την ημέρα απόκτησής τους όπως: μετρητά, μη δεσμευμένα χρηματικά διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα, χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα δεν είναι διαθέσιμες για χρήση καθημερινών δραστηριοτήτων από τον Όμιλο και συνεπώς δεν συμπεριλαμβάνονται στα υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών.

2.22 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν: α) ο Όμιλος έχει μία παρούσα υποχρέωση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, β) το ενδεχόμενο ότι μία εκροή πόρων θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης είναι περισσότερο πιθανό από το ενδεχόμενο να μην απαιτηθεί και γ) το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Εάν δεν πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, τότε δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη.

Όταν υπάρχει ένας αριθμός όμοιων υποχρεώσεων, τότε η πιθανότητα ότι μία εκροή θα απαιτηθεί για διακανονισμό καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία των υποχρεώσεων ως ένα σύνολο. Η πρόβλεψη καταχωρείται, ακόμα και αν η πιθανότητα εκροής για μία υποχρέωση από το σύνολο των υποχρεώσεων είναι μικρή.

Οι προβλέψεις προσμετρώνται στην παρούσα αξία των δαπανών που αναμένεται να απαιτηθούν για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα επιτόκιο που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Η αύξηση της πρόβλεψης λόγω της παρόδου του χρόνου καταχωρείται ως έξοδο τόκων.

Το ύψος της πρόβλεψης αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση του τιμήματος που απαιτείται για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που σχετίζονται με την υποχρέωση. Το ποσό της σχηματισμένης πρόβλεψης επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.23 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων είναι συμβόλαια τα οποία απαιτούν από τον εκδότη να κάνει συγκεκριμένες πληρωμές προς αποζημίωση του κομιστή για ζημία που έχει υποστεί, επειδή ένας συγκεκριμένος χρεώστης αδυνατεί να προβεί σε πληρωμές όταν πρέπει, σύμφωνα με τους όρους ενός πιστωτικού μέσου. Τέτοια συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων δίνονται από τράπεζες, χρηματοοικονομικά ιδρύματα και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών, ώστε να διασφαλίζονται δάνεια, υπεραναλήψεις και άλλες τραπεζικές εργασίες.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία στις οικονομικές καταστάσεις, την ημέρα που δόθηκε η εγγύηση. Μετά την αρχική καταχώρηση, οι υποχρεώσεις της Τράπεζας στο πλαίσιο τέτοιων συμβολαίων καταχωρούνται στη μεγαλύτερη αξία μεταξύ (α) της αρχικής, μείον τις υπολογισμένες αποσβέσεις, ώστε να αναγνωριστεί με την ευθεία μέθοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων το έσοδο από προμήθειες που έχει καταστεί δεδουλευμένο στη διάρκεια του συμβολαίου και (β) της βέλτιστης εκτίμησης της απαιτούμενης δαπάνης για το διακανονισμό τυχόν χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στην εμπειρία και την κρίση της Διοίκησης από παρόμοιες πράξεις στο παρελθόν και το ιστορικό προηγούμενων ζημιών. Οποιαδήποτε μεταβολή σε υποχρέωση που σχετίζεται με εγγυήσεις, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.24 Παροχές σε εργαζομένους

A. Χρηματοδοτούμενα προγράμματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για συνταξιοδότηση αφορούν συμμετοχή τόσο σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και σε προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών περιλαμβάνουν την καταβολή εισφορών σε Κρατικά Ταμεία (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων) και σε ασφαλιστικές εταιρίες, με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική ή τεκμαίρουμενη υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο ή η ασφαλιστική εταιρεία αδυνατεί να καταβάλλει τις προβλεπόμενες παροχές στον ασφαλιζόμενο. Οι εργοδοτικές εισφορές που καταβάλλονται σε ετήσια βάση περιλαμβάνονται στις δαπάνες προσωπικού και επιβαρύνουν αντίστοιχα την κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι προγράμματα συνταξιοδότησης με βάση τα οποία καταβάλλεται στον εργαζόμενο παροχή ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας, την ηλικία και το μισθό. Η διαφορά με τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών είναι ότι ο εργοδότης φέρει την ευθύνη για την καταβολή των συμφωνημένων παροχών στον εργαζόμενο σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων από τα ασφαλιστικά ταμεία-οργανισμούς.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον Ισολογισμό σχετικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος μαζί με τυχόν αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και κόστη προϋπηρεσίας που δεν έχουν αναγνωριστεί ακόμα.

Η υποχρέωση των καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη μέθοδο «προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης» (projected unit credit method).

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές

Ο Όμιλος επέλεξε να χρησιμοποιήσει τον «Κανόνα Περιθωρίου του 10%» για τα κέρδη/ζημιές και να αναγνωρίζει τα καθαρά σωρευτικά αναλογιστικά κέρδη/ζημιές τα οποία υπερέβησαν το μεγαλύτερο από: α) το 10% της καθαρής παρούσας αξίας της υποχρέωσης του προγράμματος καθορισμένων παροχών και β) το 10% της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος. Η αναγνώριση γίνεται χρεώνοντας ή πιστώνοντας αντίστοιχα τα αποτελέσματα με βάση τη μέση εναπομένουσα διάρκεια της εργασιακής σχέσης.

Κόστος προϋπηρεσίας

Ο Όμιλος επέλεξε να χρεώνει/πιστώνει το κόστος προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της μέσης περιόδου έως ότου οι παροχές κατοχυρωθούν.

B. Μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Ο Όμιλος παρέχει μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα στους συνταξιοδοτούμενους υπαλλήλους. Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότησή του και στη συμπλήρωση ενός κατώτερου αριθμού ετών προϋπηρεσίας.

Τα αναμενόμενα κόστη αυτών των προγραμμάτων συσσωρεύονται κατά την περίοδο παροχής υπηρεσιών του υπαλλήλου, χρησιμοποιώντας μεθοδολογία παρόμοια με αυτή που χρησιμοποιείται στα χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών. Αυτές οι υποχρεώσεις αποτιμώνται σε ετήσια βάση από ανεξάρτητους αναλογιστές.

Γ. Προγράμματα διάθεσης μετοχών

Η εύλογη αξία των λαμβανόμενων υπηρεσιών των εργαζομένων σε αντάλλαγμα για τη χορήγηση των δικαιωμάτων του προγράμματος διάθεσης μετοχών καταχωρείται ως έξοδο. Το συνολικό ποσό που εξοδοποιείται κατά την διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία των δικαιωμάτων που χορηγούνται, εξαιρώντας την επίδραση προϋποθέσεων κατοχύρωσης που δεν στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς (για παράδειγμα, στόχοι κερδοφορίας και μεγέθυνσης πωλήσεων).

Οι προϋποθέσεις κατοχύρωσης που δεν στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς συμπεριλαμβάνονται σε παραδοχές αναφορικά με τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται ότι θα εξασκηθούν. Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού, ο Όμιλος αναθεωρεί τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται ότι θα εξασκηθούν. Η επίδραση της αναθεώρησης των αρχικών εκτιμήσεων, εάν υπάρχουν, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αντίστοιχη προσαρμογή διενεργείται στα ίδια κεφάλαια για την εναπομένουσα περίοδο κατοχύρωσης.

Το ποσό που εισπράττεται από την έκδοση νέων μετοχών, μετά από την αφαίρεση των άμεσα συσχετιζόμενων εξόδων συναλλαγών, αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο και τη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο όταν τα δικαιώματα εξασκούνται.

2.25 Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενοι φόροι

Ο φόρος εισοδήματος, με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή, αναγνωρίζεται ως έξοδο στην τρέχουσα χρήση. Οι φορολογικές ζημιές αναγνωρίζονται ως στοιχείο ενεργητικού αν είναι πιθανόν ότι τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν για τον συμψηφισμό τους.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την φορολογική βάση των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων και από την αντίστοιχη λογιστική αξία τους. Οι αναβαλλόμενοι φόροι καθορίζονται με τη χρήση των ισχυόντων φορολογικών συντελεστών ή των φορολογικών συντελεστών που τίθενται σε ισχύ κατά την ημερομηνία Ισολογισμού και αναμένεται να εφαρμοστούν κατά την ημερομηνία κατά την οποία η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα χρησιμοποιηθεί και η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι βασικές προσωρινές διαφορές προκύπτουν από τις αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων, την αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο, τις διαφορές κατά την αποτίμηση των χρεογράφων μεταξύ της λογιστικής και φορολογικής βάσης, την επανεκτίμηση των διαφόρων στοιχείων ενεργητικού (όπως των επενδύσεων σε ακίνητα), την απομείωση αξίας απαιτήσεων και ομολόγων, την αναγνώριση της υποχρέωσης από παροχές σε εργαζομένους σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές όταν εκτιμάται ότι οι προσωρινές αυτές διαφορές θα αντιστραφούν στο μέλλον και ότι επίσης θα υπάρξει φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου η προσωρινή διαφορά μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Ο αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίζεται επί α) της αποτίμησης των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου και β) της αποτίμησης των παραγώγων αντιστάθμισης ταμειακών ροών πιστώνεται ή χρεώνεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση του χρεογράφου ή κατά την τμηματική αναγνώριση της αποτίμησης του παραγώγου στα αποτελέσματα, το μέρος του αναβαλλόμενου φόρου που αντιστοιχεί αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις μόνο όταν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις από το Δ.Λ.Π. 12. Ειδικότερα, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν και μόνο όταν: (α) οι θυγατρικές εταιρείες έχουν ένα νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφίσουν τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι τρεχόντων φορολογικών υποχρεώσεων και (β) οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αφορούν σε φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή.

2.26 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους, υβριδικά κεφάλαια και λοιπά δανειακά κεφάλαια

Υποχρεώσεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων, υβριδικών κεφαλαίων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων λογιστικοποιούνται αρχικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39, στην εύλογη αξία τους (έσοδο από την έκδοσή τους μείον το κόστος έκδοσης). Στη συνέχεια, απεικονίζονται στο αποσβέσιμο κόστος. Όποια διαφορά μεταξύ του εσόδου από την έκδοση (μείον το κόστος έκδοσης) και της αξίας αποπληρωμής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα για όλη τη διάρκεια των δανειακών κεφαλαίων χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις από δανειακά κεφάλαια του Ομίλου περιλαμβάνουν: μεσοπρόθεσμους τίτλους (EMTN), βραχυπρόθεσμους τίτλους (ECP), ομόλογα ETBA, ομολογιακά δάνεια από πιστοποίηση στεγαστικών, καταναλωτικών και επιχειρηματικών δανείων, υβριδικά κεφάλαια, κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης και λοιπούς τίτλους.

Οι προνομιούχες μετοχές, οι οποίες φέρουν υποχρεωτική καταβολή μερίσματος ή είναι εξαγοράσιμες σε μία συγκεκριμένη ημερομηνία κατά την επιλογή του μετόχου, καταχωρούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στα λοιπά δανειακά κεφάλαια. Τα μερίσματα γι' αυτές τις προνομιούχες μετοχές, καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως έξοδο τόκου με βάση το αποσβέσιμο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Το τμήμα της εύλογης αξίας που αντιστοιχεί στην υποχρέωση ενός μετατρέψιμου σε μετοχές ομολόγου καθορίζεται από το τρέχον επιτόκιο ενός ισότιμου μη μετατρέψιμου ομολόγου. Το ποσό αυτό καταχωρείται ως υποχρέωση με

βάση το αποσβέσιμο κόστος έως ότου μετατραπεί ή λήξει. Το υπολειπόμενο μέρος της εύλογης αυτής αξίας κατανέμεται στο δικαίωμα μετατροπής, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στα Ίδια Κεφάλαια, καθαρό από φόρους.

Εάν ο Όμιλος εξαγοράσει τα δανειακά κεφάλαια που έχει εκδώσει, τότε τα δανειακά αυτά κεφάλαια αποαναγνωρίζονται από τον Ισολογισμό και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της υποχρέωσης και της αναμενόμενης εκταμίευσης καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.27 Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία, μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους και περιλαμβάνουν υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και υποχρεώσεις προς πελάτες.

2.28 Τιτλοποιήσεις

Ο Όμιλος τιτλοποιεί περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού. Τα στοιχεία αυτά αγοράζονται από τις εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες εν συνεχεία εκδίδουν ομόλογα σε επενδυτές. Ο Όμιλος ενοποιεί τις εταιρείες ειδικού σκοπού εάν ασκεί έλεγχο. Στην περίπτωση αυτή, τα ομόλογα που εκδίδονται για το σκοπό της τιτλοποίησης περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού εμφανίζονται στον Ισολογισμό στο αναπόσβεστο κόστος τους.

2.29 Μετοχικό κεφάλαιο και ίδιες μετοχές

Τα έξοδα αύξησεως μετοχικού κεφαλαίου καταχωρούνται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων.

Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το κόστος απόκτησης ιδίων μετοχών, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων απόκτησής τους, εμφανίζεται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων μέχρι την ακύρωση ή την πώλησή τους. Τα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των ιδίων μετοχών καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών που κατέχονται από τον Όμιλο δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία. Οι ίδιες μετοχές που κατέχονται από την Τράπεζα δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος.

Οι προνομιούχες μετοχές άνευ ψήφου, οι οποίες εκδόθηκαν στα πλαίσια του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης», αναγνωρίστηκαν ως στοιχεία των Ιδίων Κεφαλαίων βάσει των όρων έκδοσης και των προϋποθέσεων του Δ.Λ.Π. 32. Η διανομή μερίσματος στους κατόχους προνομιούχων μετοχών αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν το μερίσμα καθίσταται πληρωτέο.

2.30 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν: α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Μέλη Δ.Σ./ Διοίκησης των σημαντικότερων θυγατρικών του Ομίλου, γ) Συγγενείς πρώτου βαθμού (σύζυγοι, τέκνα, κ.α.) και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, δ) εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, καθώς και των εξαρτώμενων/ πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%. Συναλλαγές παρόμοιας φύσεως γνωστοποιούνται συγκεντρωτικά. Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη είναι αντικειμενικές και διενεργούνται σύμφωνα με τις εγκεκριμένες χρηματοδοτικές διαδικασίες και πολιτικές της Τράπεζας.

2.31 Σύνταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας

Η οικονομική πληροφόρηση των τομέων δραστηριότητας του Ομίλου γνωστοποιείται σύμφωνα με τις εσωτερικές αναφορές προς το όργανο της Διοίκησης (Εκτελεστική Επιτροπή), το οποίο έχει την ευθύνη της λήψης αποφάσεων αναφορικά με τις δραστηριότητες του Ομίλου και είναι αρμόδιο για να προβεί στον επιμερισμό πόρων στους τομείς δραστηριότητας, καθώς και στην αξιολόγησή τους.

Όλες οι συναλλαγές ανάμεσα στους επιχειρηματικούς τομείς διεξάγονται σε όρους αγοράς, ενώ οι δαπάνες και τα έσοδα μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων απαλείφονται σε ενοποιημένο επίπεδο.

Κατ' εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 8, ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε 4 κύριους επιχειρηματικούς τομείς: Λιανική Τραπεζική, Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, Επενδυτική Τραπεζική, Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury. Τα έσοδα και οι δαπάνες που αφορούν άμεσα κάθε τομέα λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να καθοριστεί η απόδοση των επιχειρηματικών τομέων.

2.32 Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνο όταν, ο Όμιλος έχει ένα νομικά ισχυρό δικαίωμα συμφηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών και προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό ή να αναγνωρίσει την απαίτηση και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

2.33 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Στις περιπτώσεις που κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων αναμορφώθηκαν για να καταστούν ομοειδή με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης. Σχετική είναι η σημείωση 50.

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

3 Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Η επιχειρηματική λειτουργία του Ομίλου είναι αλληλένδετη με την ανάληψη χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η Διοίκηση έχοντας ως γνώμονα τη διατήρηση της σταθερότητας και της συνέχειας των εργασιών της έχει ως στόχο υψηλής προτεραιότητας την εφαρμογή και τη διαρκή εξέλιξη ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων για την ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων αρνητικών συνεπειών τους στα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Μεριμνώντας για την κάλυψη όλων των μορφών κινδύνου, την έγκαιρη και εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους, καθώς και τον απαιτούμενο συντονισμό, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ορίσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) ως υπεύθυνη για την εφαρμογή και την εποπτεία τόσο των αρχών όσο και της πολιτικής διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η ΕΔΚ συνεδριάζει τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο για τις δραστηριότητές της.

Τόσο οι αρχές όσο και η υφιστάμενη πολιτική διαχείρισης κινδύνων έχουν δημιουργηθεί για τον έγκαιρο εντοπισμό και την ανάλυση των κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος, για τη θέσπιση κατάλληλων ορίων και συστημάτων ελέγχου, καθώς επίσης και για τη συστηματική παρακολούθηση των κινδύνων και την τήρηση των εγκεκριμένων ορίων. Ο Όμιλος επανεξετάζει σε ετήσια βάση την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στη δυναμική των αγορών, σε μεταβολές στα προσφερόμενα προϊόντα και στις ενδεδειγμένες διεθνείς πρακτικές.

Στον Όμιλο Πειραιώς λειτουργεί ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, ο οποίος έχει την εκτελεστική ευθύνη για το σχεδιασμό, την εξειδίκευση και την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Τομέας αποτελείται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου & Κεφαλαιακής Διαχείρισης Ομίλου και τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς & Λειτουργικού Κινδύνου Ομίλου. Οι δραστηριότητες του τομέα υπόκεινται στον ανεξάρτητο έλεγχο της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων.

Ο Όμιλος παρακολουθεί σε συστηματική βάση τους ακόλουθους κινδύνους οι οποίοι προκύπτουν από τη χρήση πιστωτικών και χρηματοοικονομικών προϊόντων: πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος αγοράς, κίνδυνος ρευστότητας και λειτουργικός κίνδυνος.

3.1 Πιστωτικός κίνδυνος

3.1.1 Στρατηγικές και Διαδικασίες για τη Διαχείριση του Πιστωτικού Κινδύνου

Η τραπεζική δραστηριότητα και η κερδοφορία του Ομίλου είναι συνυφασμένες με την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου. Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης χρηματοοικονομικής ζημιάς για τον Όμιλο, ο οποίος απορρέει από το ενδεχόμενο αδυναμίας των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές/ συναλλακτικές τους υποχρεώσεις. Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου για τον Όμιλο και για τον λόγο αυτό η αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση του αποτελεί πρωταρχικό μέλημα της Διοίκησης. Η συνολική έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κατά κύριο λόγο από τα εγκεκριμένα πιστωτικά όρια και τις πιστοδοτήσεις της Επιχειρηματικής και της Ιδιωτικής Πίστης, από τις επενδυτικές και συναλλακτικές δραστηριότητες του Ομίλου, από πράξεις διαπραγμάτευσης στις αγορές παραγώγων, καθώς επίσης και από το διακανονισμό συναλλαγών. Ο βαθμός του κινδύνου που εμπεριέχεται σε κάθε πιστωτικό άνοιγμα εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι γενικότερες συνθήκες της οικονομίας και της αγοράς, η χρηματοοικονομική θέση των οφειλετών, το ύψος, το είδος και η διάρκεια των ανοιγμάτων, καθώς και η ύπαρξη καλυμμάτων και εξασφαλίσεων.

Η εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής, η οποία περιγράφει τις αρχές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου στον Όμιλο, διασφαλίζει την ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου. Στον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζεται ενιαία πολιτική και πρακτική αναφορικά με τις μεθόδους αξιολόγησης και τις διαδικασίες έγκρισης, ανανέωσης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων. Όλα τα πιστοδοτικά όρια αναθεωρούνται ή/ και ανανεώνονται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, ενώ τα αρμόδια εγκριτικά κλιμάκια καθορίζονται με βάση το ύψος και την κατηγορία του συνολικού πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει ο Όμιλος για κάθε οφειλέτη ή ομάδα οφειλετών που σχετίζονται μεταξύ τους (έννοια ενός οφειλέτη).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει αναθέσει την εκτελεστική ευθύνη για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, η οποία παρακολουθεί και αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο που συνδέεται με τις καθημερινές δραστηριότητες του Ομίλου, ενώ επιβλέπει παράλληλα και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής και της λειτουργικότητας των πολιτικών διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου.

Στον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου λειτουργεί ξεχωριστή Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου & Κεφαλαιακής Διαχείρισης με αντικείμενο τη διαρκή παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου των ανοιγμάτων του Ομίλου έναντι επιχειρήσεων, ιδιωτών, πιστωτικών ιδρυμάτων και κεντρικών κυβερνήσεων.

3.1.2 Μέτρηση και Συστήματα αναφοράς του Πιστωτικού Κινδύνου

Κεντρική θέση στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου κατέχει η αξιόπιστη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου. Η διαρκής ανάπτυξη υποδομών, συστημάτων και μεθοδολογιών για την ποσοτικοποίηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασική προϋπόθεση για την έγκαιρη και αποτελεσματική υποστήριξη της Διοίκησης και των επιχειρηματικών μονάδων στη λήψη αποφάσεων, τον καθορισμό πολιτικών και την εκπλήρωση των εποπτικών απαιτήσεων.

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Για τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου που σχετίζεται με τα δάνεια και τις απαιτήσεις του Ομίλου σε επίπεδο αντισυμβαλλομένου: (i) αξιολογείται συστηματικά η πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη και εκτιμάται το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων, (ii) παρακολουθείται το ύψος της έκθεσης του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από το άνοιγμα και (iii) εκτιμάται με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις το πιθανό ποσοστό ανάκτησης το οποίο ενδέχεται να εισπράξει ο Όμιλος στην περίπτωση που ο πιστούχος αθετήσει τις υποχρεώσεις του. Και οι τρεις αυτές συνιστώσες μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου είναι ενσωματωμένες στις καθημερινές λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου.

(i) Συστηματική αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας πελατών και εκτίμηση ενδεχόμενης αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων

Ο Όμιλος αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλομένων και εκτιμά το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας υποδείγματα πιστοληπτικών διαβαθμίσεων (ratings) προσαρμοσμένα στις κατηγορίες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αντισυμβαλλομένων. Τα υποδείγματα αυτά έχουν αναπτυχθεί εσωτερικά και συνδυάζουν τη χρηματοοικονομική και στατιστική ανάλυση με την κρίση των αρμόδιων στελεχών, ενώ υποβάλλονται σε αξιολόγηση όπου είναι εφικτό, μέσω της αντιπαραβολής τους με εξωτερικά διαθέσιμη πληροφόρηση.

Βάσει πολιτικής, η διαβάθμιση για κάθε πιστούχο εφαρμόζεται κατά τον καθορισμό των πιστοδοτικών ορίων και ανανεώνεται συστηματικά σε ετήσια βάση. Επικαιροποίηση των διαβαθμίσεων γίνεται ακόμη και στις περιπτώσεις όπου προκύπτουν νέες πληροφορίες οι οποίες μπορούν να διαφοροποιήσουν σημαντικά τον ενεχόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Ο Όμιλος επικυρώνει τακτικά την προβλεπτική ικανότητα των υποδειγμάτων πιστοληπτικής αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται τόσο στην Επιχειρηματική όσο και στην Ιδιωτική Πίστη, εξασφαλίζοντας έτσι τη δυνατότητα ορθής απεικόνισης του ενεχόμενου πιστωτικού κινδύνου και επιτρέποντας την έγκαιρη λήψη ενεργειών για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων.

Επιχειρηματική Πίστη

Σε ό,τι αφορά στην Επιχειρηματική Πίστη, τα υποδείγματα που εφαρμόζονται διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθος της επιχείρησης. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις χρησιμοποιείται το σύστημα διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας Moody's Risk Advisor (MRA), ενώ για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις χρησιμοποιείται εσωτερικά ανεπτυγμένο σύστημα αξιολόγησης, καθώς και συστήματα scoring.

Σύμφωνα με το πλαίσιο εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων (Βασιλεία II), η Τράπεζα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει διακριτό υπόδειγμα πιστοληπτικής αξιολόγησης για απαιτήσεις ειδικού χαρακτήρισμού (specialised lending) που αφορούν στην ποντοπόρο ναυτιλία (object finance).

Στο πλαίσιο προσπαθειών για τη συνεχή βελτίωση των συστημάτων διαβάθμισης πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος έχει προβεί στη βελτιστοποίηση του υφιστάμενου υποδείγματος αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας MRA για το τμήμα του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας που αφορά σε πιστούχους με βιβλία Γ' κατηγορίας και κύκλο εργασιών > € 2,5 εκατ. και στην εφαρμογή νέου υποδείγματος για το τμήμα του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου που αφορά σε πιστούχους με Γ' κατηγορίας βιβλία και κύκλο εργασιών <= € 2,5 εκατ. ή χωρίς κύκλο εργασιών.

Οι πιστούχοι της Επιχειρηματικής Πίστης κατηγοριοποιούνται σε πιστοληπτικές διαβαθμίσεις (credit rating grades), οι οποίες αντιπροσωπεύουν διαφορετικούς βαθμούς πιστωτικού κινδύνου και συνδέονται με διαφορετικές πιθανότητες αθέτησης. Για κάθε βαθμίδα αντιστοιχεί και διαφορετική πολιτική συνεργασίας του Ομίλου με τις επιχειρήσεις-πιστούχους.

Ιδιωτική Πίστη

Σε ό,τι αφορά στις πιστοδοτήσεις ιδιωτών, ο Όμιλος δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου, εφαρμόζει υποδείγματα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας για τους υποψήφιους πιστούχους (application scoring), ενώ αναπτύσσει υποδείγματα σχετικά με την αξιολόγηση της συμπεριφοράς υφιστάμενων πελατών (behavior scoring) για κάθε προϊόν αλλά και σε επίπεδο πελάτη (σχετικά υποδείγματα ήδη εφαρμόζονται στην Τράπεζα Πειραιώς).

Επιπρόσθετα, στην Τράπεζα Πειραιώς, χρησιμοποιείται και το υπόδειγμα αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας της Τειρεσίας Α.Ε., η οποία λαμβάνει υπόψη το σύνολο των ανοιγμάτων των δανειοληπτών στην Ελληνική Αγορά. Η χρήση του συγκεκριμένου υποδείγματος βελτίωσε την απόδοση των υφιστάμενων υποδειγμάτων. Όλα τα υποδείγματα επικυρώνονται κατ' ελάχιστο ανά εξάμηνο.

(ii) Παρακολούθηση ύψους έκθεσης πιστωτικού κινδύνου

Το ύψος της έκθεσης του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο παρακολουθείται στην περίπτωση των δανείων και των απαιτήσεων με βάση την ονομαστική τους αξία.

(iii) Ποσοστό ανάκτησης με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις

Παράλληλα με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων, ο Όμιλος κατά τον καθορισμό/ ανανέωση των πιστοδοτικών ορίων εκτιμά και το ποσοστό ανάκτησης σε σχέση με το άνοιγμα (recovery rate) στην περίπτωση που οι πιστούχοι αδυνατούν να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται με βάση το είδος της πιστοδότησης και την ύπαρξη ή όχι συνδεδεμένων καλυμμάτων και εξασφαλίσεων. Κατά πάγια τακτική, όσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική διαβάθμιση ενός πιστούχου, τόσο ισχυρότερα είναι τα απαιτούμενα καλύμματα και οι εξασφαλίσεις, προκειμένου το ποσοστό ανάκτησης να είναι όσο το δυνατόν μεγαλύτερο σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του πιστούχου προς τον Όμιλο.

β) Χρεόγραφα

Για τη μέτρηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου ο οποίος σχετίζεται με τα χρεόγραφα, χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο οι διαβαθμίσεις εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης, όπως για παράδειγμα εκείνες της Moody's, της Standard & Poor's ή της Fitch. Το ύψος της έκθεσης του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο χρεογράφων και άλλων εντόκων γραμματίων παρακολουθείται ανά κατηγορία χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των ΔΠΧΑ.

γ) Ασκήσεις Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης

Οι ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της μέτρησης και ποσοτικοποίησης του πιστωτικού κινδύνου στον Όμιλο, παρέχοντας εκτιμήσεις του μεγέθους των οικονομικών απωλειών που θα μπορούσαν να προκληθούν κάτω από το ενδεχόμενο ακραίων χρηματοπιστωτικών συνθηκών. Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ 2577/ 9.3.2006), διενεργεί σε συστηματική βάση ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης για τον πιστωτικό κίνδυνο, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται και αξιολογούνται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

Οι ασκήσεις πραγματοποιούνται από τον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου. Η μεθοδολογία και οι υποθέσεις διαταραχών που εφαρμόζονται χρησιμοποιούν ως βάση τις απαιτήσεις άσκησης που πραγματοποιήθηκαν από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα στα πλαίσια του προγράμματος Financial Sector Assessment Program (FSAP), και επιπρόσθετα εμπλουτίζονται με εσωτερικά ανεπτυγμένα σενάρια και υποδείγματα προσαρμοσμένα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κινδύνων του Ομίλου. Επιπλέον, διενεργούνται σενάρια σε κάθε χώρα ξεχωριστά σύμφωνα με τις οδηγίες των τοπικών Εποπτικών Αρχών τα οποία εξετάζονται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου & Κεφαλαιακής Διαχείρισης του Ομίλου. Στο πλαίσιο των ασκήσεων αυτών, εξετάζονται τόσο τα δάνεια και οι απαιτήσεις του Ομίλου προς πιστούχους εντός και εκτός της χώρας, όσο και τα πιστωτικά ανοίγματα στην αγορά ομολόγων. Επιπρόσθετα, πραγματοποιούνται σενάρια προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης για χαρτοφυλάκια ευπαθή στις οικονομικές μεταβολές, όπως το χαρτοφυλάκιο της ποντοπόρου ναυτιλίας, των κατασκευών και της διαχείρισης ακινήτων.

Εντός του 2011, η Τράπεζα Πειραιώς συμμετείχε στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που διενεργήθηκε σε πανευρωπαϊκό επίπεδο (2011 EU Wide Stress Testing Exercise of European Banks) από την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (EBA), σε συνεργασία με την Τράπεζα της Ελλάδος, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ECB), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (EC) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ESRB).

3.1.3 Διαχείριση ορίων κινδύνου και τεχνικές μείωσης κινδύνου

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς διαχειρίζεται, ελέγχει και περιορίζει το ύψος και τη συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου εφαρμόζοντας σύστημα πιστοδοτικών ορίων. Τα πιστοδοτικά όρια προσδιορίζουν τη μέγιστη αποδεκτή ανάληψη κινδύνου ανά αντισυμβαλλόμενο, ανά ομάδα αντισυμβαλλομένων, ανά βαθμίδα πιστοληπτικής αξιολόγησης, ανά προϊόν, ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και ανά χώρα. Επιπρόσθετα, όρια θεσπίζονται και εφαρμόζονται έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα. Η συνολική έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο οφειλετών, συμπεριλαμβανομένων και των πιστωτικών ιδρυμάτων, ελέγχεται περαιτέρω και με την εφαρμογή υπο-ορίων, τα οποία καλύπτουν ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού.

Για τον καθορισμό των ορίων πελατών λαμβάνονται υπόψη τυχόν καλύμματα ή εξασφαλίσεις τα οποία μειώνουν το ύψος του αναλαμβανόμενου κινδύνου. Ο Όμιλος κατατάσσει τον κίνδυνο των πιστοδοτήσεων του σε κατηγορίες κινδύνου ανάλογα με το είδος των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων και τη δυνατότητα ρευστοποίησής τους. Τα ανώτατα πιστοδοτικά όρια που μπορούν να εγκριθούν ανά κατηγορία κινδύνου καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στον Όμιλο Πειραιώς καμιά πιστοδότηση δεν εγκρίνεται από ένα μόνο πρόσωπο, με εξαίρεση τα καταναλωτικά δάνεια και τις πιστωτικές κάρτες, εφόσον τηρούνται τα κριτήρια που ορίζονται στην πιστωτική πολιτική, καθώς κατά κανόνα απαιτείται η έγκριση τριών στελεχών. Ανάλογα με το ύψος του κινδύνου έχουν οριστεί εγκριτικά κλιμάκια, ο ρόλος των οποίων στη διαμόρφωση της συνολικής ποιότητας του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων του Ομίλου είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Τα πιστοδοτικά όρια στον Όμιλο Πειραιώς έχουν διάρκεια ισχύος μέχρι δώδεκα μήνες και υπόκεινται σε ετησία ή συχνότερη αναθεώρηση. Τα αρμόδια ή τα ανώτερα εγκριτικά κλιμάκια μπορούν όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι να επιλέξουν διάρκεια ισχύος των πιστοδοτικών ορίων μικρότερη των δώδεκα μηνών. Η παρακολούθηση των εκκρεμών υπολοίπων έναντι των θεσπισμένων ορίων πραγματοποιείται σε ημερήσια βάση, ενώ τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται και αντιμετωπίζονται εγκαίρως.

Στις παραγράφους που ακολουθούν περιγράφονται και άλλες τεχνικές οι οποίες χρησιμοποιούνται στον Όμιλο για τον έλεγχο και τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου.

α) Καλύμματα και εξασφαλίσεις

Ο Όμιλος λαμβάνει καλύμματα ή/ και εξασφαλίσεις έναντι των πιστοδοτήσεων του σε πελάτες, μειώνοντας το συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την έγκαιρη αποπληρωμή των απαιτήσεων του.

Για το σκοπό αυτό, έχει προσδιορίσει και ενσωματώσει στην πιστωτική του πολιτική, κατηγορίες αποδεκτών καλυμμάτων και εξασφαλίσεων, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι ακόλουθες:

- Ενέχυρα επί καταθέσεων
- Εγγυητικές επιστολές τραπεζών
- Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου
- Εγγυήσεις ΤΕΜΠΜΕ
- Ενέχυρα επί μεριδίων μετοχικών ή μεικτών Α/Κ, μετοχών, ομολόγων ή εντόκων γραμματίων
- Ενέχυρα επί επιταγών
- Προσημειώσεις/ υποθήκες ακινήτων
- Υποθήκες πλοίων
- Απαιτήσεις έναντι τρίτων

Η αποτίμηση των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή/ και εξασφαλίσεων πραγματοποιείται αρχικά κατά τη στιγμή της έγκρισης της πιστοδότησης με βάση την τρέχουσα ή την εύλογη αξία τους, και επανεκτιμάται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Καλύμματα ή εξασφαλίσεις δεν λαμβάνονται γενικά έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα, εκτός αν πρόκειται για συμφωνίες επαναπώλησης (reverse repos) ή για άλλες δραστηριότητες δανεισμού χρεογράφων.

β) Παράγωγα

Ο Όμιλος παρακολουθεί και ελέγχει συστηματικά το ύψος και τη διάρκεια των καθαρών ανοικτών του θέσεων στην αγορά παραγώγων. Σε οποιαδήποτε στιγμή, η συνολική έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο παραγώγων προϊόντων αντιπροσωπεύεται από τη θετική αγοραία αξία των ανοικτών θέσεων, πλέον του ενδεχόμενου μελλοντικού πιστωτικού ανοίγματος. Τα πιστωτικά ανοίγματα που προκύπτουν από πράξεις σε παράγωγα προϊόντα αποτελούν μέρος των συνολικών πιστοδοτικών ορίων που καθορίζονται για έναν αντισυμβαλλόμενο και λαμβάνονται υπόψη κατά την εγκριτική διαδικασία. Καλύμματα ή εξασφαλίσεις δεν λαμβάνονται συνήθως έναντι ανοιγμάτων σε παράγωγα προϊόντα, εκτός από περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος απαιτεί την εφαρμογή περιθωρίου ασφαλείας (margin) από τους αντισυμβαλλόμενους.

Στον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς έχουν θεσπιστεί και παρακολουθούνται συστηματικά για κάθε αντισυμβαλλόμενο ημερήσια όρια εκκαθάρισης συναλλαγών.

γ) Συμφηφισμός Χρηματοοικονομικών Μέσων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις έναντι ενός αντισυμβαλλόμενου συμφηφίζονται, όταν υπάρχει συμβατικό δικαίωμα συμφηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών και υπάρχει η πρόθεση να διακανονιστεί το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμφηφισμό ή να διακανονιστεί ταυτόχρονα η απαίτηση και η υποχρέωση.

δ) Πιστοδοτικές Δεσμεύσεις

Ο Όμιλος προβαίνει σε δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων προς πελάτες, διασφαλίζοντας τη μελλοντική χρηματοδότησή τους όταν και εφόσον απαιτηθεί. Οι δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων ενέχουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο με τα δάνεια και τις απαιτήσεις του Ομίλου και αφορούν κατά κύριο λόγο ενέγγυες πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές. Η εναπομένουσα διάρκεια των πιστοδοτικών δεσμεύσεων αναλύεται και παρακολουθείται συστηματικά, καθώς σε γενικές γραμμές, δεσμεύσεις με μεγαλύτερη διάρκεια ενέχουν μεγαλύτερο βαθμό κινδύνου από εκείνες με μικρότερη διάρκεια.

3.1.4 Πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων

Ο Όμιλος εξετάζει συστηματικά αν υπάρχουν βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Για το σκοπό αυτό διενεργεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων έλεγχο απομείωσης της αξίας των δανείων του (impairment test), σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, και σχηματίζει ανάλογες προβλέψεις.

Μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της. Το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίζεται από το σύνολο της παρούσας αξίας των εισπράξεων και της παρούσας αξίας από τη ρευστοποίηση τυχόν καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων σε περίπτωση αδυναμίας του πιστούχου να αποπληρώσει το δάνειο. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους μιας απαίτησης, σχηματίζεται πρόβλεψη για την απομείωση της αξίας της απαίτησης. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού της απαίτησης.

Ο Όμιλος, σύμφωνα και με το ΔΛΠ 39, θεωρεί ως βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση ή μία ομάδα απαιτήσεων έχει απομειωθεί, τα κριτήρια που αναφέρονται στην ενότητα 2.13.

Η εκτίμηση ύπαρξης απομείωσης και ο σχηματισμός προβλέψεων διενεργείται εξατομικευμένα σε επίπεδο δανείου για όλες τις χορηγήσεις (τόσο της Λιανικής Τραπεζικής όσο και του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου) που ο Όμιλος θεωρεί σημαντικές και συλλογικά σε επίπεδο ομάδας δανείων για αυτές που θεωρεί λιγότερο σημαντικές. Η εκτίμηση για απομείωση διενεργείται συλλογικά για απαιτήσεις (χαρτοφυλάκια απαιτήσεων) με κοινά χαρακτηριστικά κινδύνου, οι οποίες σε ατομική βάση δεν θεωρούνται σημαντικές. Επίσης, συλλογικά αξιολογούνται και οι απαιτήσεις που σε ατομική βάση δεν έχουν υποστεί απομείωση.

Για τον σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (π.χ. σύμφωνα με κριτήρια αξιολόγησης του Ομίλου τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη φύση του χρηματοοικονομικού στοιχείου, τον κλάδο όπου ανήκει, τη γεωγραφική περιοχή, το είδος εξασφάλισης και άλλους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων στοιχείων ενεργητικού, υποδηλώνοντας τη δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στη βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου και σύμφωνα με ιστορικότητα απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για τον Όμιλο. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, αφενός για να αντανakλούν τις τρέχουσες συνθήκες οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και αφετέρου, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υφίστανται σήμερα.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Διαγραφές

Ο Όμιλος, αφού έχει εξαντλήσει όλες τις δυνατότητες τις οποίες έχει για είσπραξη πιστοδοτήσεων και υπόλοιπων απαιτήσεων και βάσιμα εκτιμά ότι αυτές είναι ανεπίδεκτες είσπραξης, προβαίνει σε διαγραφές επισφαλών απαιτήσεων έναντι των σχετικών προβλέψεων που έχουν ληφθεί για την απομείωση της αξίας τους, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας ή εξουσιοδοτημένων από αυτό οργάνων. Ο Όμιλος συνεχίζει την παρακολούθηση των απαιτήσεων που διαγράφει για τυχόν αναβίωση των δυνατοτήτων είσπραξης.

3.1.5 Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών και πιστωτικών ιδρυμάτων συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011			31 Δεκεμβρίου 2010		
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών
Δάνεια χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας	21.990.548	316.131	57.395	27.297.962	1.476.856	955.401
Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας	8.742.311	6	-	9.144.375	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας	6.325.160	-	-	2.628.816	-	-
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	3.324.665	-	-	2.512.337	-	-
Προ προβλέψεων	40.382.684	316.136	57.395	41.583.490	1.476.856	955.401
Μείον: Προβλέψεις για απομείωση αξίας	(4.748.888)	-	-	(1.433.077)	-	-
Μετά προβλέψεων	35.633.795	316.136	57.395	40.150.412	1.476.856	955.401

Σχετική με την πιστοληπτική διαβάθμιση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους είναι η σημείωση 3.1.6.

α) Δάνεια χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας:

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

31 Δεκεμβρίου 2011	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Διαβαθμίσεις						
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	457.564	1.757.700	4.389.183	5.754.608	4.418.642	16.777.698
Ειδικής αναφοράς	-	-	-	3.838.494	1.374.356	5.212.850
Σύνολο	457.564	1.757.700	4.389.183	9.593.102	5.792.998	21.990.548

31 Δεκεμβρίου 2010	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Διαβαθμίσεις						
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	530.432	2.283.122	4.869.488	8.325.459	5.990.919	21.999.419
Ειδικής αναφοράς	-	-	-	3.416.668	1.881.876	5.298.544
Σύνολο	530.432	2.283.122	4.869.488	11.742.127	7.872.795	27.297.963

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

Διαβαθμίσεις	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Εξαιρετικής σταθερότητας	-	1.081.434
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	185.460	389.847
Ειδικής αναφοράς	130.671	5.575
Σύνολο	316.131	1.476.856

Συμφωνίες Επαναπώλησης Τίτλων Πελατών

Διαβαθμίσεις	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	57.395	955.401
Σύνολο	57.395	955.401

β) Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας:

31 Δεκεμβρίου 2011

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Σε καθυστέρηση 1 - 90 ημέρες	59.101	574.438	1.415.246	3.353.996	1.373.802	6.776.583
Σε καθυστέρηση 91 - 180 ημέρες	26.951	101.819	244.482	203.155	22.483	598.891
Σε καθυστέρηση > 180 ημέρες	-	-	364.861	860.564	141.411	1.366.836
Σύνολο	86.053	676.257	2.024.589	4.417.715	1.537.697	8.742.311
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	167.263	1.884.410	2.698.672	1.030.580	5.780.925

Η εύλογη αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων αντικατοπτρίζει τη ρευστοποιήσιμη αξία των συγκεκριμένων εξασφαλίσεων μετά την εφαρμογή ειδικών συντελεστών προσαρμογής (hair cuts) οι οποίοι προνοούνται στην πιστωτική πολιτική του Ομίλου.

Στην περίπτωση των στεγαστικών δανείων της Τράπεζας, η εύλογη αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων που αφορούν στεγαστικά δάνεια περιλαμβάνει μόνο ακίνητα για τα οποία η Τράπεζα έχει στην κατοχή της την πρώτη (Α') προσημείωση. Για τις περιπτώσεις όπου η αξία του ακινήτου ξεπερνά το ποσό κάλυψης του υπολοίπου του δανείου, ως εύλογη αξία των στεγαστικών δανείων λαμβάνεται υπόψη η αξία του ακινήτου μόνο μέχρι το ποσό κάλυψης του υπολοίπου.

31 Δεκεμβρίου 2010

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Σε καθυστέρηση 1 - 90 ημέρες	105.888	736.265	1.459.531	4.558.471	1.167.238	8.027.392
Σε καθυστέρηση 91 - 180 ημέρες	27.818	99.897	145.686	128.133	7.965	409.499
Σε καθυστέρηση > 180 ημέρες	-	-	184.819	459.185	63.479	707.484
Σύνολο	133.707	836.162	1.790.036	5.145.789	1.238.682	9.144.376
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	166.588	1.678.923	3.069.209	721.777	5.636.497

γ) Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας:

31 Δεκεμβρίου 2011

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Δάνεια με απομείωση αξίας	207.313	738.943	394.861	3.609.997	1.374.046	6.325.160
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	83.309	308.919	1.254.728	560.472	2.207.428

31 Δεκεμβρίου 2010

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Δάνεια με απομείωση αξίας	180.736	531.610	250.108	1.233.514	432.849	2.628.817
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	51.543	195.193	632.014	181.890	1.060.640

3.1.6 Χρεωστικοί τίτλοι και άλλα αξιόγραφα

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει ανάλυση των χρεογράφων εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους και των χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω των αποτελεσματικών λογαριασμών ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2011, σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Standard & Poor's ή τα ισοδύναμά τους:

31 Δεκεμβρίου 2011	Χρεόγραφα εμπορικού χαρτί/κίου	Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	Χρηματ/κά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελ/κών λογαριασμών	Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτί/κίου	Σύνολο
AAA	-	-	-	102.116	102.116
AA- έως AA+	-	-	-	107.270	107.270
A- έως A+	-	-	-	9.793	9.793
BBB- έως BBB+	8.916	-	-	22.863	31.780
BB- έως BB+	287.546	198.024	-	67.603	553.174
Λιγότερο από BB-	125.106	1.416.974	4.043	3.299.128	4.845.251
Μη διαβαθμισμένα	32.314	13.178	-	98.399	143.892
Σύνολο	453.882	1.628.176	4.043	3.707.173	5.793.275

3.1.7 Επανάκτηση καλυμμάτων

Εντός της χρήσης 2011, ο Όμιλος απέκτησε στοιχεία ενεργητικού μετά από τη μεταβίβαση της κυριότητας των καλυμμάτων απαιτήσεων του:

Κατηγορία στοιχείου ενεργητικού	2011	2010
Ακίνητα	82.204	45.787
	82.204	45.787

Τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού που αποκτήθηκαν μέσω πλειστηριασμού, κατέχονται προσωρινά για πώληση από τον Όμιλο προς πλήρη ή μερική αποπληρωμή των απαιτήσεων από πελάτες.

3.1.8 Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

α) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει την κύρια έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου σε λογιστικές αξίες, κατηγοριοποιημένη κατά γεωγραφική περιοχή την 31 Δεκεμβρίου 2011. Η έκθεση πιστωτικού κινδύνου έχει βασιστεί στη χώρα εγκατάστασης των εταιρειών του Ομίλου.

	Ελλάδα	Υπόλοιπη Ευρώπη	ΗΠΑ	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	139.013	177.046	77	316.136
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	375.795	3.442	-	379.238
Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια εμπορικού χαρτοφυλακίου	125.106	328.776	-	453.882
Ομόλογα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	4.043	-	-	4.043
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	26.501.702	7.082.231	421.686	34.005.619
Δάνεια προς ιδιώτες	8.122.350	1.726.826	24.031	9.873.207
- Στεγαστικά	5.955.794	703.493	23.308	6.682.595
- Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια	1.606.807	985.385	723	2.592.915
- Πιστωτικές κάρτες	559.749	37.948	-	597.697
Δάνεια προς επιχειρήσεις	18.379.352	5.355.405	397.655	24.132.412
Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια επενδυτικού χαρτοφυλακίου	3.317.671	349.365	40.136	3.707.173
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	1.425.318	202.858	-	1.628.176
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	57.127	268	-	57.395
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	887.522	89.872	11.337	988.731
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	32.833.298	8.233.860	473.236	41.540.394
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010	39.669.252	10.925.313	457.700	51.052.265

β) Τομείς δραστηριότητας

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει την κύρια έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου σε λογιστικές αξίες, κατηγοριοποιημένη ανά τομέα δραστηριότητας την 31 Δεκεμβρίου 2011. Ο Όμιλος έχει καταλείψει την έκθεση σε κίνδυνο ανά κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων.

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Χρηματοπιστωτικά Βιομηχανία/		Επιχειρήσεις		Project Finance	Εμπορικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Ναυτιλία	Ξενοδοχεία	Ενέργεια, Γεωργία- & Logistics		Λοιποί τομείς	Ιδιώτες	Σύνολο
	Βιοτεχνία	Κατάσκευαστικές	Εκμετάλλευσης Ακινήτων	Οικοδομικές						Γεωργία- & Logistics	Μεταφορές			
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	316.136													316.136
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις Ομόλογα και Έντοκα Γραμμάτια εμπορικού χαρτοφυλακίου	234.553	1.081	-	2.857	79.807	387	31.198	21.798	-	-	-	7.558	-	379.238
Ομόλογα αποτιμώμενα σε ελλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	32.371	-	-	-	-	-	421.511	-	-	-	-	-	-	453.882
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	590.213	4.005.314	2.832.019	2.336.462	1.879.703	3.617.573	288.389	1.394.060	1.553.135	458.068	1.408.257	3.769.220	9.873.207	34.005.619
Δάνεια προς ιδιώτες														9.873.207
- Στεγαστικά														6.682.595
- Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια														2.592.915
- Πιστωτικές κάρτες														597.697
Δάνεια προς επιχειρήσεις	590.213	4.005.314	2.832.019	2.336.462	1.879.703	3.617.573	288.389	1.394.060	1.553.135	458.068	1.408.257	3.769.220	-	24.132.412
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	13.178	4.834	-	-	-	-	1.610.164	-	-	-	-	-	-	1.628.176
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών Ομόλογα & Έντοκα Γραμμάτια επενδυτικού χαρτοφυλακίου	96	-	-	-	-	-	24.796	-	-	-	-	2.407	30.096	57.395
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	128.863	-	-	21	-	-	3.547.452	-	-	-	-	30.836	-	3.707.173
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	11.422	45.636	17.296	221	-	64.495	305.566	39	149	41	2.861	446.996	94.009	988.731
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	1.326.831	4.056.864	2.849.315	2.339.561	1.959.510	3.682.455	6.233.120	1.415.897	1.553.285	458.109	1.411.118	4.257.017	9.997.313	41.540.394
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010	2.815.782	4.733.655	2.998.940	2.182.826	1.952.269	4.216.488	10.368.370	1.412.303	1.684.535	471.508	1.554.749	5.120.198	11.540.641	51.052.263

3.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αφορά την πιθανότητα απωλειών λόγω μεταβολής στο επίπεδο ή στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς, όπως είναι οι τιμές μετοχών, επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει εγκρίνει ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς, η οποία εφαρμόζεται στον Όμιλο και περιγράφει τους βασικούς ορισμούς που αφορούν στη διαχείριση του κινδύνου αγοράς και καθορίζει τους ρόλους και τις ευθύνες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών.

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζει σύγχρονες και ευρέως αποδεκτές τεχνικές για την μέτρηση του κινδύνου αγοράς. Συγκεκριμένα, υπολογίζονται δείκτες ευαισθησίας, όπως η μέτρηση PV100 (δυσμενής επίπτωση στην καθαρή τρέχουσα αξία όλων των στοιχείων ισολογισμού έναντι παράλληλης μετατόπισης των καμπυλών επιτοκίων κατά 100 μ.β. σε όλα τα νομίσματα), καθώς και η Αξία σε Κίνδυνο (Value at Risk), η οποία ενσωματώνει το σύνολο των παραγόντων κινδύνου.

Για κάθε δραστηριότητα που ενέχει κίνδυνο αγοράς έχουν θεσπιστεί κατάλληλα όρια ανά είδος κινδύνου, τα οποία ελέγχονται σε συστηματική βάση. Η διαχείριση του κινδύνου αγοράς δεν περιορίζεται στις δραστηριότητες διαπραγμάτευσης του χαρτοφυλακίου συναλλαγών αλλά καλύπτει το σύνολο των στοιχείων ισολογισμού.

Η εκτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk) είναι η εκτίμηση της μέγιστης δυνατής μείωσης (ζημίας) στην καθαρή τρέχουσα αξία ενός χαρτοφυλακίου, που μπορεί να συμβεί σε ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα και για ένα συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης (confidence level). Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζει τις ακόλουθες τρεις μεθόδους για τον υπολογισμό του Value at Risk:

α) την παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value-at-Risk, με χρονικό ορίζοντα μιας ημέρας και επίπεδο εμπιστοσύνης 99% με ιστορικές παρατηρήσεις δυο ετών και ίση στάθμιση μεταξύ των παρατηρήσεων,

β) την παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value at Risk με δεδομένα αγοράς στα οποία λαμβάνονται υπόψη με μεγαλύτερη βαρύτητα οι πρόσφατες παρατηρήσεις (μεταβλητότητες και συντελεστές συσχέτισης που υπολογίζονται με τη μεθοδολογία εκθετικής εξομάλυνσης) και

γ) την παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value at Risk με τη χρήση μεταβλητοτήτων και συντελεστών συσχέτισης που αφορούν σε περίοδο κρίσης (Stressed Value at Risk), ώστε να εκτιμάται η δυναμική επίπτωση στις σημερινές θέσεις.

Η μεθοδολογία Value at Risk δεν μπορεί να καλύψει εκτίμηση οικονομικών απωλειών που μπορεί να προκύψουν από ακραίες συνθήκες αγοράς και γι' αυτό το λόγο οι μετρήσεις συνοδεύονται από έναν αριθμό σεναρίων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης. Τα σεναρία αυτά βασίζονται στους κύριους παράγοντες κινδύνου που μπορεί να επηρεάσουν την αξία των στοιχείων του ισολογισμού.

Ο Όμιλος εφαρμόζει πρόγραμμα εκ των υστέρων ελέγχου (back-testing) για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών της Τράπεζας, για τις εκτιμήσεις του μεγέθους Αξίας-σε-Κίνδυνο. Σε καθημερινή βάση συγκρίνεται η τιμή Value-at-Risk όπως αυτή υπολογίζεται, με την αντίστοιχη μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου, λόγω μεταβολής των τιμών της αγοράς.

Η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2011 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών του Ομίλου € 8,81 εκ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 8,06 εκ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 0,04 εκ. για τον κίνδυνο μετοχών, € 2,41 εκ. για τον συναλλαγματικό κίνδυνο και € 0,21 εκ. για τον κίνδυνο εμπορευμάτων. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2011, επιτυγχάνεται μείωση € 1,91 εκ. στη συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου. Κατά το 2011 σημειώθηκε αύξηση στο VaR του χαρτοφυλακίου συναλλαγών του Ομίλου λόγω της αύξησης της μεταβλητότητας επιτοκίων των θέσεων σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου.

Αντίστοιχα, η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2010 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών του Ομίλου € 4,05 εκ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 0,86 εκ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 3,08 εκ. για τον κίνδυνο μετοχών, € 2,68 εκ. για το συναλλαγματικό κίνδυνο και € 0,16 εκ. για τον κίνδυνο εμπορευμάτων. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2010, επιτυγχάνεται μείωση € 2,73 εκ. στη συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου.

Τα παραπάνω συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα (ποσά σε εκ. ευρώ):

Ποσά σε € εκ.	Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών Ομίλου - Συνολικό VaR	VaR Επιτοκιακός Κίνδυνος	VaR Κίνδυνος Μετοχών	VaR Συναλλαγματικός Κίνδυνος	VaR Κίνδυνος Εμπορευμάτων	Μείωση Λόγω Διαφοροποίησης Χαρτοφυλακίου
2011	8,81	8,06	0,04	2,41	0,21	-1,91
2010	4,05	0,86	3,08	2,68	0,16	-2,73

Η τιμή του Value at Risk για το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο ανέρχεται σε € 22,54 εκ. κατά την 31/12/2011, ενώ αντίστοιχα την 31/12/2010 ήταν € 15,53 εκ..

3.3 Κίνδυνος συναλλάγματος

Ο Όμιλος εκτίθεται στις επιδράσεις της μεταβολής των ισοτιμιών των διαφόρων νομισμάτων που επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική του θέση και τις ταμειακές του ροές. Η Διοίκηση θέτει όρια στην έκθεση του Ομίλου στις μεταβολές του συναλλάγματος τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά. Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τη συναλλαγματική έκθεση του Ομίλου την 31/12/2011. Παρουσιάζονται σε λογιστικές αξίες τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις ανά νόμισμα, ενώ περιλαμβάνονται και οι θέσεις σε παράγωγα οι οποίες μειώνουν σημαντικά τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο:

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά Νομίσματα	Σύνολο
Κίνδυνος συναλλάγματος στοιχείων ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	1.913.308	228.624	9.303	2.414	7.597	391.473	2.552.717
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	212.177	27.170	3.141	0	0	73.649	316.136
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	349.382	26.553	-	-	-	3.302	379.238
Χρέογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	193.874	4.874	-	-	-	265.565	464.313
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	1.623.343	4.834	-	-	-	-	1.628.176
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	5.879	-	-	4.043	-	-	9.922
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	57.127	-	-	-	-	268	57.395
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	27.793.960	2.609.186	111.144	180.265	2.623.360	687.705	34.005.619
Χρέογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	3.834.693	63.426	-	-	-	96.795	3.994.914
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	910.825	10.196	423	11.006	2.345	53.936	988.731
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	36.894.569	2.974.862	124.011	197.728	2.633.301	1.572.693	44.397.163
Κίνδυνος συναλλάγματος υποχρεώσεων							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	24.676.747	591.306	9.955	-	55	135.535	25.413.598
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	18.475	-	-	-	-	-	18.475
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	317.318	60.691	-	3.438	-	8.281	389.728
Υποχρεώσεις προς πελάτες	17.676.196	2.156.094	105.427	395.132	18.520	1.444.307	21.795.677
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	1.268.045	(1)	-	-	-	-	1.268.045
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	494.984	3.984	-	-	-	-	498.968
Λοιπές υποχρεώσεις	568.304	12.847	1.168	1.319	1.550	25.864	611.052
Σύνολο χρημ/κών υποχρεώσεων	45.020.070	2.824.922	116.550	399.889	20.125	1.613.987	49.995.542
Καθαρή χρηματοοικονομική θέση στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(8.125.501)	149.940	7.461	(202.161)	2.613.176	(41.294)	(5.598.379)
Καθαρή θέση μη-χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	4.898.841	194.828	(2.074)	3.438	(4)	293.744	5.388.774
Καθαρή θέση στοιχείων εκτός ισολογισμού	2.928.880	(656.645)	(7.804)	193.238	(2.597.720)	85.575	(54.475)
Συνολική συναλλαγματική θέση	(297.780)	(311.876)	(2.417)	(5.485)	15.452	338.025	(264.080)
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά Νομίσματα	Σύνολο
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	45.249.187	3.573.430	117.886	196.894	2.784.175	2.588.416	54.509.988
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	46.729.128	3.233.861	206.594	722.439	36.269	2.902.465	53.830.757
Καθαρή θέση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(1.479.942)	339.570	(88.709)	(525.545)	2.747.906	(314.049)	679.231
Καθαρή θέση μη-χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(883.164)	42.347	(4.231)	3.754	301	309.348	(531.645)
Καθαρή θέση στοιχείων εκτός ισολογισμού	2.291.837	(625.781)	86.902	541.934	(2.712.290)	304.992	(112.408)
Συνολική συναλλαγματική θέση	(71.270)	(243.864)	(6.039)	20.142	35.917	300.291	35.177

3.4 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο Επιτοκιακός Κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος μίας αρνητικής επίπτωσης στην οικονομική θέση του Ομίλου, εξαιτίας της έκθεσής του σε μεταβολές στις αγορές επιτοκίων. Η αποδοχή, οριοθέτηση και κατάλληλη διαχείριση αυτού του κινδύνου θεωρείται αναπόσπαστο μέρος των τραπεζικών εργασιών και μπορεί να αποτελέσει μία σημαντική πηγή κερδοφορίας και αύξησης της αξίας του Ομίλου.

Αλλαγές στις τιμές των επιτοκίων επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου, μεταβάλλοντας το καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα, καθώς και την αξία άλλων εσόδων ή εξόδων ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίων. Οι μεταβολές των επιτοκίων επηρεάζουν επίσης την αξία των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων, αφού η παρούσα αξία μελλοντικών χρηματοροών (και σε ορισμένες περιπτώσεις οι ίδιες οι χρηματοροές) μεταβάλλεται όταν τα επιτόκια αλλάζουν. Συνεπώς, μία αποτελεσματική διαδικασία διαχείρισης κινδύνων, η οποία εκτιμά, παρακολουθεί και συντελεί στη διατήρηση του επιτοκιακού κινδύνου μέσα σε αποδεκτά όρια (μέσω αποτελεσματικής αντιστάθμισης, όπου αυτή κρίνεται απαραίτητη), είναι επιτακτική για την οικονομική ασφάλεια του Ομίλου.

Ο Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζει πολιτική διαχείρισης επιτοκιακού κινδύνου που υιοθετεί τεχνικές αποτιμήσεων που βασίζονται στην Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος (Interest Rate Gap Analysis).

Σύμφωνα με αυτήν, τα στοιχεία απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατανέμονται σε χρονικές περιόδους ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια μέχρι την λήξη τους (περίπτωση στοιχείων σταθερού επιτοκίου), ή σύμφωνα με την ημερομηνία του επόμενου επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου τους (περίπτωση στοιχείων κυμαινόμενου επιτοκίου).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το βαθμό έκθεσης του Ομίλου στον επιτοκιακό κίνδυνο, σύμφωνα με την Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος. Σε περιπτώσεις όπου για οποιοδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτική συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί) ή ημερομηνία επαναπροσδιορισμού επιτοκίου (καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στην χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα.

Στον πίνακα, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της 31/12/2011.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Ενεργητικό							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	2.552.697	13	7	-	-	-	2.552.717
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	294.640	6.179	256	2.300	12.760	-	316.136
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	13.261	36.947	58.312	299.678	45.685	10.431	464.313
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	-	-	245.191	456.594	926.391	-	1.628.176
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	47.776	8.877	742	-	-	-	57.395
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	341	2.560	1.142	5.879	9.922
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	21.826.352	7.512.604	2.992.182	819.004	855.477	-	34.005.619
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	517.210	609.764	1.087.845	892.133	600.220	287.741	3.994.914
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	6.493	1.788	57.412	827	4.177	918.034	988.731
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	25.258.429	8.176.171	4.442.289	2.473.096	2.445.853	1.222.086	44.017.925
Υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	24.373.968	384.852	84.471	570.305	1	-	25.413.598
Υποχρεώσεις προς πελάτες	14.007.216	4.640.207	2.428.218	465.175	3.807	251.054	21.795.677
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	3.317	7.081	7.989	88	-	-	18.475
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	278.370	613.483	355.660	20.516	16	-	1.268.045
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	494.984	3.984	-	-	-	-	498.968
Λοιπές υποχρεώσεις	8.520	21.759	19.131	4.451	270.314	324.599	648.774
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	39.166.375	5.671.366	2.895.469	1.060.535	274.138	575.653	49.643.536
Καθαρή ονομαστική αξία παραγώγων	132.225	705.460	(119.115)	(477.998)	(264.334)	-	(23.761)
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	(13.775.721)	3.210.266	1.427.705	934.563	1.907.382	646.433	(5.649.372)

Στον ανωτέρω πίνακα της 31/12/2011, συμπεριλήφθηκαν οι νέοι τίτλοι και τα χαρακτηριστικά τους, που θα παραληφθούν στο πλαίσιο του προγράμματος αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους (PSI) αντί των παλαιών τίτλων.

Ακολουθούν οι πίνακες με τα συγκριτικά στοιχεία για την προηγούμενη χρήση:

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	25.974.181	11.831.919	8.330.409	4.515.139	1.953.153	1.767.209	54.372.011
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	39.713.586	7.715.092	3.658.467	1.429.594	264.911	938.381	53.720.030
Καθαρή ονομαστική αξία παραγώγων	(104.935)	1.758.682	(38.775)	(424.087)	(1.295.248)	-	(104.364)
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	(13.844.340)	5.875.509	4.633.167	2.661.459	392.994	828.828	547.618

Παράλληλα, στον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, ως μέγεθος εκτίμησης του επιτοκιακού κινδύνου, υπολογίζεται και η μεταβολή της καθαρής παρούσας αξίας των στοιχείων ενεργητικού – υποχρεώσεων, αναφορικά με μεταβολή των επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης (PV100).

Η Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος επιτρέπει την εκτίμηση του επιτοκιακού κινδύνου μέσω του δείκτη "Επιτοκιακών Αποτελεσμάτων σε Κίνδυνο", ο οποίος εκφράζει την αρνητική επίπτωση στο προβλεπόμενο ετήσιο επιτοκιακό αποτέλεσμα από μια παράλληλη σε όλες τις διάρκειες μεταβολή των επιτοκίων σε όλα τα νομίσματα.

Τόσο για το PV100, όσο και για τα "Επιτοκιακά Αποτελέσματα σε Κίνδυνο", έχουν θεσπιστεί κατάλληλα όρια, τα οποία ελέγχονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Επιπλέον, σε τακτά χρονικά διαστήματα υπολογίζεται η επίπτωση στην αξία του χαρτοφυλακίου ομολόγων, μιας μεταβολής στα πιστωτικά περιθώρια (credit spreads) τόσο για τους εκδότες κρατικών ομολόγων (government issuers), όσο και για τους εταιρικούς εκδότες (corporate issuers).

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς αποτιμά πιθανές οικονομικές απώλειες αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης στις αγορές των επιτοκίων. Τα πιθανά σενάρια κρίσης περιλαμβάνουν έντονες μεταβολές στα επίπεδα των επιτοκίων, αλλαγές στην κλίση και το σχήμα των καμπυλών επιτοκίων, ή μεταβολές στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς.

3.5 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας συμβάλλει ουσιαστικά στην ικανότητα εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, χωρίς τον κίνδυνο να προκύψουν σημαντικές οικονομικές απώλειες.

Ο κίνδυνος ρευστότητας που διατρέχει ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είναι ο κίνδυνος αδυναμίας εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών του υποχρεώσεων, όταν αυτές γίνουν απαιτητές, λόγω έλλειψης απαραίτητης ρευστότητας.

Στις μονάδες του Ομίλου εφαρμόζεται ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας. Η πολιτική αυτή είναι σύμφωνη με διεθνώς εφαρμοσμένες πρακτικές και εποπτικές διατάξεις και είναι προσαρμοσμένη στις επιμέρους δραστηριότητες και οργανωτικές δομές του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς.

Η πολιτική αυτή περιγράφει τους βασικούς ορισμούς και μεθοδολογίες αποτίμησης του κινδύνου ρευστότητας, καθορίζει τους ρόλους και τις υπευθυνότητες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών και περιγράφει οδηγίες για το χειρισμό καταστάσεων κρίσης ρευστότητας. Η πολιτική επικεντρώνεται στις ανάγκες ρευστότητας που αναμένεται να προκύψουν για το χρονικό διάστημα μιας εβδομάδας και ενός μήνα, αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης ρευστότητας.

Επιπλέον, η πολιτική ορίζει και ένα Σχέδιο Διαχείρισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή σε περίπτωση κρίσης ρευστότητας. Μία τέτοια κρίση μπορεί να οφείλεται είτε σε συγκεκριμένο γεγονός που σχετίζεται με δραστηριότητες του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, είτε με τις γενικότερες συνθήκες των αγορών. Στο σχέδιο καταγράφονται συγκεκριμένες συνθήκες ενεργοποίησής του, καθώς και ενδείξεις αυξημένης ετοιμότητας.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα Πειραιώς υπολογίζει και παρακολουθεί τους υποχρεωτικούς δείκτες ρευστότητας «Δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων» και «Δείκτης Ασυμφωνίας Ληκτότητας Απαιτήσεων – Υποχρεώσεων», όπως αυτοί ορίζονται σύμφωνα με την Πράξη Διοικητή 2614/07.04.2009, με θέμα το πλαίσιο ελέγχου από την Τράπεζα της Ελλάδος της επάρκειας ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Οι δείκτες ρευστότητας υπολογίζονται τόσο σε ατομική, όσο και σε ενοποιημένη βάση και υποβάλλονται στην Τράπεζα της Ελλάδος σε τριμηνιαία βάση. Στην ενοποιημένη βάση περιλαμβάνονται μόνο τα πιστωτικά ιδρύματα του Ομίλου.

Παράλληλα, τα επίπεδα των δεικτών σε ατομική βάση κοινοποιούνται καθημερινά στις αντίστοιχες Διαχειριστικές Μονάδες, και όλα τα σχετικά σχόλια και αποτιμήσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων συμπεριλαμβάνονται στο σύνολο των αναφορών που παρέχονται στα μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Υποχρεώσεων (ALCO). Τα επίπεδα των δεικτών σε ατομική βάση γνωστοποιούνται, επίσης, σε μηνιαία βάση, στο Financial Services Authority (F.S.A) της Μεγάλης Βρετανίας.

Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου ρευστότητας λαμβάνονται μέτρα, όπως η διατήρηση χαρτοφυλακίων χρεογράφων που μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα, η διεύρυνση των καταθετικών λογαριασμών "μεγάλης διασποράς" (λογαριασμοί ταμειυτηρίου) και η διάθεση καταθετικών προϊόντων προθεσμίας με ανταγωνιστικούς όρους. Επίσης, η Τράπεζα συμμετέχει στις ρυθμίσεις του νόμου για την "Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας" (ν. 3723/2008). Συγκεκριμένα έχει αντληθεί ρευστότητα μέσω του σκέλους των Εγγυήσεων (Πυλώνας II) και των Ειδικών Ομολόγων (Πυλώνας III) του Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας € 10.322 εκ. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε έκδοση 3ετούς καλυμμένου ομολόγου ύψους € 1.250 εκ. μέσω του προγράμματος καλυμμένων ομολόγων.

Γενικότερα, η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στη διαχείριση των ταμειακών εισροών και εκροών σε χρονικές περιόδους, ώστε κάτω από φυσιολογικές συνθήκες, ο Όμιλος να έχει την δυνατότητα να ανταποκριθεί στις ταμειακές του υποχρεώσεις. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιείται η Ανάλυση Ανοίγματος Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), που διαμορφώνει μία εικόνα των αναμενόμενων χρηματοροών που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, ταξινομημένα σε χρονικές περιόδους ανάλογα με το πότε πραγματοποιούνται.

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Για την εφαρμογή της Ανάλυσης Ανοίγματος Ρευστότητας, θεωρήθηκε πως οι τακτές πληρωμές προς τον Όμιλο θα πραγματοποιηθούν στο ακέραιο και εγκαίρως, και από την άλλη πλευρά όλες οι υποχρεώσεις του Ομίλου θα εκπληρωθούν στο ακέραιο, για παράδειγμα, οι καταθέτες θα αποσύρουν τα χρήματα τους αντί να ανανεώσουν τις καταθέσεις τους. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει συμβατική ημερομηνία λήξης για οποιοδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί, καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στην στήλη "έως 1 μήνα" του παρακάτω πίνακα.

α) Ταμειακές ροές εκτός παραγώγων

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, οι πληρωτέες ταμειακές ροές από τον Όμιλο από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων με βάση τις εναπομένουσες συμβατικές ημερομηνίες λήξης. Τα ποσά που αναφέρονται είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας βάσει των εκτιμώμενων μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	24.436.637	287.497	29.669	734.788	24.296	25.512.886
Υποχρεώσεις προς πελάτες	14.276.140	4.647.044	2.565.235	506.083	5.751	22.000.253
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	3.317	7.081	6.929	88	1.060	18.475
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	3.869	47.117	401.166	861.682	16	1.313.851
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	3.047	-	13.573	380.116	-	396.735
Υβριδικά κεφάλαια	1.183	-	3.819	167.258	-	172.260
Λοιπές υποχρεώσεις	94.429	57.118	294.919	37.073	241.722	725.261
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	38.818.622	5.045.857	3.315.310	2.687.088	272.845	50.139.722
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	10.036.422	3.380.373	7.684.134	14.314.482	19.177.450	54.592.861
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010						
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	19.065.100	530.844	229.844	128.214	32.204	19.986.207
Υποχρεώσεις προς πελάτες	19.992.266	5.850.874	2.852.635	535.924	7.880	29.239.580
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	80.129	15.627	12.171	226.082	7.703	341.712
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	50.278	26.212	1.122.773	1.653.906	-	2.853.170
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	1.419	-	9.088	44.576	358.446	413.530
Υβριδικά κεφάλαια	930	-	3.279	176.745	-	180.954
Λοιπές υποχρεώσεις	223.677	47.671	54.340	49.836	653.804	1.029.328
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	39.413.801	6.471.229	4.284.131	2.815.282	1.060.038	54.044.481
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	10.665.889	3.736.072	8.070.648	22.047.776	25.647.230	70.167.616

Στον ανωτέρω πίνακα της 31/12/2011, συμπεριλήφθηκαν οι νέοι τίτλοι και τα χαρακτηριστικά τους, που θα παραληφθούν στο πλαίσιο του προγράμματος αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους (PSI) αντί των παλαιών τίτλων.

β) Ταμειακές ροές παραγώγων

βι) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται με συμφητισμό

Τα παράγωγα προϊόντα του Ομίλου που εκκαθαρίζονται με συμφητισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και β) παράγωγα επιτοκίου: συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων, εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου, λοιπά συμβόλαια επιτοκίων, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίων διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του Ομίλου που εκκαθαρίζονται με συμφητισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι την λήξη τους βάσει του συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος	2	(0)	-	-	-	2
-Παράγωγα επιτοκίου	571	9.883	(28.814)	(49.001)	13.485	(53.877)
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
-Παράγωγα επιτοκίου	-	-	(1.750)	(8.346)	(2.722)	(12.818)
Σύνολο	573	9.883	(30.565)	(57.347)	10.763	(66.693)
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010						
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος	120	-	-	-	-	120
-Παράγωγα επιτοκίου	(8.606)	6.684	(15.270)	(11.956)	14.804	(14.344)
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
-Παράγωγα επιτοκίου	417	7.009	(25.741)	(30.776)	(2.258)	(51.349)
Σύνολο	(8.068)	13.693	(41.011)	(42.733)	12.546	(65.572)

βii) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται χωρίς συμφητισμό

Τα παράγωγα προϊόντα του Ομίλου που εκκαθαρίζονται χωρίς συμφητισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων, β) παράγωγα επιτοκίου: διανομισματικές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και γ) δικαιώματα προαίρεσης.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία (ενεργητικού και υποχρεώσεων) που εκκαθαρίζονται χωρίς συμφητισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι την λήξη τους βάσει του συμβολαίου. Οι συνολικές εκροές και συνολικές εισροές για κάθε κατηγορία παραγώγου και ομάδας ληκτότητας γνωστοποιούνται ως μη προεξοφλημένες ροές βάσει συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(5.807.498)	(60.098)	(27.567)	(840.825)	-	(6.735.989)
Εισροή	5.797.820	57.815	33.245	801.458	-	6.690.338
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(4.677.028)	(1.208.733)	(228.125)	(11.061)	-	(6.124.948)
Εισροή	4.585.315	1.197.264	223.179	10.820	-	6.016.578

Στις 31 Δεκεμβρίου 2011, η συνολική έκθεση του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς προς το Ευρωσύστημα - Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και Τράπεζα της Ελλάδος «ΤτΕ» ανερχόταν σε € 22 δις (2010: € 17,2 δις). Η αύξηση της εξάρτησης του Ομίλου μέσω της αναχρηματοδότησης από την ΕΚΤ και την ΤτΕ έναντι ενεχύρων, κατά τη διάρκεια του 2011, αντανάκλα τη μείωση της συνολικής ρευστότητας στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, λόγω της εκροής καταθέσεων και της λήξης, χωρίς δυνατότητα ανανέωσης, του δανεισμού από την διεθνή αγορά (διατραπεζική και χονδρική αγορά χρήματος), ως αποτέλεσμα των συνεχών και πολλαπλών υποβαθμίσεων της χώρας από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης.

3.6 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες:

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις λογιστικές και εύλογες αξίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα (στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις) που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες στον ενοποιημένο ισολογισμό.

	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	316.136	1.476.856	316.136	1.476.856
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	34.005.619	37.638.075	34.067.095	37.638.075
-Δάνεια προς ιδιώτες	9.873.207	10.723.048	9.873.207	10.723.048
-Δάνεια προς επιχειρήσεις	24.132.412	26.915.028	24.193.887	26.915.028
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	57.395	955.401	57.292	955.401
Διακρατούμενα ως τη λήξη χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.249.849	5.056.820	1.374.786	3.511.967
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	1.628.176	2.512.337	1.165.849	1.966.188
Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25.413.598	19.930.269	25.416.684	19.930.269
Υποχρεώσεις προς πελάτες	21.795.677	29.474.998	21.789.085	29.474.998
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	1.268.045	2.659.618	901.881	2.489.064
Λοιπά δανειακά και υβριδικά κεφάλαια	498.968	510.442	232.877	374.609

Η εύλογη αξία για τη χρήση 2011 των δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων, των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (μετά από προβλέψεις), των συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών, των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και των υποχρεώσεων προς πελάτες που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αντίστοιχη λογιστική, καθώς φέρουν κατά το μεγαλύτερο μέρος τους κυμαινόμενα επιτόκια και ως εκ τούτου ανατιμολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Οι εύλογες αξίες των χρεογράφων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους βασίζονται σε τιμές που καθορίζονται από την αγορά. Όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθορισθεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών (discounted cash flow model).

Η εύλογη αξία των πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όπου αυτές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθοριστεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά (λήξη, απόδοση) ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών.

Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών και υβριδικών κεφαλαίων βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όταν δεν υπάρχουν αξιόπιστες τιμές αγοράς, γίνεται προεξόφληση χρηματοροών με κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων.

β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που τηρούνται σε εύλογες αξίες:

Το ΔΠΧΑ 7 ιεραρχεί τις μεθόδους αποτίμησης ανάλογα με το αν οι πληροφορίες που λαμβάνονται υπόψη σε κάθε μέθοδο είναι παρατηρήσιμες ή όχι. Οι παρατηρήσιμες πληροφορίες αναφέρονται σε στοιχεία της αγοράς που προκύπτουν από ανεξάρτητες πηγές. Οι μη παρατηρήσιμες πληροφορίες αντανακλούν τις εκτιμήσεις του Ομίλου για την αγορά. Αυτές οι δύο διαφορετικές πηγές πληροφόρησης έχουν δημιουργήσει τα παρακάτω επίπεδα προσδιορισμού της εύλογης αξίας.

- 1ο Επίπεδο – Η αποτίμηση διενεργείται βάσει εισηγμένων τιμών (άνευ προσαρμογών) σε οργανωμένες αγορές για πανομοιότυπα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει μετοχές και ομόλογα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήρια ή σε χρηματαγορές, καθώς και παράγωγα, όπως Futures.

- 2ο Επίπεδο – Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών εκτός των εισηγμένων τιμών που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1, που θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμες. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (OTC), ομόλογα και έντοκα γραμμάτια, η αποτίμηση των οποίων βασίζεται σε καμπύλες επιτοκίων ή τιμές προερχόμενες από αξιόπιστες πηγές (π.χ. Bloomberg, Reuters).

- 3ο Επίπεδο - Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει μετοχές και ομόλογα που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά και δεν υπάρχουν παρόμοια προϊόντα που να διαπραγματεύονται αντίστοιχα σε ενεργή αγορά.

Το συγκεκριμένο μοντέλο ιεραρχίας απαιτεί την χρησιμοποίηση παρατηρήσιμων δεδομένων όποτε είναι διαθέσιμα. Ο Όμιλος λαμβάνει υπ' όψιν παρατηρήσιμα δεδομένα στις αποτιμήσεις του, όποτε αυτό είναι εφικτό.

Εν συνεχεία παρατίθενται πίνακες με την ανάλυση των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού που αποτιμώνται σε εύλογη αξία στα τρία προαναφερόμενα επίπεδα, την κίνηση του 3ου επιπέδου για το 2011 και την ανάλυση ευαισθησίας:

Στοιχεία Ενεργητικού & Υποχρεώσεων αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	3.661	375.577	-	379.238
Χρεόγραφα Εμπορικού Χαρτοφυλακίου				
-Ομόλογα	351.500	46.047	-	397.547
-Έντοκα γραμμάτια	17.504	38.832	-	56.335
-Μετοχές & άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	10.431	-	-	10.431
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων				
-Ομόλογα συμβάσεων ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού	-	4.043	-	4.043
-Μετοχές & άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	5.879	-	-	5.879
Αξιόγραφα Διαθέσιμα προς Πώληση (AFS)				
-Ομόλογα	394.314	99.382	-	493.696
-Μετοχές & άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	51.485	9.015	227.241	287.741
-Έντοκα γραμμάτια	62.469	1.901.159	-	1.963.627
Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις				
-Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	78	18.397	-	18.475
-Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	8.364	381.364	-	389.728
			Μετοχές & Άλλοι τίτλοι μεταβλ. απόδοσης	
Κίνηση χρηματοοικονομικών στοιχείων Επιπέδου 3				
Υπόλοιπο έναρξης				326.442
Αγορές και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου				13.088
Μόνιμη απομείωση				(104.793)
Διαθέσεις				(587)
Μεταφορά στις συγγενείς εταιρείες				(7.130)
Συναλλαγματικές διαφορές				222
Σύνολο				227.241
Ανάλυση ευαισθησίας του 3ου Επιπέδου ιεράρχησης σε:			Ευνοϊκές αλλαγές	Μη ευνοϊκές αλλαγές
Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα			-	(16.249)
Κατάσταση Ιδίων Κεφαλαίων				
Διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα			10.099	(5.000)

3.7 Υπηρεσίες θεματοφυλακής

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής προς τρίτους για πληθώρα χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν διαδικασίες όπως φύλαξη αξιών, εκκαθάριση χρηματιστηριακών συναλλαγών επί αξιών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, διενέργεια εταιρικών πράξεων, είσπραξη εισοδήματος κτλ, για λογαριασμό ιδιωτών, εταιρειών και θεσμικών επενδυτών. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά προϊόντα προς φύλαξη, καθώς και το έσοδο που προκύπτει από αυτά για τους τρίτους, δεν αποτελούν ιδιοκτησία του Ομίλου και ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Οι συγκεκριμένες υπηρεσίες ενέχουν μόνο λειτουργικούς κινδύνους.

3.8 Κεφαλαιακή επάρκεια

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζει το εποπτικό πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας "Βασιλεία II" από την 1η Ιανουαρίου 2008, ακολουθώντας την Ελληνική νομοθεσία (ν.3601/2007).

Αναγνωρίζοντας τη σημασία διατήρησης ισχυρής κεφαλαιακής βάσης του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, η κεφαλαιακή επάρκεια παρακολουθείται σε τακτά χρονικά διαστήματα από τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας και υποβάλλεται σε τριμηνιαία βάση στην εποπτεύουσα αρχή, την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί από κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ορίζεται ως ο λόγος των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων προς τα σταθμισμένα έναντι των κινδύνων στοιχεία ενεργητικού και εκτός ισολογισμού στοιχεία. Η ελάχιστη τιμή του εν λόγω δείκτη καθορίζεται από το νέο νομοθετικό και εποπτικό πλαίσιο και ανέρχεται στο 8%.

Οι βασικοί στόχοι του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς σχετικά με τη διαχείριση της κεφαλαιακής επάρκειας, συνοψίζονται ως εξής:

- Η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, έναντι αναλαμβανομένων κινδύνων σύμφωνα με το Ελληνικό εποπτικό πλαίσιο.
- Η διαφύλαξη της δυνατότητας του Ομίλου Πειραιώς να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές του.
- Η διατήρηση μίας ισχυρής και σταθερής κεφαλαιακής βάσης η οποία να υποστηρίζει τα επιχειρηματικά σχέδια της Διοίκησης του Ομίλου.

Τα εποπτικά κεφάλαια του Ομίλου, όπως ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος διακρίνονται σε Βασικά (Tier I) και Συμπληρωματικά κεφάλαια (Tier II).

Για να υπολογιστούν τα εποπτικά κεφάλαια, τα ίδια κεφάλαια υπόκεινται σε εποπτικές προσαρμογές, όπως αφαίρεση άυλων πάγιων στοιχείων και υπεραξίας (Goodwill), αφαίρεση μέρους των κερδών από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα, αφαίρεση μέρους των διαθέσιμων προς πώληση αποθεματικών, αφαίρεση του προτεινόμενου προς διανομή μερίσματος.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Βασικά ίδια κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	342.998	100.882
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.953.356	2.430.877
Προνομιούχες μετοχές	750.000	370.000
Μείον: Ίδιες μετοχές	(192)	(8.790)
Δικαιώματα μειοψηφίας	135.228	140.920
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(72.922)	(342.714)
Τακτικό αποθεματικό και λοιπά αποθεματικά	(72.665)	(90.131)
Αποτελέσματα εις νέον	(5.975.642)	672.687
Υβριδικά κεφάλαια	159.601	159.439
Μείον: Άυλα πάγια στοιχεία	(348.934)	(384.308)
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των βασικών ιδίων κεφαλαίων	<u>58.334</u>	<u>151.159</u>
Σύνολο βασικών ιδίων κεφαλαίων	(2.070.838)	3.200.021
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια		
Υποχρεώσεις από μειωμένης εξασφάλισης δάνεια	335.383	347.145
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	<u>(9.412)</u>	<u>(19.223)</u>
Σύνολο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	325.971	327.922
Εποπτικά κεφάλαια	(1.744.867)	3.527.943
Σύνολο σταθμισμένου έναντι των κινδύνων ενεργητικού (εντός & εκτός ισολογισμού στοιχεία)	34.722.311	38.123.543
Βασικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (Tier I)	(6,0%)	8,4%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	(5,0%)	9,3%

Σημειώνεται ότι τα στοιχεία που αφορούν τη δημοσιοποίηση εποπτικής φύσεως πληροφοριών σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια και τη διαχείριση των κινδύνων, όπως ορίζεται από την ΠΔ/ΤΕ 2592 /20.8.2007 σχετικά με τον Πυλώνα III, θα δημοσιοποιηθούν στον ιστοχώρο της Τράπεζας.

Η συμμετοχή των ελληνικών τραπεζών στο PSI είχε σημαντική αρνητική επίπτωση στα ίδια κεφάλαιά τους και στην κεφαλαιακή τους επάρκεια. Για το λόγο αυτό, οι ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ, στο πλαίσιο του δεύτερου Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής της χώρας, έχουν ήδη διασφαλίσει πλήρως την κεφαλαιακή επάρκεια του τραπεζικού συστήματος και τη δυνατότητα χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) ζήτησε και έλαβε από αυτές (στο τέλος Ιανουαρίου 2012) λεπτομερή Στρατηγικά-Επιχειρηματικά Σχέδια για την περίοδο 2012-2015. Με βάση αυτά τα σχέδια, τα οποία περιλαμβάνουν τόσο τις επιπτώσεις του PSI, όσο και τα αποτελέσματα του διαγνωστικού ελέγχου που διεξήγαγε η BlackRock Solutions με οδηγία της ΤτΕ στα εγχώρια δανειακά χαρτοφυλάκια των ελληνικών τραπεζικών ομίλων το 2011, θα καθοριστούν οι κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών. Παράλληλα, υποβλήθηκαν στο τέλος Μαρτίου 2012 προς την ΤτΕ τα Σχέδια Ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών. Σύμφωνα με το Μνημόνιο Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Πολιτικών, «οι τράπεζες οι οποίες υποβάλλουν βιώσιμα σχέδια αύξησης κεφαλαίου θα έχουν τη δυνατότητα να λάβουν δημόσια στήριξη με τρόπο ο οποίος διατηρεί τα κίνητρα του ιδιωτικού τομέα να βάλουν κεφάλαια και ως εκ τούτου να μειωθεί το βάρος για τους φορολογούμενους. Ειδικότερα οι τράπεζες θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε κεφάλαιο από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) μέσω κοινών μετοχών και μετατρέψιμων υπό αίρεση ομολογιών». Στο πλαίσιο αυτό, σημειώνεται ότι το ΕΤΧΣ έχει ήδη παράσχει Βεβαίωση Δέσμευσης για τη συμμετοχή του στην επικείμενη ΑΜΚ της Τράπεζας Πειραιώς μέχρι του ποσού των € 5,0 δις. Η ανακεφαλαιοποίηση του ελληνικού τραπεζικού τομέα θα πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου 2012, προκειμένου οι ελληνικοί τραπεζικοί όμιλοι να διαθέτουν δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier 1) 9% το Σεπτέμβριο του 2012 και 10% τον Ιούνιο του 2013.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

α. Απομειώσεις ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου

Οι συζητήσεις και διαπραγματεύσεις για την εξειδίκευση των συμφωνιών της 21^{ης} Ιουλίου και της 26^{ης} Οκτωβρίου 2011 και ειδικότερα του τροποποιημένου Προγράμματος Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI+), ολοκληρώθηκαν στις 21 Φεβρουαρίου 2012. Τα βασικά σημεία της συμφωνίας που επιτεύχθηκε στο Eurogroup είναι τα εξής:

- Μείωση του ονομαστικού χρέους προς τους ιδιώτες κατά 53,5%, με έκδοση 20 νέων σειρών ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, που θα διέπονται από το Αγγλικό Δίκαιο, θα έχουν ονομαστική αξία ίση με το 31,5% της αρχικής ονομαστικής αξίας των επιλέξιμων τίτλων και δανείων και θα λήγουν σταδιακά και κατ' έτος μετά τη συμπλήρωση δεκαετίας (δηλαδή από το 11^ο έως το 30^ο έτος) και επιπρόσθετα βραχυπροθέσμων ομολόγων εκδόσεως του EFSF, ονομαστικής αξίας ίσης με το 15% της αρχικής ονομαστικής αξίας των επιλέξιμων τίτλων και δανείων, πλέον των δεδουλευμένων τόκων μέχρι την ημερομηνία ανταλλαγής.
- Το μέσο επιτόκιο των νέων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου διαμορφώθηκε σε 3,65% για το σύνολο των 30 ετών (μέγιστη διάρκεια ομολόγων) και 2,63% για το διάστημα ως το 2020. Το τοκομερίδιό τους ξεκινά από 2% (από το Φεβρουάριο του 2012 έως τον Φεβρουάριο του 2015), διαμορφώνεται στη συνέχεια σε 3% για τα επόμενα πέντε έτη (από το Φεβρουάριο του 2015 έως το Φεβρουάριο του 2020), αυξάνεται σε 3,65% για το επόμενο έτος (από το Φεβρουάριο του 2020 έως το Φεβρουάριο του 2021) και σε 4,3% εφεξής (από το Φεβρουάριο του 2022 έως το Φεβρουάριο του 2042). Το επιτόκιο των τίτλων του EFSF καθορίστηκε σε 0,19% για τους εξαμήνους τίτλους, 0,4% για τους ετήσιους και σε 1% για τους διετείς.
- Η συμφωνία προβλέπει επίσης και χρεόγραφα καταβολής επιπρόσθετων τόκων συνδεδεμένων με ρήτρα ανάπτυξης που σημαίνει ότι το Ελληνικό Δημόσιο θα πληρώνει επιπλέον επιτόκιο σε περίπτωση, που από το 2015 και μετά το ΑΕΠ ξεπεράσει ένα συγκεκριμένο όριο και καταγράψει ανάπτυξη σε πραγματικούς όρους, πέραν των στόχων που έχουν τεθεί.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας αποφάσισε τη συμμετοχή του Ομίλου στο πρόγραμμα της εθελοντικής ανταλλαγής των ομολόγων και επιλέξιμων δανείων του Ελληνικού Δημοσίου.

Η οριστικοποίηση του τροποποιημένου Προγράμματος Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI+) λήφθηκε υπόψη στις παρούσες ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ως «διορθωτικό γεγονός» κατά την ημερομηνία ισολογισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το ΔΛΠ 10 «Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού», αφού επιβεβαιώνει συνθήκες που υφίσταντο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011.

Με βάση τα ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες ρυθμίσεις των Διεθνών προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΛΠ 39), ο Όμιλος προσδιόρισε την ζημία απομείωσης από τα ομόλογα και τα επιλέξιμα δάνεια του Ελληνικού Δημοσίου που εντάχθηκαν στο τροποποιημένο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI+), ως εξής:

α.1. ΟΕΔ και Ομόλογα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ταξινομημένα στις κατηγορίες «Απαιτήσεις από Χρεωστικούς Τίτλους» και «Χρεόγραφα Διακρατούμενα μέχρι τη Λήξη» επιμετρούμενα σε αποσβεσμένο κόστος (amortized cost)

Η ζημία απομείωσης επιμετρήθηκε στις 31.12.2011 ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το «πραγματικό επιτόκιο» (effective interest rate) του ομολόγου, δηλαδή, είτε με το αρχικό «πραγματικό επιτόκιο» κατά την αγορά του ομολόγου ή, στις περιπτώσεις αναταξινόμησης, με το «πραγματικό επιτόκιο» κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης.

Προκειμένου να αντανakλώνται καλύτερα οι αβεβαιότητες και οι κίνδυνοι, αξιολογήθηκε η ικανότητα του Ελληνικού Δημοσίου να ανταποκριθεί στις μελλοντικές του υποχρεώσεις.

Τέλος, το τυχόν αναπόσβεστο υπόλοιπο του χρεωστικού αποθεματικού «Διαθεσίμων προς Πώληση» μεταφέρθηκε άμεσα και στο σύνολο του στην ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

α.2. Δάνεια με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου στην κατηγορία «Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών» επιμετρούμενα σε αποσβεσμένο κόστος

Για τα δάνεια που τελικά ανταλλάχθηκαν με νέα ομόλογα, η ζημία απομείωσης επιμετρήθηκε στις 31.12.2011 ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των δανείων κατά την 31.12.2011 και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το «πραγματικό επιτόκιο» του δανείου, αφού προηγουμένως εφαρμόστηκε η ίδια ως άνω παραδοχή, για την ικανότητα του Ελληνικού Δημοσίου να ανταποκριθεί στις μελλοντικές του υποχρεώσεις.

Για τα υπόλοιπα δάνεια με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου που δεν συμμετείχαν στο πρόγραμμα ανταλλαγής με ομόλογα, εξετάστηκε πρώτα η ικανότητα αποπληρωμής τους από τον πρωτοφειλέτη και μόνον στην περίπτωση που οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές του ροές δεν επαρκούσαν, εφαρμόστηκε μεθοδολογία απομείωσης της αξίας τους, βασιζόμενη πλέον στην πιθανότητα αθέτησης του Ελληνικού Δημοσίου.

α.3. ΟΕΔ ταξινομημένα στην κατηγορία «Διαθέσιμα προς Πώληση»

Για τα ταξινομημένα στην κατηγορία «Διαθέσιμα προς Πώληση» ΟΕΔ, το υπόλοιπο του χρεωστικού αποθεματικού «Διαθεσίμων προς Πώληση» όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την αποτίμησή τους σε τρέχουσες τιμές της 31.12.2011, μεταφέρθηκε άμεσα και στο σύνολο του στην ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης 2011.

α.4. ΟΕΔ ταξινομημένα στην κατηγορία «Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο»

Τα ταξινομημένα στην κατηγορία αυτή ομόλογα αποτιμήθηκαν με τρέχουσες τιμές της 31.12.2011 και η σχετική ζημία καταχωρήθηκε στα ενοποιημένα αποτελέσματα της χρήσης 2011.

Ο Όμιλος επιβάρυνε τα ενοποιημένα αποτελέσματα της χρήσης του 2011 με το ποσό των €5.911 εκατ. που σχετίζεται με την ανταλλαγή των τίτλων.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται αναλυτική πληροφόρηση κατ' είδος της συνολικής έκθεσης του Ομίλου κατά την 31.12.2011 προς το Ελληνικό Δημόσιο και τους εν γένει φορείς του Δημοσίου (Κεντρική Κυβέρνηση, Περιφερειακές Κυβερνήσεις, Δημόσιοι Οργανισμοί, ΔΕΚΟ, Ασφαλιστικά Ταμεία, κλπ):

Πίνακας συνολικής έκθεσης προς το Ελληνικό Δημόσιο

A/A	Είδος	Ονομαστικό Ποσό	Λογιστική αξία
1	Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	7.449.364	1.955.913
2	Τίτλοι που συνδέονται με προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου	782.190	750.074
3	Έντοκα Γραμμάτια	1.956.483	1.900.289
4	Δάνεια και Ομόλογα Δημοσίων Οργανισμών	771.111	563.171
	Σύνολο	10.959.148	5.169.447

Στα ανωτέρω υπόλοιπα δεν περιλαμβάνονται δάνεια με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου λογιστικής αξίας ύψους €671,5 εκατ. την 31.12.2011

Ο Όμιλος δεν διαθέτει έκθεση σε ομόλογα και χρέος των υπολοίπων χωρών της Ευρώπης, που αντιμετωπίζουν αυξημένα προβλήματα εξυπηρέτησης του χρέους τους.

β. Λοιπές σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Ο Όμιλος κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε ορισμένες λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές για τη μελλοντική κατάσταση ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που επηρεάζουν την απεικόνιση των στοιχείων αυτών στις οικονομικές καταστάσεις. Οι λογιστικές εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές εξετάζονται σε κάθε περίοδο με βάση ιστορικά στοιχεία αλλά και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα.

Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου ο Όμιλος, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών, προβαίνει σε λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές είναι οι κάτωθι:

β.1. Απομείωση δανείων και λοιπών απαιτήσεων

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι μια απαίτηση ή ομάδα απαιτήσεων έχει υποστεί απομείωση αξίας. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό της απαίτησης ή της ομάδας απαιτήσεων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται εξετάζονται τακτικά προκειμένου οι αποκλίσεις ανάμεσα στις εκτιμώμενες απομειώσεις και τις πραγματικές ζημιές από την αδυναμία είσπραξης των απαιτήσεων να μην είναι σημαντικές.

β.2. Εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά προσδιορίζεται με βάση μοντέλα αποτίμησης. Τα μοντέλα αυτά, αν και βασίζονται σε μετρήσιμα στοιχεία, απαιτούν εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης (όπως για παράδειγμα τον προσδιορισμό της μεταβλητότητας -volatility- και του πιστωτικού κινδύνου). Οι παραδοχές αυτές επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και όταν οι συνθήκες των αγορών μεταβάλλονται σημαντικά.

β.3. Απομείωση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

Το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο απεικονίζεται σε εύλογη αξία, οι μεταβολές της οποίας καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό. Απομείωση της αξίας του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μετοχών και ομολόγων υπάρχει όταν η μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσης είναι σημαντική ή παρατεταμένη στην περίπτωση των μετοχών ή υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις αδυναμίας αποπληρωμής του εκδότη στην περίπτωση των ομολόγων. Τότε το αποθεματικό αυτό μεταφέρεται στα ενοποιημένα αποτελέσματα της περιόδου. Η αξιολόγηση της μείωσης της εύλογης αξίας ως σημαντική ή παρατεταμένη απαιτεί εκτίμηση. Επίσης, εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται και για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας χρεογράφων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Για τα χρεόγραφα αυτά, η εύλογη αξία που υπολογίζεται από διάφορα οικονομικά μοντέλα αποτίμησης συνυπολογίζεται μαζί με εκτιμήσεις για κλαδικές διακυμάνσεις και προοπτικές, καθώς και με την οικονομική κατάσταση των εταιρειών των οποίων ο Όμιλος κατέχει χρεόγραφα.

β.4. Τιτλοποιήσεις και εταιρείες ειδικού σκοπού

Ο Όμιλος χρηματοδοτεί τη δημιουργία εταιρειών ειδικού σκοπού (SPEs) για διάφορους λόγους συμπεριλαμβανομένου και της τιτλοποίησης περιουσιακών στοιχείων. Ο Όμιλος δεν ενοποιεί εταιρείες ειδικού σκοπού στις οποίες δεν ασκεί έλεγχο. Καθώς σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι εύκολο να προσδιοριστεί κατά πόσο ο Όμιλος πράγματι ασκεί έλεγχο σε εταιρεία ειδικού σκοπού, προβαίνει σε εκτιμήσεις για την έκθεση σε κινδύνους και οφέλη, καθώς και για τη δυνατότητα του να λαμβάνει λειτουργικές αποφάσεις για τη συγκεκριμένη εταιρεία ειδικού σκοπού. Σε πολλές περιπτώσεις, υπάρχουν στοιχεία τα οποία αν ληφθούν υπόψη μεμονωμένα, υποδεικνύουν ύπαρξη ελέγχου ή έλλειψη αυτού αναφορικά με την εταιρεία

ειδικού σκοπού, εάν όμως ληφθούν υπόψη συνολικά, καθιστούν δύσκολη την απόφαση για το εάν ασκείται έλεγχος ή όχι. Σε τέτοιες περιπτώσεις η εταιρεία ειδικού σκοπού ενοποιείται.

β.5. Επενδύσεις διακρατούμενες έως την λήξη

Σχετικά με την κατηγοριοποίηση των μη - παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές και καθορισμένη ημερομηνία λήξης, ο Όμιλος ακολουθεί τις διατάξεις του ΔΛΠ 39 και τα κατατάσσει στο διακρατούμενο έως την λήξη χαρτοφυλάκιο. Αυτού του είδους η κατηγοριοποίηση προϋποθέτει σημαντική αξιολόγηση. Για την αξιολόγηση αυτή, ο Όμιλος εκτιμά την πρόθεση και την ικανότητά του να διακρατά αυτού του είδους τις επενδύσεις μέχρι την λήξη. Εάν ο Όμιλος δεν διακρατήσει αυτές τις επενδύσεις μέχρι την λήξη, εκτός από ειδικές περιστάσεις -όπως π.χ. να πουλήσει ένα μικρό ποσό κοντά στην ημερομηνία λήξης- έχει την υποχρέωση να μεταφέρει το σύνολο του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο. Η αποτίμηση των επενδύσεων αυτών γίνεται τότε στην εύλογη αξία.

β.6. Επενδυτικά ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από ανεξάρτητο εκτιμητή. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν κρίνεται απαραίτητο, αναλόγως της φύσης, της τοποθεσίας και της κατάστασης του συγκεκριμένου επενδυτικού ακινήτου. Εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι εκτίμησης. Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα αντανακλούν εισοδήματα από τρέχουσες μισθώσεις, καθώς και παραδοχές για μελλοντικά μισθώματα, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς.

β.7. Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος κατά τη διάρκεια της χρήσης, καθώς ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα διαφέρει από τα ποσά που αναγνωρίστηκαν αρχικά, οι διαφορές επηρεάζουν το φόρο εισοδήματος και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις/ απαιτήσεις της περιόδου όπου ολοκληρώνεται ο προσδιορισμός.

5 Ανάλυση κατά τομέα

α) Επιχειρηματικοί Τομείς

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών που απευθύνονται σε νοικοκυριά, καθώς και σε μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις (καταθέσεις, χορηγήσεις, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών που απευθύνονται σε μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς επίσης και σε ναυτιλιακές εταιρείες, οι οποίες εξυπηρετούνται από κεντρικές υπηρεσίες, λόγω των εξειδικευμένων αναγκών τους (καταθέσεις, χορηγήσεις, ομολογιακά δάνεια, χρηματοδότηση έργων, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Επενδυτική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες επενδυτικής τραπεζικής της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών (συμβουλευτικές και επενδυτικές υπηρεσίες, αναδοχές, χρηματιστηριακές συναλλαγές κ.α.).

Διαχείριση Κεφαλαίων και Treasury – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες διαχείρισης περιουσίας τρίτων, καθώς και για ίδιο λογαριασμό, της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών (εργασίες wealth management, αμοιβαία κεφάλαια, διαχείριση διαθεσίμων).

Λοιποί – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών που δεν συμπεριλαμβάνονται σε κάποιον από τους προηγούμενους τομείς (εργασίες κεντρικών υπηρεσιών, εργασίες real estate, υπηρεσίες πληροφορικής κ.α.).

Με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 8, ο καθορισμός των επιχειρηματικών τομέων προκύπτει από τις εσωτερικές αναφορές που αποστέλλονται στο Εκτελεστική Επιτροπή, βάσει των οποίων παρακολουθείται και αξιολογείται η απόδοση του κάθε τομέα. Κρίσιμα στοιχεία αποτελούν η εξέλιξη των μεγεθών και των αποτελεσμάτων ανά τομέα.

Παρατίθεται ανάλυση των αποτελεσμάτων και των λοιπών στοιχείων κατά επιχειρηματικό τομέα του Ομίλου:

1/1-31/12/2011	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury	Λοιποί	Απαλοιφές	Όμιλος	Διακοπτόμενη Δραστηριότητα	Όμιλος (Συνεχιζόμενη Δραστηριότητα)
Καθαρά ένοκα έσοδα	888.589	283.102	(1.228)	181.006	(181.787)	24.220	1.193.901	20.667	1.173.235
Καθαρά έσοδα προμηθειών	139.683	30.837	7.116	3.812	17.529	(171)	198.806	8.499	190.307
Καθαρά έσοδα	1.122.730	321.778	16.546	(2.597)	(159.711)	(53.592)	1.245.154	32.508	1.212.645
Αποτελέσματα κατά τομέα	(1.506.083)	(300.501)	(30.398)	(5.461.005)	(180.593)	-	(7.478.581)	(32.649)	(7.445.932)
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες							(31.308)	33	(31.341)
Αποτελέσματα προ φόρων							(7.509.889)	(32.616)	(7.477.273)
Φόρος εισοδήματος							891.770	(4.640)	896.410
Αποτελέσματα μετά φόρων							(6.618.119)	(37.256)	(6.580.863)
Λοιπά στοιχεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011									
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	110.838	11.973	205	1.917	88.475	-	213.408	2.212	211.196
Αποσβέσεις	52.852	8.997	519	948	34.856	-	98.172	9.590	88.583
Προβλέψεις και απομειώσεις	1.579.641	380.036	32.520	5.400.299	491.492	-	7.883.988	21.454	7.862.534
Στοιχεία ενεργητικού κατά τομέα	26.489.193	8.478.297	78.312	12.796.510	1.509.996	-	49.352.308	1.157.214	48.195.094
Υποχρεώσεις κατά τομέα	19.888.754	1.153.997	358.798	27.517.254	2.373.343	-	51.292.146	1.007.341	50.284.806

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

1/1-31/12/2010	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury	Λοιποί	Απαλοιφές	Όμιλος	Διακοπτόμενη Δραστηριότητα	Όμιλος (Συνεχιζόμενη Δραστηριότητα)
Καθαρά ένοκα έσοδα	947.354	297.796	(1.216)	147.575	(194.484)	9.874	1.206.899	18.981	1.187.918
Καθαρά έσοδα προμηθειών	156.388	25.092	9.977	2.238	478	4.781	198.954	10.672	188.282
Καθαρά έσοδα	1.264.264	357.720	13.770	69.697	(132.184)	(63.835)	1.509.432	32.864	1.476.568
Αποτελέσματα κατά τομέα	(29.223)	48.152	1.404	17.036	(22.970)	-	14.399	(39.436)	53.834
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες							(3.649)	58	(3.707)
Αποτελέσματα προ φόρων							10.749	(39.378)	50.127
Φόρος εισοδήματος (περιλαμβανομένης της έκτακτης εισφοράς)							(31.940)	(2.219)	(29.721)
Αποτελέσματα μετά φόρων							(21.191)	(41.597)	20.406
Λοιπά στοιχεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010									
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	125.349	19.136	9.647	2.596	65.482	-	222.210	5.130	217.080
Αποσβέσεις	57.057	9.381	617	777	27.082	-	94.914	11.675	83.239
Προβλέψεις και απομειώσεις	510.307	82.313	145	10.375	7.936	-	611.076	25.702	585.374
Στοιχεία ενεργητικού κατά τομέα	26.895.259	10.431.702	122.861	16.029.301	4.082.217	-	57.561.340	1.710.144	55.851.197
Υποχρεώσεις κατά τομέα	21.346.569	1.692.944	54.122	25.689.448	5.504.525	-	54.287.609	1.353.067	52.934.542

Στο αποτέλεσμα προ φόρων των λοιπών τομέων του 2011, δεν υπάρχει μεμονωμένος κλάδος με ποσοστό συμμετοχής άνω του 10%.

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες περιλαμβάνουν προσθήκες άυλων και ενσώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια της χρήσης από τους επιμέρους επιχειρηματικούς τομείς.

Οι διεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων πραγματοποιούνται σε συνήθεις όρους συναλλαγών.

β) Γεωγραφικοί τομείς

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε 4 κύριους επιχειρηματικούς τομείς και σε 4 γεωγραφικές περιοχές. Η Ελλάδα είναι η χώρα δραστηριοποίησης της Τράπεζας Πειραιώς. Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα περιλαμβάνουν όλους τους επιχειρηματικούς τομείς.

Στην Υπόλοιπη Ευρώπη, οι χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος είναι η Αλβανία, η Βουλγαρία, η Ρουμανία, η Σερβία, η Ουκρανία, η Κύπρος, η Μεγάλη Βρετανία και το Λουξεμβούργο. Οι κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες αφορούν τη Λιανική Τραπεζική, την Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, την Επενδυτική Τραπεζική και τη Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στις ΗΠΑ όπου οι κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες αφορούν τη Λιανική Τραπεζική.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή των καθαρών εσόδων και μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου όπως προβλέπεται από το Δ.Π.Χ.Α. 8. Ο επιμερισμός έχει βασιστεί στη χώρα εγκατάστασης των θυγατρικών.

	Καθαρά Έσοδα	Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού
31 Δεκεμβρίου 2011		
Ελλάδα	657.756	1.638.121
Υπόλοιπη Ευρώπη	531.956	424.823
ΗΠΑ	22.933	36.777
Σύνολο	1.212.645	2.099.721
Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	1.212.645	2.099.721
Διακοπτόμενες Δραστηριότητες	32.508	60.929
31 Δεκεμβρίου 2010		
Ελλάδα	928.706	1.754.184
Υπόλοιπη Ευρώπη	523.069	488.740
ΗΠΑ	24.792	35.536
Σύνολο	1.476.567	2.278.460
Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	1.476.567	2.278.460
Διακοπτόμενες Δραστηριότητες	32.864	0

Το κόστος άντλησης πιστωτικών τίτλων, τιτλοποιήσεων δανείων, κεφαλαίων μειωμένης εξασφάλισης και υβριδικών κεφαλαίων περιλαμβάνεται στα καθαρά έσοδα της Ελλάδας.

6 Καθαρά έντοκα έσοδα

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Τόκοι τίτλων σταθερής απόδοσης	346.748	251.026
Τόκοι δανείων πελατών και πράξεων προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων	2.316.663	2.104.872
Τόκοι απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	164.998	175.000
Λοιποί τόκοι έσοδα	32.456	34.052
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εσόδων	2.860.865	2.564.950
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Τόκοι καταθέσεων πελατών και πράξεων προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων	(843.607)	(735.579)
Τόκοι πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία και λοιπών δανειακών κεφαλαίων	(65.037)	(67.900)
Τόκοι υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(612.180)	(466.087)
Λοιποί τόκοι έξοδα	(166.806)	(107.466)
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εξόδων	(1.687.630)	(1.377.034)
Καθαρά Έντοκα Έσοδα	1.173.235	1.187.917

7 Καθαρά έσοδα προμηθειών

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Έσοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	197.665	200.173
Επενδυτική τραπεζική	18.920	23.480
Διαχείριση κεφαλαίων	7.762	9.314
Σύνολο εσόδων προμηθειών	224.346	232.967
Έξοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	(29.511)	(38.657)
Επενδυτική τραπεζική	(4.180)	(5.585)
Διαχείριση κεφαλαίων	(349)	(444)
Σύνολο εξόδων προμηθειών	(34.039)	(44.686)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	190.307	188.281

8 Έσοδα από μερίσματα

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Μερίσματα χρεογράφων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	3.060	4.384
Μερίσματα χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	356	1.471
	3.416	5.855

9 Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κέρδη μείον ζημιές συναλλάγματος	115	38.521
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	(82)	1.391
Κέρδη μείον ζημιές παραγωγών	52.413	(36.028)
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων	(155.489)	15.693
	(103.043)	19.577

Στη χρήση 2011, τα «Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου» επηρεάστηκαν δυσμενώς από τη σημαντική μείωση της τρέχουσας αξίας των ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου.

10 Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών	2.257	(401)
Κέρδη μείον ζημιές λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων	(8.676)	(7.644)
	(6.419)	(8.045)

11 Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	598	108
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(516)	(49)
Κέρδη μείον ζημιές από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	(664)	(2.110)
	(582)	(2.051)

Οι απομειώσεις του επενδυτικού χαρτοφυλακίου εμφανίζονται στην «Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου» στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων (σημείωση 25).

12 Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Έσοδα/ έξοδα από δραστηριότητες διαχείρισης ακινήτων (είσπραξη ενοικίων και αποτέλεσμα από αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων)	(98.553)	13.499
Έσοδα από τη δραστηριότητα της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ	5.687	9.825
Έσοδα από δραστηριότητες πληροφορικής	557	1.333
Έσοδα από δραστηριότητες λειτουργικής μίσθωσης	43.042	47.060
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	4.999	13.316
	(44.269)	85.033

Τα «Έσοδα/ Έξοδα από δραστηριότητες διαχείρισης ακινήτων» περιλαμβάνουν κατά βάση τα αποτελέσματα αποτίμησης επενδυτικών ακινήτων, τα οποία διαμορφώθηκαν για τη χρήση του 2011 σε ζημιές € 91,4 εκ., με το σημαντικότερο ποσό των ζημιών να προέρχεται από το ακίνητο Citylink (€ 97,1 εκ.).

Οι απαιτήσεις του Ομίλου από λειτουργικές μισθώσεις αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Απαιτήσεις από λειτουργικές μισθώσεις		
Μέχρι 1 έτος	37.216	46.397
Από 1 έτος έως 5 έτη	147.433	152.109
Μετά από 5 έτη	2.572.022	3.073.719
	2.756.671	3.272.226

Το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων από λειτουργικές μισθώσεις συνδέεται κυρίως με τις μελλοντικές απαιτήσεις από τα μισθώματα της Picas A.E. από τη διαχείριση του κτιρίου Citylink.

13 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Μισθοί και ημερομίσθια	(266.714)	(279.141)
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(61.006)	(64.803)
Λοιπές δαπάνες προσωπικού	(16.428)	(15.956)
Δαπάνες παροχών μετά τη συνταξοδότηση (σημείωση 42)	(28.035)	(29.961)
	(372.183)	(389.861)

Ο αριθμός προσωπικού του Ομίλου για το έτος 2011 ήταν 12.806 (Δεκέμβριος 2010: 13.320). Ο μέσος αριθμός του προσωπικού για τη χρήση 2011 ήταν 13.063.

14 Έξοδα διοίκησης

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Ενοίκια	(68.904)	(72.467)
Φόροι - τέλη	(48.681)	(49.760)
Διαφήμιση	(27.343)	(40.060)
Εξυπηρέτηση - προώθηση τραπεζικών προϊόντων	(36.572)	(33.297)
Αμοιβές και δαπάνες τρίτων	(35.740)	(37.039)
Έξοδα φύλαξης και συντήρησης παγίων	(27.487)	(27.251)
Έξοδα τηλεπικοινωνιών και ηλεκτρικής ενέργειας	(22.952)	(25.776)
Λοιπά έξοδα διοίκησης	(66.868)	(77.442)
	(334.547)	(363.093)

Τα λοιπά έξοδα διοίκησης περιλαμβάνουν εισφορές, ασφάλιστρα, δωρεές, έξοδα ταξιδίων και αναλώσιμα.

15 Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπτόμενες δραστηριότητες

Τα αποτελέσματα του Ομίλου της Piraeus Bank Egypt, που ορίστηκε ως διακοπτόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπτόμενες δραστηριότητες» και αναλύονται ως εξής:

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Καθαρά έσοδα από τόκους	20.667	18.981
Καθαρά έσοδα προμηθειών	8.499	10.672
Έσοδα από μερίσματα	1.448	1.679
Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.298	1.559
Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	26	(538)
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	569	510
Σύνολο καθαρών εσόδων	32.508	32.864
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(25.439)	(21.105)
Έξοδα Διοίκησης	(8.890)	(13.825)
Αποσβέσεις	(9.590)	(11.675)
Κέρδη/ (Ζημιές) από πώληση παγίων	215	8
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(43.703)	(46.597)
Απομείωση αξίας δανείων, απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους και λοιπών απαιτήσεων	(16.669)	(25.670)
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(705)	(1)
Λοιπές προβλέψεις και απομειώσεις	(4.081)	(30)
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	33	58
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	(32.616)	(39.378)
Φόρος εισοδήματος	(4.640)	(2.219)
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπτόμενες δραστηριότητες	(37.256)	(41.597)

16 Φόρος εισοδήματος

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Τρέχων φόρος	(37.924)	(60.998)
Αναβαλλόμενος φόρος (σημείωση 41)	938.377	57.069
Προβλέψεις για φόρους	(4.043)	(1.163)
Έκτακτη εισφορά φόρου	-	(24.630)
	896.410	(29.721)

Με το νόμο 3943/2011 (ΦΕΚ Α' 66/31.3.2011), ο φορολογικός συντελεστής των νομικών προσώπων στην Ελλάδα μειώθηκε σε 20% για τα κέρδη των χρήσεων που αρχίζουν από 1.1.2011 και εφεξής, από 24% που ίσχυε για την προηγούμενη χρήση (νόμος 3697/2008). Με τον ίδιο νόμο, θεσπίστηκε παρακράτηση φόρου με συντελεστή 21% στα διανεμόμενα κέρδη των νομικών προσώπων της χρήσης 2010 και 25% για τα κέρδη των επομένων χρήσεων. Για τις θυγατρικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες, ο φόρος έχει υπολογιστεί με τους αντίστοιχους ισχύοντες ονομαστικούς φορολογικούς συντελεστές για τις χρήσεις 2010 και 2011 (Βουλγαρία: 10%, Ρουμανία: 16%, Η.Π.Α.: 35%, Σερβία: 10%, Ουκρανία: 23%, Κύπρος: 10%, Αλβανία: 10% και Ηνωμένο Βασίλειο: 26%).

Η έκτακτη εφάπαξ εισφορά κοινωνικής ευθύνης, που επιβλήθηκε με το νόμο 3845/2010 (ΦΕΚ Α' 65/6.5.2010) και αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της χρήσης 2010, ανέρχονταν σε € 24,6 εκ.

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές και έχει περαιώσει οριστικά όλες τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, μέχρι και τη χρήση 2009, ενώ για τις ανέλεγκτες χρήσεις έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Η αύξηση του αναβαλλόμενου φόρου της χρήσης 2011 οφείλεται κατά βάση στην αναγνώριση της ζημίας απομείωσης των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, που εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI) και στις αυξημένες προβλέψεις για απομειώσεις του δανειακού χαρτοφυλακίου.

Ο φόρος που αναλογεί στα κέρδη προ φόρων του Ομίλου διαφέρει από το ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή της Τράπεζας ως εξής:

	2011	2010
Αποτελέσματα προ φόρων	<u>(7.477.273)</u>	<u>50.127</u>
Φόρος που αντιστοιχεί	1.495.455	(12.030)
Εισόδημα μη υποκείμενο σε φόρο (φόρος που αναλογεί)	12.038	23.242
Μη εκπιπόμενα έξοδα (φόρος που αναλογεί) και προβλέψεις ανέλεγκτων χρήσεων	(136.618)	(8.129)
Επίδραση εφαρμογής διαφορετικών φορολογικών συντελεστών μητρικής και θυγατρικών	7.520	7.290
Επίδραση στον αναβαλλόμενο φόρο από την νομοθετημένη μελλοντική μεταβολή του φορολογικού συντελεστή	(26.320)	(33.522)
Επίδραση αποτελεσμάτων από συμμετοχές σε συγγενείς	(6.268)	1.169
Αναβαλλόμενος φόρος απομείωσης χρεογράφων	12.508	18.325
Συμπληρωματικός φόρος 3% επί εισοδήματος από ακίνητα	-	(121)
Έκτακτη εισφορά	-	(24.629)
Επίδραση από αναβαλλόμενο φόρο που εκτιμάται ότι δεν θα συμψηφιστεί	<u>(461.904)</u>	<u>(1.315)</u>
Φόρος εισοδήματος	896.410	(29.721)

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για την χρήση 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο την υποβάλλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών το αργότερο εντός δέκα ημερών από την καταληκτική ημερομηνία έγκρισης του ισολογισμού της εταιρείας από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Το Υπουργείο Οικονομικών θα επιλέξει δείγμα εταιρειών τουλάχιστον της τάξης του 9% για έλεγχο από τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες του Υπουργείου. Ο έλεγχος αυτός θα πρέπει να ολοκληρωθεί σε διάστημα όχι μεγαλύτερο των δεκαοκτώ μηνών από την ημερομηνία υποβολής της «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» στο Υπουργείο Οικονομικών.

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις που έληξαν το 2010 και το 2011.

Για τη χρήση 2011 ο φορολογικός έλεγχος ήδη διενεργείται από την PricewaterhouseCoopers Α.Ε. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν αυτών, που καταχωρήθηκαν και απεικονίζονται ήδη στις οικονομικές καταστάσεις.

Όσον αφορά τις θυγατρικές και τις συγγενείς εταιρείες, δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές, για τις χρήσεις που αναφέρονται στη Σημείωση 27 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και ως εκ τούτου, οι φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων, κατά το χρόνο που αυτές θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν.

Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη κατά περίπτωση και κατά εταιρεία έναντι πιθανών πρόσθετων φόρων βάσει των ευρημάτων των φορολογικών ελέγχων των προηγούμενων ετών σε σχέση και με την εξέλιξη των σχετικών κονδυλίων.

17 Κέρδη/ (Ζημίες) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα κέρδη/ (ζημίες) μετά φόρων που αναλογούν στους κοινούς μετόχους μητρικής με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που βρισκόταν σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της χρήσης, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή του ο Όμιλος. Δεν συντρέχει λόγος που να διαφοροποιεί τα προσαρμοσμένα από τα βασικά κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή.

Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(6.576.880)	20.112
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών	1.081.944.334	634.164.709
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή (σε ευρώ) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(6,0788)	0,0317
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή από διακοπτόμενες δραστηριότητες	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από διακοπτόμενες δραστηριότητες	(36.499)	(40.585)
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών	1.081.944.334	634.164.709
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή (σε ευρώ) από διακοπτόμενες δραστηριότητες	(0,0337)	(0,0640)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 33, ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών για τη χρήση 2010 έχει προσαρμοστεί με συντελεστή 1,8889 προκειμένου να απεικονιστεί η επίπτωση στα κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου σε τιμή διάθεσης χαμηλότερη της τρέχουσας (σημείωση 44). Επίσης, τα στοιχεία της προηγούμενης χρήσης αναμορφώθηκαν για να είναι συγκρίσιμα με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης και να αντανakλούν την απόφαση, που έλαβε η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων του 2011, για τη μη καταβολή μερίσματος στους μετόχους των προνομιούχων μετοχών για τη χρήση του 2010.

18 Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες

1/1 - 31/12/2011	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	348.283	(76.359)	271.924
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	(2.874)	-	(2.874)
Λοιπά συνολικά έσοδα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	345.409	(76.359)	269.050

1/1 - 31/12/2010	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	(234.795)	49.549	(185.246)
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	(19.445)	-	(19.445)
Ασφάλιστρο χρηματοοικονομικών μέσων ιδίων κεφαλαίων	(67.805)	-	(67.805)
Λοιπά συνολικά έσοδα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(322.045)	49.549	(272.496)

Διακοπτόμενες δραστηριότητες

1/1 - 31/12/2011	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	(2.179)	-	(2.179)
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	(2.248)	-	(2.248)
Λοιπά συνολικά έσοδα από διακοπτόμενες δραστηριότητες	(4.427)	0	(4.427)

1/1 - 31/12/2010	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	312	-	312
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	(1.276)	-	(1.276)
Ασφάλιστρο χρηματοοικονομικών μέσων ιδίων κεφαλαίων	-	-	0
Λοιπά συνολικά έσοδα από διακοπτόμενες δραστηριότητες	(964)	0	(964)

19 Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ταμείο	302.565	328.846
Λογαριασμοί ανταποκριτών και όψεως σε τράπεζες	733.887	764.913
Υπόλοιπα στην Κεντρική Τράπεζα	930.324	1.254.563
Επιταγές εισπρακτέες - Γραφείο Συμφηφισμού Κεντρικής Τράπεζας	158.362	206.772
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (Σημείωση 47)	2.125.138	2.555.094
Υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	427.580	438.181
	2.552.717	2.993.275

Οι υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα δεν είναι διαθέσιμες για χρήση καθημερινών δραστηριοτήτων από τον Όμιλο. Οι λογαριασμοί ανταποκριτών και όψεως σε τράπεζες έχουν κυμαινόμενο επιτόκιο.

20 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες εσωτερικού και Τράπεζες εξωτερικού	160.259	1.117.352
Επιταγές εισπρακτέες	2.858	7.773
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	128.493	320.305
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (Σημείωση 47)	291.610	1.445.429
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες εσωτερικού και Τράπεζες εξωτερικού	21.952	26.896
Επιταγές εισπρακτέες	2.574	4.530
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων άνω των 90 ημερών	24.527	31.426
Σύνολο απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	316.136	1.476.856

Το σύνολο των απαιτήσεων από πιστωτικά ιδρύματα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων μέχρι ενός έτους	298.267	1.468.527
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων πάνω από ένα έτος	17.869	8.329
	316.136	1.476.856

21 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει ο Όμιλος περιλαμβάνουν Συμβόλαια Συναλλάγματος, Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίου, Συμβάσεις Ανταλλαγής Συναλλάγματος ή/ και Επιτοκίου, Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς/ Πώλησης Συναλλάγματος ή/ και Επιτοκίου ή/ και Μετοχών.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής (swaps) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξωχρηματιστηριακές) για την ανταλλαγή ταμειακών ροών λόγω μεταβολής σε επιτόκια, τιμές συναλλάγματος, μετοχικούς δείκτες, τιμές προϊόντων (π.χ. τιμές πετρελαίου) και στην περίπτωση συμβάσεων ανταλλαγής πιστωτικού κινδύνου (credit default swaps) συμφωνείται η ανταλλαγή πληρωμών βάσει ονομαστικών αξιών (notional amounts) αναφορικά με καθορισμένα γεγονότα που σχετίζονται με την πιστοληπτική ικανότητα του αντισυμβαλλόμενου.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια (forwards) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξωχρηματιστηριακές) για την αγορά ενός νομίσματος έναντι κάποιου άλλου ή για την ανταλλαγή ταμειακών ροών επιτοκίων σε καθορισμένη τιμή και ημερομηνία στο μέλλον.

Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures) είναι συμβατικές υποχρεώσεις για την είσπραξη ή πληρωμή ενός καθαρού ποσού σύμφωνα με τις μεταβολές στην τιμή/ επιτόκιο του υποκείμενου χρηματοοικονομικού μέσου (underlying financial instrument). Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης διαπραγματεύονται σε τυποποιημένα ποσά σε οργανωμένες αγορές και υπόκεινται σε καθημερινό διακανονισμό του λογαριασμού περιθωρίου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης (options) είναι συμβατικές συμφωνίες οι οποίες ενέχουν το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση για τον αγοραστή να αγοράσει ή να πωλήσει ένα ορισμένο ποσό ενός χρηματοοικονομικού μέσου ή ξένου νομίσματος σε καθορισμένη τιμή ή επιτόκιο σε μία μελλοντική ημερομηνία. Τα δικαιώματα προαίρεσης διαπραγματεύονται είτε σε οργανωμένες αγορές, είτε εξω-χρηματιστηριακά (OTC).

Οι ονομαστικές αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων δεν αποτελούν απαραίτητα τα ποσά των σχετικών μελλοντικών ταμειακών ροών, ούτε τις τρέχουσες εύλογες αξίες των υποκείμενων μέσων και για το λόγο αυτό δεν υποδηλώνουν την έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο, στον κίνδυνο αγοράς ή στον κίνδυνο ρευστότητας. Ονομαστική αξία είναι η αξία του υποκείμενου τίτλου του παραγώγου και αποτελεί τη βάση για τη μέτρηση της εύλογης αξίας των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Οι μεταβολές στις εύλογες αξίες καθορίζονται από τις μεταβολές στην τιμή ή το επιτόκιο του υποκείμενου τίτλου και αντανακλούν το ποσό που πρέπει να πληρωθεί (υποχρέωση) ή να εισπραχθεί (απαίτηση). Οι ονομαστικές και οι εύλογες αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχονταν στο τέλος του έτους παρουσιάζονται παρακάτω:

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	Ονομαστικές αξίες		Εύλογες Αξίες	
			Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς				
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	20.000		-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps)	10.915		266	3.438
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	6.518.607		339.534	364.997
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων (currency swaps)	7.272.580		2.450	8.242
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	135.116		866	165
Δικαιώματα προαίρεσης (options) και λοιπά παράγωγα	2.418.800		36.081	5
			379.197	376.846
Ενσωματωμένα παράγωγα				
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	29.868		41	15
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας				
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	102.676		-	12.866
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων			379.238	389.728

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010	Ονομαστικές	Εύλογες Αξίες	
	αξίες	Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	43.900	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps)	15.739	86	3.754
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	6.674.026	141.147	132.014
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων (currency swaps)	5.683.430	637	19.699
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	516.967	541	97
Δικαιώματα προαίρεσης (options) και λοιπά παράγωγα	17.475	1.305	16
		143.717	155.580
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	45.208	250	182
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας			
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (Interest rate swaps)	719.298	-	45.378
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	764.000	-	-
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων		143.967	201.140

Στις συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για εμπορικούς σκοπούς συμπεριλαμβάνονται κατά βάση συμβάσεις με την πελατεία και οι αντίθετες τους που συνάπτονται με άλλες τράπεζες για την κάλυψη της Τράπεζας (back to back συμβάσεις).

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα προϊόντα προκειμένου να αντισταθμίσει την έκθεσή του σε κίνδυνο αγοράς. Η αντιστάθμιση αυτή επιτυγχάνεται αντισταθμίζοντας είτε συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία είτε το σύνολο ή μέρος χαρτοφυλακίου. Οι πρακτικές και η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων παρουσιάζονται στη σημείωση 2.4. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος, κάνοντας χρήση αντισταθμίσεων εύλογης αξίας, αντισταθμίζει τον κίνδυνο επιτοκίου που προκύπτει από πιθανή μείωση της εύλογης αξίας ομολόγων σταθερού επιτοκίου που περιλαμβάνονται στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» και στις «Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους». Αντισταθμίζει, επίσης, τον κίνδυνο επιτοκίου που προκύπτει από πιθανή μείωση της εύλογης αξίας δανείων που ο Όμιλος έχει χορηγήσει με σταθερό επιτόκιο σε ευρώ και ξένο νόμισμα. Η αντιστάθμιση επιτυγχάνεται με τη χρήση συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων.

Η καθαρή εύλογη αξία αυτών των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίου την 31/12/2011 ήταν πιστωτική € 12,9 εκ. (2010: πιστωτική € 45,4 εκ.). Οι ζημιές από τα μέσα αντιστάθμισης ήταν € 0,7 εκ. (2010: € 26 εκ. ζημία). Τα κέρδη από τα αντισταθμισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ήταν € 0,7 εκ. (2010: € 25,9 εκ. κέρδος).

22 Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ομόλογα/ Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	-	4.335
Έντοκα γραμμάτια Δημοσίου άλλων κρατών	39.944	30.071
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 47)	39.944	34.406
Ομόλογα Εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	107.367	147.976
Ομόλογα Εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	280.585	184.005
Ομόλογα εταιριών	9.538	11.586
Τραπεζικά ομόλογα	56	56
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	8.144	84.391
Έντοκα γραμμάτια Δημοσίου άλλων κρατών	8.247	170.812
	413.938	598.827
Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών	9.204	38.241
Μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήρια εξωτερικού	5	341
Αμοιβαία κεφάλαια	1.221	2.170
	10.431	40.752
Σύνολο χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	464.313	673.984
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	9.922	16.426

Από τα ανωτέρω χρεόγραφα του εμπορικού χαρτοφυλακίου της 31/12/2011, ποσό € 393 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου (2010: € 549 εκ.), ποσό € 12 εκ. είναι μεταβλητού επιτοκίου (2010: € 15 εκ.) και ποσό € 49 εκ. αφορά σε ομόλογα zero coupon (2010: € 69 εκ.).

Στα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών περιλαμβάνονται κυρίως ομόλογα των συμβάσεων ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps bonds).

23 Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών

Ο Όμιλος πραγματοποιεί συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων (reverse repos), είτε με ιδιώτες πελάτες είτε με επιχειρήσεις, κυρίως με ενέχυρο τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών- Ιδιωτών	30.096	668.599
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών - Επιχειρήσεων	27.299	286.801
Σύνολο συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών	57.395	955.401

24 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Στεγαστικά δάνεια	6.808.633	6.909.632
Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	3.172.900	3.650.891
Πιστωτικές κάρτες	750.929	844.874
Δάνεια προς ιδιώτες	10.732.463	11.405.397
Δάνεια προς επιχειρήσεις	26.325.555	27.665.756
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	37.058.018	39.071.153
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εταιριών	4.834	197.653
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους Τραπεζών	23.178	-
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	3.098.629	2.302.166
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εκδόσεως άλλων κρατών	198.024	12.518
Σύνολο απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	3.324.665	2.512.337
Μείον: Προβλέψεις για απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων πελατών και χρεωστικών τίτλων	(4.748.888)	(1.433.077)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και χρεωστικών τίτλων (μετά από προβλέψεις)	35.633.795	40.150.412
εκ των οποίων:		
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	34.005.619	37.638.075
Σύνολο χρεωστικών τίτλων (μετά από προβλέψεις)	1.628.176	2.512.337
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρεωστικοί τίτλοι μέχρι ενός έτους	14.172.434	13.849.420
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρεωστικοί τίτλοι πάνω από ένα έτος	21.461.362	26.300.992
	35.633.795	40.150.412

Από τις απαιτήσεις κατά πελατών (προ προβλέψεων), ποσό € 1.444 εκ. (2010: € 3.818 εκ.) αφορά χορηγήσεις σταθερού επιτοκίου, ενώ ποσό € 35.614 εκ. (2010: € 35.253 εκ.) αφορά χορηγήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Στις απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους της 31/12/2011, περιλαμβάνεται Ομόλογο Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας € 782 εκ., το οποίο διατέθηκε στην Τράπεζα Πειραιώς στο πλαίσιο του Ν. 3723/2008 «Ενίσχυσης της ρευστότητας της Οικονομίας» για την κάλυψη έκδοσης προνομιούχων μετοχών ύψους € 370 εκατ. το 2009 και € 380 εκατ. το 2011 (σημείωση 44) προς το Ελληνικό Δημόσιο. Η λογιστική αξία του ανωτέρω ομολόγου, που εξαιρέθηκε από το PSI, ανέρχεται κατά την 31/12/2011 σε € 753 εκ.

Κίνηση πρόβλεψης (απομείωσης) για ζημιές από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους

	Δάνεια προς ιδιώτες	Δάνεια προς επιχειρήσεις/ Δημόσιο	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2010	492.355	502.615	994.970
Έξοδο χρήσης	284.792	286.864	571.655
- Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	284.514	261.471	545.985
- Από διακοπόμενες δραστηριότητες	277	25.393	25.670
Διαγραφές δανείων	(95.172)	(48.862)	(144.034)
- Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(95.093)	(48.862)	(143.955)
- Από διακοπόμενες δραστηριότητες	(79)	-	(79)
Συναλλαγματικές διαφορές	374	10.112	10.486
- Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	72	10.378	10.450
- Από διακοπόμενες δραστηριότητες	303	(266)	37
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 31/12/2010	682.349	750.729	1.433.077
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2011	682.349	750.729	1.433.077
Υπόλοιπο έναρξης διακοπόμενων δραστηριοτήτων	(17.151)	(53.574)	(70.725)
Έξοδο χρήσης συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	300.011	3.418.435	3.718.445
Διαγραφές δανείων συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	(108.413)	(235.468)	(343.881)
Συναλλαγματικές διαφορές συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	2.460	9.511	11.971
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 31/12/2011	859.256	3.889.633	4.748.888

Στο έξοδο της χρήσης 2011 περιλαμβάνεται πρόβλεψη απομείωσης των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και δανείων με κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου ύψους € 2.221 εκ. Επιπρόσθετα, ανακυκλώθηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων το ποσό της ζημιάς αποτίμησης των € 49 εκ. που παρέμενε κατά την 31/12/2011 σε χρέωση του ειδικού αποθεματικού (σημείωση 45) κι αφορούσε αναταξινομημένους σε προηγούμενες χρήσεις χρεωστικούς τίτλους, διαμορφώνοντας έτσι τη συνολική επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της χρήσης που συνδέεται με το πρόγραμμα ανταλλαγής τίτλων σε € 2.270 εκ.

Επίσης, στο κονδύλι «Απομείωση αξίας δανείων, απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους και λοιπών απαιτήσεων» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων περιλαμβάνεται ποσό € 44 εκ. το οποίο αφορά πρόβλεψη απομείωσης λοιπών απαιτήσεων.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Προβλέψεις δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους		
Απομείωση σε ατομική βάση	3.762.124	631.615
Συλλογική πρόβλεψη	986.765	801.462
Σύνολο	4.748.888	1.433.077

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Τα δάνεια σε πελάτες περιλαμβάνουν και απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ακαθάριστες επενδύσεις σε χρηματοδοτικές μισθώσεις		
Μέχρι ένα έτος	353.483	402.430
Από 1 έτος έως 5 έτη	552.817	671.065
Περισσότερο από 5 έτη	800.442	807.678
	1.706.741	1.881.173
Μη δεδουλευμένα χρηματοοικονομικά έσοδα	(399.396)	(387.128)
	1.307.345	1.494.044
Καθαρές επενδύσεις σε χρηματοδοτικές μισθώσεις		
Οι καθαρές επενδύσεις σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύονται ως εξής:		
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Μέχρι ένα έτος	298.611	345.878
Από 1 έτος έως 5 έτη	399.218	515.788
Περισσότερο από 5 έτη	609.516	632.379
	1.307.345	1.494.044

25 Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Χρεόγραφα διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής απόδοσης		
Ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	154.756	557.436
Ομόλογα εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	286.642	196.167
Ομόλογα εταιριών	42.901	229.769
Ομόλογα τραπεζών	9.398	37.007
Έντοκα γραμμάτια εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	1.909.471	604.019
Έντοκα γραμμάτια εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	54.156	639
Σύνολο	2.457.324	1.625.036
Μετοχές & Άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης		
Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών	29.177	60.614
Μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήρια εξωτερικού	18.298	15.994
Μη εισηγμένες μετοχές	155.074	158.917
Αμοιβαία κεφάλαια	85.193	190.541
Σύνολο	287.741	426.066
	2.745.065	2.051.103

Για τα ανωτέρω ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου πραγματοποιήθηκε ανακύκλωση του αντίστοιχου αποθεματικού (σημείωση 45) ποσού € 374 εκ. στα αποτελέσματα χρήσης.

Από τα ανωτέρω ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της 31/12/2011, ποσό € 501,4 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου (2010: € 883,8 εκ.), ποσό € 40,8 εκ. είναι μεταβλητού επιτοκίου (2010: € 174,2 εκ.) και ποσό € 1.915,1 εκ. αφορά σε ομόλογα zero coupon (2010: € 566,4 εκ.).

Η κίνηση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	2.051.103	2.338.460
Υπόλοιπο έναρξης από διακοπόμενες δραστηριότητες	(45.417)	-
Υπόλοιπο θυγατρικών που πωλήθηκαν	(953)	(958)
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	-	-
Προσθήκες	5.319.270	1.680.866
Μεταφορά από συγγενείς εταιρείες (σημείωση 27)	15.151	-
Μεταφορές από εμπορικό χαρτοφυλάκιο	-	890.444
Μεταφορές στις απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	-	(936.575)
Διαθέσεις/ λήξεις	(4.165.375)	(1.263.856)
Μεταβολές στην εύλογη αξία	(363.002)	(258.181)
Μεταφορές στις συγγενείς εταιρείες (σημείωση 27)	(7.130)	-
Μεταφορές στα διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	-	(397.407)
Απομείωση αξίας	(56.540)	(5.122)
Συναλλαγματικές διαφορές	(2.040)	3.431
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	2.745.065	2.051.103
Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα		
Ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	1.198.239	4.954.598
Ομόλογα εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	50.043	58.917
Ομόλογα εταιριών	1.567	17.727
Έντοκα γραμμάτια Δημοσίου άλλων κρατών	-	25.578
Σύνολο διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου	1.249.849	5.056.820

Για τα ανωτέρω ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου, στο έξοδο του 2011 περιλαμβάνεται πρόβλεψη απομείωσης ύψους € 3.262 εκ. Επιπρόσθετα, ανακυκλώθηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσης το ποσό της ζημιάς αποτίμησης των € 5 εκ. που παρέμενε σε χρέωση του ειδικού αποθεματικού κι αφορούσε αναταξινομημένα σε προηγούμενες χρήσεις ομόλογα, διαμορφώνοντας έτσι τη συνολική επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της χρήσης από την επικείμενη ανταλλαγή τίτλων του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου σε € 3.267 εκ.

Από τα ανωτέρω διακρατούμενα έως τη λήξη ομόλογα, ποσό € 3.311,7 εκ. είναι μεταβλητού επιτοκίου (2010: € 3.308,6 εκ.) και € 1.200,0 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου (2010: € 1.747,7 εκ.).

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Κίνηση του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	5.056.820	3.363.535
Υπόλοιπο έναρξης από διακοπόμενες δραστηριότητες	(14.459)	-
Προσθήκες	104.407	1.374.424
Μεταφορές από διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο	-	397.407
Πώληση/ λήξη χρεογράφων	(634.225)	(80.511)
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	(3.261.866)	-
Εισπράξεις κουπονιών	(1.750)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	921	1.966
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	1.249.849	5.056.820

Στη χρήση 2011, στο κονδύλι «Πώληση - Λήξη χρεογράφων» περιλαμβάνονται πωλήσεις ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου ύψους € 505,6 εκ. Η σημαντική πιστοληπτική υποβάθμιση του εκδότη των εν λόγω ομολόγων, γεγονός μεμονωμένο, μη αναμενόμενο κατά την απόκτηση και αρχική ταξινόμηση των τίτλων, πέραν του ελέγχου της Τράπεζας και μη επαναλαμβανόμενο, διαφοροποίησε τη στρατηγική της Τράπεζας, η οποία προέβη στην πώλησή τους. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω πωλήσεις πληρούν τις προϋποθέσεις του ΔΛΠ 39 και δεν συντρέχει λόγος για την εφαρμογή των ειδικών διατάξεων του εν λόγω προτύπου (tainting provisions).

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου έως ένα έτος	2.251.846	924.608
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου πάνω από ένα έτος	1.455.327	5.757.249
Σύνολο χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	3.707.173	6.681.857

26 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της 31/12/2011, περιλαμβάνονται μετοχές, αμοιβαία κεφάλαια και ομόλογα τα οποία επαναταξινομήθηκαν κατά τις χρήσεις 2008 και 2010 από το «Εμπορικό χαρτοφυλάκιο». Αναλυτικότερα, στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» της 31/12/2011 περιλαμβάνονται μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια εύλογης αξίας € 10,4 εκ. Η αρνητική αποτίμησή τους για τη χρήση 2011, ύψους € 10 εκ., καταχωρήθηκε στο «Αποθεματικό του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου». Εντός της χρήσης 2011, αποθεματικό ύψους € 34,6 εκατ. ανακυκλώθηκε λόγω απομείωσης στα αποτελέσματα χρήσης. Επίσης, στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» της 31/12/2011 περιλαμβάνονται ομόλογα εύλογης αξίας ύψους € 63,9 εκ. Η αρνητική αποτίμησή τους για τη χρήση 2011, ύψους € 78,5 εκ. καταχωρήθηκε αρχικά στο αποθεματικό «Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» και στη συνέχεια, λόγω της απομείωσης που προέκυψε από τη συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς στο τροποποιημένο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI+), ανακυκλώθηκε στα αποτελέσματα χρήσης αποθεματικό ύψους € 89,8 εκ.

Στα «διακρατούμενα έως την λήξη χρεόγραφα» της 31/12/2011 περιλαμβάνονται ομόλογα εύλογης αξίας € 150,1 εκ. (αποσβέσιμη αξία € 200,5 εκ.), τα οποία επαναταξινομήθηκαν κατά τη χρήση 2008 από το «Εμπορικό χαρτοφυλάκιο». Εάν τα ομόλογα αυτά δεν είχαν επαναταξινομηθεί, η αρνητική αποτίμησή τους για τη χρήση 2011, ύψους € 187,1 εκ. θα είχε καταχωρηθεί στα «Αποτελέσματα του εμπορικού χαρτοφυλακίου». Λόγω της συμμετοχής της Τράπεζας Πειραιώς στο τροποποιημένο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI+) απομείωση ύψους € 394 εκατ. επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσης.

Στις «Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους» της 31/12/2011 περιλαμβάνονται ομόλογα εύλογης αξίας € 249 εκ. (αποσβέσιμη αξία € 262,3 εκ.), τα οποία επαναταξινομήθηκαν κατά τις χρήσεις 2008 και 2010 από το «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο». Στις «Απαιτήσεις από Πιστωτικά Ιδρύματα» της 31/12/2011 περιλαμβάνονται τραπεζικά ομόλογα εύλογης αξίας € 6,1 εκ. (αποσβέσιμη αξία € 5,6 εκ.), τα οποία επαναταξινομήθηκαν κατά τη χρήση 2008 από το «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο». Εάν τα ομόλογα αυτά είχαν παραμείνει στο «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο», θα είχαν επιβάρυνε το αποθεματικό της 31/12/2011 κατά € 493,3 εκ. Κατά τη χρήση 2011 προέκυψε ζημιά από πώληση επαναταξινομημένων ομολόγων ύψους € 1,0 εκ. Λόγω της συμμετοχής της Τράπεζας Πειραιώς στο τροποποιημένο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI+) απομείωση ύψους € 716,2 εκ. επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσης.

27 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Οι επενδύσεις της Τράπεζας Πειραιώς σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες από συνεχιζόμενες και διακοπτόμενες δραστηριότητες είναι οι εξής:

A) Θυγατρικές εταιρείες (μέθοδος ολικής ενσωμάτωσης)

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
1.	Marathon Banking Corporation	Τραπεζικές υπηρεσίες	98,43%	Η.Π.Α.	2008-2011
2.	Tirana Bank I.B.C. S.A.	Τραπεζικές υπηρεσίες	98,48%	Αλβανία	2009-2011
3.	Piraeus Bank Romania S.A.	Τραπεζικές υπηρεσίες	100,00%	Ρουμανία	2007-2011
4.	Piraeus Bank Beograd A.D.	Τραπεζικές υπηρεσίες	100,00%	Σερβία	2006-2011
5.	Piraeus Bank Bulgaria A.D.	Τραπεζικές υπηρεσίες	99,98%	Βουλγαρία	2010-2011
6.	JSC Piraeus Bank ICB	Τραπεζικές υπηρεσίες	99,99%	Ουκρανία	2011
7.	Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ	Τραπεζικές υπηρεσίες	100,00%	Κύπρος	2007-2011
8.	Piraeus Asset Management Europe S.A.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	100,00%	Λουξεμβούργο	-
9.	Piraeus Leasing Romania S.R.L.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Ρουμανία	2003-2011
10.	Πειραιώς Μεσίτες Ασφαλ. & Αντασφαλ. Εργασιών Α.Ε.	Μεσιτεία ασφαλειών - αντασφαλειών	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
11.	Tirana Leasing S.A.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Αλβανία	2010-2011
12.	Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Χρηματοοικονομικές εργασίες	100,00%	Ελλάδα	2006-2011
13.	Piraeus Group Capital LTD	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο	-
14.	Piraeus Leasing Bulgaria EAD	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Βουλγαρία	2008-2011
15.	Piraeus Auto Leasing Bulgaria EAD	Χρονομίσθωση αυτοκινήτων	100,00%	Βουλγαρία	2008-2011
16.	Piraeus Group Finance P.L.C.	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο	2010-2011
17.	Πειραιώς Factoring A.E.	Πρακτόρευση απαιτήσεων	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
18.	Picar A.E.	Διαχείριση χώρων City Link	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
19.	Bulfina S.A.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Βουλγαρία	2008-2011
20.	Γενική Εταιρεία Κατασκευών & Αναπτύξεων Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας & συμμετοχών	66,67%	Ελλάδα	2010-2011
21.	Πειραιώς Direct Services A.E.	Παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
22.	Οικιστική Ανάπτυξη Κομοτηνής Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
23.	Πειραιώς Real Estate A.E.	Τεχνική και κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
24.	ND Αναπτυξιακή Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
25.	Property Horizon A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
26.	ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.	Ανάπτυξη/ διαχείριση βιομηχανικών περιοχών	65,00%	Ελλάδα	2010-2011
27.	Πειραιώς Development A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
28.	Πειραιώς Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
29.	Πειραιώς Buildings Α.Ε.	Ανάπτυξη ακινήτου	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
30.	Estia Mortgage Finance PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τίτλ. στεγ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
31.	Euroinvestment & Finance Public LTD	Χρηματοεπενδυτικές, κτηματικές εργασίες	90,89%	Κύπρος	2006-2011
32.	Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη LTD	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	50,66%	Κύπρος	2009-2011
33.	Φιλοκτηματική Δημόσια LTD	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	53,31%	Κύπρος	2009-2011
34.	Φιλοκτηματική Εργοληπτική LTD	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	53,31%	Κύπρος	2008-2011
35.	New Evolution Κτηματική, Τουριστική & Αναπτυξιακή Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική & αναπτυξιακή εταιρεία	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
36.	Imperial Stockbrokers Limited	Χρηματοοικονομικές εργασίες	100,00%	Κύπρος	2007-2011
37.	Imperial Eurobrokers Limited	Χρηματοοικονομικές εργασίες	100,00%	Κύπρος	2008-2011
38.	EMF Investors Limited	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Κύπρος	2008-2011
39.	Euroinvestment Mutual Funds Limited	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	100,00%	Κύπρος	2007-2011
40.	Bull Fund Limited	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Κύπρος	2008-2011
41.	Πειραιώς Green Investments Α.Ε.	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα	2011
42.	New Up Dating Development Κτηματική, Τουριστική & Αναπτυξιακή Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική & αναπτυξιακή εταιρεία	100,00%	Ελλάδα	2005-2011
43.	Sunholdings Properties Company LTD	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	26,66%	Κύπρος	2008-2011
44.	Πειραιώς Κάρτες Α.Ε.	Παροχή χρημ./ών συμβουλών & υπηρεσιών	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
45.	Polytron Properties Limited	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	39,98%	Κύπρος	2008-2011
46.	Capital Investments & Finance S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Λιβερία	-
47.	Maples Invest & Holding S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
48.	Margetson Invest & Finance S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
49.	Vitria Investments S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Παναμάς	-
50.	Piraeus Insurance Brokerage EOOD	Μεσιτεία ασφαλειών	99,98%	Βουλγαρία	2007-2011
51.	Trieris Real Estate Management LTD	Διαχείριση της Trieris Real Estate Ltd	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
52.	Piraeus Insurance Reinsurance Broker Romania S.R.L.	Μεσιτεία ασφαλειών - αντασφαλειών	100,00%	Ρουμανία	2009-2011
53.	Piraeus Real Estate Consultants S.R.L.	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Ρουμανία	2007-2011
54.	Πειραιώς Leasing Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Ελλάδα	2007-2011
55.	Multicollection Α.Ε.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	51,00%	Ελλάδα	2009-2011
56.	Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε.	Βραχ/νια & μακρ/νια λειτουργική μίσθωση οχημάτων	94,98%	Ελλάδα	2009-2011
57.	Piraeus Rent Doo Beograd	Λειτουργικές μισθώσεις	100,00%	Σερβία	2007-2011

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
58.	Estia Mortgage Finance II PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για πιλοτ. στεγ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
59.	Piraeus Leasing Doo Beograd	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Σερβία	2007-2011
60.	Piraeus Real Estate Consultants Doo	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Σερβία	2008-2011
61.	Piraeus Real Estate Bulgaria EOOD	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Βουλγαρία	2007-2011
62.	Piraeus Real Estate Egypt LLC	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	99,80%	Αίγυπτος	2007-2011
63.	Piraeus Best Leasing Bulgaria EAD	Χρονομίσθωση αυτοκινήτων	99,98%	Βουλγαρία	2007-2011
64.	Πειραιώς Πρακτορειακή Ασφαλιστικών Εργασιών Α.Ε.	Πρακτορειακή - ασφαλιστική	100,00%	Ελλάδα	2008-2011
65.	Piraeus Capital Management A.E.	Αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
66.	Estia Mortgage Finance III PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για πιλοτ. στεγ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
67.	Axia Finance PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για πιλοτ. επιχ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
68.	Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών	65,00%	Ελλάδα	2010-2011
69.	Praxis Finance PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για πιλοτ. καταν. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
70.	Axia Finance III PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για πιλοτ. επιχ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
71.	Praxis II Finance PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για πιλοτ. καταν. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
72.	Axia III APC LIMITED	Εταιρεία ειδ. σκοπού για πιλοτ. επιχ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
73.	Praxis II APC LIMITED	Εταιρεία ειδ. σκοπού για πιλοτ. καταν. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
74.	ΠΡΟΣΠΕΚΤ Ν.Ε.Π.Α.	Διαχείριση σκαφών αναψυχής	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
75.	R.E Anodus LTD	Εταιρεία συμβ. υπηρεσιών για real estate και συμμ.	100,00%	Κύπρος	2009-2011
76.	Πλειάδες Estate Α.Ε. (πρώην Ερεχθέας Επενδυτική Α.Ε. Συμμετοχών)	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
77.	Solum Ltd Liability Co.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ουκρανία	2009-2011
78.	Piraeus (Cyprus) Insurance Brokerage Ltd	Μεσίτεια ασφαλειών	100,00%	Κύπρος	2009-2011
79.	O.F. Investments Ltd	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Κύπρος	2010-2011
80.	Δι.Βι.ΠΑ.ΚΑ. Α.Ε.	Φορέας διοίκησης και διαχείρισης βιομηχανικού πάρκου Καστοριάς	57,53%	Ελλάδα	2010-2011
81.	Piraeus Equity Partners Ltd.	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	Κύπρος	2011
82.	Piraeus Equity Advisors Ltd.	Συμβουλευτική εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Κύπρος	2009-2011
83.	ΑΧΑΪΑ Clauss Estate Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	74,47%	Ελλάδα	2009-2011
84.	Piraeus Equity Investment Management Ltd	Διαχείριση κεφαλαίων	100,00%	Κύπρος	2009-2011
85.	Piraeus FI Holding Ltd	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
86.	Piraeus Master GP Holding Ltd	Επενδυτική συμβουλευτική	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
87.	Piraeus Clean Energy GP Ltd	Γενικός εταίρος της Piraeus Clean Energy LP	100,00%	Κύπρος	2008-2011
88.	Piraeus Wealth Management (Switzerland) S.A.	Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών	42,25%	Ελβετία	-
89.	Curdart Holding Ltd	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	Κύπρος	2009-2011
90.	Piraeus Clean Energy LP	Επενδυτικό Κεφάλαιο σε ΑΠΕ	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο	2010-2011
91.	Piraeus Clean Energy Holdings LTD	Εταιρεία Συμμετοχών	100,00%	Κύπρος	2010-2011
92.	Visa Rent A Car	Ενοικιάσεις αυτοκινήτων	94,98%	Ελλάδα	2010-2011
93.	Adflikton Investments LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2009-2011
94.	Cospleon Investments LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2010-2011
95.	Cutsofiar Enterprises LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2010-2011
96.	Gravieron Company LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2008-2011
97.	Kaihur Investments LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2007-2011
98.	Pertanam Enterprises LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2007-2011
99.	Rockory Enterprises LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2010-2011
100.	Topuni Investments LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2007-2011
101.	Albalate Company LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2011
102.	Akimoria Enterprises LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2011
103.	Alarconarco Enterprises LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2011
104.	Kosmopolis Α' Α.Ε. Εκμ/σης εμπ. κέντρων - παροχής υπηρεσιών	Διαχείριση εμπορικού κέντρου	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
105.	Parking Kosmopolis Α.Ε. Εκμ/σης παρκινγκ	Εκμετάλλευση Parking	100,00%	Ελλάδα	2010-2011
106.	Zibeno Investments Ltd	Εταιρεία συμμετοχών	83,00%	Κύπρος	2011
107.	Bulfinace E.A.D.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Βουλγαρία	2008-2011

Οι εταιρείες με αριθμηση 30, 58, 66-67 και 69-73 αποτελούν οχήματα ειδικού σκοπού για πιλοποίηση δανείων και έκδοση πιστωτικών τίτλων. Οι εταιρείες με αριθμηση 43, 45 και 88, οι οποίες στον παραπάνω πίνακα εμφανίζονται με ποσοστά μικρότερα του 50%, αποτελούν θυγατρικές του Ομίλου λόγω άσκησης ελέγχου.

Η εταιρεία με αριθμηση 66 βρίσκεται πλέον σε καθεστώς εκκαθάρισης λόγω της ανάκλησης της τρίτης έκδοσης ομολόγων από πιλοποίηση στεγαστικών δανείων (σημείωση 37) η οποία πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2011. Επίσης, κατά την 31/12/2011 σε καθεστώς εκκαθάρισης ήταν οι εταιρείες με αριθμηση 29, 46-49, 55 και 60, ενώ η εταιρεία 88 ήταν υπό λύση.

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Β) Συγγενείς εταιρείες (μέθοδος ενσωμάτωσης καθαρής θέσης)

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
1.	Εταιρία Διαχείρισης & Ανάπτυξης ΕΤΕΠ Κρήτης Α.Ε.	Διαχείριση τεχνολογικού πάρκου	30,45%	Ελλάδα	2010-2011
2.	Αναπτυξιακή Εταιρία Έβρου Α.Ε.	Διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων	30,00%	Ελλάδα	2010-2011
3.	Project on Line Α.Ε.	Εφαρμογών πληροφορικής	40,00%	Ελλάδα	2010-2011
4.	ΑΡΕ Commercial Property Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Εταιρεία συμμετοχών	27,80%	Ελλάδα	2010-2011
5.	ΑΡΕ Fixed Assets Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,80%	Ελλάδα	2010-2011
6.	Trieris Real Estate LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	22,94%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
7.	Ευρωπαϊκή Πίστη Α.Ε.Γ.Α.	Ασφάλειες γενικές, ζωής και αντασφάλειες	30,23%	Ελλάδα	2010-2011
8.	ΑΡΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,20%	Ελλάδα	2010-2011
9.	Sciens Διεθνής Α.Ε. Επενδύσεων και Συμμετοχών	Εταιρεία συμμετοχών	28,10%	Ελλάδα	2010-2011
10.	Εκκαθαρίσεις Ακτοπλοίας Ανώνυμη Εταιρεία Α.Ε.	Εκκαθαρίσεις εισιτηρίων	49,00%	Ελλάδα	2011
11.	Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π.	Εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας	33,80%	Ελλάδα	2006-2011
12.	Euroterra Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	39,22%	Ελλάδα	2010-2011
13.	Rebikat Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	40,00%	Ελλάδα	2010-2011
14.	Abies Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	40,00%	Ελλάδα	2010-2011
15.	ACT Services Α.Ε.	Λογιστικές και φορολογικές υπηρεσίες	49,00%	Ελλάδα	2010-2011
16.	Exodus Α.Ε.	Εφαρμογές πληροφορικής	50,10%	Ελλάδα	2010-2011
17.	Good Works Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων	Κατασκευή, λειτ. & εκμ. φωτοβολταϊκών πάρκων	33,15%	Ελλάδα	2005-2011
18.	Εντροπία Κτηματική Α.Ε.	Εταιρεία Εκμετάλλευσης Ακινήτων	33,30%	Ελλάδα	2010-2011
19.	Piraeus - TANEΟ Capital Fund Α.Κ.Ε.Σ.	Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου	50,01%	Ελλάδα	-

Η εταιρεία με αριθμηση 16 συγκαταλέγεται στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών, καθώς ο Όμιλος κατέχει το 40,10% των δικαιωμάτων ψήφου. Η εταιρεία με αριθμηση 10 βρίσκεται σε καθεστώς εκκαθάρισης κατά την 31/12/2011. Η εταιρεία με αριθμηση 19 συμπεριλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών, διότι ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή στην επενδυτική επιτροπή του Α.Κ.Ε.Σ, η οποία λαμβάνει τις επενδυτικές αποφάσεις.

Οι μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών αναφέρονται στη σημείωση 49.

Στην περίπτωση όπου οι οικονομικές καταστάσεις των συγγενών εταιρειών εγκρίνονται σε μεταγενέστερη ημερομηνία από την ημερομηνία έγκρισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, τότε χρησιμοποιούνται προσωρινά στοιχεία των εν λόγω εταιρειών για την ενοποίησή τους με την μέθοδο της καθαρής θέσης.

Γ) Θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες από διακοπτόμενες δραστηριότητες

Παρατίθενται στοιχεία για τις εταιρείες του Ομίλου της Piraeus Bank Egypt που περιλαμβάνονται στις διακοπτόμενες δραστηριότητες, εκ των οποίων οι εταιρείες με αριθμηση 1-7 ενοποιήθηκαν ως θυγατρικές με την μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης και οι εταιρείες με αριθμηση 8-9 ενσωματώθηκαν με την μέθοδο της καθαρής θέσης ως συγγενείς.

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
1.	Piraeus Bank Egypt S.A.E.	Τραπεζικές υπηρεσίες	98,03%	Αίγυπτος	2003-2011
2.	Piraeus Egypt Leasing Co.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	98,03%	Αίγυπτος	2007-2011
3.	Piraeus - Egypt Asset Management Co.	Διαχείριση περιουσίας	98,03%	Αίγυπτος	2005-2011
4.	Piraeus Egypt for Securities Brokerage Co.	Χρηματοπιστωτικές εργασίες	98,02%	Αίγυπτος	2007-2011
5.	Piraeus Insurance Brokerage Egypt	Μετρεία ασφαλειών	96,01%	Αίγυπτος	2008-2011
6.	Integrated Services Systems Co.	Εταιρεία αποθηκ. διαχ/σης & κίνησης αλληλογρ.	96,99%	Αίγυπτος	2004-2011
7.	Piraeus Bank Egypt Investment Company	Εταιρεία επενδύσεων	97,93%	Αίγυπτος	2007-2011
8.	Alexandria for Development & Investment	Εταιρεία επενδύσεων	21,57%	Αίγυπτος	2008-2011
9.	Nile Shoes Company	Βιομηχανία υποδηματοποιίας	38,56%	Αίγυπτος	2003-2011

Η κίνηση των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες αναλύεται ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	211.796	184.024
Υπόλοιπο έναρξης διακοπτόμενων δραστηριοτήτων	(1.559)	-
Προσθήκες	46.156	15.146
Διαθέσεις	(1.377)	(979)
Μερίδιο στα κέρδη/ (ζημιές) μετά φόρων	(31.341)	11.570
Μεταφορές από θυγατρικές εταιρείες	265	3.497
Μεταφορές από διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 25)	7.130	-
Μεταφορές σε διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 25)	(15.151)	-
Μερίδιο στα πληρωθέντα μερίσματα	(2.987)	(3.137)
Απομείωση αξίας	-	(83)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές προσαρμογές	1.709	1.758
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	214.642	211.796

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

A) Συγγενείς εταιρείες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες

31 Δεκεμβρίου 2011						
Εταιρεία	Χώρα	% συμμετοχής	Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	Σύνολο εσόδων	Σύνολο Ενεργητικού	Σύνολο Υποχρεώσεων
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ε.ΤΕ.Π. ΚΡΗΤΗΣ	Ελλάδα	30,45%	1	35	186	4
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΒΡΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	30,00%	(87)	2.117	2.188	2.127
PROJECT ON LINE Α.Ε.	Ελλάδα	40,00%	(47)	1.074	155	676
ΑΡΕ COMMERCIAL PROPERTY ΚΤΗΜ. ΤΟΥΡ. & ΑΝΑΠΤ. Α.Ε.	Ελλάδα	27,80%	2.944	162	70.712	5
ΑΡΕ FIXED ASSETS ΚΤΗΜ. ΤΟΥΡ. & ΑΝΑΠΤ. Α.Ε.	Ελλάδα	27,80%	27.786	8	72.148	235
TRIERIS REAL ESTATE LTD	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	22,94%	(1.311)	682	51.278	19.992
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	Ελλάδα	30,23%	4.051	141.164	256.704	217.045
ΑΡΕ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	27,20%	(4.689)	17	152.013	137.291
SCIENS ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	Ελλάδα	28,10%	(95.275)	(86.412)	230.875	112.454
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ ΑΚΤΟΠΛΟΪΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Α.Ε.	Ελλάδα	49,00%	-	-	40	3
TRASTOR Α.Ε.Ε.Α.Π. (πρώην Πειραιώς Επενδύσεις Ακίνητης Περιουσίας Α.Ε.Ε.Α.Π.)	Ελλάδα	33,80%	(131)	2.683	103.926	8.457
EUROTERRA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	39,22%	9.164	351	127.658	10.323
REBIKAT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	40,00%	(3.519)	-	18.222	-
ABIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	40,00%	(26)	67	2.314	19
ACT SERVICES Α.Ε. (πρώην Πειραιώς ATFS Α.Ε.)	Ελλάδα	49,00%	89	2.568	1.141	812
EXODUS Α.Ε.	Ελλάδα	50,10%	838	7.205	10.102	5.894
GOOD WORKS ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	Ελλάδα	33,15%	(58)	-	278	69
ΕΝΤΡΟΠΙΑ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	33,30%	(20)	-	29.657	7.004
PIRAEUS-TANEO CAPITAL FUND Α.Κ.Ε.Σ.	Ελλάδα	50,01%	-	-	15.915	1.001

B) Συγγενείς εταιρείες από διακοπτόμενες δραστηριότητες

31 Δεκεμβρίου 2011						
Εταιρεία	Χώρα	% συμμετοχής	Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	Σύνολο εσόδων	Σύνολο Ενεργητικού	Σύνολο Υποχρεώσεων
ALEXANDRIA FOR DEVELOPMENT & INVESTMENT	Αίγυπτος	21,57%	137	259	9.257	4.444
NILE SHOES COMPANY	Αίγυπτος	38,56%	27	1.040	1.349	52

Με βάση τις χρηματιστηριακές τιμές της 31/12/2011, η εύλογη αξία της συμμετοχής της Τράπεζας σε εισηγμένες συγγενείς εταιρείες είναι η εξής: Ευρωπαϊκή Πίστη Α.Ε.Γ.Α. € 3,5 εκ., Sciens Διεθνής Α.Ε. Επενδύσεων και Συμμετοχών € 14,4 εκ. και Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π. € 12 εκ.

31 Δεκεμβρίου 2010						
Εταιρεία	Χώρα	% συμμετοχής	Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	Σύνολο εσόδων	Σύνολο Ενεργητικού	Σύνολο Υποχρεώσεων
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ε.ΤΕ.Π. ΚΡΗΤΗΣ	Ελλάδα	30,45%	(7)	35	189	9
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΒΡΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	30,00%	23	2.191	1.664	1.516
PROJECT ON LINE Α.Ε.	Ελλάδα	40,00%	(79)	1.336	970	1.443
ALEXANDRIA FOR DEVELOPMENT AND INVESTMENT	Αίγυπτος	21,57%	229	438	9.155	4.545
NILE SHOES COMPANY	Αίγυπτος	38,56%	50	1.533	1.299	59
ΑΡΕ COMMERCIAL PROPERTY ΚΤΗΜ. ΤΟΥΡ. & ΑΝΑΠΤ. Α.Ε.	Ελλάδα	27,80%	(2.051)	177	70.806	66.117
ΑΡΕ FIXED ASSETS ΚΤΗΜ. ΤΟΥΡ. & ΑΝΑΠΤ. Α.Ε.	Ελλάδα	27,80%	(1.690)	9	40.908	41.734
TRIERIS REAL ESTATE LTD	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	22,80%	(844)	753	32.668	9
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	Ελλάδα	30,23%	4.652	126.052	228.250	190.162
ΑΡΕ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	27,20%	(4.647)	8	143.129	133.718
SCIENS ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	Ελλάδα	28,10%	(35.008)	(26.159)	355.906	140.307
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ ΑΚΤΟΠΛΟΪΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Α.Ε.	Ελλάδα	49,00%	(13)	-	40	3
TRASTOR Α.Ε.Ε.Α.Π. (πρώην Πειραιώς Επενδύσεις Ακίνητης Περιουσίας Α.Ε.Ε.Α.Π.)	Ελλάδα	33,80%	(4.226)	(1.744)	111.163	9.602
EUROTERRA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	29,22%	10.864	372	117.096	9.425
REBIKAT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	30,00%	(27)	-	21.745	4
ABIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	30,00%	(53)	57	2.332	11
ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	Κύπρος	21,70%	4.850	20.980	56.533	24.549
ACT SERVICES Α.Ε. (πρώην Πειραιώς ATFS Α.Ε.)	Ελλάδα	49,00%	99	1.666	869	397
EXODUS Α.Ε.	Ελλάδα	50,10%	3	5.761	9.304	5.751

28 Στοιχεία Ισολογισμού - Διακοπτόμενες δραστηριότητες

Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού του Ομίλου της Piraeus Bank Egypt, που ορίστηκε ως διακοπτόμενες δραστηριότητες αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	113.092
Δάνεια και προκαταβολές κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	203.351
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	2.339
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και χρεωστικούς τίτλους (μετά από προβλέψεις)	670.047
Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	77.371
Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	11.181
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	1.406
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	23.481
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	37.448
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	1.091
Λοιπές απαιτήσεις	16.409
Σύνολο Ενεργητικού	1.157.214
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	49.159
Υποχρεώσεις προς πελάτες	930.172
Υποχρεώσεις για παροχές μετά την συνταξιοδότηση	5.805
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	1.486
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	799
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	3
Λοιπές υποχρεώσεις	19.917
Σύνολο Υποχρεώσεων	1.007.341

29 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

2010	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Αξία κτήσης				
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2010	193.090	192.758	92.521	478.370
Υπόλοιπο θυγατρικών εταιρειών που πωλήθηκαν, εκκαθαρίστηκαν ή άλλαξαν χαρτοφυλάκιο	(1.089)	(5.863)	-	(6.952)
Προσθήκες	35.761	23.870	3.590	63.220
Μεταφορές	-	22.274	1.067	23.341
Διαθέσεις/ Διαγραφές	-	(1.351)	(49)	(1.400)
Απομείωση αξίας	(5.251)	-	-	(5.251)
Συναλλαγματικές διαφορές	863	40	1.198	2.102
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2010	223.374	231.728	98.327	553.429
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2010	-	(94.305)	(44.905)	(139.211)
Υπόλοιπο θυγατρικών εταιρειών που πωλήθηκαν, εκκαθαρίστηκαν ή άλλαξαν χαρτοφυλάκιο	-	3.341	-	3.341
Έξοδο χρήσης	-	(22.692)	(11.576)	(34.268)
Διαθέσεις/ Διαγραφές	-	1.076	44	1.120
Συναλλαγματικές διαφορές	-	164	(267)	(104)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2010	0	(112.416)	(56.705)	(169.121)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2010	223.374	119.312	41.623	384.308
2011				
Αξία κτήσης	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2011	223.374	231.728	98.327	553.429
Υπόλοιπο έναρξης από διακοπτόμενες δραστηριότητες	(13.289)	(15.184)	-	(28.473)
Υπόλοιπο θυγατρικών εταιρειών που πωλήθηκαν, εκκαθαρίστηκαν ή άλλαξαν χαρτοφυλάκιο	20	-	-	20
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	-	30	-	30
Προσθήκες	22.146	22.183	2.115	46.443
Μεταφορές	-	19.582	16.969	36.550
Διαθέσεις/ Διαγραφές	(1)	(1.135)	(5)	(1.141)
Απομείωση Υπεραξίας	(83.267)	-	-	(83.267)
Συναλλαγματικές διαφορές	466	(88)	257	635
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2011	149.448	257.116	117.663	524.226

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά ύλα	Σύνολο
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2011	-	(112.416)	(56.705)	(169.121)
Υπόλοιπο έναρξης από διακοπόμενες δραστηριότητες	-	4.052	(994)	3.058
Υπόλοιπο θυγατρικών εταιρειών που πωλήθηκαν, εκκαθαρίστηκαν ή άλλαξαν χαρτοφυλάκιο	-	-	-	0
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	-	(27)	-	(27)
Έξοδο χρήσης	-	(24.550)	(9.179)	(33.729)
Διαθέσεις/ Διαγραφές	-	1.105	5	1.110
Συναλλαγματικές διαφορές	-	145	(209)	(64)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2011	0	(131.692)	(67.082)	(198.773)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2011	149.448	125.424	50.581	325.453

Από τις συνολικές προσθήκες στην υπεραξία της χρήσης 2011, ποσό € 19,94 εκ. προέκυψε από την εταιρεία Kosmopolis A' A.E. Εκμ/σης εμτ. κέντρων - παροχής υπηρεσιών, ποσό € 1,13 εκ. από την εταιρεία Parking Kosmopolis A.E. Εκμ/σης παρκινγκ και ποσό € 0,98 εκ. από την εταιρεία Visa Rent A Car.

Η υπεραξία εξετάζεται για απομείωση σε ετήσια βάση ή και συχνότερα εφόσον υπάρχει ένδειξη ενδεχόμενης μόνιμης απομείωσης. Εντός της χρήσης 2011, ως αποτέλεσμα της διαδικασίας του ελέγχου απομείωσης της υπεραξίας, προέκυψε έξοδο ποσού € 83,3 εκ. που αφορά στη θυγατρική τράπεζα στην Ουκρανία, καθώς και σε εταιρείες διαχείρισης ακινήτων. Η εν λόγω ζημία απομείωσης οφείλεται κατά κύριο λόγο στην παρούσα οικονομική συγκυρία και ειδικότερα στις μειωμένες εκτιμώμενες ταμειοροές των προαναφερθέντων εταιρειών με αποτέλεσμα οι ανακτήσιμες αξίες τους να είναι χαμηλότερες των αντίστοιχων λογιστικών αξιών.

30 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις Λοιπά Ενσώματα υπό εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
2010						
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2010	331.038	346.011	68.348	453.231	307.324	1.505.952
Υπόλοιπο θυγατρικών εταιρειών που πωλήθηκαν, εκκαθαρίστηκαν ή άλλαξαν χαρτοφυλάκιο	-	(1.687)	-	(12)	(1.369)	(3.067)
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	-	580	-	5.041	-	5.622
Προσθήκες	33.249	14.440	43.486	77.143	8.341	176.659
Μεταφορές	1.285	3.102	(30.987)	481	2.982	(23.137)
Διαθέσεις	(24.927)	(1.099)	(430)	(63.342)	(964)	(90.762)
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	(1.299)	(90)	(1.581)	(4.516)	(7.485)
Συναλλαγματικές διαφορές	1.175	(1.178)	141	40	(26)	152
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2010	341.821	358.871	80.467	471.003	311.772	1.563.933
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2010	(37.039)	(231.423)	-	(137.078)	(113.141)	(518.682)
Υπόλοιπο θυγατρικών εταιρειών που πωλήθηκαν, εκκαθαρίστηκαν ή άλλαξαν χαρτοφυλάκιο	-	1.611	-	7	1.018	2.636
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	-	(543)	-	(4.861)	-	(5.404)
Έξοδο χρήσης	(10.866)	(29.114)	-	(55.900)	(16.904)	(112.783)
Μεταφορές	(16)	1	-	(33)	-	(49)
Διαθέσεις	150	773	-	29.450	657	31.029
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	1.196	-	781	3.341	5.318
Συναλλαγματικές διαφορές	37	968	-	21	(4)	1.022
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2010	(47.734)	(256.531)	0	(167.614)	(125.034)	(596.912)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2010	294.087	102.340	80.467	303.389	186.739	967.023

Το ανωτέρω συνολικό έξοδο της χρήσης 2010 (€ 112.783 χιλ.) των ενσώματων παγίων στοιχείων περιλαμβάνει αποσβέσεις της Olympic Εμπορικές & Τουριστικές Επιχ/σεις ποσού € 52.463 χιλ., οι οποίες συμπεριλήφθηκαν στα «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης» στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων, ενώ δεν περιλαμβάνει αποσβέσεις συνολικού ποσού € 326 χιλ. που αφορούν σε θυγατρικές εταιρείες οι οποίες μεταφέρθηκαν εντός της χρήσης 2010 στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών.

	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις Λοιπά Ενσώματα υπό εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
2011						
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2011	341.821	358.871	80.467	471.003	311.772	1.563.933
Υπόλοιπο έναρξης από διακοπόμενες δραστηριότητες	(37.447)	(15.887)	(2.347)	(1.194)	(13.428)	(70.303)
Υπόλοιπο θυγατρικών εταιρειών που πωλήθηκαν, εκκαθαρίστηκαν ή άλλαξαν χαρτοφυλάκιο	-	-	(69)	-	-	(69)
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	780	255	-	2.401	51	3.487
Προσθήκες	26.911	16.682	35.031	72.881	8.625	160.129
Μεταφορές	1.877	1.837	(39.513)	(17.625)	(5.817)	(59.242)
Διαθέσεις	(1.181)	(2.569)	(317)	(68.813)	(3.805)	(76.684)
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	(3.300)	(973)	(1.899)	(10.703)	(16.875)
Συναλλαγματικές διαφορές	(132)	194	687	(266)	(99)	384
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2011	332.629	356.082	72.966	456.488	286.595	1.504.760

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπο εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2011	(47.734)	(256.531)	-	(167.614)	(125.034)	(596.912)
Υπόλοιπο έναρξης από διακοπόμενες δραστηριότητες	6.169	10.998	-	668	8.445	26.281
Υπόλοιπο θυγατρικών εταιρειών που πωλήθηκαν, εκκαθαρίστηκαν ή άλλαξαν χαρτοφυλάκιο	-	-	-	-	-	0
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	(19)	(173)	-	(744)	(9)	(945)
Έξοδο χρήσης	(6.294)	(24.993)	-	(52.257)	(19.688)	(103.232)
Μεταφορές	(910)	(168)	-	10.571	3.285	12.778
Διαθέσεις	169	415	-	34.984	3.291	38.859
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	3.206	-	730	10.317	14.253
Συναλλαγματικές διαφορές	44	767	-	148	(45)	913
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2011	(48.574)	(266.479)	0	(173.514)	(119.438)	(608.004)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2011	284.055	89.603	72.966	282.974	167.157	896.756

Εντός της χρήσης 2011, πραγματοποιήθηκε απομείωση αξίας παγίων ποσού € 0,7 εκ.

Το ανωτέρω συνολικό έξοδο της χρήσης 2011 (€ 103.232 χιλ.) των ενσώματων παγίων στοιχείων περιλαμβάνει αποσβέσεις της Olympic Εμπορικές & Τουριστικές Επιχ/σεις ποσού € 48.379 χιλ., οι οποίες συμπεριλήφθηκαν στα «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης» στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

31 Επενδύσεις σε ακίνητα

	2011	2010
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	927.129	819.894
Υπόλοιπο θυγατρικών εταιρειών που πωλήθηκαν, εκκαθαρίστηκαν ή άλλαξαν χαρτοφυλάκιο	-	(19.363)
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	22.150	53.057
Αναπροσαρμογές αξίας	(91.432)	24.026
Προσθήκες	26.769	18.091
Μεταφορές	(1.736)	37.650
Διαθέσεις	(5.962)	(5.790)
Λοιπές προσαρμογές	593	(435)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	877.512	927.129

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από εξωτερικό ανεξάρτητο εκτιμητή, σε ετήσια βάση. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι αποτίμησης όπως αναφέρονται στην ενότητα 2.16. Το σύνολο της αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα από χρηματοδοτικές μισθώσεις την 31/12/2011 είναι € 394,5 εκ. (2010: € 491,6 εκ.).

Το έσοδο από μισθώματα επενδύσεων σε ακίνητα είναι € 27.187 χιλ. (2010: € 18.073 χιλ.). Οι λειτουργικές δαπάνες των μισθωμένων επενδύσεων σε ακίνητα είναι € 2.251 χιλ. (2010: € 3.464 χιλ.).

32 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού

Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 1/1/2010	101.771
Προσθήκες	11.610
Μεταφορές σε θυγατρικές εταιρείες	(61.978)
Πωλήσεις	(27.389)
Απομειώσεις αξίας	(963)
Διαγραφές	(285)
Συναλλαγματικές διαφορές	477
Υπόλοιπο την 31/12/2010	23.242
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 1/1/2011	23.242
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης από διακοπόμενες δραστηριότητες	(884)
Προσθήκες	9.834
Μεταφορές σε θυγατρικές	(2.440)
Μεταφορές σε ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	(8.063)
Μεταφορές από επενδυτικά ακίνητα	377
Πωλήσεις	(7.292)
Απομειώσεις αξίας	(828)
Διαγραφές	-
Συναλλαγματικές διαφορές	75
Υπόλοιπο την 31/12/2011	14.021

Η ζημιά που προέκυψε εντός της χρήσης 2011 από την πώληση των εν λόγω στοιχείων ανήλθε σε € 475 χιλ. (2010: ζημιά € 947 χιλ.) κι έχει συμπεριληφθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη θέση "Κέρδη/ ζημιές από πώληση παγίων".

Εντός της χρήσης 2011, η εταιρεία διαχείρισης ακινήτων Kosmopolis A' A.E. Εκμ/σης εμπ. κέντρων - παροχής υπηρεσιών που είχε αρχικά κατηγοριοποιηθεί στα «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού», μεταφέρθηκε στο χαρτοφυλάκιο των θυγατρικών εταιρειών, καθώς δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις που ορίζει το Δ.Π.Χ.Α. 5. Τα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2011 περιλαμβάνουν κυρίως ακίνητα θυγατρικών εταιρειών στην Βουλγαρία, τη Ρουμανία, την Σερβία και την Ουκρανία για τα οποία η διαδικασία πώλησης είναι χρονοβόρα και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2011.

33 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	264.891	199.504
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	264.891	199.504
Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα	113.560	182.495
Προπληρωμένοι φόροι και παρακρατηθέντες φόροι	136.175	110.814
Απαιτήσεις από φορολογικές αρχές και το Δημόσιο	174.485	210.442
Αποθέματα αυτοκινήτων	26.664	34.477
Απαιτήσεις από συναλλαγές πιστωτικών καρτών	54.079	54.122
Απαιτήσεις κατά τρίτων	109.827	111.797
Λοιπά στοιχεία	400.605	328.065
Λοιπές απαιτήσεις	1.015.395	1.032.212
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.280.286	1.231.716
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού μέχρι ενός έτους	696.771	783.145
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού πάνω από ένα έτος	583.515	448.571
Σύνολο	1.280.286	1.231.716

Τα ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού για τη χρήση 2011 περιλαμβάνουν ακίνητα - αποθέματα της ETBA ΒΙΠΕ Α.Ε. ποσού € 115,7 εκ. (2010: € 117,3 εκ.), ακίνητα της Τράπεζας ή των θυγατρικών τραπεζών που αποκτήθηκαν από πλειστηριασμούς ποσού € 144,3 εκ. (2010: € 76,3 εκ.), καθώς και ακίνητα - αποθέματα θυγατρικών εταιρειών real estate ποσού € 4,9 εκ. (2010: € 5,9 εκ.).

Εντός του 2011, ο Όμιλος πραγματοποίησε μεταφορές α) από/ προς τα «Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού» ύψους € 3,1 εκ. και β) από/ προς τα «Αποθέματα αυτοκινήτων» ύψους € 8,6 εκ.

Στα "Λοιπά στοιχεία" περιλαμβάνονται λοιποί χρεωστικοί λογαριασμοί που προκύπτουν από την καθημερινή δραστηριότητα του Ομίλου.

Η Τράπεζα άσκησε εμπρόθεσμη προσφυγή για τις χρήσεις 2008 και 2009 στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια, η επιχειρηματολογία της οποίας έχει αρκετά ισχυρή και νόμιμη βάση (λαμβάνοντας υπόψη της και σχετική γνωμάτευση Νομικού Συμβούλου), κατά της αρνητικής θέσης των ελληνικών φορολογικών Αρχών περί συμψηφισμού ή επιστροφής των πιστωτικών υπολοίπων (€ 28,4 εκ. και € 52,6 εκ. αντίστοιχα) τα οποία προέκυψαν από έσοδα φορολογημένα κατά ειδικό τρόπο (τόκους ομολόγων κλπ) εκδόσεως ημεδαπής ή αλλοδαπής.

34 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ποσά οφειλόμενα σε κεντρικές τράπεζες	22.301.703	17.444.050
Καταθέσεις από τράπεζες	482.466	1.658.425
Υποχρεώσεις προς Π.Ι. - Repos	2.446.281	500.770
Λοιπές υποχρεώσεις σε τράπεζες	183.149	327.024
	25.413.598	19.930.269
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα μέχρι ενός έτους	24.684.872	19.790.356
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα πάνω από ένα έτος	728.726	139.913
	25.413.598	19.930.269

Το σύνολο των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

Στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα συμπεριλαμβάνονται οι πράξεις αναχρηματοδότησης έναντι ενεχύρων από το ευρωσύστημα ύψους € 22,3 δις (31/12/2010: € 17,2 δις). Η αύξηση της αντλούμενης ρευστότητας της Τράπεζας από το ευρωσύστημα μέσω των διαθέσιμων μηχανισμών χρηματοδότησης έναντι ενεχύρων, κατά τη διάρκεια της χρήσης 2011, αντανάκλα τη μείωση της συνολικής ρευστότητας του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος (μείωση καταθέσεων).

35 Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

Την 31/12/2011, οι ανοιχτές θέσεις πώλησης ομολόγων και εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου ήταν εύλογης αξίας € 18,47 εκ. Οι ανοιχτές θέσεις πώλησης δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της διαπραγματευτικής δραστηριότητας στη δευτερογενή αγορά, με βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα, στο πλαίσιο διαχείρισης των θέσεων του Ομίλου.

Την 31/12/2011, η μείωση του υπολοίπου στις «Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών» οφείλεται στον διακανονισμό ανοιχτών θέσεων πώλησης ομολόγων στο πλαίσιο της επικείμενης συμμετοχής της Τράπεζας στο τροποποιημένο πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων (PSI+).

36 Υποχρεώσεις προς πελάτες

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	4.168.540	4.706.558
Ταμειυτήριο	2.866.294	3.676.013
Καταθέσεις προθεσμίας	14.382.454	20.633.524
Λοιπές καταθέσεις	187.810	237.584
Πράξεις προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων - Repos	190.579	221.319
	21.795.677	29.474.998
Υποχρεώσεις προς πελάτες μέχρι ενός έτους	21.176.955	28.685.240
Υποχρεώσεις προς πελάτες πάνω από ένα έτος	618.722	789.758
	21.795.677	29.474.998

Στις λοιπές καταθέσεις περιλαμβάνονται επιταγές πληρωτέες ύψους € 77,1 εκ. (2010: € 80,5 εκ.). Από το σύνολο των υποχρεώσεων προς πελάτες (εξαιρουμένων των επιταγών και των repos), ποσό € 6.777,2 εκ. (2010: € 8.029,3 εκ.) αφορά καταθέσεις κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ ποσό € 14.750,8 εκ. (2010: € 21.143,9 εκ.) αφορά καταθέσεις σταθερού επιτοκίου.

Την 31/12/2011, η μείωση του υπολοίπου στις «Υποχρεώσεις προς πελάτες» οφείλεται στη μεγάλη εκροή καταθέσεων από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα κυρίως λόγω της αβεβαιότητας από την περαιτέρω επιδείνωση του οικονομικού κλίματος της χώρας, των υποβαθμίσεων της πιστοληπτικής διαβάθμισης της Ελληνικής Δημοκρατίας, της μείωσης της πιστωτικής επέκτασης, καθώς επίσης και της ανάγκης κάλυψης των αυξημένων φορολογικών υποχρεώσεων και λειτουργικών αναγκών ιδιωτών και επιχειρήσεων.

37 Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ομόλογα ΕΤΒΑ	4.015	124.355
ECP - Βραχυπρόθεσμοι τίτλοι	-	46.875
	0	46.875
EMTN - Μεσομακροπρόθεσμοι τίτλοι	Επιτόκιο (%)	
€ 60 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2015	Μεταβλητό	60.000
€ 500 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2011	Euribor + 0,25%	-
€ 5,05 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2011	Μεταβλητό	3.750
€ 20 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2012	Euribor + 0,20%	19.996
€ 500 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2011	Σταθερό 4,5%	-
€ 500 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2012	Σταθερό 4,0%	355.576
€ 50,3 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2012	Σταθερό 4,0%	38.228
€ 25,5 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2013	Σταθερό 4,5%	19.977
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		4.914
	498.691	1.567.234
Υποχρέωση από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	Μέσο επιτόκιο (%)	
€ 750 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2040	Euribor + 0,18%	190.867
€ 1.250 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2054	Euribor + 0,18%	574.471
	765.338	921.154
Σύνολο πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία	1.268.045	2.659.618
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία μέχρι ενός έτους	417.695	1.079.718
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία πάνω από ένα έτος	850.349	1.579.900
Σύνολο πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία	1.268.045	2.659.618

Οι τίτλοι των προγραμμάτων ECP και EMTN εκδίδονται μέσω της θυγατρικής Piraeus Group Finance PLC. Ακολουθούν πληροφορίες για τις νέες εκδόσεις πιστωτικών τίτλων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν τη χρήση του 2011 και έχουν διακρατηθεί από την Τράπεζα:

Τον Φεβρουάριο του 2011 πραγματοποιήθηκε έκδοση 3ετούς ομολόγου ύψους € 950 εκ. με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου μέσω του προγράμματος EMTN στο πλαίσιο του άρθρου 2 του Ν. 3723/2008. Το 3ετές ομόλογο είναι κυμαινόμενου επιτοκίου με τοκομερίδιο Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 1000 μ.β. Τον Μάιο η έκδοση αυξήθηκε κατά € 800 εκ με όρους ίδιους με τους αρχικούς ανεβάζοντας το συνολικό ύψος του ομολόγου σε € 1.750 εκ. Η έκδοση έχει διακρατηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς.

Τον Φεβρουάριο του 2011 πραγματοποιήθηκε έκδοση 3ετούς καλυμμένου ομολόγου ύψους € 1.250 εκ. μέσω του προγράμματος καλυμμένων ομολόγων. Το 3ετές ομόλογο έχει δυνατότητα επέκτασης 10 ετών και είναι κυμαινόμενου επιτοκίου με τοκομερίδιο Euribor 1 μήνα πλέον περιθωρίου 100 μ.β. Η έκδοση έχει διακρατηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς.

Τον Νοέμβριο του 2011 πραγματοποιήθηκαν δύο εκδόσεις ομολόγων διάρκειας 3 μηνών συνολικού ύψους € 3.250 εκ. με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου μέσω του προγράμματος EMTN στο πλαίσιο του άρθρου 2 του Ν. 3723/2008. Τα 3μηνια ομόλογα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου με τοκομερίδιο Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 1200 μ.β. Οι εκδόσεις έχουν διακρατηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς.

Σημειώνεται ότι η πρώτη και τρίτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων ύψους € 1.750 εκ. και € 2.352 εκ. αντίστοιχα, καθώς και η πρώτη και δεύτερη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων ύψους € 725 εκ. και € 558 εκ. αντίστοιχα, εξακολουθούν να διακρατούνται από την Τράπεζα Πειραιώς. Η τρίτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων ύψους € 800 εκ. ανακλήθηκε τον Φεβρουάριο του 2011 και η πρώτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση δανείων χρηματοδοτικής μίσθωσης ύψους € 540 εκ. ανακλήθηκε τον Μάρτιο του 2011.

38 Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια

	Επιτόκιο (%)	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υβριδικά κεφάλαια (Tier I)			
€ 200 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2034	Euribor + 1,25%	158.636	158.636
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		965	803
		159.601	159.439
Κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης (Tier II)			
€ 400 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2016	Euribor + 0,55%	333.038	346.028
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		2.345	1.117
		335.383	347.145
Λοιπά κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης (USD)		3.984	3.858
Σύνολο υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		498.968	510.442

Οι δεδουλευμένοι τόκοι των υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων περιλαμβάνονται στα δανειακά κεφάλαια που αφορούν. Η Τράπεζα εξυπηρέτησε κανονικά τις πληρωμές κεφαλαίου και τόκων των ανωτέρω δανειακών κεφαλαίων.

39 Λοιπές υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Προεσπραγμένα έσοδα και έξοδα πληρωτέα	89.147	128.083
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	266.687	249.686
Υποχρεώσεις από συναλλαγές μέσω ΔΙΑΣ	22.470	22.662
Παρακρατηθέντες φόροι και εισφορές	40.216	47.519
Προμηθευτές	85.061	92.032
Λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων	145.193	295.856
	648.774	835.838
Λοιπές υποχρεώσεις μέχρι ενός έτους	324.528	540.310
Λοιπές υποχρεώσεις πάνω από ένα έτος	324.246	295.528
	648.774	835.838

Τα λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων περιλαμβάνουν κυρίως πιστωτικούς λογαριασμούς που προκύπτουν από την καθημερινή δραστηριότητα του Ομίλου.

Η υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ακαθάριστες υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις		
Μέχρι ένα έτος	10.854	10.311
Από 1 έτος έως 5 έτη	56.682	42.088
Περισσότερο από 5 έτη	2.190.674	2.215.661
	2.258.210	2.268.060
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(1.991.523)	(2.018.374)
Καθαρές υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	266.687	249.686

Οι καθαρές υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Μέχρι ένα έτος	20.362	18.620
Από 1 έτος έως 5 έτη	83.879	88.949
Περισσότερο από 5 έτη	162.446	142.116
	266.687	249.686

Στις υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις περιλαμβάνεται η υποχρέωση (€ 254,7 εκ.) από τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης του ακινήτου Citylink από τη θυγατρική εταιρία του Ομίλου, Picar A.E., συνολικής διάρκειας πενήντα δύο ετών.

40 Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	19.817	18.089
Υπόλοιπο έναρξης διακοπόμενων δραστηριοτήτων	(766)	-
Υπόλοιπο έναρξης θυγατρικών εταιρειών που πωλήθηκαν, εκκαθαρίστηκαν ή άλλαξαν χαρτοφυλάκιο	-	(7)
Έξοδο χρήσης	2.759	3.819
Χρήση προβλέψεων	(283)	(540)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.225)	(1.543)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	18.303	19.817

41 Αναβαλλόμενοι φόροι

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται για τον Όμιλο με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές. Οι ονομαστικοί φορολογικοί συντελεστές των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου διαφοροποιούνται από τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή της Τράπεζας (σημείωση 16).

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και τα αναβαλλόμενα στοιχεία ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την απασχόληση	(226)	(345)
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	12.956	14.899
Λοιπές προβλέψεις	204	(472)
Αποτίμηση χρεογράφων	(104)	779
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	(2.068)	(880)
Αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	9.656	19.869
Αποσβέσεις παγίων	18.805	13.230
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(167)	(51)
Προσαρμογή ονομαστικών φορολογικών συντελεστών	(36)	-
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	(1.099)	(13.777)
Απομείωση αξίας συμμετοχών	(44)	-
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης από τον επιμερισμό του κόστους εξαγοράς θυγατρικών εταιρειών	1.129	1.827
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία	7.634	6.831
	46.640	41.910
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	25.581	35.579
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	322.918	111.495
Λοιπές προβλέψεις	9.408	5.388
Αποτίμηση χρεογράφων	140.958	197.086
Αποτίμηση παραγώγων	(3.495)	10.671
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	9.632	9.366
Αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	(10.943)	(22.503)
Αποσβέσεις παγίων	(17.523)	(15.443)
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(30.608)	(32.028)
Προσαρμογή ονομαστικών φορολογικών συντελεστών	3.483	-
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	90.152	17.177
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	654.066	-
Απομείωση αξίας συμμετοχών	(638)	651
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία	(14.999)	(19.557)
	1.177.992	297.882
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	1.131.352	255.972

Η κίνηση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης έχει ως εξής:

	2011	2010
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 1η Ιανουαρίου	255.972	142.594
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/ (υποχρέωση) λόγω μεταβολής στο χαρτοφυλάκιο εταιριών	1.186	(1.515)
Επίδραση αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	938.377	57.070
Επίδραση αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα χρήσης από διακοπόμενες δραστηριότητες	-	(201)
Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο	(76.265)	52.438
Αναβαλλόμενος φόρος μερίσματος προνομιούχων μετοχών	-	4.802
Αναβαλλόμενος φόρος εξόδων αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	10.615	-
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	1.467	787
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 31η Δεκεμβρίου	1.131.352	255.972

Η κίνηση του αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα της χρήσης (σημείωση 16) έχει ως εξής:

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Αναβαλλόμενος φόρος (Κατάσταση Αποτελεσμάτων)	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	(10.122)	(1.284)
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	213.366	77.205
Λοιπές προβλέψεις	3.344	(1.178)
Αποτίμηση χρεογράφων	21.020	12.944
Αποτίμηση παραγώνων	(14.166)	(1.834)
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	1.453	(939)
Αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	21.773	5.970
Αποσβέσεις παγίων	(7.585)	(12.191)
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(9.079)	(7.375)
Προσαρμογή ονομαστικών φορολογικών συντελεστών	3.519	-
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	59.042	10.930
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	654.066	-
Απομείωση αξίας συμμετοχών	(1.245)	-
Αναβαλλόμενος φόρος από τον επιμερισμό του κόστους εξαγοράς θυγατρικών εταιρειών	499	761
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές προσωρινές διαφορές	2.492	(25.940)
	938.377	57.070

Εντός της χρήσης 2011, α) ποσό αναβαλλόμενου φόρου € 76.265 χιλ. που αφορά αποτίμηση των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων δεν επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης, αλλά καταχωρήθηκε στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις των ΔΠΧΑ και β) ποσό € 10.615 χιλ που αφορά τα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς, ύψους € 53.074 χιλ, δεν επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης, αλλά καταχωρήθηκε στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο. Επίσης, η κίνηση του αναβαλλόμενου φόρου επηρεάστηκε από συναλλαγματικές διαφορές ποσού € 1.466 χιλ., καθώς και από μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιριών ποσού € 1.186 χιλ. Συγκεκριμένα, το υπόλοιπο έναρξης νέων εταιριών και το υπόλοιπο θυγατρικών εταιριών που πωλήθηκαν ή μεταβλήθηκαν στο χαρτοφυλάκιο εντός της χρήσης 2011 επηρέασαν τον αναβαλλόμενο φόρο επί των κατηγοριών "συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την απασχόληση", "αναγνώριση φορολογικών ζημιών", "αποσβέσεις παγίων" και "λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία".

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί φορολογικών ζημιών αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που θεωρείται πιθανή η αναγνώρισή τους στο μέλλον.

Υπολογισμός και αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου επί της ζημίας από το PS

Για τον υπολογισμό και την αναγνώριση του αναβαλλόμενου φόρου επί των ζημιών του PSI λήφθηκαν υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών κερδών της Τράπεζας στο ορατό μέλλον, σε συνδυασμό με τη φύση των ζημιών αυτών και τη δυνατότητα ανάκτησής τους με βάση το ισχύον ελληνικό φορολογικό καθεστώς στο τέλος του 2011.

Με τον τρόπο αυτό δεν αναγνωρίστηκε κατά τη χρήση του 2011 έσοδο από αναβαλλόμενους φόρους ύψους € 421 εκ. περίπου, στα αποτελέσματα της χρήσης και κατ'επέκταση στην καθαρή θέση της Τράπεζας και του Ομίλου.

42 Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση

Η συνολική υποχρέωση για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση και το αντίστοιχο έξοδο για τις χρήσεις 2011 και 2010 για τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

	2011	2010
Υποχρέωση για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση την 1η Ιανουαρίου	209.489	202.460
Υπόλοιπο έναρξης νέων θυγατρικών εταιρειών και εταιρειών που πωλήθηκαν, εκκαθαρίστηκαν ή άλλαξαν χαρτοφυλάκιο	30	(465)
Μεταβολή για την χρήση (σημείωση 13)	28.035	31.452
Εισφορές που πληρώθηκαν	(64.351)	(24.514)
Συναλλαγματικές διαφορές και πρόβλεψη μη ληφθεισών αδειών	(348)	557
Υποχρέωση για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση την 31η Δεκεμβρίου	172.855	209.489

Στο ποσό των εισφορών που πληρώθηκαν κατά τη χρήση 2011 περιλαμβάνεται ποσό € 39 εκ. για την κάλυψη ενός προγράμματος μέσω ασφαλιστικής εταιρίας.

1) Τράπεζα Πειραιώς

Η πρόβλεψη η οποία πραγματοποιείται, βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη από ανεξάρτητο αναλογιστή με βάση τη μέθοδο “προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης”, σύμφωνα με την οποία το κόστος για αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης προσωπικού επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης με σκοπό να επιμεριστεί και να αναγνωριστεί το αναλογούν κόστος, στην περίοδο που οι υπάλληλοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Η αντίστοιχη υποχρέωση που εμφανίζεται στον Ισολογισμό υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των ταμειακών ροών με βάση το επιτόκιο των εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχουν ληκτότητα ανάλογη με αυτή της υποχρέωσης.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υποχρεώσεις Ισολογισμού		
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	57.142	58.948
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - μη χρηματοδοτούμενες	81.759	118.628
	138.901	177.576
Παροχές απορροφηθείσας εταιρείας	159	159
Σύνολο υποχρέωσης	139.060	177.735
	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Αποτελέσματα Χρήσης		
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	(13.210)	(3.443)
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - μη χρηματοδοτούμενες	(11.535)	(23.172)
	(24.745)	(26.615)

A) Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - Χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	90.156	72.362
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων	(35.846)	(13.060)
	54.310	59.303
Μη καταχωρηθείσες αναλογιστικές (ζημιές)/ κέρδη	3.936	(5.750)
Μη καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας	(1.104)	5.396
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	57.142	58.948

Αν και το ΤΕΑΠΕΤΕ δεν συγκαταλέγεται από το 2006 στα χρηματοδοτούμενα πλάνα καθορισμένης παροχής, για λόγους σύγκρισης παρουσιάζεται στις απεικονίσεις για τις χρηματοδοτούμενες παροχές μετά τη συνταξιοδότηση. Η Τράπεζα έκανε χρήση των διατάξεων του Ν. 3371/ 2005 για την ένταξη των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος (Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.) στην ασφάλιση του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) και του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.). Η επιβάρυνση καθορίστηκε αρχικά στο ποσό των €59,6 εκ. (€ 9,7 εκ. στο ΕΤΕΑΜ και € 49,9 εκ. στο ΕΤΑΤ) βάσει της ειδικής οικονομικής μελέτης που προβλεπόταν από το νόμο και επικυρώθηκε από τη Βουλή με το Ν. 3455/2006, άρθρο 26 (ΦΕΚ 84, τεύχος Α' 18/4/2006). Το ποσό αυτό συμφωνήθηκε να καταβληθεί σε 10 ισόποσες ετήσιες δόσεις ύψους € 7,1 εκ. η κάθε μία, εκ των οποίων οι 7 δόσεις έχουν καταβληθεί έως την 31/12/2011. Η υποχρέωση, δηλαδή η παρούσα αξία των υπολοίπων 3 δόσεων, ανέρχεται σε 18,1 εκ. ευρώ κατά την 31/12/2011.

Τα ποσά που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης έχουν ως εξής:

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	(4.460)	(2.786)
Δαπάνη τόκου	(6.454)	(3.759)
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	616	777
Αναγνώριση αναλογιστικής (ζημιές)/ κέρδους	(444)	1.971
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	(5.130)	354
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	2.662	-
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού	(13.210)	(3.443)

Η κίνηση της παρούσας αξίας της υποχρέωσης για τις χρήσεις 2011 και 2010 αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	72.362	94.758
Υπόλοιπο έναρξης του χρηματοδοτούμενου από το 2011 πλάνου	52.375	-
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	4.460	2.786
Δαπάνη τόκου	6.454	3.759
Εισφορές εργαζομένων	1.483	1.610
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα περιουσιακά στοιχεία	(20.015)	(6.814)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.615)	(7.134)
Ζημία/(κέρδος) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	(1.663)	-
Κόστος προϋπηρεσίας	(5.091)	(5.749)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές	(12.594)	(10.854)
Υπόλοιπο λήξης	90.156	72.362

Σε ένα από τα προγράμματα παροχής μετά τη συνταξιοδότηση, αποφασίστηκε:

ι) η τροποποίηση του καθεστώτος παροχών και η μείωσή τους από την 01.01.2011, που επηρέασαν, τόσο τις σωρευμένες, όσο και τις μελλοντικές υποχρεώσεις του προγράμματος. Από τη μεταβολή αυτή, προέκυψε «κέρδος προϋπηρεσίας» ύψους € 5,1 εκ, το οποίο έχει απεικονιστεί και θα αναγνωριστεί σταδιακά, αρχής γενομένης από το 2011, ενώ παράλληλα επαναυπολογίσθηκε ο «λογαριασμός αποτελεσμάτων» του 2011, λαμβάνοντας υπόψη τις νέες μειωμένες παροχές.

ii) η κάλυψη του μέσω σχετικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου, με αποτέλεσμα την κατηγοριοποίησή του στις 31.12.2011 στα χρηματοδοτούμενα προγράμματα (έναντι των μη χρηματοδοτούμενων).

Η κίνηση της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων για τις χρήσεις 2011 και 2010 αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	13.059	17.537
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	616	777
Εισφορές εργοδότη	42.738	2.647
Εισφορές εργαζομένων	1.483	1.610
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα περιουσιακά στοιχεία	(20.015)	(6.814)
Κέρδη/ (ζημιές) περιουσιακών στοιχείων	(2.036)	(2.698)
Υπόλοιπο λήξης	35.846	13.059
Η κίνηση της υποχρέωσης όπως αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό αναλύεται ως εξής:		
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	58.948	65.286
Υπόλοιπο έναρξης του χρηματοδοτούμενου από το 2011 πλάνου	35.337	-
Μεταβολή για τη χρήση	13.210	3.443
Εισφορές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(42.738)	(2.647)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.615)	(7.134)
Υπόλοιπο λήξης	57.142	58.948

Β) Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - Μη χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	67.102	137.546
Μη καταχωρημένες αναλογιστικές (ζημιές)/ κέρδη	16.786	6.407
Μη καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας	(2.128)	(25.325)
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	81.759	118.628

Η κίνηση της παρούσας αξίας της υποχρέωσης για τις χρήσεις 2011 και 2010 αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	137.545	158.749
Υπόλοιπο έναρξης του χρηματοδοτούμενου από το 2011 πλάνου	(52.374)	-
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	3.748	8.283
Δαπάνη τόκου	3.056	5.457
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(13.067)	(12.370)
Ζημία/(κέρδος) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	3.523	2.053
Κόστος προϋπηρεσίας	(4.309)	85
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές	(11.019)	(24.711)
Υπόλοιπο λήξης	67.102	137.545

Τα ποσά που επιβάρυναν τα αποτελέσματα των χρήσεων 2011 και 2010 έχουν ως εξής:

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	(3.748)	(8.283)
Δαπάνη τόκου	(3.056)	(5.457)
Αναγνώριση αναλογιστικής (ζημιάς)/ κέρδους	285	16
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	(2.166)	(8.280)
Κέρδος/ (κόστος) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	(2.850)	(1.168)
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού	(11.535)	(23.172)

Η κίνηση της υποχρέωσης όπως αναγνωρίζεται στον ισολογισμό αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	118.628	107.826
Υπόλοιπο έναρξης του χρηματοδοτούμενου από το 2011 πλάνου	(35.337)	-
Μεταβολή για την χρήση	11.535	23.172
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(13.067)	(12.370)
Υπόλοιπο λήξης	81.759	118.628

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τις χρηματοδοτούμενες και μη χρηματοδοτούμενες παροχές έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Προεξοφλητικό επιτόκιο	5,00%	5,00%
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	5,00%	5,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,50%

Ο λογαριασμός αποτελεσμάτων του 2011 επανυπολογίστηκε χρησιμοποιώντας τις νέες παραδοχές και εκτιμήσεις για τις αυξήσεις αποδοχών κατά 2% αντί 2,5%. Οι ίδιες παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για τον επανυπολογισμό της αναλογιστικής υποχρέωσης και των αναλογιστικών κερδών/ ζημιών κατά την 1/1/2011.

Η πολιτική σχηματισμού προβλέψεων για τις αποζημιώσεις αποχώρησης εξειδικεύτηκε στη χρήση 2011 με βάση τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του νόμου 2112 και τις επί μέρους συμβάσεις και το σχετικό κέρδος προϋπηρεσίας ύψους € 4,3 εκ. απεικονίστηκε και θα αναγνωριστεί σταδιακά από το 2012 και εφεξής.

2) Θυγατρικές εταιρείες

Για τον καθορισμό της υποχρέωσης που απορρέει από προγράμματα καθορισμένων παροχών θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου διενεργήθηκε αναλογιστική μελέτη από ανεξάρτητο αναλογιστή. Το συνολικό ύψος της υποχρέωσης των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων των θυγατρικών ανέρχεται σε € 33.797 χιλ. (2010: € 31.755 χιλ.). Η συνολική επιβάρυνση στα αποτελέσματα χρήσης από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών της Τράπεζας ανέρχεται το έτος 2011, σε € 24.745 χιλ. (2010: € 26.615 χιλ.) και των θυγατρικών εταιρειών των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων του Ομίλου σε € 3.291 χιλ. (2010: € 3.345 χιλ.).

43 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

Α) Νομικές διαδικασίες

Οι αγωγές που εκκρεμούν κατά του Ομίλου την 31/12/2011 δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου, σύμφωνα με την άποψη των νομικών υπηρεσιών της Τράπεζας και των θυγατρικών της. Η σχηματισθείσα στον Όμιλο πρόβλεψη για επίδικες υποθέσεις ανέρχεται σε € 2,4 εκ. από συνεχιζόμενες δραστηριότητες και € 0,4 εκ. από διακοπτόμενες δραστηριότητες.

Β) Δανειακές δεσμεύσεις

Κατά την 31/12/2011 ο Όμιλος είχε τις ακόλουθες κεφαλαιακές δεσμεύσεις:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Εγγυητικές επιστολές	2.571.736	2.872.163
Ενέγγυες πιστώσεις	53.841	129.312
Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	1.737.346	3.609.990
	4.362.923	6.611.465
Γ) Στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο		
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	567	384
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	385.626	365.514
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	3.013.094	6.001.136
Διακρατούμενοι από τον Όμιλο πιστωτικοί τίτλοι ίδιας έκδοσης	14.702.402	13.152.339
Απαιτήσεις κατά πελατών και από χρεωστικούς τίτλους	12.485.612	6.361.742
	30.587.302	25.881.114

Στην κατηγορία «Διακρατούμενοι από τον Όμιλο πιστωτικοί τίτλοι ίδιας έκδοσης» περιλαμβάνονται χρεόγραφα αξίας € 14.582 εκ. τα οποία έχουν εκδοθεί με την εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και χρεόγραφα αξίας € 121 εκ. τα οποία έχουν προέλθει από την τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων της Τράπεζας. Τα ανωτέρω χρεόγραφα δεν εμφανίζονται ως στοιχεία ενεργητικού.

Δ) Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου από μελλοντικές ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων βάσει μη ακυρώσιμων λειτουργικών μισθώσεων αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Έως 1 έτος	44.767	44.732
Από 1 έως 5 έτη	174.827	177.753
Ανω των 5 ετών	329.636	331.916
	549.230	554.401

44 Μετοχικό Κεφάλαιο

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2010	1.974.020	927.739	(123)	2.901.636
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών	(1.503.138)	1.503.138	-	0
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών	-	-	(8.667)	(8.667)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2010	470.882	2.430.877	(8.790)	2.892.969
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2011	470.882	2.430.877	(8.790)	2.892.969
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών	242.116	522.478	-	764.594
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	380.000	-	-	380.000
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών και δικαιωμάτων προτίμησης	-	-	8.598	8.598
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2011	1.092.998	2.953.355	(192)	4.046.161

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση της μεταβολής του αριθμού των μετοχών της Τράπεζας:

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρός αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2010	413.840.653	(14.451)	413.826.202
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(2.624.000)	(2.624.000)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	14.278	14.278
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2010	413.840.653	(2.624.173)	411.216.480

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρός αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2011	413.840.653	(2.624.173)	411.216.480
Έκδοση κοινών μετοχών	807.054.045	-	807.054.045
Απόκτηση ιδίων μετοχών λόγω συμμετοχής στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	(3.872.743)	(3.872.743)
Αγορές ιδίων μετοχών και δικαιωμάτων προτίμησης	-	(17.823.643)	(17.823.643)
Πώληση ιδίων μετοχών και δικαιωμάτων προτίμησης	-	23.911.771	23.911.771
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	1.266.666.666	-	1.266.666.666
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2011	2.487.561.364	(408.788)	2.487.152.576

Κατά την 1/1/2011 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε € 470.881.754,88, διαιρούμενο σε 336.272.519 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές, ονομαστικής αξίας μετοχής € 0,30 η κάθε μία και 77.568.134 προνομιούχες άνευ ψήφου μετοχές Ν. 3723/2008, ονομαστικής αξίας € 4,77 η κάθε μία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς στις 3 Ιανουαρίου 2011 αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά € 242.116.213,50 με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών κοινών μετόχων με αναλογία 12 νέες προς 5 παλαιές μετοχές και τιμή διάθεσης € 1 ανά μετοχή. Η αύξηση ολοκληρώθηκε στις 31 Ιανουαρίου 2011 με την έκδοση 807.054.045 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μία. Το αποθεματικό υπέρ το άρτιο αυξήθηκε κατά € 522.478.236,59 μετά την αφαίρεση των εξόδων αύξησης και του αναλογούντος αναβαλλόμενου φόρου.

Στις 23 Δεκεμβρίου 2011, η Γενική Συνέλευση της Τράπεζας Πειραιώς αποφάσισε την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, με εισφορά σε είδος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 «για την ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης». Στις 30 Δεκεμβρίου 2011, ολοκληρώθηκε η διαδικασία αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 379.999.999,80 με την έκδοση 1.266.666.666 νέων προνομιούχων μετοχών, οι οποίες ανελήφθησαν από το Ελληνικό Δημόσιο, ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μία. Τα έξοδα της αύξησης ποσού € 4.180.000 μείωσαν τα Αποτελέσματα εις νέον.

Μετά την ως άνω αύξηση (και με την επιφύλαξη της αμέσως επόμενης παραγράφου), το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται κατά την 31/12/2011 σε ποσό € 1.092.997.968,18 διαιρούμενο σε 1.143.326.564 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 η καθεμία και (α) 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 4,77 καθεμία καθώς και (β) 1.266.666.666 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 καθεμία.

Σημειώνεται ότι με την από 20/5/2011 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης αποφασίσθηκε η αύξηση της ονομαστικής αξίας των κοινών μετοχών από τριάντα λεπτά (€ 0,30) σε ένα ευρώ και είκοσι λεπτά (€ 1,20) με ταυτόχρονη μείωση του αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας από ένα δισεκατομμύριο εκατόν σαράντα τρία εκατομμύρια τριακόσιες είκοσι έξι χιλιάδες πεντακόσιες εξήντα τέσσερις (1.143.326.564) σε διακόσιες ογδόντα πέντε εκατομμύρια οκτακόσιες τριάντα μία χιλιάδες εξακόσιες σαράντα μία (285.831.641) (reverse split). Η διαδικασία εισαγωγής για διαπραγμάτευση στο ΧΑ των νέων μετοχών που προκύπτουν από την προαναφερόμενη μεταβολή της ονομαστικής αξίας της μετοχής (reverse split) δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Όταν ολοκληρωθεί η απόφαση αυτή, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας θα ανέλθει σε ποσό € 1.092.997.968,18 διαιρούμενο σε 285.831.641 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 1,20 η καθεμία και (α) 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 4,77 καθεμία καθώς και (β) 1.266.666.666 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 καθεμία.

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 3756/2009 (ΦΕΚ Α' 53/31.3.2009) δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών, για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στα προγράμματα ενίσχυσης της ρευστότητας, που προβλέπονται από τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 (ΦΕΚ Α' 250/9.12.2008). Οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών διενεργούνται από τη θυγατρική εταιρεία Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ. στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της που σχετίζονται με τον ρόλο της ως ειδικού διαπραγματευτή.

45 Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Τακτικό αποθεματικό	104.149	100.488
Έκτακτο Αποθεματικό	1.822	1.821
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(67.924)	(342.714)
Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	(179.659)	(183.972)
Λοιπά αποθεματικά	10.554	(8.468)
Ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια και συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού από διακοπόμενες δραστηριότητες	(14.529)	-
Σύνολο λοιπών αποθεματικών	(145.587)	(432.845)
Αποτελέσματα εις νέον	(5.975.642)	672.687
Σύνολο λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	(6.121.229)	239.842

Η κατηγορία «Ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια και συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού από διακοπόμενες δραστηριότητες» περιλαμβάνει το «Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» και το «Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών» από διακοπόμενες δραστηριότητες.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Κίνηση λοιπών αποθεματικών		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(432.845)	(218.195)
Μεταβολή αποθεματικού διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	274.791	(184.953)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	3.662	4.944
Σχηματισμός λοιπών αποθεματικών	18.934	(13.193)
Διαφορές από συναλλαγματικές μετατροπές και λοιπές προσαρμογές	4.401	(21.448)
Ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια και συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού από διακοπόμενες δραστηριότητες	(14.529)	-
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	(145.587)	(432.845)

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Κίνηση αποθεματικού διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(342.714)	(157.762)
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης από διακοπτόμενες δραστηριότητες	2.864	-
Κέρδος/ (ζημία) από την αποτίμηση ομολόγων	(260.331)	(199.666)
Κέρδος/ (ζημία) από την αποτίμηση μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	(93.170)	(67.229)
Ανακύκλωση στα αποτελέσματα από απομείωση ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	428.125	-
Ανακύκλωση στα αποτελέσματα από απομείωση μετοχών, αμοιβαίων κεφαλαίων και ομολόγων (εκτός ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου)	267.190	-
Αναβαλλόμενοι φόροι	(76.366)	49.574
Ανακύκλωση της αποτίμησης των πωληθέντων χρεογράφων	(82)	480
Απόσβεση της σωρευμένης αποτίμησης των μεταφερθέντων ομολόγων	6.741	20.289
Διαφορές από συναλλαγματικές μετατροπές και λοιπές προσαρμογές	(180)	11.600
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	(67.923)	(342.714)

Εντός της χρήσης 2011, ζημία ποσού € 9,5 εκ. από την αποτίμηση για τον επιτοκιακό κίνδυνο ομολόγων του «Διαθέσιμου προς πώληση» χαρτοφυλακίου, τα οποία αντισταθμίζονται, καταχωρήθηκε απευθείας στα αποτελέσματα της χρήσης.

Η απομείωση των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου που ανακυκλώθηκε στα αποτελέσματα περιλαμβάνει ποσό € 54 εκ. το οποίο αφορά αναταξινομημένα σε προηγούμενες χρήσεις ομόλογα τα οποία κατά την 31/12/2011 εμφανίζονται στο Διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλακίου και στις Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Κίνηση αποτελεσμάτων εις νέον		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	672.687	782.619
Ασφάλιστρο χρηματοοικονομικών μέσων ιδίων κεφαλαίων	-	(67.805)
Κέρδη/ (ζημιές) μετά φόρων αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής	(6.613.379)	(20.474)
Μέρισματα προηγούμενης χρήσης προνομιούχων μετοχών	-	(18.006)
Κέρδη/ (ζημιές) από πωλήσεις ιδίων μετοχών	(7.534)	29
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	(4.180)	-
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	(22.596)	8.249
Εξαγορές, πωλήσεις, απορροφήσεις, εκκαθαρίσεις και μεταβολές ποσοτών	(454)	(11.822)
Λοιπές κινήσεις	(185)	(103)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	(5.975.641)	672.687

46 Μέρισμα ανά μετοχή

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3723/2008, οι Τράπεζες για όσο διάστημα συμμετέχουν στα προγράμματα ενίσχυσης της ρευστότητας του νόμου αυτού, δεν επιτρέπεται να διανέμουν μερίσματα υψηλότερα από το ελάχιστο ποσό, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 3 του Α.Ν.148/1967. Περαιτέρω, στο άρθρο 4 παρ. 3 γ' του Ν.4063/2012 (ΦΕΚ Α' 71/30.3.2012) ορίζεται ότι σε περίπτωση διανομής μερίσματος για τη χρήση 2011, η διανομή μερίσματος περιορίζεται αποκλειστικά στη διανομή μετοχών, οι οποίες δεν πρέπει να προέρχονται από επαναγορά.

Επιπρόσθετα, οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου στα Διοικητικά Συμβούλια των εν λόγω Τραπεζών, έχουν το δικαίωμα της αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων.

Δεδομένου όμως ότι δεν υφίστανται διανεμητέα κέρδη ή αντίστοιχα ποσά από ελεύθερα προς διανομή αποθεματικά κατά τις διατάξεις του καταστατικού και του νόμου (άρθρο 44α του Κ.Ν.2190/1920), δεν επιτρέπεται η καταβολή μερισμάτων με τη μορφή μετρητών ή μετοχών για τη χρήση του 2011. Για το λόγο αυτό η Διοίκηση της Τράπεζας θα εισηγηθεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων του 2012 τη μη διανομή μερισμάτων, τόσο για τις κοινές, όσο και για τις προνομιούχες μετοχές.

Το δεδουλευμένο μέρισμα των προνομιούχων μετοχών, που αντιστοιχεί στη χρήση 2011 και δεν θα καταβληθεί, ανέρχεται στο ποσό των € 37,0 εκ. (€ 29,6 εκ. μετά από φόρους).

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαΐου 2011, αποφάσισε, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες νομικά δεσμευτικές διατάξεις, τη μη διανομή μερίσματος στις κοινές και προνομιούχες μετοχές για τη χρήση 2010. Για το λόγο αυτό, τα στοιχεία της προηγούμενης χρήσης, που αναφέρονταν στα μερίσματα των προνομιούχων μετοχών, αναμορφώθηκαν ώστε να είναι συγκρίσιμα με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης.

47 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα νοούνται τα ακόλουθα υπόλοιπα τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 90 ημερών από την ημερομηνία απόκτησής τους.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα (σημείωση 19)	2.125.138	2.555.094
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (σημείωση 20)	291.610	1.445.429
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου (σημείωση 22)	39.944	34.406
	2.456.692	4.034.929

48 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Πλησιέστερα μέλη και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα, κ.α) των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, γ) Εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και διοίκησης, καθώς και των εξαρτώμενων/ πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%.

	Μέλη Δ.Σ. και Διοίκηση Τράπεζας	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο δανείων	130.510	130.521
Υπόλοιπο καταθέσεων	27.692	40.025

Οι εγγυητικές επιστολές και οι ενέγγυες πιστώσεις προς τα μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας κατά την 31/12/2011 ανέρχονται σε € 1,2 εκ. (31/12/2010: € 2,3 εκ.). Τα συνολικά έσοδα που σχετίζονται με τα μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας για τη χρήση 2011 είναι € 5,2 εκ. (31/12/2010: € 4,3 εκ.). Τα συνολικά έξοδα που σχετίζονται με τα προαναφερόμενα συνδεδεμένα μέρη είναι € 1,3 εκ. (31/12/2010: € 0,8 εκ.).

Οι χορηγήσεις και οι εγγυητικές επιστολές προς συνδεδεμένα μέρη συνιστούν ελάχιστο ποσοστό επί του συνόλου των χορηγήσεων και εγγυητικών επιστολών αντίστοιχα του Ομίλου. Έχουν δοθεί μέσα στα πλαίσια των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών και διαδικασιών του Ομίλου, με επαρκείς εξασφαλίσεις και καλύμματα. Οι χορηγήσεις προς συνδεδεμένα μέρη εξυπηρετούνται κανονικά και καμία πρόβλεψη δεν έχει σχηματιστεί για τα υπόλοιπά τους.

Αμοιβές μελών Διοίκησης	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Μισθοί και λοιπές αμοιβές	4.848	4.662
Παροχές λόγω λήξεως της εργασιακής σχέσης ή λόγω ωρίμανσης	4.356	3.491
	9.204	8.153

Το σύνολο των σχηματισμένων προβλέψεων για προγράμματα παροχών σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης, μετά την αποχώρηση ή την ωρίμανση των παροχών ορισμένων στελεχών και τις αναπροσαρμογές που έγιναν στην τρέχουσα χρήση, διαμορφώθηκε σε € 23,9 εκ. κατά την 31/12/2011 (31/12/2010: € 31,6 εκ.). Το σύνολο των εν λόγω προβλέψεων συμπεριλαμβάνεται στις υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 42).

	Συγγενείς εταιρείες	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Καταθέσεις	47.246	49.347
Δάνεια και απατήσεις κατά πελατών	100.655	58.564
	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Τόκοι / έξοδο	(1.866)	(1.928)
Τόκοι / έσοδο	3.666	2.158

49 Μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών

Από 1/1/2011 έως 31/12/2011 πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών του Ομίλου:

α) Αποκτήσεις - Αυξήσεις ποσοστών συμμετοχής:

Τον Μάρτιο του 2011 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ, επαύξησε τη συμμετοχή της στη θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Euroinvestment & Finance Public LTD, καταβάλλοντας € 0,26 χιλ. για την αγορά 394 μετοχών. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό της Τράπεζας Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ, αυξήθηκε από 0,004% σε 0,007%, χωρίς σημαντική επίδραση στο ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στην εταιρεία (90,86%).

Κατά τη διάρκεια του 1ου τριμήνου του 2011, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. προσαύξησε κατά 10% το ποσοστό συμμετοχής της στις συγγενείς εταιρείες της Euroterra Α.Ε. Ακινήτων, Rebikat Α.Ε. Ακινήτων και Abies Α.Ε. Ακινήτων. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της στην Euroterra Α.Ε. Ακινήτων σε 39,22% έναντι € 7,67 εκ., στην Rebikat Α.Ε. Ακινήτων σε 40% έναντι € 0,35 εκ. και στην Abies Α.Ε. Ακινήτων σε 40% έναντι € 0,45 εκ.

Την 31/5/2011 η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της στην Marathon Banking Corporation αγοράζοντας συνολικά 2.716 μετοχές έναντι ποσού € 1,91 εκ. Το ποσοστό της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. αυξήθηκε σε 98,43% από 96,24%.

Τον Απρίλιο και τον Μάιο του 2011, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ, αύξησε περαιτέρω το ποσοστό συμμετοχής της στην Euroinvestment & Finance Public LTD κατά 0,03%, καταβάλλοντας € 2,6 χιλ. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό της Τράπεζας Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ στην εταιρεία αυξήθηκε σε 0,04% από 0,01%, αυξάνοντας ταυτόχρονα το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε 90,89% από 90,86%.

Την 30/9/2011 η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της στη θυγατρική της εταιρεία, AXAIA Clauss Estate Α.Ε., αγοράζοντας συνολικά 26.355 μετοχές έναντι ποσού € 642 χιλ. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. αυξήθηκε σε 74,47% από 74,36%.

Την 30/10/2011 η κατά 98,03% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Bank Egypt S.A.E., επαύξησε την συμμετοχή της στην θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus - Egypt Asset Management Co., καταβάλλοντας € 47,13 χιλ. για την αγορά 395 μετοχών. Κατόπιν τούτου, το άμεσο ποσοστό συμμετοχής της Piraeus Bank Egypt S.A.E. στην εταιρεία αυξήθηκε από 89,88% σε 99,75%, ενώ το ποσοστό του Ομίλου ανήλθε από 88,35% σε 98,03%.

Την 19/12/2011 η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της στη θυγατρική της εταιρεία, Tirana Bank I.C.B. S.A., αγοράζοντας συνολικά 3.777 μετοχές έναντι ποσού € 1,20 εκ. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. αυξήθηκε σε 98,00% από 96,71%.

Την 20/12/2011 η Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. αγόρασε από την κατά 100% θυγατρική της εταιρεία, Πειραιώς Direct Services Α.Ε., 146.758 μετοχές της κατά 100% θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου, Πειραιώς Κάρτες Α.Ε., έναντι ποσού € 440 χιλ. Κατόπιν τούτου, το άμεσο ποσοστό της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. αυξήθηκε σε 100% από 59,16%, διατηρώντας ταυτόχρονα αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στην εταιρεία (100%).

Την 14/06/2011 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας, Bulfina EAD, αγόρασε 250 μετοχές της εταιρείας Bulfinace EAD, έναντι ποσού € 12,8 χιλ. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό του Ομίλου στην εν λόγω εταιρεία αυξήθηκε σε 100% από 50%.

β) Εξαγορές – Ιδρύσεις Εταιριών:

Η Piraeus FI Holding LTD, θυγατρική εταιρεία της Piraeus Equity Partners LTD κατά ποσοστό 100%, απέκτησε την εταιρεία Piraeus Clean Energy LP καταβάλλοντας μετοχικό κεφάλαιο ποσού € 0,5 χιλ.

Η κατά 100% θυγατρική της Piraeus FI Holding LTD, Piraeus Clean Energy LP, απέκτησε την Piraeus Clean Energy Holdings LTD σε ποσοστό 100%, έναντι ποσού € 1 χιλ.

Την 20/4/2011 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., R.E. Anodus LTD, απέκτησε το 33,3% της Εντροπία Κτηματική Α.Ε. στην αξία των € 4,74 εκ. Η εταιρεία Εντροπία Κτηματική Α.Ε. συγκαταλέγεται στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιριών.

Την 27/6/2011 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ, απέκτησε το 100% των εταιριών Adflikton Investments LTD, Cospleon Investments LTD, Cutsofiar Enterprises LTD, Rockory Enterprises LTD, Albalate Company LTD, Akimoria Enterprises LTD, Alarconarco Enterprises LTD έναντι ποσού € 1 χιλ. εκάστη και των Gravieron Company LTD, Kaihur Investments LTD, Pertanam Enterprises LTD, Topuni Investments LTD έναντι ποσού € 2 χιλ. εκάστη. Οι ανωτέρω εταιρείες θα δραστηριοποιηθούν στον τομέα διαχείρισης ακινήτων.

Την 28/7/2011 η κατά 94,98% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε., απέκτησε το 100% της εταιρείας Visa Rent A Car, έναντι ποσού € 0,10 χιλ.

Την 1/11/2011 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus Clean Energy Holdings LTD, απέκτησε το 100% της εταιρείας, Zibeno Investments LTD, καταβάλλοντας € 1 χιλ.

γ) Συμμετοχή σε αυξήσεις/ μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου:

Η O.F. Investments LTD προχώρησε στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 110 χιλ. Η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Equity Partners LTD, την 1/2/2011 κάλυψε εξ' ολοκλήρου την εν λόγω αύξηση αποκτώντας έτσι το 44% του μετοχικού κεφαλαίου. Κατόπιν τούτου, το άμεσο ποσοστό της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. στην O.F. Investments LTD μειώθηκε από 100% σε 56%.

Η Good Works Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων προχώρησε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά € 160 χιλ. Την 2/2/2011 η ETBA Βιομηχανικές Περιοχές Α.Ε., θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. κατά 65%, κάλυψε την αναλογία της στην εν λόγω αύξηση καταβάλλοντας € 81,6 χιλ. διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία στο 51% και το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στο 33,15%.

Την 7/2/2011 η Good Works Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων, κάλυψε εξ' ολοκλήρου τις αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου των κάτωθι άμεσων συμμετοχών της ως εξής: Φοίβη Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων € 31 χιλ., Ιαπετός Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων € 38 χιλ., Ορίων Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων € 31 χιλ. και Αστραίος Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων € 30 χιλ.. Ως εκ τούτου, το ποσοστό συμμετοχής της Good Works Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων σε κάθε μία από τις παραπάνω εταιρείες αυξήθηκε από 99,98% σε 99,99%, ενώ το ποσοστό του Ομίλου σε αυτές μειώθηκε σε 33,15% από 33,16%.

Την 9/3/2011 η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. κάλυψε εξ' ολοκλήρου την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της New Up Dating Development Α.Ε., καταβάλλοντας € 350 χιλ. Κατόπιν τούτου, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. αύξησε το άμεσο ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία από 0,17% σε 5,67%. Το υπόλοιπο 94,33% κατέχεται από την κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Πειραιώς Real Estate Α.Ε.

Η Euroterra Α.Ε. Ακινήτων, προχώρησε σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 499,98 χιλ. Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. την 30/3/2011 κάλυψε την αναλογία της στην εν λόγω αύξηση, καταβάλλοντας ποσό € 146,07 χιλ. διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία (29,22%). Η εταιρεία Euroterra Α.Ε. Ακινήτων συγκαταλέγεται στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιριών της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε.

Η κατά 65% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ., προχώρησε στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 6,50 εκ. Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. την 5/4/2011 κάλυψε την αναλογία της στην αύξηση καταβάλλοντας € 4,23 εκ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία (65%).

Την 19/5/2011 και 6/6/2011 η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. κάλυψε εξ' ολοκλήρου την πραγματοποιηθείσα αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 99,98% θυγατρικής της εταιρείας, JSC Piraeus Bank ICB, ύψους € 69,52 εκ. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρεία αυξήθηκε σε 99,99%.

Η συγγενής εταιρεία APE Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. προχώρησε στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 10,00 εκ. Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. την 29/6/2011 κάλυψε την αναλογία της στην αύξηση καταβάλλοντας € 2,72 εκ., διατηρώντας έτσι το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία (27,2%).

Την 11/7/2011 η κατά 27,80% συγγενής εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., APE Commercial Property Α.Ε., προχώρησε στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 63,20 εκ. Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. κάλυψε την αναλογία της στην αύξηση καταβάλλοντας € 17,57 εκ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία (27,80%).

Την 11/7/2011 η κατά 27,80% συγγενής εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., APE Fixed Assets Α.Ε., προχώρησε στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 45 εκ. Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. κάλυψε την αναλογία της στην αύξηση καταβάλλοντας € 12,51 εκ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία (27,80%).

Την 8/9/2011 η κατά 94,98% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε., κάλυψε το σύνολο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Visa Rent A Car, καταβάλλοντας € 450,02 χιλ.

Την 17/10/2011 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Equity Partners LTD, κάλυψε εξολοκλήρου την αύξηση κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus Equity Advisors LTD, καταβάλλοντας € 550 χιλ., διατηρώντας αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 31/10/2011 η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. κάλυψε εξολοκλήρου την πραγματοποιηθείσα αύξηση κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, New Evolution Κτηματική, Τουριστική και Αναπτυξιακή Α.Ε., ύψους € 40 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 15/11/2011 και την 17/11/2011 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Equity Partners LTD, κάλυψε εξολοκλήρου την αύξηση κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus FI Holding LTD, καταβάλλοντας € 135 χιλ. αντίστοιχα, διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 16/11/2011 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus Clean Energy Holdings LTD, κάλυψε την αναλογία της στην αύξηση του κεφαλαίου, ύψους € 144 χιλ., της κατά 83% θυγατρικής της εταιρείας, Zibeno Investments LTD, καταβάλλοντας € 119,52 χιλ. διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 16/11/2011 και 18/11/2011 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus Clean Energy LP, κάλυψε εξολοκλήρου την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus Clean Energy Holdings LTD, καταβάλλοντας € 134 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 20/12/2011 η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. κάλυψε εξολοκλήρου την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 98,00% θυγατρικής της εταιρείας, Tirana Bank I.C.B. S.A., καταβάλλοντας € 20 εκ. Κατόπιν τούτου, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. αύξησε το άμεσο ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία σε 98,48%.

Η κατά 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus FI Holding LTD, κάλυψε εξολοκλήρου την αύξηση κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus Clean Energy LP, καταβάλλοντας € 135 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

δ) Εκκαθαρίσεις - Πωλήσεις Εταιρειών:

Στις 17/3/2011, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. πούλησε έναντι ποσού € 140 χιλ. το 56% της θυγατρικής της εταιρείας O.F. Investments LTD στην Piraeus Equity Partners LTD. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό συμμετοχής της Piraeus Equity Partners LTD στην O.F. Investments LTD, αυξήθηκε από 44% σε 100%, ενώ το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στην εταιρεία παρέμεινε αμετάβλητο (100%).

Την 17/3/2011 η Γενική Συνέλευση των μετόχων της κατά 100% θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Vitria Investments S.A., αποφάσισε να θέσει την εταιρεία σε καθεστώς εκκαθάρισης. Κατόπιν τούτου, την 30/3/2011, η σχετική πράξη κατατέθηκε στο Δημόσιο Αρχείο του Παναμά.

Στις 18/3/2011 πραγματοποιήθηκε η πώληση του 100% της θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Curdart Holding LTD, έναντι ποσού € 2 χιλ., στην Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ., διατηρώντας ταυτόχρονα σταθερό το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου (100%).

Την 18/3/2011 η Γενική Συνέλευση των μετόχων της κατά 100% θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Maples Invest & Holding S.A., αποφάσισε τη θέση της εταιρείας σε καθεστώς εκκαθάρισης.

Την 18/3/2011 η Γενική Συνέλευση των μετόχων της κατά 100% θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Margetson Invest & Finance S.A., αποφάσισε να θέσει την εταιρεία σε καθεστώς εκκαθάρισης.

Την 15/4/2011 κατατέθηκε στις αρχές της Λιβερίας η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της κατά 100% θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Capital Investments & Finance S.A., με την οποία η εταιρεία τέθηκε σε καθεστώς λύσης-εκκαθάρισης.

Η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ., στις 31/5/2011 και 30/6/2011 πώλησε αντίστοιχα 400.000 και 300.000 μετοχές της συγγενούς της εταιρείας, Atlantic Insurance Public Company LTD, έναντι συνολικού ποσού € 698,16 χιλ. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό που κατέχει η Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ στην εταιρεία ανέρχεται σε 19,91% από 21,70%. Η συμμετοχή μεταφέρθηκε από το χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο, καθώς δεν συντρέχουν πλέον οι προϋποθέσεις για την ενοποίηση της εταιρείας με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Την 9/6/2011 η κατά 65% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., ETBA Βιομηχανικές Περιοχές Α.Ε., πώλησε 10.000 μετοχές της κατά 92,94% θυγατρικής της εταιρείας Δι.Βι.ΠΑ.ΚΑ. Α.Ε., έναντι ποσού € 3,50 χιλ., μειώνοντας το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία σε 88,51%. Ως εκ τούτου, το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στην εταιρεία Δι.Βι.ΠΑ.ΚΑ. Α.Ε. μειώθηκε σε 57,53% από 60,41%.

Στις 29/6/2011 πραγματοποιήθηκε η πώληση της θυγατρικής εταιρείας Tortilus LTD, έναντι ποσού € 1 χιλ. Στην ανωτέρω εταιρεία συμμετείχε με ποσοστό 100% η εταιρεία Piraeus Equity Partners LTD, θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. κατά ποσοστό 100%.

Την 7/7/2011 η Γενική Συνέλευση των μετόχων της κατά 65% θυγατρικής εταιρείας της Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ., Piraeus Wealth Management (Switzerland) S.A., αποφάσισε να θέσει την εταιρεία σε καθεστώς εκκαθάρισης. Ο Όμιλος συμμετέχει στην εταιρεία Piraeus Wealth Management (Switzerland) S.A. με ποσοστό 42,25%.

Την 24/10/2011 η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Shinefocus LTD, θυγατρική εταιρεία της Φιλοκτηματικής Δημόσιας LTD κατά 100%, αποφάσισε να θέσει την εταιρεία σε καθεστώς εκκαθάρισης. Η εκκαθάριση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί νομικά εντός του 2012. Σημειώνεται ότι ο Όμιλος συμμετέχει στις εταιρείες με ποσοστό 53,31%.

Την 15/11/2011 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus Clean Energy Holdings LTD, πώλησε έναντι ποσού € 0,17 χιλ., 170 μετοχές της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Zibeno Investments LTD. Κατόπιν τούτου, το άμεσο ποσοστό της Piraeus Clean Energy Holdings LTD, μειώθηκε στο 83%.

Την 28/12/2011, η κατά 51% θυγατρική του Ομίλου, Multicollection Romania SRL, διαγράφηκε από τις αρχές της Ρουμανίας.

Οι ανωτέρω πράξεις επέφεραν στα ενοποιημένα αποτελέσματα του Ομίλου συνολική ζημία ποσού € 663,8 χιλ.

ε) Λοιπές αλλαγές - Μετασχηματισμοί:

Την 30/6/2011 ολοκληρώθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση της κατά 100% θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Πειραιώς Multifin Α.Ε., από την κατά 94% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Ολυμπic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. στην απορροφώσα εταιρεία ανέρχεται σε 94,98%.

Η κατά 51% θυγατρική εταιρεία της ETBA Βιομηχανικές Περιοχές Α.Ε., Good Works Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων, μεταφέρθηκε από το χαρτοφυλάκιο των θυγατρικών στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών εντός του β' τριμήνου 2011, καθώς δεν συντρέχουν πλέον οι προϋποθέσεις για την ενοποίηση της με τη μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης. Σημειώνεται ότι ο Όμιλος συμμετέχει στην εταιρεία με ποσοστό 33,15%, ενώ η ETBA Βιομηχανικές Περιοχές Α.Ε. είναι κατά 65% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. Κατόπιν τούτου, ο Όμιλος της εταιρείας Good Works Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων (ήτοι η εταιρεία Good Works Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων και οι άμεσες συμμετοχές της Φοίβη Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων, Ιαπετός Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων, Ορίων Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων και Αστραίος Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων) ενοποιείται πλέον με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Η εταιρεία Kosmopolis Α' Α.Ε. Εκμετάλλευσης Εμπορικών Κέντρων – Παροχής Υπηρεσιών, μεταφέρθηκε από τα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. στο χαρτοφυλάκιο των θυγατρικών, καθώς το ποσοστό συμμετοχής στην εταιρεία ανέρχεται σε 100%. Ως εκ τούτου, και η εταιρεία Parking Kosmopolis Α.Ε., θυγατρική εταιρεία της Kosmopolis Α' Εμπορικών Κέντρων Α.Ε. κατά 100%, συγκαταλέγεται στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου κατά την 31/12/2011.

Η εταιρεία Bulfinace EAD, 100% θυγατρική εταιρεία της Bulfina S.A. κατά την 31/12/2011, συγκαταλέγεται στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου καθώς ξεκίνησε δραστηριότητα εντός του 4ου τριμήνου της χρήσης 2011.

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. μετέφερε την συμμετοχή της στην εταιρεία Piraeus-TANEO Capital Fund ΑΚΕΣ από το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών, καθώς το ποσοστό συμμετοχής στην εταιρεία ανέρχεται σε 50,01%.

στ) Αλλαγές επωνυμίας:

Η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Πειραιώς Real Estate Α.Ε., Ερεχθέας Επενδυτική Α.Ε. Συμμετοχών, μετονομάστηκε σε Πλειάδες Estate Α.Ε.

50 Αναμόρφωση συγκριτικών στοιχείων προηγούμενης χρήσης

Παρατίθενται αναμορφώσεις που πραγματοποιήθηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών της χρήσης 1/1-31/12/2010, λόγω της παρουσίασης των διακοπτόμενων δραστηριοτήτων (Όμιλος Piraeus Bank Egypt), καθώς επίσης και της αναμόρφωσης των κερδών/ (ζημιών) ανά μετοχή, εξαιτίας της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου και της μη καταβολής μερίσματος για τις προνομιούχες μετοχές.

Επίσης έγινε αναταξινόμηση κονδυλίων ποσού € 10.373 χιλ. από τα Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου στις Προβλέψεις και Απομειώσεις.

	1/1-31/12/2010		
	Δημοσιευμένα Ποσά	Διακοπτόμενες δραστηριότητες	Συνεχιζόμενες δραστηριότητες
Ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων			
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	2.662.132	97.181	2.564.951
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(1.455.233)	(78.199)	(1.377.034)
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.206.898	18.981	1.187.917
Έσοδα προμηθειών	245.236	12.270	232.967

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2011
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

1/1-31/12/2010

	Δημοσιευμένα Ποσά	Διακοπτόμενες δραστηριότητες	Συνεχιζόμενες δραστηριότητες
Έξοδα προμηθειών	(46.284)	(1.598)	(44.686)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	198.953	10.672	188.281
Έσοδα από μερίσματα	7.534	1.679	5.855
Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου	21.136	1.559	19.577
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	(8.045)	-	(8.045)
Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(12.964)	(538)	(2.051)
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	85.543	510	85.033
Σύνολο καθαρών εσόδων	1.499.056	32.864	1.476.567
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(410.966)	(21.105)	(389.861)
Έξοδα Διοίκησης	(376.917)	(13.825)	(363.093)
Αποσβέσεις	(94.914)	(11.675)	(83.239)
Κέρδη/ (ζημίες) από πώληση παγίων	(1.160)	8	(1.168)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(883.957)	(46.597)	(837.360)
Απομείωση αξίας δανείων, απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους και λοιπών απαιτήσεων	(596.882)	(25.670)	(568.492)
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου	-	(1)	(10.373)
Λοιπές προβλέψεις και απομειώσεις	(3.819)	(30)	(6.508)
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	(3.649)	58	(3.707)
Κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	14.568	(39.378)	50.127
Φόρος εισοδήματος	(7.311)	(2.219)	(5.092)
Έκτακτη εισφορά φόρου	(24.630)	0	(24.630)
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος	(17.373)	(41.597)	20.406
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους Ιδιοκτήτες Μητρικής	(20.474)	(40.585)	20.112
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας	(717)	(1.011)	294
Κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής :			
- Βασικά και Προσαρμοσμένα	(0,1475)	(0,0640)	0,0317

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών ροών

1/1-31/12/2010

	Δημοσιευμένα Ποσά	Διακοπτόμενες δραστηριότητες	Συνεχιζόμενες δραστηριότητες
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	4.097.684	531.725	3.565.959
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	(1.884.332)	(22.918)	(1.861.415)
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(1.543.033)	4	(1.543.037)
Σύνολο εισροών/ (εκροών) χρήσης	670.319	508.812	161.507
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(24.414)	(1.102)	(23.312)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της χρήσης	645.905	507.709	138.196
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ενάρξεως χρήσης	3.389.025	182.319	3.206.706
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξεως χρήσης	4.034.929	690.028	3.344.901

Στη χρήση του 2011 έγινε συμψηφισμός μεταξύ αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που αφορούν την ίδια φορολογική αρχή. Για λόγους συγκρισιμότητας αναταξινομήθηκαν τα αντίστοιχα στοιχεία της προηγούμενης χρήσης και ποσό αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων ύψους € 118.955 χιλ. συμψηφίστηκε στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, οι οποίες ανέρχονταν αρχικά σε € 416.837 χιλ. και διαμορφώθηκαν μετά το συμψηφισμό στο ποσό των € 297.882 χιλ. και αντίστοιχα οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις οι οποίες ανέρχονταν αρχικά σε € 160.865 χιλ. διαμορφώθηκαν μετά το συμψηφισμό στο ποσό των € 41.910 χιλ.

51 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Την 21η Φεβρουαρίου 2012 αποφασίστηκε στο Eurogroup η έγκριση του 2ου προγράμματος χρηματοοικονομικής στήριξης της Ελλάδας ύψους € 130 δις, με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα (PSI) μέσω προγράμματος ανταλλαγής ομολόγων που περιλάμβανε απομείωση ποσοστού 53,5% επί της ονομαστικής αξίας των Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ). Οι λεπτομέρειες του προγράμματος συμμετοχής των ιδιωτών (PSI) ανακοινώθηκαν την 24η Φεβρουαρίου 2012. Αναλυτικότερη πληροφόρηση για τη συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς στο εν λόγω πρόγραμμα παρέχεται στη σημείωση 4 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2011.

Η ανακοίνωση της έναρξης του προγράμματος PSI επέφερε, όπως ήταν αναμενόμενο, την προσωρινή υποβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Ελλάδας. Πιο συγκεκριμένα, την 27η Φεβρουαρίου 2012 η εταιρεία Standard & Poor's (S&P's) υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη και βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση της Ελλάδας σε "Selective Default" (Επιλεκτική Χρεοκοπία) από "CC" και "C" αντίστοιχα. Εν συνεχεία, την 2η Μαρτίου 2012, η εταιρεία Moody's υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση της Ελλάδας σε "C" από "Ca". Την 9η Μαρτίου 2012, η εταιρεία Fitch Ratings υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση της Ελλάδας σε "Restricted Default" (Περιορισμένη Χρεοκοπία) από "C". Την 12η Μαρτίου 2012, η S&P's διατήρησε τη διαβάθμιση της Ελλάδας σε "Selective Default" (Επιλεκτική Χρεοκοπία) και προχωρώντας σε νέα αξιολόγηση, απέδωσε πιστοληπτική αξιολόγηση "CCC" στα νέα ομόλογα που εκδόθηκαν από την Ελληνική κυβέρνηση σε συνέχεια του PSI.

Την 13η Μαρτίου 2012 και σε συνέχεια της ολοκλήρωσης του PSI, η Fitch προχώρησε σε αναβάθμιση της μακροπρόθεσμης πιστοληπτικής διαβάθμισης της Ελλάδας σε «B-» από «RD» και της βραχυπρόθεσμης πιστοληπτικής διαβάθμισης σε «B» από «C». Τέλος, την 20η Μαρτίου 2012, η Fitch αποφάσισε την άρση του Rating Watch Negative από την μακροπρόθεσμη και βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας Πειραιώς και την επιβεβαίωση των Ratings της σε B- και B αντίστοιχα, με απόδοση Σταθερών Προοπτικών.

Την 2η Μαρτίου 2012, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε την Πρόταση Επαναγοράς Ομολόγων έκδοσής της έναντι μετρητών. Η πρόταση αφορούσε σε τίτλους μειωμένης εξασφάλισης (€ 330 εκ.) και σε υβριδικούς τίτλους (€ 159 εκ.) συνολικού ύψους € 489 εκ. Στις 12 Μαρτίου, η Τράπεζα ανακοίνωσε την αποδοχή προσφορών συνολικού ποσού € 144 εκ., από τα οποία € 60 εκ. αφορούν σε τίτλους μειωμένης εξασφάλισης και € 84 εκ. σε υβριδικούς τίτλους.

Στα μέσα Απριλίου 2012 και στο πλαίσιο του πλάνου ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) παρέιχε Βεβαίωση Δέσμευσης για τη συμμετοχή του στην επικείμενη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς μέχρι το ποσό των € 5,0 δις.

Αθήνα, 20η Απριλίου 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
& C.E.O.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Ο ΒΟΗΘΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΜΙΧΑΗΛΣ Γ. ΣΑΛΛΑΣ
Α.Δ.Τ. Τ 164347

ΣΤΑΥΡΟΣ Μ. ΛΕΚΚΑΚΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 570154

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 696769

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 630875

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2011

**Βάσει των Διεθνών Προτύπων
Χρηματοοικονομικής Αναφοράς**

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. την 20η Απριλίου 2012 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.piraeusbank.gr

Πίνακας Περιεχομένων των Οικονομικών Καταστάσεων

	Σελίδα
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	3
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	4
Κατάσταση Συγκεντρωτικού Συνολικού Εισοδήματος	5
Κατάσταση Μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια	5
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	6
Σημείωση	
1 Γενικές πληροφορίες για την Τράπεζα	7
2 Γενικές λογιστικές αρχές της Τράπεζας	7
2.1 Βάση κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων	7
2.2 Ξένα νομίσματα	11
2.3 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων	11
2.4 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης ημέρας "deferred day one profit and loss"	12
2.5 Έσοδα και έξοδα τόκων	12
2.6 Έσοδα και έξοδα προμηθειών	13
2.7 Έσοδα από μερίσματα	13
2.8 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	13
2.9 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων & δανεισμός χρεογράφων	14
2.10 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	14
2.11 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων	15
2.12 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	16
2.13 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	17
2.14 Άυλα στοιχεία ενεργητικού	17
2.14.1 Λογισμικό	17
2.14.2 Λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού	18
2.15 Ενσώματα πάγια στοιχεία	18
2.16 Επενδύσεις σε ακίνητα	18
2.17 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	19
2.18 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	19
2.19 Μισθώσεις	20
2.20 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	21
2.21 Προβλέψεις	21
2.22 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων	21
2.23 Παροχές σε εργαζομένους	21
2.24 Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενοι φόροι	22
2.25 Μετοχικό κεφάλαιο	23
2.26 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους, υβριδικά κεφάλαια και λοιπά δανειακά κεφάλαια	23
2.27 Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος	23
2.28 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών	24
2.29 Σύνταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας	24
2.30 Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	24
2.31 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις	24
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	25
3.1 Πιστωτικός κίνδυνος	25
3.1.1 Στρατηγικές και διαδικασίες για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου	25
3.1.2 Μέτρηση και συστήματα αναφοράς του πιστωτικού κινδύνου	25
3.1.3 Διαχείριση ορίων και τεχνικές μείωσης κινδύνου	27
3.1.4 Πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων	28
3.1.5 Δάνεια και απαιτήσεις	29
3.1.6 Χρεωστικοί τίτλοι και άλλα αξιόγραφα	30
3.1.7 Επανάκτηση καλυμμάτων	31

Σημείωση	Σελίδα
3.1.8 Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	31
3.2 Κίνδυνος αγοράς	32
3.3 Κίνδυνος συναλλάγματος	33
3.4 Κίνδυνος επιτοκίου	34
3.5 Κίνδυνος ρευστότητας	35
3.6 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	37
3.7 Υπηρεσίες θεματοφυλακής	38
3.8 Κεφαλαιακή επάρκεια	39
4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	40
5 Ανάλυση κατά τομέα	43
6 Καθαρά έντοκα έσοδα	44
7 Καθαρά έσοδα προμηθειών	44
8 Έσοδα από μερίσματα	44
9 Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου	44
10 Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	45
11 Κέρδη/ (Ζημιές) από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	45
12 Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	45
13 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	45
14 Έξοδα διοίκησης	45
15 Φόρος Εισοδήματος	45
16 Κέρδη/ (Ζημιές) ανά μετοχή	46
17 Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων	47
18 Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	47
19 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	47
20 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	47
21 Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	49
22 Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	49
23 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	49
24 Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	50
25 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων	51
26 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	52
27 Άυλα στοιχεία ενεργητικού	54
28 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	54
29 Επενδύσεις σε ακίνητα	55
30 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	55
31 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	55
32 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	56
33 Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	56
34 Υποχρεώσεις προς πελάτες	56
35 Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	57
36 Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	57
37 Λοιπές υποχρεώσεις	58
38 Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	58
39 Αναβαλλόμενοι φόροι	58
40 Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	59
41 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	61
42 Μετοχικό κεφάλαιο	62
43 Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	63
44 Μέρισμα ανά μετοχή	63
45 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	64
46 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	64
47 Αναμόρφωση συγκριτικών στοιχείων προηγούμενης χρήσης	65
48 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	65

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6	2.338.098	2.071.117
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	6	(1.571.833)	(1.257.911)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ		766.265	813.207
Έσοδα προμηθειών	7	132.297	140.998
Έξοδα προμηθειών	7	(27.326)	(39.079)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ		104.971	101.919
Έσοδα από μερίσματα	8	7.594	40.837
Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου	9	(133.555)	(58.010)
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	10	(6.668)	(7.626)
Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	11	851	(17.616)
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	12	6.720	34.207
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		746.177	906.918
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	13	(226.929)	(240.502)
Έξοδα διοίκησης	14	(227.190)	(259.123)
Αποσβέσεις	27, 28	(40.382)	(32.065)
Κέρδη/ (Ζημίες) από πώληση παγίων		(58)	(824)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ		(494.559)	(532.514)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ		251.618	374.404
Απομείωση αξίας δανείων, απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους και λοιπών απαιτήσεων	23	(3.508.458)	(359.667)
Απομείωση αξίας συμμετοχών και επενδυτικού χαρτοφυλακίου	24, 26, 43	(4.069.945)	(9.297)
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		(7.326.786)	5.441
Φόρος εισοδήματος	15	897.942	7.821
Έκτακτη εισφορά φόρου		-	(16.882)
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ		(6.428.843)	(3.620)
Κέρδη/ (Ζημίες) ανά μετοχή (σε ευρώ):			
- Βασικά και Προσαρμοσμένα	16	(5,9138)	(0,0057)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	18	1.572.849	1.523.902
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	19	3.065.200	4.424.327
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	20	375.069	142.258
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	21	125.106	184.259
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	21	9.922	16.426
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	22	57.127	969.792
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και χρεωστικούς τίτλους (μετά από προβλέψεις)	23	29.897.655	33.620.102
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			
- Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	24	2.381.550	1.764.783
- Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	24	1.198.239	4.954.598
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	26	1.909.309	2.088.501
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	26	228.418	179.968
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	27	133.999	100.269
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	28	314.133	321.149
Επενδύσεις σε ακίνητα	29	201.767	188.010
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	30	172.992	1.326
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	39	1.132.455	272.732
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	31	128.998	76.310
Λοιπές απαιτήσεις	31	935.517	870.994
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		43.840.306	51.699.707
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	32	25.023.614	20.348.801
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	33	18.475	308.864
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	20	381.321	182.219
Υποχρεώσεις προς πελάτες	34	18.334.429	24.051.885
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	35	1.266.788	2.674.481
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	36	494.984	506.584
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	40	139.060	177.735
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	38	10.665	10.665
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		4.080	66.489
Λοιπές υποχρεώσεις	37	225.572	415.005
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		45.898.988	48.742.728
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό Κεφάλαιο	42	1.092.998	470.882
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	42	2.953.356	2.430.877
Λοιπά αποθεματικά	43	1.603	(271.164)
Αποτελέσματα εις νέον	43	(6.106.639)	326.384
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		(2.058.682)	2.956.979
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		43.840.306	51.699.707

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Κέρδη/ (Ζημίες) μετά φόρων (Α)		(6.428.843)	(3.620)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:			
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	17, 43	272.767	(191.744)
Ασφάλιστρο χρηματοοικονομικών μέσων ιδίων κεφαλαίων	17, 43	-	(67.805)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	17	272.767	(259.549)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α+Β)		(6.156.076)	(263.169)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Ίδιες Μετοχές	Λοιπά Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	ΣΥΝΟΛΟ
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2010		1.974.020	927.739	0	(78.317)	414.711	3.238.154
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	17, 43				(191.744)	(67.805)	(259.549)
Αποτελέσματα μετά φόρων χρήσης 2010	43					(3.620)	(3.620)
Σύνολο αναγνωρισμένων καθαρών εσόδων χρήσης 2010		0	0	0	(191.744)	(71.425)	(263.169)
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης προνομιούχων μετοχών	43					(18.006)	(18.006)
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών	42	(1.503.138)	1.503.138				0
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	43				(1.104)	1.104	0
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2010		470.882	2.430.877	0	(271.164)	326.384	2.956.979
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2011		470.882	2.430.877	0	(271.164)	326.384	2.956.979
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	17, 43				272.767		272.767
Αποτελέσματα μετά φόρων χρήσης 2011	43					(6.428.843)	(6.428.843)
Σύνολο αναγνωρισμένων καθαρών εσόδων χρήσης 2011		0	0	0	272.767	(6.428.843)	(6.156.076)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών	42	242.116	522.478				764.594
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	42, 43	380.000				(4.180)	375.820
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2011		1.092.998	2.953.356	0	1.603	(6.106.639)	(2.058.682)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες</i>			
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων		(7.326.786)	5.441
Προσαρμογή κερδών/ (ζημιών) προ φόρων:			
Προστίθενται: προβλέψεις και απομειώσεις	23	7.578.403	368.964
Προστίθενται: αποσβέσεις	27, 28	40.382	32.065
Προστίθενται: παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	40	24.745	26.615
(Κέρδη)/ ζημιές από αποτίμηση εμπορικού χαρτοφυλακίου και χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		172.280	(4.253)
(Κέρδη)/ ζημιές από επενδυτικές δραστηριότητες		(10.223)	(45.254)
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων</i>		478.802	383.578
<i>Μεταβολές λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων:</i>			
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των διαθεσίμων στην Κεντρική Τράπεζα		(20.285)	(6.028)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		(127.496)	(75.645)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων σε πιστωτικά ιδρύματα		290.008	(275.324)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων σε πελάτες		871.176	(311.560)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους		(605.487)	(594.974)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών		912.664	(969.792)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού		(373.250)	(52.854)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		4.674.812	6.098.356
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		(290.389)	308.864
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες		(5.717.456)	(1.677.810)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων		(53.750)	67.164
<i>Καθαρές Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν την καταβολή του φόρου εισοδήματος</i>		39.350	2.893.975
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε (συμπεριλαμβανομένης και της έκτακτης εισφοράς)		(42.119)	(2.502)
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από λειτουργικές δραστηριότητες		(2.769)	2.891.473
<i>Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες</i>			
Αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων	28, 29	(63.954)	(52.164)
Πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	28, 29	2.130	2.672
Αγορές άυλων στοιχείων ενεργητικού	27	(19.821)	(18.192)
Αγορά διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού	30	(1.114)	-
Πώληση διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού	30	-	20.839
Αγορά χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	24	(4.911.619)	(2.776.439)
Πώληση/ λήξη χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	24	4.363.834	1.240.435
Εξαγορές θυγατρικών εταιρειών και συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου	26	(98.328)	(137.154)
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών		142	12.056
Εξαγορά συγγενών εταιρειών και συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου	26	(41.419)	(15.146)
Είσπραξη μερισμάτων από θυγατρικές εταιρείες		-	30.458
Είσπραξη μερισμάτων από συγγενείς εταιρείες	8	2.188	2.373
Είσπραξη μερισμάτων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	8	2.588	4.006
Καθαρή εισροή/ (εκροή) από επενδυτικές δραστηριότητες		(765.374)	(1.686.257)
<i>Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες</i>			
Έκδοση/ (αποπληρωμή) πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		(1.419.293)	(1.724.340)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών	42	753.980	-
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	42	375.820	-
Πληρωμή μερισματος προηγούμενης χρήσης		-	(22.808)
Καθαρή εισροή/ (εκροή) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(289.493)	(1.747.148)
Συναλλαγματικές διαφορές των ταμειακών ισοδύναμων		12.844	6.648
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων		(1.044.791)	(535.283)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης		2.886.063	3.421.346
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα λήξης χρήσης	45	1.841.271	2.886.063

1. Γενικές Πληροφορίες για την Τράπεζα

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. λειτουργεί ως ανώνυμη τραπεζική εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/1920 περί ανώνυμων εταιρειών, τις διατάξεις του Ν. 3601/2007 περί πιστωτικών ιδρυμάτων και τις διατάξεις των λοιπών συναφών νομοθετημάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού, σκοπός της εταιρείας είναι να ενεργεί για λογαριασμό της ή για λογαριασμό άλλων, όλες τις εργασίες που αναγνωρίζονται ή αναθέτονται από τον νόμο στις Τράπεζες.

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει την έδρα της στην Ελλάδα. Η διεύθυνση της έδρας της είναι Αμερικής 4, Αθήνα. Η Τράπεζα Πειραιώς αναπτύσσει δραστηριότητες στην Ελλάδα και στο Λονδίνο (Ην. Βασίλειο). Η Τράπεζα απασχολεί 4.678 συνολικά άτομα.

Η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς συμμετέχει, πέραν του Γενικού Δείκτη του Χ.Α., σε μια σειρά από άλλους δείκτες, όπως FTSE/ATHEX (Banks, 20, International), FTSE/ATHEX-CSE Banking Index, FTSE (Greece Small Cap, RAFI All World & Developed 1000, Med 100, FTSE4Good Index Series), MSCI (World Small Cap, Europe Small Cap, IMI, Greece Small Cap), Euro Stoxx (TMI, Sustainability), S&P (Global BMI, Developed BMI) και Russell Global (SC Growth, SC Value).

2. Γενικές λογιστικές αρχές της Τράπεζας

Οι λογιστικές αρχές της Τράπεζας Πειραιώς που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων παρατίθενται παρακάτω. Οι λογιστικές αρχές εφαρμόζονται με συνέπεια για όλες τις περιόδους αναφοράς που παρουσιάζονται.

2.1 Βάση κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συγκεκριμένα σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες που εκδόθηκαν και ήταν σε ισχύ κατά το χρόνο σύνταξης των εν λόγω οικονομικών καταστάσεων.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας Πειραιώς καταρτίζονται σε ευρώ. Στις επισυναπτόμενες οικονομικές καταστάσεις τα κονδύλια παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά) και οι στρογγυλοποιήσεις πραγματοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα.

Βασική αρχή κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων αποτελεί το ιστορικό κόστος το οποίο αναπροσαρμόζεται με τις αποτιμήσεις του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτελούν μέρος του εμπορικού χαρτοφυλακίου, των παραγώνων χρηματοοικονομικών προϊόντων, καθώς και των επενδύσεων σε ακίνητα. Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων, αρχών και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων, καθώς και την καταχώρηση των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις.

Η Τράπεζα έχει υποστεί σημαντικές ζημίες από απομείωση αξίας εξαιτίας του προγράμματος αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους. Οι εν λόγω ζημίες είχαν αντίστοιχα αντίκτυπο στο ύψος των λογιστικών και εποπτικών ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2011, όπως επεξηγείται στη σημείωση 4 «Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών» και στη σημείωση 3.8 «Κεφαλαιακή Επάρκεια» των οικονομικών καταστάσεων καθώς και στην έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Έχοντας αξιολογήσει τις εκτιμήσεις και άλλα σχετικά στοιχεία της Τράπεζας, και ύστερα από εξέταση,

α) της πρότασης που έκανε η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤΤΕ) στις 18 Απριλίου 2012 στο Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας για την ένταξη της Τράπεζας στο πλαίσιο του Μνημονίου Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Πολιτικών για την ανακεφαλαιοποίηση των Ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων,

β) της δέσμευσης του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στις 20 Απριλίου 2012, ακολούθως της αίτησης που υπεβλήθη από την Τράπεζα, για τη συμμετοχή του στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που σχεδιάστηκε να λάβει χώρα το 2012 με βάση τα προβλεπόμενα από το προαναφερθέν μνημόνιο, και

γ) των κινδύνων και των αβεβαιοτήτων σε σχέση με την διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης, που συνοψίζονται στα ακόλουθα:

Η δημοσιονομική κατάσταση της Ελλάδας παραμένει ο βασικός παράγοντας κινδύνου για το 2012 για τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο και την Τράπεζα Πειραιώς. Οι τυχόν αρνητικές εξελίξεις στον τομέα αυτό επηρεάζουν σημαντικά τη ρευστότητα της Τράπεζας, αλλά και την ποιότητα του δανειακού της χαρτοφυλακίου.

Η συμμετοχή των ελληνικών τραπεζών στο PSI είχε σημαντική αρνητική επίπτωση στα ίδια κεφάλαια τους και στην κεφαλαιακή τους επάρκεια. Για το λόγο αυτό, οι ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ, στο πλαίσιο του

δεύτερου Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής της χώρας, έχουν ήδη διασφαλίσει πλήρως την κεφαλαιακή επάρκεια του τραπεζικού συστήματος και τη δυνατότητα χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) ζήτησε και έλαβε από αυτές (στο τέλος Ιανουαρίου 2012) λεπτομερή Στρατηγικά-Επιχειρηματικά Σχέδια για την περίοδο 2012-2015. Με βάση αυτά τα σχέδια, τα οποία περιλαμβάνουν τόσο τις επιπτώσεις του PSI, όσο και τα αποτελέσματα του διαγνωστικού ελέγχου που διεξήγαγε η BlackRock Solutions με οδηγία της ΤτΕ στα εγχώρια δανειακά χαρτοφυλάκια των ελληνικών τραπεζικών ομίλων το 2011, θα καθοριστούν οι κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών. Παράλληλα, υποβλήθηκαν στο τέλος Μαρτίου 2012 προς την ΤτΕ τα Σχέδια Ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών.

Σύμφωνα με το Μνημόνιο Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Πολιτικών, «οι τράπεζες οι οποίες υποβάλλουν βιώσιμα σχέδια αύξησης κεφαλαίου θα έχουν τη δυνατότητα να λάβουν δημόσια στήριξη με τρόπο ο οποίος διατηρεί τα κίνητρα του ιδιωτικού τομέα να βάλει κεφάλαια και ως εκ τούτου να μειωθεί το βάρος για τους φορολογούμενους. Ειδικότερα οι τράπεζες θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε κεφάλαια από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) μέσω κοινών μετοχών και μετατρέψιμων υπό αίρεση ομολογιών».

Σημειώνεται ότι το ΕΤΧΣ έχει ήδη παράσχει στο ανωτέρω πλαίσιο Βεβαίωση Δέσμευσης για τη συμμετοχή του στην επικείμενη ΑΜΚ της Τράπεζας Πειραιώς μέχρι του ποσού των €5,0 δισ. Η ανακεφαλαιοποίηση του ελληνικού τραπεζικού τομέα θα πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου 2012, προκειμένου οι ελληνικοί τραπεζικοί όμιλοι να διαθέτουν δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier 1) 9% το Σεπτέμβριο του 2012 και 10% τον Ιούνιο του 2013.

η Διοίκηση της Τράπεζας έχει εύλογες προσδοκίες ότι η ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας θα ολοκληρωθεί με επιτυχία εντός του χρονοδιαγράμματος που έχει προσωρινά συμφωνηθεί ανάμεσα στην Τράπεζα, την Τράπεζα της Ελλάδος και το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και η Τράπεζα θα συνεχίσει τις λειτουργίες της στο ορατό μέλλον. Συνεπώς, οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Α) Νέα Δ.Π.Χ.Α., Διερμηνείες και τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. και που η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από 1.1.2011:

- **Δ.Λ.Π. 24 (Αναθεώρηση), "Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Οι αλλαγές που εισάγει η αναθεώρηση του Δ.Λ.Π. 24 αφορούν κατά κύριο λόγο στις οικονομικές καταστάσεις των κρατικά ελεγχόμενων επιχειρήσεων.
- **Δ.Λ.Π. 32 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Φεβρουαρίου 2010 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση αναφέρεται στο λογιστικό χειρισμό δικαιωμάτων επί μετοχών σε νόμισμα αναφοράς διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα του εκδότη. Εφόσον ικανοποιούνται κάποια κριτήρια, τα δικαιώματα αυτά καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια ανεξάρτητα από το νόμισμα της τιμής άσκησης του δικαιώματος. Πριν την τροποποίηση, τέτοια δικαιώματα αντιμετωπιζόνταν ως υποχρεώσεις παραγώντων προϊόντων.
- **Δ.Π.Χ.Α. 1 (Τροποποίηση), "Περιορισμένη Εξαίρεση από τις Συγκριτικές Γνωστοποιήσεις βάσει του Δ.Π.Χ.Α. 7 για τις Επιχειρήσεις που Εφαρμόζουν για Πρώτη Φορά τα Δ.Π.Χ.Α." (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2010 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση δίνει την ευχέρεια στις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν για πρώτη φορά τα Δ.Π.Χ.Α. να χρησιμοποιούν τις ίδιες μεταβατικές διατάξεις που ισχύουν και για τις επιχειρήσεις που συντάσσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις με βάση τα Δ.Π.Χ.Α.
- **Διερμηνεία 14 (Τροποποίηση), "Δ.Λ.Π. 19 – Περιορισμοί στα Περιουσιακά Στοιχεία Καθορισμένων Παροχών, οι Ελάχιστες Απαιτήσεις Χρηματοδότησης και η Αλληλεπίδρασή τους" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση στη Διερμηνεία 14 αφορά στον προσδιορισμό του οικονομικού οφέλους που δημιουργείται από την πρόωρη καταβολή μελλοντικών εισφορών σε προγράμματα καθορισμένων παροχών στην περίπτωση όπου υπάρχει ελάχιστη απαίτηση χρηματοδότησης. Το εν λόγω οικονομικό όφελος μπορεί να αναγνωρισθεί ως περιουσιακό στοιχείο.
- **Διερμηνεία 19, "Εξόφληση Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων με Έκδοση Μετοχικών Τίτλων" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2010 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η Διερμηνεία 19 παρέχει καθοδήγηση για το λογιστικό χειρισμό των «συμβάσεων ανταλλαγής χρέους με κεφάλαιο». Όταν εκδίδονται μετοχές από την εταιρεία με σκοπό την εξόφληση μέρους ή του συνόλου μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, τότε οι μετοχές πρέπει να αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και του τιμήματος, πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα. Σημειώνεται ότι η εν λόγω Διερμηνεία έχει εφαρμογή μόνο στις περιπτώσεις επαναδιαπραγμάτευσης των όρων σύμβασης και όχι στις περιπτώσεις όπου η δυνατότητα εξόφλησης της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης με έκδοση μετοχών προβλέπεται στην αρχική σύμβαση.

Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. (Μάιος 2010)

- **Δ.Π.Χ.Α. 1 (Τροποποίηση), "Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση παρέχει

καθοδήγηση στις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν για πρώτη φορά τα Δ.Π.Χ.Α. στην περίπτωση αλλαγής των λογιστικών αρχών κατά τη χρήση πρώτης εφαρμογής των Δ.Π.Χ.Α.

- **Δ.Π.Χ.Α. 3 (Τροποποίηση), "Συνενώσεις Επιχειρήσεων" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2010 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις για την επιμέτρηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας κατά την ημερομηνία απόκτησης ελέγχου.
- **Δ.Π.Χ.Α. 7 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις επί των γνωστοποιήσεων χρηματοοικονομικών μέσων αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο και τις εξασφαλίσεις.
- **Δ.Λ.Π. 1 (Τροποποίηση), "Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι, για κάθε στοιχείο των κεφαλαίων, η ανάλυση του συγκεντρωτικού συνολικού εισοδήματος μπορεί να παρουσιαστεί στην κατάσταση μεταβολών στα ίδια κεφάλαια ή στις γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων.
- **Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποίηση), "Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2010 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι τροποποιήσεις στα Δ.Λ.Π. 21 "Οι Επιδράσεις Μεταβολών στις Τιμές Συναλλάγματος", Δ.Λ.Π. 28 "Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις" και Δ.Λ.Π. 31 "Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες" ως αποτέλεσμα της αναθεώρησης του Δ.Λ.Π. 27, δεν έχουν αναδρομική εφαρμογή.
- **Δ.Λ.Π. 34 (Τροποποίηση), "Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση αφορά στις γνωστοποιήσεις σημαντικών γεγονότων και συναλλαγών.
- **Διερμηνεία 13 (Τροποποίηση), "Προγράμματα Πιστότητας Πελατών" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση αφορά στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επιβραβεύσεων σε προγράμματα πιστότητας πελατών.

Β) Η ακόλουθη τροποποίηση έχει εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και υιοθετήθηκε από την Ε.Ε. τον Νοέμβριο 2011. Η εφαρμογή της δεν είναι υποχρεωτική κατά το 2011 και δεν έχει υιοθετηθεί πρόωρα από την Τράπεζα:

- **Δ.Π.Χ.Α. 7 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις – Μεταφορές Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικών" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 7 εκδόθηκε τον Οκτώβριο 2010. Η τροποποίηση αναβαθμίζει τις υφιστάμενες απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για τα μεταφερόμενα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν αποαναγνωρίζονται και καθορίζει επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποαναγνωρίζονται.

Η εφαρμογή της ανωτέρω τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας κατά την περίοδο της αρχικής εφαρμογής της.

Γ) Τα ακόλουθα νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έως το τέλος του 2011 αλλά δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. και δεν εφαρμόζονται πρόωρα από την Τράπεζα:

- **Δ.Π.Χ.Α. 9, "Χρηματοοικονομικά Μέσα" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2015 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 9 δημοσιεύτηκε το Νοέμβριο του 2009 και αντικατέστησε το μέρος του Δ.Λ.Π. 39 που αφορά την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 9, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού πρέπει να ταξινομούνται κατά την αρχική αναγνώριση σε δύο κατηγορίες, στην κατηγορία όπου τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος ή στην κατηγορία όπου τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Επιπρόσθετα, παρέχεται η δυνατότητα αποτίμησης των μετοχικών τίτλων στην εύλογη αξία με το κέρδος ή τη ζημία από την αποτίμηση να καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση. Το Δ.Π.Χ.Α. 9 προβλέπει ότι όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (α) ταξινομούνται βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου της επιχείρησης σχετικά με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων, (β) αποτιμώνται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον των δαπανών συναλλαγής (με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων για τα οποία οι δαπάνες συναλλαγής δεν περιλαμβάνονται) και (γ) αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία.
- **Δ.Π.Χ.Α. 9 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2015 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 9 αφορά στο λογιστικό χειρισμό των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, η μεταβολή στην εύλογη αξία της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που οφείλεται στον πιστωτικό κίνδυνο πρέπει να καταχωρείται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα. Το υπόλοιπο της μεταβολής στην εύλογη αξία πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα, εκτός εάν η καταχώρηση της μεταβολής στην εύλογη αξία που οφείλεται στον πιστωτικό κίνδυνο στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα θα δημιουργήσει λογιστική αναντιστοιχία στα

αποτελέσματα. Στις περιπτώσεις αυτές, το σύνολο της μεταβολής στην εύλογη αξία θα πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα.

- **Δ.Λ.Π. 12 (Τροποποίηση), "Φόροι Εισοδήματος" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2012 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 12 παρέχει καθοδήγηση για τον καθορισμό του αναβαλλόμενου φόρου σε α) επενδυτικά ακίνητα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και β) ενσώματες ακινητοποιήσεις που αποτιμώνται με βάση τη μέθοδο αναπροσαρμογής που προβλέπει το ΔΛΠ 16. Και στις δύο περιπτώσεις, ο καθορισμός του αναβαλλόμενου φόρου πρέπει να γίνεται με βάση την υπόθεση ότι η λογιστική αξία του υποκείμενου στοιχείου ενεργητικού θα ανακτηθεί με την πώλησή του.
- **Δ.Π.Χ.Α. 1 (Τροποποίηση), "Υψηλός Υπερπληθωρισμός για τις Επιχειρήσεις που Εφαρμόζουν για Πρώτη Φορά τα Δ.Π.Χ.Α." (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2011 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση έχει εφαρμογή στις επιχειρήσεις που δεν ήταν δυνατό να παρουσιάσουν οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Δ.Π.Χ.Α. λόγω «υψηλού υπερπληθωρισμού». Οι εν λόγω επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν την εύλογη αξία ως το κόστος μετάβασης των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων στις πρώτες οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Δ.Π.Χ.Α. Η τροποποίηση παρέχει επίσης τη δυνατότητα μη αναδρομικής εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 39.
- **Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποίηση), "Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Σε συνέχεια της έκδοσης του Δ.Π.Χ.Α. 10 που αντικατέστησε τις διατάξεις του ΔΛΠ 27 αναφορικά με τον έλεγχο και την ενοποίηση, το ΔΛΠ 27 μετονομάστηκε σε "Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις" και πλέον περιλαμβάνει τον απαιτούμενο λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις για επενδύσεις σε θυγατρικές, σε κοινοπραξίες και σε συγγενείς εταιρείες όταν η επιχείρηση συντάσσει ατομικές οικονομικές καταστάσεις.
- **Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση), "Επενδύσεις σε Συγγενείς Εταιρείες και Κοινοπραξίες" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το ΔΛΠ 28 περιγράφει το λογιστικό χειρισμό για τις επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και παραθέτει τις απαιτήσεις για την ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες.
- **Δ.Π.Χ.Α. 10, "Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 10 θέτει τις αρχές για την κατάρτιση και παρουσίαση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όταν η επιχείρηση ελέγχει μία ή περισσότερες εταιρείες.
- **Δ.Π.Χ.Α. 11, "Από Κοινού Συμφωνίες" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 11 θέτει τις αρχές για τις χρηματοοικονομικές αναφορές των μερών σε μία από κοινού συμφωνία. Οι συμφωνίες μεταξύ μερών κατηγοριοποιούνται είτε ως από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες ή ως κοινοπραξίες. Η ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης είναι υποχρεωτική για τα μέρη σε μία κοινοπραξία.
- **Δ.Π.Χ.Α. 12, "Γνωστοποίηση των Επενδύσεων σε Άλλες Εταιρείες" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 12 έχει εφαρμογή στις επιχειρήσεις που έχουν επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, σε συμφωνίες από κοινού, σε συγγενείς εταιρείες ή σε μη ενοποιούμενες εταιρείες. Το Δ.Π.Χ.Α. 12 απαιτεί τις επιχειρήσεις να γνωστοποιούν πληροφόρηση που δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τη φύση και τους κινδύνους που σχετίζονται με την επένδυση σε άλλες εταιρείες, καθώς και την επίδραση αυτών στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.
- **Δ.Π.Χ.Α. 13, "Επιμέτρηση της Εύλογης Αξίας" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 13 ορίζει την εύλογη αξία και παραθέτει το πλαίσιο επιμέτρησης της εύλογης αξίας και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις αναφορικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας.
- **Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποίηση), "Παροχές σε Εργαζομένους" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση καταργεί τον κανόνα περιθωρίου και την έννοια της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων. Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές θα αναγνωρίζονται στο Συγκεντρωτικό Συνολικό Εισόδημα κατά τον χρόνο που πραγματοποιούνται. Τα περιουσιακά στοιχεία θα παράγουν έσοδο με βάση την απόδοση των επιχειρηματικών ομολόγων ανεξάρτητα από την πραγματική σύνθεση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.
- **Δ.Λ.Π. 1 (Τροποποίηση), "Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2012 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση απαιτεί την ομαδοποίηση των στοιχείων που παρουσιάζονται στην Κατάσταση Συγκεντρωτικού Συνολικού Εισοδήματος με βάση την πιθανότητα ανακύκλωσής τους στα αποτελέσματα. Εάν τα στοιχεία παρουσιάζονται σε προ φόρων βάση, τότε ο φόρος που αντιστοιχεί στις δύο κατηγορίες στοιχείων της Κατάστασης Συγκεντρωτικού Συνολικού Εισοδήματος (εκείνα που πιθανόν να ανακυκλωθούν στα αποτελέσματα και εκείνα που δεν θα ανακυκλωθούν) πρέπει να παρουσιασθεί διακριτά.
- **Διερμηνεία 20, " Δαπάνες Απογύμνωσης Υπαίθριων Ορυχείων κατά το Στάδιο της Παραγωγής" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η εν λόγω διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση για τη λογιστικοποίηση των δαπανών απομάκρυνσης των υπερκείμενων («απογύμνωση») που πραγματοποιούνται κατά το στάδιο της παραγωγής ενός ορυχείου.

- **Δ.Λ.Π. 32 (Τροποποίηση), "Συμφηφισμός Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων και Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση εκδόθηκε τον Δεκέμβριο 2011 για την παροχή καθοδήγησης στην εφαρμογή του ΔΛΠ 32 αναφορικά με την έννοια του κριτηρίου «επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα για συμφηφισμό». Η τροποποίηση θα πρέπει να εφαρμοσθεί αναδρομικά.
- **Δ.Π.Χ.Α. 7 (Τροποποίηση), "Γνωστοποιήσεις – Συμφηφισμός Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων και Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 7 εκδόθηκε τον Δεκέμβριο 2011 και απαιτεί επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις που θα βοηθήσουν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων στην αξιολόγηση της επίδρασης των συμφωνιών συμφηφισμού.
- **Δ.Π.Χ.Α. 9 και Δ.Π.Χ.Α. 7 (Τροποποιήσεις), "Υποχρεωτική Ημερομηνία Εφαρμογής και Γνωστοποιήσεις Μετάβασης"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2015 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 9 απαιτεί την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2015 ή μεταγενέστερη ημερομηνία. Η τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 7 απαιτεί επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις κατά την μετάβαση από το ΔΛΠ 39 στο Δ.Π.Χ.Α. 9.

2.2 Ξένα νομίσματα

(α) Νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς

Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε ευρώ (νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς) που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η Τράπεζα.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα προσμέτρησης με τη συναλλαγματική ισοτιμία που υφίσταται την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιου είδους συναλλαγών και από τη μετατροπή με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο τέλος της χρήσης των νομισματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.3 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σκοπό την επίτευξη κερδών, την αντιστάθμιση κινδύνων, καθώς και την εξυπηρέτηση πελατειακών αναγκών. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα που διαπραγματεύεται η Τράπεζα περιλαμβάνουν Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων, Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης, Πιστωτικά Παράγωγα, Δικαιώματα Προαίρεσης, Συμβάσεις Ανταλλαγής Στοιχείων Ενεργητικού, Μελλοντικές Συμφωνίες Επιτοκίου, καθώς και Προθεσμιακές Συμφωνίες Συναλλάγματος.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα αρχικά καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία καταχώρησης του συμβολαίου (trade date) και κατόπιν αποτιμώνται καθημερινά στην εύλογη αξία τους. Στην έναρξή τους έχουν συνήθως μικρή ή μηδενική αξία. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές και από μοντέλα αποτίμησης όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων εμφανίζονται στα αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου. Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα αποτελούν στοιχεία ενεργητικού, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική αποτελούν υποχρεώσεις.

Τα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κυρίου συμβολαίου και το κύριο συμβόλαιο δεν λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα παράγωγα παρουσιάζονται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Η Τράπεζα έχει θεσμοθετήσει πολιτική για την αντιστάθμιση κινδύνων σύμφωνα με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Δ.Λ.Π. 39. Για τον καθορισμό της σχέσης αντιστάθμισης και τη λογιστικοποίησή της βάσει των διατάξεων του Δ.Λ.Π. 39 πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα:

- Τεκμηρίωση της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης (hedge effectiveness) κατά την έναρξή της.
- Δυνατότητα υπολογισμού της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης καθ' όλη τη διάρκειά της. Η αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 80%-125% καθ' όλη τη διάρκειά της. Η αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης υπολογίζεται πάντα, ακόμη και όταν τα χαρακτηριστικά του μέσου αντιστάθμισης είναι αντίστοιχα των χαρακτηριστικών του αντισταθμιζόμενου στοιχείου.
- Αναλυτική καταγραφή των σχέσεων αντιστάθμισης (μέσο αντιστάθμισης, αντισταθμιζόμενο στοιχείο, σκοπός και στρατηγική της σχέσης αντιστάθμισης).

Η μέθοδος αναγνώρισης του προκύπτοντος κέρδους ή ζημίας από την αποτίμηση σε εύλογη αξία εξαρτάται από το κατά πόσο το παράγωγο προορίζεται ως μέσο αντιστάθμισης κινδύνου, και αν ναι, από τη φύση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου. Η Τράπεζα καταχωρεί ορισμένα παράγωγα: (α) ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρισμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, ή (β) ως μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Η Τράπεζα, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, καθορίζει τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το είδος του κινδύνου που αντισταθμίζεται. Επίσης, ελέγχει κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση την αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης.

(i) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας (Fair value hedge)

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμισμένων στοιχείων, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Αν η αντιστάθμιση παύσει να πληρεί τα κριτήρια της λογιστικής αντιστάθμισης, το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου αποσβένεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου μετοχικού τίτλου καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης κατά την πώληση.

(ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών (Cash flow hedge)

Το αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή η ζημία του μη αποτελεσματικού τμήματος αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Ποσά που έχουν συσσωρευθεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων τις περιόδους κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημία.

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημίες στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη παραμένουν στα ίδια κεφάλαια και όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί, τότε αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται αμέσως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(iii) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση

Ορισμένα παράγωγα δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων αυτών αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

2.4 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης ημέρας «deferred day one profit and loss»

Η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία κατά την αρχική καταχώρηση ενός χρηματοοικονομικού μέσου είναι η τιμή της συναλλαγής (π.χ. η εύλογη αξία του τιμήματος που πληρώθηκε ή εισπράχθηκε), εκτός αν η εύλογη αξία αυτού του μέσου, είτε αποδεικνύεται από τη σύγκριση με άλλες τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για το ίδιο μέσο, είτε βασίζεται σε τεχνική αποτίμησης, όπου οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Η Τράπεζα έχει συνάψει συναλλαγές για τις οποίες η εύλογη αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με μοντέλα αποτίμησης όπου οι μεταβλητές δεν είναι όλες τιμές ή επιτόκια της αγοράς. Ένα τέτοιο χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται αρχικά στην τιμή της συναλλαγής, η οποία είναι η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία, παρά το γεγονός ότι η αξία που προκύπτει από ένα σχετικό μοντέλο αποτίμησης μπορεί να διαφέρει. Η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην τιμή που προκύπτει σύμφωνα με το μοντέλο της αποτίμησης, συχνά αποκαλούμενη ως «αναβαλλόμενο αποτέλεσμα πρώτης ημέρας» (deferred day one profit and loss), δεν αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο χρόνος αναγνώρισης του «αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης ημέρας» προσδιορίζεται κατά περίπτωση. Είτε αποσβένεται στη διάρκεια της συναλλαγής, είτε αναβάλλεται έως ότου η εύλογη αξία του μέσου να μπορεί να προσδιοριστεί χρησιμοποιώντας μεταβλητές από την αγορά, είτε αναγνωρίζεται με τον διακανονισμό της συναλλαγής. Το χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται στην εύλογη αξία, προσαρμοζόμενο για το «αναβαλλόμενο αποτέλεσμα της πρώτης ημέρας». Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία καταχωρούνται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων, χωρίς αντιλογισμό των «αναβαλλόμενων αποτελεσμάτων της πρώτης ημέρας».

2.5 Έσοδα και έξοδα τόκων

Τα έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση στην κατάσταση αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα στοιχεία του ισολογισμού χρησιμοποιώντας το πραγματικό επιτόκιο.

Το πραγματικό επιτόκιο προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες μελλοντικές εισπράξεις ή πληρωμές κατά την διάρκεια ζωής ενός χρηματοπιστωτικού μέσου, ή μέχρι την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του, ώστε η αξία προεξόφλησης να ισούται με τη λογιστική του αξία, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν εσόδων/ εξόδων συναλλαγών, που έχουν εισπραχθεί/ πληρωθεί.

Τα δάνεια που έχουν υποστεί απομείωση λογιστικοποιούνται στο ανακτήσιμο ποσό τους και κατά συνέπεια το έσοδο από τόκους αναγνωρίζεται με βάση το πραγματικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των ταμειακών ροών για το σκοπό επιμέτρησης της ζημίας απομείωσης.

2.6 Έσοδα και έξοδα προμηθειών

Τα έσοδα και έξοδα προμηθειών αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση κατά το χρόνο που παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες προς τους πελάτες ή την Τράπεζα.

Τα έσοδα ή έξοδα συναλλαγών που σχετίζονται με τη δημιουργία χρηματοοικονομικών μέσων, αποτιμώμενων στο αναπόσβεστο κόστος, όπως είναι τα δάνεια, «αναβάλλονται» και αποσβένονται στη διάρκεια ζωής των μέσων αυτών με βάση το πραγματικό επιτόκιο. Τα έσοδα ή έξοδα αυτά απεικονίζονται ως έσοδα ή έξοδα από τόκους στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Οι προμήθειες από κοινοπρακτικά δάνεια καταχωρούνται ως έσοδα με την προϋπόθεση ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της κοινοπραξίας και η Τράπεζα δεν κρατά μέρος του δανείου ή κρατά ένα μέρος με την ίδια πραγματική απόδοση όπως και οι άλλοι συμμετέχοντες. Οι προμήθειες που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις, ή από συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων -όπως για παράδειγμα ο διακανονισμός για εξαγορά μετοχών ή άλλων χρεογράφων ή η αγορά/ πώληση εταιρειών- αναγνωρίζονται κατά την ολοκλήρωση της υποκείμενης συναλλαγής.

2.7 Έσοδα από μερίσματα

Το έσοδο από μερίσματα καταχωρείται όταν κατοχυρώνεται το δικαίωμα για την είσπραξη του μερίσματος.

2.8 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτιμούνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν:

(α) Χρεόγραφα του εμπορικού χαρτοφυλακίου που αποκτώνται με σκοπό την βραχυπρόθεσμη πώληση ή που αποτελούν μέρος υπό διαχείριση χαρτοφυλακίου για το οποίο υπάρχει ένδειξη επίτευξης κέρδους από βραχυπρόθεσμες μεταβολές των τιμών και

(β) Χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία κατά την αρχική αναγνώριση κατηγοριοποιούνται ως αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων (όπως οι συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού), όταν:

- αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των διακυμάνσεων που θα προέκυπταν εάν τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα τηρούνταν στο κόστος εξαγοράς τους και τα σχετιζόμενα με αυτά παράγωγα ως διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς ή
- μία ομάδα χρηματοπιστωτικών στοιχείων ενεργητικού τυγχάνει διαχείρισης σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδύσεων και αναφέρεται στη Διοίκηση σε εύλογη αξία ή,
- εμπεριέχουν ενσωματωμένα παράγωγα τα οποία επηρεάζουν σημαντικά τις ταμειακές ροές.

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτιμούνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και στη συνέχεια αποτιμούνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές. Τα έξοδα από τη συναλλαγή καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την αποτίμησή τους στις εύλογες αξίες, συμπεριλαμβάνονται στα «Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου». Όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτιμούνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την αποτίμησή τους στις εύλογες αξίες, συμπεριλαμβάνονται στα «Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών».

Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτιμούνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται για την αγορά ή πώληση των χρεογράφων αυτών. Η Τράπεζα παύει να αναγνωρίζει τα χρηματοπιστωτικά στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις από τη στιγμή που παύει να έχει τον έλεγχο των συμβατικών δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτά. Ο έλεγχος των δικαιωμάτων ενός χρηματοπιστωτικού στοιχείου παύει να υφίσταται όταν πωληθεί, λήξει ή διαγραφεί, ή όταν όλες οι ταμειακές ροές που σχετίζονται με αυτό μεταβιβαστούν σε ένα τρίτο μέρος. Ο τόκος που προκύπτει από τη διακράτηση των ομολόγων του εμπορικού χαρτοφυλακίου καταχωρείται στα «Τόκους και εξομοιούμενα

έσοδα». Τα μερίσματα τα οποία εισπράττονται από μετοχές του εμπορικού χαρτοφυλακίου συμπεριλαμβάνονται στα «Έσοδα από Μερίσματα».

2.9 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων & δανεισμός χρεογράφων

Τα χρεόγραφα τα οποία πωλούνται με βάση τις συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων (repos) αναταξινόμούνται ως στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο στις οικονομικές καταστάσεις, όταν ο αποδέκτης έχει το δικαίωμα, βάσει συμβολαίου, να πωλήσει ή να επανεκχωρήσει το ενεχυριασμένο στοιχείο. Η υποχρέωση προς το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα ή πελάτες.

Τα χρεόγραφα τα οποία αγοράζονται και επαναπωλούνται με βάση τις συμβάσεις αγοράς και επαναπώλησης (reverse repos) καταχωρούνται ως «Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών».

Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς λογίζεται ως τόκος και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης με βάση το πραγματικό επιτόκιο.

Χρεόγραφα εκχωρημένα σε αντισυμβαλλόμενους εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ως στοιχεία ενεργητικού.

Χρεόγραφα εκχωρημένα στην Τράπεζα από αντισυμβαλλόμενους δεν εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις παρά μόνο εάν πωληθούν σε τρίτους. Στην περίπτωση πώλησής τους σε τρίτους, το κέρδος ή η ζημιά εμφανίζονται στα αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου. Η υποχρέωση να επιστραφούν τα χρεόγραφα αυτά απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία.

2.10 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Οι αρμόδιες μονάδες της Τράπεζας αποφασίζουν για την κατηγοριοποίηση των χρεογράφων στα επιμέρους χαρτοφυλάκια κατά την ημερομηνία αγοράς τους.

A. Διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο

Το διακρατούμενο ως τη λήξη είναι το χαρτοφυλάκιο που η Τράπεζα έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να κρατήσει ως τη λήξη. Το χαρτοφυλάκιο των χρεογράφων που διακρατείται ως τη λήξη λογιστικοποιείται αρχικά στην εύλογη αξία (η οποία εμπεριέχει και το κόστος συναλλαγών). Στη συνέχεια, τα χρεόγραφα του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον τις συσσωρευμένες απομειώσεις αξίας.

Ένα στοιχείο του ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση, αν η λογιστική του αξία υπερβαίνει τη ρευστοποιήσιμη αξία του. Το ποσό της απομείωσης των στοιχείων ενεργητικού που λογιστικοποιούνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης υπολογίζεται ως η διαφορά της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του στοιχείου αυτού. Η απομείωση αξίας επιβαρύνει τα αποτελέσματα χρήσης. Αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα διακρατούμενο έως τη λήξη χρεόγραφο έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμο είναι αυτές που αναφέρονται στη σημείωση 2.12.

Αν η Τράπεζα πωλήσει ή μεταφέρει μέρος του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου πριν από τη λήξη του, τότε το σύνολο του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου πρέπει να μεταφερθεί στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (εκτός αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 39) και να αποτιμηθεί στην εύλογη αξία απεικονίζοντας την προκύπτουσα υπεραξία ή υποαξία στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου. Επίσης, δεν θα είναι δυνατή η κατηγοριοποίηση ενός στοιχείου ενεργητικού ως διακρατούμενο ως τη λήξη για τα επόμενα δύο έτη.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει τα χρεόγραφα. Τα χρεόγραφα του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν η Τράπεζα έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

B. Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο

Το διαθέσιμο προς πώληση είναι το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία δεν υπάρχει καθορισμένος χρονικός ορίζοντας διακράτησης και μπορεί να ρευστοποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες ρευστότητας, τις μεταβολές των επιτοκίων ή των τιμών. Η κατηγοριοποίηση χρεογράφων στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο δεν είναι δεσμευτική και συνεπώς επιτρέπεται η μεταγενέστερη αλλαγή κατηγοριοποίησης στο διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει τα χρεόγραφα.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συναλλαγής που είναι άμεσα σχετιζόμενα με την απόκτηση των χρεογράφων) και μετέπειτα αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές ή τις αξίες που προκύπτουν από μοντέλα αποτίμησης όπου τρέχουσες τιμές δεν είναι διαθέσιμες σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές τα οποία προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρεογράφων που κατατάσσονται στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, τα αντίστοιχα συσσωρευμένα κέρδη/ ζημιές μεταφέρονται από το ειδικό αποθεματικό στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ρών ή όταν η Τράπεζα έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Η Τράπεζα εξετάζει για κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων την ύπαρξη ενδείξεων μόνιμης απομείωσης (σημαντικές ή παρατεταμένες μειώσεις της εύλογης αξίας) των χρεογράφων αυτών χρησιμοποιώντας διάφορα μοντέλα αποτίμησης. Ειδικά για τις μετοχές, περιλαμβάνουν αποτίμηση με βάση την τιμή προς την εσωτερική λογιστική αξία (P/BV), την τιμή προς τα κέρδη ανά μετοχή (P/E) ή την απόκλιση από την χρηματιστηριακή τους αξία για επενδύσεις οι οποίες είναι εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά. Εφόσον από τα παραπάνω μοντέλα προκύψει ένδειξη απομείωσης αξίας, η Τράπεζα αξιολογεί ενδελεχώς τη δυνατότητα άντλησης του κόστους κτήσης της μετοχής βάσει της ιστορικής μεταβλητότητας κάθε μίας μετοχής ξεχωριστά.

Όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι το διαθέσιμο προς πώληση στοιχείο ενεργητικού έχει υποστεί μόνιμη απομείωση, τότε η συσσωρευμένη ζημιά που έχει αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Η ζημιά αυτή είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας αξίας αφού αφαιρεθεί τυχόν ζημιά απομείωσης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα σε προηγούμενη περίοδο.

Η ζημιά απομείωσης των μετοχών του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, που έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα, δεν μπορεί να αντιστραφεί. Η ζημιά απομείωσης των ομολόγων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μπορεί να αντιστραφεί στα αποτελέσματα στην περίπτωση όπου η αύξηση της τρέχουσας αξίας του διαθέσιμου προς πώληση ομολόγου μπορεί να συνδεθεί με γεγονότα που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση απομείωσης αξίας στα αποτελέσματα.

2.11 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων εκτός παραγώγων από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» ή «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες, τα στοιχεία αυτά δεν διακρατούνται πλέον με σκοπό την πώλησή τους στο άμεσο μέλλον και πληρούν τα χαρακτηριστικά της κατηγορίας στην οποία μεταφέρονται.

Αναταξινόμηση από την κατηγορία του «εμπορικού χαρτοφυλακίου» ή του «διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» στην κατηγορία «δάνεια και απαιτήσεις» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησής τους και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους. Η Τράπεζα έχει θεσμοθετήσει τους ακόλουθους κανόνες για το τι αποτελεί «άμεσο μέλλον»:

- το επιχειρησιακό πλάνο δεν πρέπει να περιλαμβάνει την επίτευξη κέρδους από βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις στις τιμές,
- δεν πρέπει να υπάρχει πρόθεση πώλησης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού εντός έξι μηνών και
- δεν πρέπει να υφίσταται εσωτερικός ή εξωτερικός περιορισμός στη δυνατότητα της Τράπεζας για διακράτηση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού.

Αναταξινόμηση από την κατηγορία του «διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» στην κατηγορία «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τα σχετικά χαρακτηριστικά και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεώς τους μέχρι τη λήξη.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που μεταφέρονται ως ανωτέρω (με εξαίρεση την περίπτωση της αναταξινόμησης από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στην κατηγορία «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο»), η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβέσιμο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή. Το κέρδος ή η ζημιά από την αποτίμηση, που είχε αναγνωριστεί στο αποτέλεσμα ή στο αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μέχρι την ημερομηνία της αναταξινόμησης δεν αναστρέφεται. Το νέο πραγματικό επιτόκιο των χρηματοοικονομικών στοιχείων που μεταφέρονται στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις» και «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» προσδιορίζεται με βάση τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές κατά την ημέρα της αναταξινόμησης.

Εάν λόγω αλλαγής στην πρόθεση ή στη δυνατότητα διακράτησης, η κατηγοριοποίηση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου στο «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» δεν είναι πλέον κατάλληλη, το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού πρέπει να μεταφερθεί στο «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» και να αποτιμηθεί στην εύλογη αξία. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής του αξίας και της εύλογης αξίας καταχωρείται στο αποθεματικό του «διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου».

2.12 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με σταθερές ή καθορισμένες πληρωμές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και δεν εμπíπτουν στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε κατηγοριοποιούνται ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο είτε κατά την αρχική τους αναγνώριση αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- ii. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία η Τράπεζα κατά την αρχική τους αναγνώριση κατηγοριοποιεί ως διαθέσιμα προς πώληση,
- iii. χρηματοοικονομικά στοιχεία ο κάτοχος των οποίων πιθανό να μην ανακτήσει όλο το ποσό της αρχικής επένδυσης, για λόγους που δεν σχετίζονται με την αδυναμία αποπληρωμής του αντισυμβαλλόμενου.

Τα δάνεια που εκταμειούνται από την Τράπεζα καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία η οποία εμπεριέχει το κόστος συναλλαγής και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι τόκοι των δανείων συμπεριλαμβάνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της Τράπεζας ως «Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα».

Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η Τράπεζα δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά τα οποία ορίζονται στους συμβατικούς όρους των δανείων, σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας. Το ποσό της σωρευμένης πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο του δανείου.

Μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της. Στον όρο «απαίτηση» περιλαμβάνονται οι χορηγήσεις, οι ενέγγυες πιστώσεις και οι εγγυητικές επιστολές.

Η Τράπεζα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι ένα δάνειο ή ομάδα δανείων έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του δανείου ή της ομάδας δανείων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα δάνειο ή μία ομάδα δανείων έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμη αποτελούν οι ακόλουθες:

- i. Σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου.
- ii. Αθέτηση των όρων δανειακής σύμβασης (π.χ. παράλειψη ή καθυστέρηση στις πληρωμές τόκου ή κεφαλαίου).
- iii. Η Τράπεζα, για οικονομικούς ή νομικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου, συμφωνεί με αυτόν κάποια ρύθμιση, την οποία δεν θα εξέταζε κάτω από διαφορετικές συνθήκες.
- iv. Υπάρχει πιθανότητα πτώχευσης ή οικονομικής αναδιοργάνωσης του πιστούχου.
- v. Στοιχεία τα οποία δείχνουν, από την ημερομηνία αρχικής καταχώρησης των δανείων αυτών και ύστερα την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης στις εκτιμώμενες μελλοντικές εισπράξεις μίας ομάδας δανείων, παρότι η μείωση αυτή δεν μπορεί να εντοπιστεί ακόμη, εξετάζοντας κάθε δάνειο της ομάδας ξεχωριστά, περιλαμβάνοντας:
  - Δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής των υπολοίπων των πιστούχων της ομάδας (π.χ. αύξηση του αριθμού των καθυστερημένων πληρωμών λόγω προβλημάτων του κλάδου), ή
  - Οικονομικές συνθήκες σε εθνική ή τοπική κλίμακα, που σχετίζονται με καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση των δανείων της ομάδας (π.χ. αύξηση του ποσοστού ανεργίας σε μία γεωγραφική περιοχή πιστούχων, μείωση της αξίας των ακινήτων που έχουν ληφθεί ως εξασφαλίσεις στην ίδια περιοχή ή δυσμενείς αλλαγές στις συνθήκες λειτουργίας ενός κλάδου, οι οποίες επηρεάζουν τους πιστούχους που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη ομάδα).

Η εκτίμηση της ύπαρξης απομείωσης διενεργείται εξατομικευμένα σε επίπεδο δανείου, για τις χορηγήσεις που η Τράπεζα θεωρεί σημαντικές και για αυτές που δεν θεωρεί σημαντικές σε επίπεδο ομάδας δανείων. Οι χορηγήσεις που έχουν αξιολογηθεί σε ατομική βάση και για τις οποίες δεν υπήρξαν ενδείξεις απομείωσης, σημαντικές ή όχι, κατατάσσονται σε ομάδες δανείων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Για το σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, οι χορηγήσεις ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (π.χ. σύμφωνα με κριτήρια αξιολόγησης της Τράπεζας τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη φύση του χρηματοοικονομικού στοιχείου, τον κλάδο όπου ανήκει, τη γεωγραφική περιοχή, το είδος εξασφάλισης και άλλους σχετικούς παράγοντες).

Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων δανείων, υποδηλώνοντας τη δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας δανείων που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στη βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού της Τράπεζας και σύμφωνα με ιστορική απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για την Τράπεζα. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και παράλληλα, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υφίστανται σήμερα.

Οι εκτιμήσεις για τις μεταβολές στις μελλοντικές ταμειακές ροές ομάδων δανείων αντανακλούν και είναι ευθέως ανάλογες με τις μεταβολές στα δεδομένα από περίοδο σε περίοδο (για παράδειγμα, μεταβολές στους δείκτες ανεργίας, στο επίπεδο των τιμών, στην κανονικότητα ή μη των αποπληρωμών ή οποιοδήποτε άλλο παράγοντες είναι ενδεικτικοί μεταβολών στην πιθανότητα απωλειών για την Τράπεζα, καθώς και στο ύψος αυτών των μεταβολών).

Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών επανεξετάζονται τακτικά από την Τράπεζα. Όταν ένα δάνειο θεωρείται ανεπίδεκτο είσπραξης διαγράφεται έναντι της σχετικής πρόβλεψης για απομείωση αξίας δανείων. Τέτοια δάνεια διαγράφονται μετά το πέρας όλων των απαραίτητων διαδικασιών και εφόσον το ποσό της ζημιάς έχει προσδιοριστεί.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια και οι λοιπές απαιτήσεις κατά πελατών αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν η Τράπεζα έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Τα δάνεια των οποίων οι όροι της σύμβασης έχουν τροποποιηθεί, δεν θεωρούνται πλέον ληξιπρόθεσμα και αντιμετωπίζονται ως ενήμερα δάνεια κατά τη διενέργεια του ελέγχου μόνιμης απομείωσης.

2.13 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους

Οι απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους είναι μη-παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σταθερές ή προκαθορισμένες ταμειακές ροές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, και δεν εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες:

- i. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε κατηγοριοποιούνται ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο είτε κατά την αρχική τους αναγνώριση αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- ii. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία η Τράπεζα κατά την αρχική τους αναγνώριση τα κατηγοριοποιεί ως διαθέσιμα προς πώληση,
- iii. χρηματοοικονομικά στοιχεία ο κάτοχος των οποίων πιθανό να μην ανακτήσει όλο το ποσό της αρχικής επένδυσης, για λόγους που δεν σχετίζονται με την αδυναμία αποπληρωμής του αντισυμβαλλόμενου.

Οι απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και για το λόγο αυτό διενεργείται έλεγχος για πιθανή απομείωση της αξίας τους.

2.14 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

2.14.1 Λογισμικό

Η δαπάνη για αγορά λογισμικού, το οποίο θα επιφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Τράπεζα για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους, καταχωρείται ως άυλο στοιχείο του ενεργητικού. Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη.

Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών, ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού ενσωματώνονται στο κόστος κτήσεως του λογισμικού με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία.

Το λογισμικό αποσβένεται στις περισσότερες περιπτώσεις σε 3-4 χρόνια, με εξαίρεση το λογισμικό κεντρικών μηχανογραφικών εφαρμογών η ωφέλιμη ζωή του οποίου εξετάζεται κατά περίπτωση. Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές στην ωφέλιμη ζωή του λογισμικού.

Το λογισμικό εξετάζεται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική του αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας του, το λογισμικό απομειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.14.2 Λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού αναγνωρίζεται όταν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες από τη χρήση του. Στο κόστος του άυλου περιουσιακού στοιχείου συμπεριλαμβάνεται και κάθε άμεσο κόστος που απαιτείται για τη δημιουργία, την παραγωγή και την προετοιμασία για τη σωστή λειτουργία του. Παραδείγματα άμεσου κόστους είναι:

- Το κόστος προσωπικού το οποίο είναι δυνατόν να εξακριβωθεί και να αποδοθεί άμεσα στο συγκεκριμένο άυλο στοιχείο.
- Οι αμοιβές εξωτερικών συνεργατών που αφορούν στη δημιουργία του άυλου περιουσιακού στοιχείου.

Τα λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού αποσβένονται σε 5-10 χρόνια, ανάλογα με την ωφέλιμη ζωή του κάθε άυλου στοιχείου ενεργητικού η οποία εξετάζεται κατά περίπτωση. Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές στην ωφέλιμη ζωή των λοιπών άυλων παγίων.

Τα λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας τους, τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.15 Ενσώματα πάγια στοιχεία

Η Τράπεζα κατέχει ενσώματα πάγια στοιχεία με σκοπό τη χρήση τους στη λειτουργική δραστηριότητα και/ή τη χρήση τους για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν: οικόπεδα, ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, εξοπλισμό, έπιπλα και μεταφορικά μέσα.

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις αξίας. Στο ιστορικό κόστος περιλαμβάνονται δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την αγορά των ενσώματων στοιχείων. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία εξετάζονται για τυχόν απομείωση αξίας όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες παρέχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου στοιχείου μειώνεται στην ανακτήσιμη αξία όταν η λογιστική αξία είναι μεγαλύτερη από την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας του ενσώματου παγίου στοιχείου μειωμένο κατά τις δαπάνες για την πώλησή του και της αξίας λόγω χρήσης (value in use).

Η Τράπεζα εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 23 «Κόστος Δανεισμού», σύμφωνα με το οποίο το κόστος δανεισμού μεταφέρεται σε αύξηση του κόστους του σχετικού περιουσιακού στοιχείου όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 23. Συγκεκριμένα, οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 23 αναφέρουν ότι α) το κόστος δανεισμού πρέπει να σχετίζεται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που απαιτεί σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του και β) το κόστος δανεισμού θα είχε εναλλακτικά αποφευχθεί εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η δαπάνη για το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο.

Οι μεταγενέστερες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται στην αξία του παγίου, ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο ανάλογα με την περίπτωση, μόνο όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Τράπεζα και οι δαπάνες αυτές μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Όλες οι υπόλοιπες δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη χρήση στην οποία πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται χρησιμοποιώντας την ευθεία μέθοδο, με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων ως εξής:

- Hardware υπολογιστών: 3-5 χρόνια
- Βελτιώσεις επί μισθωμένων ακινήτων: χαμηλότερη διάρκεια μεταξύ ωφέλιμης ζωής και διάρκειας μίσθωσης
- Λοιπός εξοπλισμός και έπιπλα: 5-10 χρόνια
- Μεταφορικά μέσα: 6-9 χρόνια
- Ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια: 25-50 χρόνια

Η διενέργεια αποσβέσεων αρχίζει με την έναρξη χρήσης του ενσώματου παγίου στοιχείου και διακόπεται μόνο με την πώληση του εν λόγω στοιχείου. Στην περίπτωση όπου το ενσώματο πάγιο παύει να χρησιμοποιείται, τότε συνεχίζει να αποσβένεται εκτός εάν έχει αποσβεσθεί πλήρως.

Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές τόσο στην ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων όσο και στην υπολειμματική αξία τους. Τα κέρδη ή οι ζημιές από εκποιήσεις παγίων περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης και προσδιορίζονται από τη διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της αναπόσβεστης αξίας του παγίου.

2.16 Επενδύσεις σε ακίνητα

Τα ακίνητα που κατέχονται με σκοπό τη μακροπρόθεσμη εκμίσθωση ή την απόκτηση υπεραξίας ή και τα δύο, και τα οποία δεν μισθώνονται στην Τράπεζα, κατατάσσονται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν οικόπεδα, κτίρια ή τμήματα κτιρίων, οικόπεδα και κτίρια λειτουργικής μίσθωσης, καθώς και κτίρια χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Τα ακίνητα που κατέχονται από τον μισθωτή με συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης μπορούν να κατηγοριοποιηθούν και να λογιστικοποιηθούν στις οικονομικές καταστάσεις του μισθωτή ως επενδύσεις σε ακίνητα, όταν πληρείται ο ορισμός των επενδύσεων σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εξόδων συναλλαγής.

Μετά την αρχική καταχώρηση, οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από ανεξάρτητο εκτιμητή. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν κρίνεται απαραίτητο, αναλόγως της φύσης, της τοποθεσίας και της κατάστασης του συγκεκριμένου παγίου. Εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι, όπως:

- (i) Μέθοδος συγκριτική ή στοιχείων κτηματαγοράς: Με αυτήν η αξία που δίδεται στο προς εκτίμηση ακίνητο προσδιορίζεται κατόπιν σύγκρισης των αξιών ακινήτων με ομοειδή χαρακτηριστικά.
- (ii) Μέθοδος εναπομένουσας αξίας: Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται κυρίως για τον υπολογισμό της αξίας οικοπέδων κατάλληλων για αξιοποίηση ή ακινήτων που χρήζουν ανακαίνισης. Υπολογίζονται η αξία του τελικού προϊόντος της ανάπτυξης από την οποία αφαιρείται το κόστος της ανάπτυξης, καθώς και το προσδοκώμενο κέρδος. Το αποτέλεσμα της αφαίρεσης αυτής αποτελεί την εναπομένουσα αξία του ακινήτου. Με την εφαρμογή του τύπου της προεξόφλησης επί της εναπομένουσας αξίας βρίσκεται η παρούσα αξία του προς εκτίμηση ακινήτου.
- (iii) Μέθοδος υπολειμματικού κόστους αντικατάστασης: Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο υπολογίζεται η τρέχουσα αξία της γης και στη συνέχεια υπολογίζεται η αξία για την κατασκευή των κτισμάτων εκ νέου. Εφαρμόζεται συντελεστής απόσβεσης με βάση τον οποίο απομειώνεται η αξία κατασκευής των κτισμάτων εκ νέου. Οι δύο αξίες, δηλαδή η αξία γης και η αναπόσβεστη αξία κτισμάτων, προστίθενται και προκύπτει η τρέχουσα αξία του ακινήτου.
- (iv) Επενδυτική μέθοδος: Ο σκοπός της μεθόδου αυτής είναι να υπολογίσει την κεφαλαιακή αξία του δικαιώματος που έχει ένας επενδυτής να λαμβάνει κάποιο ετήσιο εισόδημα από ένα συγκεκριμένο ακίνητο.

Αυτές οι μέθοδοι επανεξετάζονται ετησίως από εξωτερικούς ανεξάρτητους εκτιμητές. Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα αντανakλούν εισοδήματα από τρέχουσες μισθώσεις, καθώς και παραδοχές για μελλοντικές μισθώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Οι εύλογες αξίες αντανakλούν επίσης οποιοσδήποτε εκροές αναμένονται για τις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μερικές από αυτές τις εκροές καταχωρούνται στις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις οικοπέδων και κτιρίων που κατατάσσονται στις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται στη λογιστική αξία του ακινήτου, μόνο όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη τα οποία σχετίζονται με το ακίνητο θα εισρεύσουν στην Τράπεζα και το κόστος του μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες δαπάνες βελτίωσης και συντήρησης καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της χρήσης στην οποία πραγματοποιούνται.

Μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν μία επένδυση σε ακίνητο μετατραπεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενη, τότε κατηγοριοποιείται στα ενσώματα πάγια και η εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία της αλλαγής θεωρείται ως το νέο κόστος.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα που διακρατούνται για πώληση χωρίς να υπόκεινται σε βελτιώσεις, εντάσσονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για πώληση, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5.

2.17 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού τα οποία: (α) είναι διαθέσιμα για άμεση πώληση στην παρούσα κατάστασή τους, β) η πώληση είναι πιθανή, γ) η Διοίκηση έχει δεσμευθεί για την πώληση και δ) το κόστος τους θα ανακτηθεί από την πώληση και όχι από τη χρήση τους. Η πώληση των στοιχείων αυτών θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών από την κατηγοριοποίησή τους ως «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού».

Τα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία, με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες», αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ λογιστικής και εύλογης αξίας (αφαιρουμένων των εξόδων για την πώλησή τους). Τα στοιχεία της κατηγορίας αυτής δεν αποσβένονται. Κέρδη/ζημιές από την πώληση των διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

2.18 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού

Τα ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού περιλαμβάνουν ακίνητα από πλειστηριασμούς προς πλήρη ή μερική ικανοποίηση των απαιτήσεων της Τράπεζας και που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 40. Τα ακίνητα αυτά λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 2 ως αποθέματα και αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ

κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσης καθορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης μείον τα έξοδα πώλησης.

2.19 Μισθώσεις

A. Η Τράπεζα ως μισθωτής

Λειτουργικές μισθώσεις

Οι συμβάσεις μισθώσεων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο εκμισθωτής διατηρεί ένα σημαντικό μέρος από τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται με τα μισθωμένα πάγια, καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Το μισθωμένο πάγιο δεν καταχωρείται ως στοιχείο ενεργητικού στις οικονομικές καταστάσεις του μισθωτή.

Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη διάρκεια της λειτουργικής μίσθωσης.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Μισθώσεις στις οποίες η Τράπεζα διατηρεί ουσιαστικά το σύνολο από τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται με τα μισθωμένα πάγια, καταχωρούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Στην περίπτωση που η Τράπεζα είναι μισθωτής παγίων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα μισθωμένα αυτά πάγια αναγνωρίζονται ως ενσώματα πάγια (στην ανάλογη κατηγορία παγίων) και η αντίστοιχη υποχρέωση για καταβολή των μισθωμάτων προς τον εκμισθωτή ως στοιχείο του παθητικού.

Τα ενσώματα μισθωμένα πάγια αρχικά καταχωρούνται στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου και της παρούσας αξίας των μελλοντικών μισθωμάτων. Τα μισθωμένα πάγια αποσβένονται στην ωφέλιμη ζωή του παγίου, εάν είναι μεγαλύτερη από τη διάρκεια της μίσθωσης, μόνο στην περίπτωση όπου εκτιμάται ότι τα μισθωμένα πάγια θα έρθουν στην κυριότητα της Τράπεζας στο τέλος της μίσθωσης. Κάθε πληρωμή μισθώματος διαχωρίζεται σε κεφάλαιο και τόκο. Το ποσό του μισθώματος που αφορά κεφάλαιο μειώνει την υποχρέωση, ενώ ο τόκος καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

B. Η Τράπεζα ως εκμισθωτής

Λειτουργικές μισθώσεις

Στην περίπτωση που η Τράπεζα εκμισθώνει πάγια σε τρίτους με συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης, τότε τα πάγια αυτά εμφανίζονται και αποτιμώνται στις οικονομικές καταστάσεις όπως και τα λοιπά πάγια της ίδιας κατηγορίας. Τα έσοδα μισθωμάτων της Τράπεζας αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Στις περιπτώσεις που η Τράπεζα εκμισθώνει ενσώματα πάγια για τα οποία συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, η παρούσα αξία των καταβληθέντων μισθωμάτων καταχωρείται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ της συνολικής απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης καταχωρείται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο. Οι εισπράξεις μισθωμάτων μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα και το χρηματοοικονομικό έσοδο αναγνωρίζεται σε δεδουλευμένη βάση.

Γ. Συμβάσεις πώλησης και επαναμίσθωσης

Μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης συνεπάγεται την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου και την επαναμίσθωση εν συνεχεία του ίδιου περιουσιακού στοιχείου. Ο λογιστικός χειρισμός μιας συναλλαγής πώλησης και επαναμίσθωσης εξαρτάται από το είδος της σχετικής μίσθωσης.

Αν μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης καταλήξει σε χρηματοδοτική μίσθωση, οποιαδήποτε θετική διαφορά ανάμεσα στο τίμημα πώλησης του περιουσιακού στοιχείου και στη λογιστική αξία του, δεν θα αναγνωριστεί άμεσα ως έσοδο από τον πωλητή-μισθωτή αλλά ως έσοδο επόμενων χρήσεων ώστε να μεταφέρεται τμηματικά στα αποτελέσματα καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Αν μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης καταλήξει σε λειτουργική μίσθωση και είναι φανερό ότι η συναλλαγή αυτή έχει γίνει στην εύλογη αξία, τότε οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται αμέσως. Αν η τιμή πώλησης του περιουσιακού στοιχείου διαφέρει από την εύλογη αξία του, τότε οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα χρήσης. Εξαιρέση αποτελούν οι περιπτώσεις διαφοροποίησης των μελλοντικών μισθωμάτων. Έτσι, εάν προκύπτει μεν ζημία η οποία όμως αντισταθμίζεται από οφέλη που προκύπτουν από χαμηλότερα μελλοντικά μισθώματα σε σχέση με τις τρέχουσες τιμές, τότε η ζημία αυτή παραμένει στον ισολογισμό και αποσβένεται αναλογικά με τα μισθώματα σε ολόκληρη την προβλεπόμενη διάρκεια που αναμένεται να χρησιμοποιείται το περιουσιακό στοιχείο. Τα ίδια εφαρμόζονται και για το κέρδος που θα προκύψει στην περίπτωση που η τιμή πώλησης του περιουσιακού στοιχείου είναι μεγαλύτερη από την εύλογη αξία του λόγω αυξημένων μελλοντικών μισθωμάτων, οπότε το υπερβάλλον ποσό (κέρδος) παραμένει ως έσοδο επόμενων περιόδων και αποσβένεται καθ' όλη την προβλεπόμενη διάρκεια χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

2.20 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα

Το ταμείο και τα χρηματικά διαθέσιμα εμπεριέχουν υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών από την ημέρα απόκτησής τους όπως: μετρητά, μη δεσμευμένα χρηματικά διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα, χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα δεν είναι διαθέσιμες για χρήση καθημερινών δραστηριοτήτων από την Τράπεζα και συνεπώς δεν συμπεριλαμβάνονται στα υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών.

2.21 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν: α) η Τράπεζα έχει μία παρούσα υποχρέωση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, β) το ενδεχόμενο ότι μία εκροή πόρων θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης είναι περισσότερο πιθανό από το ενδεχόμενο να μην απαιτηθεί και γ) το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Εάν δεν πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, τότε δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη.

Όταν υπάρχει ένας αριθμός όμοιων υποχρεώσεων, τότε η πιθανότητα ότι μία εκροή θα απαιτηθεί για διακανονισμό καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία των υποχρεώσεων ως ένα σύνολο. Η πρόβλεψη καταχωρείται, ακόμα και αν η πιθανότητα εκροής για μία υποχρέωση από το σύνολο των υποχρεώσεων είναι μικρή.

Οι προβλέψεις προσμετρώνται στην παρούσα αξία των δαπανών που αναμένεται να απαιτηθούν για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα επιτόκιο που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Η αύξηση της πρόβλεψης λόγω της παρόδου του χρόνου καταχωρείται ως έξοδο τόκων.

Το ύψος της πρόβλεψης αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση του τιμήματος που απαιτείται για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που σχετίζονται με την υποχρέωση. Το ποσό της σχηματισμένης πρόβλεψης επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.22 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων είναι συμβόλαια τα οποία απαιτούν από τον εκδότη να κάνει συγκεκριμένες πληρωμές προς αποζημίωση του κομιστή για ζημία που έχει υποστεί, επειδή ένας συγκεκριμένος χρεώστης αδυνατεί να προβεί σε πληρωμές όταν πρέπει, σύμφωνα με τους όρους ενός πιστωτικού μέσου. Τέτοια συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων δίνονται από τράπεζες, χρηματοοικονομικά ιδρύματα και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών, ώστε να διασφαλίζονται δάνεια, υπεραναλήψεις και άλλες τραπεζικές εργασίες.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία στις οικονομικές καταστάσεις, την ημέρα που δόθηκε η εγγύηση. Μετά την αρχική καταχώρηση, οι υποχρεώσεις της Τράπεζας στο πλαίσιο τέτοιων συμβολαίων καταχωρούνται στη μεγαλύτερη αξία μεταξύ (α) της αρχικής, μείον τις υπολογισμένες αποσβέσεις, ώστε να αναγνωριστεί με την ευθεία μέθοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων το έσοδο από προμήθειες που έχει καταστεί δεδουλευμένο στη διάρκεια του συμβολαίου και (β) της βέλτιστης εκτίμησης της απαιτούμενης δαπάνης για το διακανονισμό τυχόν χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στην εμπειρία και την κρίση της Διοίκησης από παρόμοιες πράξεις στο παρελθόν και το ιστορικό προηγούμενων ζημιών. Οποιαδήποτε μεταβολή σε υποχρέωση που σχετίζεται με εγγυήσεις, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.23 Παροχές σε εργαζομένους

Α. Χρηματοδοτούμενα προγράμματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από την Τράπεζα Πειραιώς χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

Οι υποχρεώσεις της Τράπεζας Πειραιώς για συνταξιοδότηση αφορούν συμμετοχή τόσο σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και σε προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών περιλαμβάνουν την καταβολή εισφορών σε Κρατικά Ταμεία (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων) και σε ασφαλιστικές εταιρείες, με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση της Τράπεζας Πειραιώς σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο ή η ασφαλιστική εταιρεία αδυνατεί να καταβάλλει τις προβλεπόμενες παροχές στον ασφαλιζόμενο. Οι εργοδοτικές εισφορές που καταβάλλονται σε ετήσια βάση περιλαμβάνονται στις δαπάνες προσωπικού και επιβαρύνουν αντίστοιχα την κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι προγράμματα συνταξιοδότησης με βάση τα οποία καταβάλλεται στον εργαζόμενο παροχή ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας, την ηλικία και το μισθό. Η διαφορά με τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών είναι ότι ο εργοδότης φέρει την ευθύνη για την καταβολή των συμφωνημένων παροχών στον εργαζόμενο σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων από τα ασφαλιστικά ταμεία-οργανισμούς.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον Ισολογισμό σχετικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος μαζί με τυχόν αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και κόστη προϋπηρεσίας που δεν έχουν αναγνωριστεί ακόμα.

Η υποχρέωση των καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη μέθοδο «προβλεπόμενη πιστωτική μονάδα υποχρέωσης» (projected unit credit method).

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές

Η Τράπεζα Πειραιώς επέλεξε να χρησιμοποιήσει τον «Κανόνα Περιθωρίου του 10%» για τα κέρδη/ ζημιές και να αναγνωρίζει τα καθαρά σωρευτικά αναλογιστικά κέρδη/ ζημιές τα οποία υπερέβησαν το μεγαλύτερο από: α) το 10% της καθαρής παρούσας αξίας της υποχρέωσης του προγράμματος καθορισμένων παροχών και β) το 10% της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος. Η αναγνώριση γίνεται χρεώνοντας ή πιστώνοντας αντίστοιχα τα αποτελέσματα με βάση τη μέση εναπομένουσα διάρκεια της εργασιακής σχέσης.

Κόστος προϋπηρεσίας

Η Τράπεζα επέλεξε να χρεώνει / πιστώνει το κόστος προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της μέσης περιόδου έως ότου οι παροχές κατοχυρωθούν.

B. Μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η Τράπεζα Πειραιώς παρέχει μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα στους συνταξιοδοτούμενους υπαλλήλους. Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότησή του και στη συμπλήρωση ενός κατώτερου αριθμού ετών προϋπηρεσίας.

Τα αναμενόμενα κόστη αυτών των προγραμμάτων συσσωρεύονται κατά την περίοδο παροχής υπηρεσιών του υπαλλήλου, χρησιμοποιώντας μεθοδολογία παρόμοια με αυτή που χρησιμοποιείται στα χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών. Αυτές οι υποχρεώσεις αποτιμώνται σε ετήσια βάση από ανεξάρτητους αναλογιστές.

Γ. Προγράμματα διάθεσης μετοχών

Η εύλογη αξία των λαμβανόμενων υπηρεσιών των εργαζομένων σε αντάλλαγμα για τη χορήγηση των δικαιωμάτων του προγράμματος διάθεσης μετοχών καταχωρείται ως έξοδο. Το συνολικό ποσό που εξοδοποιείται κατά την διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία των δικαιωμάτων που χορηγούνται, εξαιρώντας την επίδραση προϋποθέσεων κατοχύρωσης που δεν στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς (για παράδειγμα, στόχοι κερδοφορίας και μεγέθυνσης πωλήσεων).

Οι προϋποθέσεις κατοχύρωσης που δεν στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς συμπεριλαμβάνονται σε παραδοχές αναφορικά με τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται ότι θα εξασκηθούν. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, η Τράπεζα αναθεωρεί τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται ότι θα εξασκηθούν. Η επίδραση της αναθεώρησης των αρχικών εκτιμήσεων, εάν υπάρχουν, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αντίστοιχη προσαρμογή διενεργείται στα ίδια κεφάλαια για την εναπομένουσα περίοδο κατοχύρωσης.

Το ποσό που εισπράττεται από την έκδοση νέων μετοχών, μετά από την αφαίρεση των άμεσα συσχετιζόμενων εξόδων συναλλαγών, αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο και τη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο όταν τα δικαιώματα εξασκούνται.

2.24 Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενοι φόροι

Ο φόρος εισοδήματος, με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή, αναγνωρίζεται ως έξοδο στην τρέχουσα χρήση. Οι φορολογικές ζημιές αναγνωρίζονται ως στοιχείο ενεργητικού αν είναι πιθανόν ότι τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν για τον συμψηφισμό τους.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από τη φορολογική βάση των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων και από την αντίστοιχη λογιστική αξία τους. Οι αναβαλλόμενοι φόροι καθορίζονται με τη χρήση των ισχυόντων φορολογικών συντελεστών ή των φορολογικών συντελεστών που τίθενται σε ισχύ κατά την ημερομηνία Ισολογισμού και αναμένεται να εφαρμοστούν κατά την ημερομηνία κατά την οποία η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα χρησιμοποιηθεί και η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι βασικές προσωρινές διαφορές προκύπτουν από τις αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων, την αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο, τις διαφορές κατά την αποτίμηση των χρεογράφων μεταξύ της λογιστικής και φορολογικής βάσης, την επανεκτίμηση των διαφορών στοιχείων ενεργητικού (όπως των επενδύσεων σε ακίνητα), την απομείωση αξίας απαιτήσεων και ομολόγων, την αναγνώριση της υποχρέωσης από παροχές σε εργαζομένους σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπόμενες προσωρινές διαφορές όταν εκτιμάται ότι οι προσωρινές αυτές διαφορές θα ανιστραφούν στο μέλλον και ότι επίσης θα υπάρξει φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου η προσωρινή διαφορά μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Ο αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίζεται επί α) της αποτίμησης των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου και β) της αποτίμησης των παραγώγων αντιστάθμισης ταμειακών ροών πιστώνεται ή χρεώνεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση του χρεογράφου ή κατά την τμηματική αναγνώριση της αποτίμησης του παραγώγου στα αποτελέσματα, το μέρος του αναβαλλόμενου φόρου που αντιστοιχεί αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η Τράπεζα συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις μόνο όταν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις από το Δ.Λ.Π. 12. Ειδικότερα, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν και μόνο όταν: (α) η Τράπεζα έχει ένα νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφίσει τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι τρεχόντων φορολογικών υποχρεώσεων και (β) οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αφορούν σε φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή.

2.25 Μετοχικό Κεφάλαιο

Τα έξοδα αύξησεως μετοχικού κεφαλαίου καταχωρούνται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων.

Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το κόστος απόκτησης ιδίων μετοχών, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων εξόδων απόκτησής τους, εμφανίζεται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων μέχρι την ακύρωση ή την πώλησή τους. Τα κέρδη/ ζημίες από την πώληση των ιδίων μετοχών καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών που κατέχονται από την Τράπεζα δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία. Οι ίδιες μετοχές που κατέχονται από την Τράπεζα δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος.

Οι προνομιούχες μετοχές άνευ ψήφου, οι οποίες εκδόθηκαν στα πλαίσια του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης», αναγνωρίστηκαν ως στοιχεία των Ιδίων Κεφαλαίων βάσει των όρων έκδοσης και των προϋποθέσεων του Δ.Λ.Π. 32. Η διανομή μερίσματος στους κατόχους προνομιούχων μετοχών αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν το μερίσμα καθίσταται πληρωτέο.

2.26 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους, υβριδικά κεφάλαια και λοιπά δανειακά κεφάλαια

Υποχρεώσεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων, υβριδικών κεφαλαίων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων λογιστικοποιούνται αρχικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39, στην εύλογη αξία τους (έσοδο από την έκδοσή τους μείον το κόστος έκδοσης). Στη συνέχεια, απεικονίζονται στο αποσβέσιμο κόστος. Όποια διαφορά μεταξύ του εσόδου από την έκδοση (μείον το κόστος έκδοσης) και της αξίας αποπληρωμής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα για όλη τη διάρκεια των δανειακών κεφαλαίων χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις από δανειακά κεφάλαια της Τράπεζας περιλαμβάνουν: μεσοπρόθεσμους τίτλους (EMTN), βραχυπρόθεσμους τίτλους (ECP), ομόλογα ΕΤΒΑ, ομολογιακά δάνεια από τιτλοποίηση στεγαστικών, καταναλωτικών και επιχειρηματικών δανείων, υβριδικά κεφάλαια, κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης και λοιπούς τίτλους.

Οι προνομιούχες μετοχές, οι οποίες φέρουν υποχρεωτική καταβολή μερίσματος ή είναι εξαγοράσιμες σε μία συγκεκριμένη ημερομηνία κατά την επιλογή του μετόχου, καταχωρούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στα λοιπά δανειακά κεφάλαια. Τα μερίσματα γι' αυτές τις προνομιούχες μετοχές καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως έξοδο τόκου με βάση το αποσβέσιμο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Το τμήμα της εύλογης αξίας που αντιστοιχεί στην υποχρέωση ενός μετατρέψιμου σε μετοχές ομολόγου καθορίζεται από το τρέχον επιτόκιο ενός ισότιμου μη μετατρέψιμου ομολόγου. Το ποσό αυτό καταχωρείται ως υποχρέωση με βάση το αποσβέσιμο κόστος έως ότου μετατραπεί ή λήξει. Το υπολειπόμενο μέρος της εύλογης αυτής αξίας κατανέμεται στο δικαίωμα μετατροπής, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στα Ίδια Κεφάλαια, καθαρό από φόρους.

Εάν η Τράπεζα εξαγοράσει τα δανειακά κεφάλαια που έχει εκδώσει, τότε τα δανειακά αυτά κεφάλαια αποαναγνωρίζονται από τον Ισολογισμό και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της υποχρέωσης και της αναμενόμενης εκταμίευσης καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.27 Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία, μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους και περιλαμβάνουν υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και υποχρεώσεις προς πελάτες.

2.28 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν: α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Συγγενείς πρώτου βαθμού (σύζυγοι, τέκνα, κ.α.) και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη των μελών Δ.Σ./ Διοίκησης και γ) εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με την Τράπεζα Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, καθώς και των εξαρτώμενων/ πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%. Συναλλαγές παρόμοιας φύσεως γνωστοποιούνται συγκεντρωτικά. Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη είναι αντικειμενικές και διενεργούνται σύμφωνα με τις εγκεκριμένες χρηματοδοτικές διαδικασίες και πολιτικές της Τράπεζας.

2.29 Σύνταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας

Η οικονομική πληροφόρηση των τομέων δραστηριότητας της Τράπεζας γνωστοποιείται σύμφωνα με τις εσωτερικές αναφορές προς το όργανο της Διοίκησης (Εκτελεστική Επιτροπή), το οποίο έχει την ευθύνη της λήψης αποφάσεων αναφορικά με τις δραστηριότητες της Τράπεζας και είναι αρμόδιο για να προβεί στον επιμερισμό πόρων στους τομείς δραστηριότητας, καθώς και στην αξιολόγησή τους.

Όλες οι συναλλαγές ανάμεσα στους επιχειρηματικούς τομείς διεξάγονται σε όρους αγοράς.

Κατ' εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 8, η Τράπεζα δραστηριοποιείται σε τέσσερις κύριους επιχειρηματικούς τομείς: Λιανική Τραπεζική, Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, Επενδυτική Τραπεζική, Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury. Τα έσοδα και οι δαπάνες που αφορούν άμεσα κάθε τομέα, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να καθοριστεί η απόδοση των επιχειρηματικών τομέων.

2.30 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνο όταν, η Τράπεζα έχει ένα νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών και προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό ή να αναγνωρίσει την απαίτηση και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα..

2.31 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Στις περιπτώσεις που κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων αναμορφώθηκαν για να καταστούν ομοειδή με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης. Σχετική είναι η σημείωση 47.

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

3 Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Η επιχειρηματική λειτουργία της Τράπεζας είναι αλληλένδετη με την ανάληψη χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η Διοίκηση έχοντας ως γνώμονα τη διατήρηση της σταθερότητας και της συνέχειας των εργασιών της έχει ως στόχο υψηλής προτεραιότητας την εφαρμογή και τη διαρκή εξέλιξη ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων για την ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων αρνητικών συνεπειών τους στα οικονομικά αποτελέσματα της Τράπεζας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Μεριμνώντας για την κάλυψη όλων των μορφών κινδύνου, την έγκαιρη και εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους, καθώς και τον απαιτούμενο συντονισμό, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ορίσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) ως υπεύθυνη για την εφαρμογή και την εποπτεία τόσο των αρχών όσο και της πολιτικής διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η ΕΔΚ συνεδριάζει τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο για τις δραστηριότητές της.

Τόσο οι αρχές όσο και η υφιστάμενη πολιτική διαχείρισης κινδύνων έχουν δημιουργηθεί για τον έγκαιρο εντοπισμό και την ανάλυση των κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένη η Τράπεζα, για τη θέσπιση κατάλληλων ορίων και συστημάτων ελέγχου, καθώς επίσης και για τη συστηματική παρακολούθηση των κινδύνων και την τήρηση των εγκεκριμένων ορίων. Η Τράπεζα επανεξετάζει σε ετήσια βάση την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στη δυναμική των αγορών, σε μεταβολές στα προσφερόμενα προϊόντα και στις ενδεδειγμένες διεθνείς πρακτικές.

Στην Τράπεζα Πειραιώς λειτουργεί ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, ο οποίος έχει την εκτελεστική ευθύνη για το σχεδιασμό, την εξειδίκευση και την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Τομέας αποτελείται από τη Διεύθυνση Πιστωτικού Κινδύνου & Κεφαλαιακής Διαχείρισης Ομίλου και τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς & Λειτουργικού Κινδύνου Ομίλου. Οι δραστηριότητες του Τομέα υπόκεινται στον ανεξάρτητο έλεγχο της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων.

Η Τράπεζα παρακολουθεί σε συστηματική βάση τους ακόλουθους κινδύνους οι οποίοι προκύπτουν από τη χρήση πιστωτικών και χρηματοοικονομικών προϊόντων: πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος αγοράς, κίνδυνος ρευστότητας και λειτουργικός κίνδυνος.

3.1 Πιστωτικός κίνδυνος

3.1.1 Στρατηγικές και Διαδικασίες για τη Διαχείριση του Πιστωτικού Κινδύνου

Η τραπεζική δραστηριότητα και η κερδοφορία της Τράπεζας είναι συνυφασμένες με την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου. Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης χρηματοοικονομικής ζημιάς για την Τράπεζα, ο οποίος απορρέει από το ενδεχόμενο αδυναμίας των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές/ συναλλακτικές τους υποχρεώσεις. Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου για την Τράπεζα και για τον λόγο αυτό η αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση του αποτελεί πρωταρχικό μέλημα της Διοίκησης. Η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κατά κύριο λόγο από τα εγκεκριμένα πιστωτικά όρια και τις πιστοδοτήσεις της Επιχειρηματικής και της Ιδιωτικής Πίστης, από τις επενδυτικές και συναλλακτικές δραστηριότητες της Τράπεζας, από πράξεις διαπραγμάτευσης στις αγορές παραγώγων, καθώς επίσης και από το διακανονισμό συναλλαγών. Ο βαθμός του κινδύνου που εμπεριέχεται σε κάθε πιστωτικό άνοιγμα εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι γενικότερες συνθήκες της οικονομίας και της αγοράς, η χρηματοοικονομική θέση των οφειλετών, το ύψος, το είδος και η διάρκεια των ανοιγμάτων, καθώς και η ύπαρξη καλυμμάτων και εξασφαλίσεων.

Η εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής, η οποία περιγράφει τις αρχές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου στην Τράπεζα, διασφαλίζει την ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου. Στην Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζεται ενιαία πολιτική και πρακτική αναφορικά με τις μεθόδους αξιολόγησης και τις διαδικασίες έγκρισης, ανανέωσης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων. Όλα τα πιστοδοτικά όρια αναθεωρούνται ή/ και ανανεώνονται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, ενώ τα αρμόδια εγκριτικά κλιμάκια καθορίζονται με βάση το ύψος και την κατηγορία του συνολικού πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει η Τράπεζα για κάθε οφειλέτη ή ομάδα οφειλετών που σχετίζονται μεταξύ τους (έννοια ενός οφειλέτη).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει αναθέσει την εκτελεστική ευθύνη για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, η οποία παρακολουθεί και αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο που συνδέεται με τις καθημερινές δραστηριότητες του Ομίλου, ενώ επιβλέπει παράλληλα και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής και της λειτουργικότητας των πολιτικών διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου.

Στον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου λειτουργεί ξεχωριστή Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου & Κεφαλαιακής Διαχείρισης με αντικείμενο τη διαρκή παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου των ανοιγμάτων του Ομίλου έναντι επιχειρήσεων, ιδιωτών, πιστωτικών ιδρυμάτων και κεντρικών κυβερνήσεων.

3.1.2 Μέτρηση και Συστήματα αναφοράς του Πιστωτικού Κινδύνου

Κεντρική θέση στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας κατέχει η αξιόπιστη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου. Η διαρκής ανάπτυξη υποδομών, συστημάτων και μεθοδολογιών για την ποσοτικοποίηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασική προϋπόθεση για την έγκαιρη και αποτελεσματική υποστήριξη της Διοίκησης και των επιχειρηματικών μονάδων στη λήψη αποφάσεων, τον καθορισμό πολιτικών και την εκπλήρωση των εποπτικών απαιτήσεων.

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Για τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου που σχετίζεται με τα δάνεια και τις απαιτήσεις της Τράπεζας σε επίπεδο αντισυμβαλλομένου:

(i) αξιολογείται συστηματικά η πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη και εκτιμάται το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων, (ii) παρακολουθείται το ύψος της έκθεσης της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από το άνοιγμα και (iii) εκτιμάται με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις το πιθανό ποσοστό ανάκτησης το οποίο ενδέχεται να εισπράξει η Τράπεζα στην περίπτωση που ο πιστούχος αθετήσει τις υποχρεώσεις του. Και οι τρεις αυτές συνιστώσες μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου είναι ενσωματωμένες στις καθημερινές λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας.

(i) Συστηματική αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας πελατών και εκτίμηση ενδεχόμενης αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων

Η Τράπεζα αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλομένων και εκτιμά το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας υποδείγματα πιστοληπτικών διαβαθμίσεων (ratings) προσαρμοσμένα στις κατηγορίες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αντισυμβαλλομένων. Τα υποδείγματα αυτά έχουν αναπτυχθεί εσωτερικά και συνδυάζουν τη χρηματοοικονομική και στατιστική ανάλυση με την κρίση των αρμόδιων στελεχών, ενώ υποβάλλονται σε αξιολόγηση όπου είναι εφικτό, μέσω της αντιπαραβολής τους με εξωτερικά διαθέσιμη πληροφόρηση.

Βάσει πολιτικής, η διαβάθμιση για κάθε πιστούχο εφαρμόζεται κατά τον καθορισμό των πιστοδοτικών ορίων και ανανεώνεται συστηματικά σε ετήσια βάση. Επικαιροποίηση των διαβαθμίσεων γίνεται ακόμη και στις περιπτώσεις όπου προκύπτουν νέες πληροφορίες οι οποίες μπορούν να διαφοροποιήσουν σημαντικά τον ενεχόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Η Τράπεζα επικυρώνει τακτικά την προβλεπτική ικανότητα των υποδειγμάτων πιστοληπτικής αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται τόσο στην Επιχειρηματική όσο και στην Ιδιωτική Πίστη, εξασφαλίζοντας έτσι τη δυνατότητα ορθής απεικόνισης του ενεχόμενου πιστωτικού κινδύνου και επιτρέποντας την έγκαιρη λήψη ενεργειών για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων.

Επιχειρηματική Πίστη

Σε ό,τι αφορά στην Επιχειρηματική Πίστη, τα υποδείγματα που εφαρμόζονται διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθος της επιχείρησης. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις χρησιμοποιείται το σύστημα διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας Moody's Risk Advisor (MRA), ενώ για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις χρησιμοποιείται εσωτερικά ανεπτυγμένο σύστημα αξιολόγησης, καθώς και συστήματα scoring. Σύμφωνα με το πλαίσιο εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων (Βασιλεία II), η Τράπεζα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει διακριτό υπόδειγμα πιστοληπτικής αξιολόγησης για απαιτήσεις ειδικού χαρακτήρα (specialised lending) που αφορούν στην ποντοπόρο ναυτιλία (object finance).

Στο πλαίσιο προσπαθειών για τη συνεχή βελτίωση των συστημάτων διαβάθμισης πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα έχει προβεί στη βελτιστοποίηση του υφιστάμενου υποδείγματος αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας MRA για το τμήμα του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου που αφορά σε πιστούχους με βιβλία Γ' κατηγορίας και κύκλο εργασιών >€ 2,5 εκ. και στην εφαρμογή νέου υποδείγματος για το τμήμα του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου που αφορά σε πιστούχους με βιβλία Γ' κατηγορίας και κύκλο εργασιών <= € 2,5 εκ. ή χωρίς κύκλο εργασιών.

Οι πιστούχοι της Επιχειρηματικής Πίστης κατηγοριοποιούνται σε πιστοληπτικές διαβαθμίσεις (credit rating grades), οι οποίες αντιπροσωπεύουν διαφορετικούς βαθμούς πιστωτικού κινδύνου και συνδέονται με διαφορετικές πιθανότητες αθέτησης. Για κάθε βαθμίδα αντιστοιχεί και διαφορετική πολιτική συνεργασίας της Τράπεζας με τις επιχειρήσεις-πιστούχους.

Ιδιωτική Πίστη

Σε ό,τι αφορά στις πιστοδοτήσεις ιδιωτών, η Τράπεζα δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου, εφαρμόζει υποδείγματα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας για τους υποψήφιους πιστούχους (application scoring), καθώς και υποδείγματα σχετικά με την αξιολόγηση της συμπεριφοράς υφιστάμενων πελατών (behavior scoring) για κάθε προϊόν αλλά και σε επίπεδο πελάτη.

Επιπρόσθετα, χρησιμοποιείται και το υπόδειγμα αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας της Τειρεσίας Α.Ε., η οποία λαμβάνει υπόψη το σύνολο των ανοιγμάτων των δανειοληπτών στην Ελληνική αγορά. Η χρήση του συγκεκριμένου υποδείγματος βελτίωσε την απόδοση των υφιστάμενων υποδειγμάτων. Όλα τα υποδείγματα επικυρώνονται κατ' ελάχιστο ανά εξάμηνο.

(ii) Παρακολούθηση ύψους έκθεσης πιστωτικού κινδύνου

Το ύψος της έκθεσης της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο παρακολουθείται στην περίπτωση των δανείων και των απαιτήσεων με βάση την ονομαστική τους αξία.

(iii) Ποσοστό ανάκτησης με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις

Παράλληλα με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων, η Τράπεζα κατά τον καθορισμό/ ανανέωση των πιστοδοτικών ορίων εκτιμά και το ποσοστό ανάκτησης σε σχέση με το άνοιγμα (recovery rate) στην περίπτωση που οι πιστούχοι αδυνατούν να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται με βάση το είδος της πιστοδότησης και την ύπαρξη ή όχι συνδεδεμένων καλυμμάτων και εξασφαλίσεων. Κατά πάγια τακτική, όσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική διαβάθμιση ενός πιστούχου, τόσο ισχυρότερα είναι τα απαιτούμενα καλύμματα και οι εξασφαλίσεις, προκειμένου το ποσοστό ανάκτησης να είναι όσο το δυνατόν μεγαλύτερο σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του πιστούχου προς την Τράπεζα.

β) Χρεόγραφα

Για τη μέτρηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου ο οποίος σχετίζεται με τα χρεόγραφα, χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο οι διαβαθμίσεις εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης, όπως για παράδειγμα εκείνες της Moody's, της Standard & Poor's ή της Fitch. Το ύψος της έκθεσης της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο χρεογράφων και άλλων εντόκων γραμματίων παρακολουθείται ανά κατηγορία χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των ΔΠΧΑ.

γ) Ασκήσεις Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης

Οι ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της μέτρησης και ποσοτικοποίησης του πιστωτικού κινδύνου στην Τράπεζα, παρέχοντας εκτιμήσεις του μεγέθους των οικονομικών απωλειών που θα μπορούσαν να προκληθούν κάτω από το ενδεχόμενο ακραίων χρηματοπιστωτικών συνθηκών. Η Τράπεζα Πειραιώς, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006), διενεργεί σε συστηματική βάση ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης για τον πιστωτικό κίνδυνο, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται και αξιολογούνται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

Οι ασκήσεις πραγματοποιούνται από τον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου. Η μεθοδολογία και οι υποθέσεις διαταραχών που εφαρμόζονται χρησιμοποιούν ως βάση τις απαιτήσεις άσκησης που πραγματοποιήθηκαν από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα στα πλαίσια του προγράμματος Financial Sector Assessment Program (FSAP) και επιπρόσθετα εμπλουτίζονται με εσωτερικά ανεπτυγμένα σενάρια και υποδείγματα προσαρμοσμένα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κινδύνων της Τράπεζας. Στο πλαίσιο των ασκήσεων αυτών, εξετάζονται τόσο τα δάνεια και οι απαιτήσεις της Τράπεζας προς πιστούχους εντός και εκτός της χώρας, όσο και τα πιστωτικά ανοίγματα στην αγορά ομολόγων. Επιπρόσθετα, πραγματοποιούνται σενάρια προσομοιώσεων καταστάσεων κρίσης για χαρτοφυλάκια ευπαθή στις οικονομικές μεταβολές, όπως το χαρτοφυλάκιο της ποντοπόρου ναυτιλίας, των κατασκευών και της διαχείρισης ακινήτων.

Εντός του 2011, η Τράπεζα Πειραιώς συμμετείχε στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που διενεργήθηκε σε πανευρωπαϊκό επίπεδο (2011 EU Wide Stress Testing Exercise of European Banks) από την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (EBA), σε συνεργασία με την Τράπεζα της Ελλάδος, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ECB), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (EC) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ESRB).

3.1.3 Διαχείριση ορίων και τεχνικές μείωσης κινδύνου

Η Τράπεζα Πειραιώς διαχειρίζεται, ελέγχει και περιορίζει το ύψος και τη συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου εφαρμόζοντας σύστημα πιστοδοτικών ορίων. Τα πιστοδοτικά όρια προσδιορίζουν τη μέγιστη αποδεκτή ανάληψη κινδύνου ανά αντισυμβαλλόμενο, ανά ομάδα αντισυμβαλλομένων, ανά βαθμίδα πιστοληπτικής αξιολόγησης, ανά προϊόν, ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και ανά χώρα. Επιπρόσθετα, όρια θεσπίζονται και εφαρμόζονται έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα. Η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο οφειλετών, συμπεριλαμβανομένων και των πιστωτικών ιδρυμάτων, ελέγχεται περαιτέρω και με την εφαρμογή υπο-ορίων, τα οποία καλύπτουν ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού.

Για τον καθορισμό των ορίων πελατών λαμβάνονται υπόψη τυχόν καλύμματα ή εξασφαλίσεις τα οποία μειώνουν το ύψος του αναλαμβανόμενου κινδύνου. Η Τράπεζα κατατάσσει τον κίνδυνο των πιστοδοτήσεων της σε κατηγορίες κινδύνου ανάλογα με το είδος των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων και τη δυνατότητα ρευστοποίησής τους. Τα ανώτατα πιστοδοτικά όρια που μπορούν να εγκριθούν ανά κατηγορία κινδύνου καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στην Τράπεζα Πειραιώς καμιά πιστοδότηση δεν εγκρίνεται από ένα μόνο πρόσωπο, με εξαίρεση τα καταναλωτικά δάνεια και τις πιστωτικές κάρτες, εφόσον τηρούνται τα κριτήρια που ορίζονται στην πιστωτική πολιτική, καθώς κατά κανόνα απαιτείται η έγκριση τριών στελεχών. Ανάλογα με το ύψος του κινδύνου έχουν οριστεί εγκριτικά κλιμάκια, ο ρόλος των οποίων στη διαμόρφωση της συνολικής ποιότητας του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων της Τράπεζας είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Τα πιστοδοτικά όρια στην Τράπεζα Πειραιώς έχουν διάρκεια ισχύος μέχρι δώδεκα μήνες και υπόκεινται σε ετήσια ή συχνότερη αναθεώρηση. Τα αρμόδια ή τα ανώτερα εγκριτικά κλιμάκια μπορούν όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι να επιλέξουν διάρκεια ισχύος των πιστοδοτικών ορίων μικρότερη των δώδεκα μηνών. Η παρακολούθηση των εκκρεμών υπολοίπων έναντι των θεσπισμένων ορίων πραγματοποιείται σε ημερήσια βάση, ενώ τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται και αντιμετωπίζονται εγκαίρως.

Στις παραγράφους που ακολουθούν περιγράφονται και άλλες τεχνικές οι οποίες χρησιμοποιούνται στην Τράπεζα για τον έλεγχο και τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου.

α) Καλύμματα και εξασφαλίσεις

Η Τράπεζα λαμβάνει καλύμματα ή/ και εξασφαλίσεις έναντι των πιστοδοτήσεων της σε πελάτες, μειώνοντας το συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την έγκαιρη αποπληρωμή των απαιτήσεων της. Για το σκοπό αυτό, έχει προσδιορίσει και ενσωματώσει στην πιστωτική της πολιτική, κατηγορίες αποδεκτών καλυμμάτων και εξασφαλίσεων, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι ακόλουθες:

- Ενέχυρα επί καταθέσεων
- Εγγυητικές επιστολές τραπεζών
- Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου
- Εγγυήσεις ΤΕΜΠΜΕ
- Ενέχυρα επί μεριδίων μετοχικών ή μεικτών Α/Κ, μετοχών, ή ομολόγων ή εντόκων γραμματίων
- Ενέχυρα επί επιταγών
- Προσημειώσεις ακινήτων/ υποθήκες ακινήτων
- Υποθήκες πλοίων
- Απαιτήσεις έναντι τρίτων

Η αποτίμηση των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή/ και εξασφαλίσεων πραγματοποιείται αρχικά κατά τη στιγμή της έγκρισης της πιστοδότησης με βάση την τρέχουσα ή την εύλογη αξία τους, και επανεκτιμάται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Καλύμματα ή εξασφαλίσεις δεν λαμβάνονται γενικά έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα, εκτός αν πρόκειται για συμφωνίες επαναπώλησης (reverse repos) ή για άλλες δραστηριότητες δανεισμού χρεογράφων.

β) Παράγωγα

Η Τράπεζα παρακολουθεί και ελέγχει συστηματικά το ύψος και τη διάρκεια των καθαρών ανοικτών της θέσεων στην αγορά παραγώγων. Σε οποιαδήποτε στιγμή, η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο παραγώγων προϊόντων αντιπροσωπεύεται από τη θετική αγοραία αξία των ανοικτών θέσεων πλέον του ενδεχόμενου μελλοντικού πιστωτικού ανοίγματος. Τα πιστωτικά ανοίγματα που προκύπτουν από πράξεις σε παράγωγα προϊόντα αποτελούν μέρος των συνολικών πιστοδοτικών ορίων που καθορίζονται για έναν αντισυμβαλλόμενο και λαμβάνονται υπόψη κατά την εγκριτική διαδικασία. Καλύμματα ή εξασφαλίσεις δεν λαμβάνονται συνήθως έναντι ανοιγμάτων σε παράγωγα προϊόντα, εκτός από περιπτώσεις κατά τις οποίες η Τράπεζα απαιτεί την εφαρμογή περιθωρίου ασφαλείας (margin) από τους αντισυμβαλλόμενους.

Στην Τράπεζα Πειραιώς έχουν θεσπιστεί και παρακολουθούνται συστηματικά για κάθε αντισυμβαλλόμενο ημερήσια όρια συναλλαγών.

γ) Συμφηφισμός Χρηματοοικονομικών Μέσων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις έναντι ενός αντισυμβαλλόμενου συμφηφίζονται, όταν υπάρχει συμβατικό δικαίωμα συμφηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών και υπάρχει η πρόθεση να διακανονιστεί το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμφηφισμό ή να διακανονιστεί ταυτόχρονα η απαίτηση και η υποχρέωση.

δ) Πιστοδοτικές Δεσμεύσεις

Η Τράπεζα προβαίνει σε δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων προς πελάτες, διασφαλίζοντας τη μελλοντική χρηματοδότησή τους όταν και εφόσον απαιτηθεί. Οι δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων ενέχουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο με τα δάνεια και τις απαιτήσεις της Τράπεζας και αφορούν κατά κύριο λόγο ενέγγυες πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές. Η εναπομένουσα διάρκεια των πιστοδοτικών δεσμεύσεων αναλύεται και παρακολουθείται συστηματικά, καθώς σε γενικές γραμμές, δεσμεύσεις με μεγαλύτερη διάρκεια ενέχουν μεγαλύτερο βαθμό κινδύνου από εκείνες με μικρότερη διάρκεια.

3.1.4 Πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων

Η Τράπεζα Πειραιώς εξετάζει συστηματικά αν υπάρχουν βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Για το σκοπό αυτό διενεργεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων έλεγχο απομείωσης της αξίας των δανείων της (impairment test), σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, και σχηματίζει ανάλογες προβλέψεις.

Μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της. Το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίζεται από το σύνολο της παρούσας αξίας των εισπράξεων και της παρούσας αξίας από τη ρευστοποίηση τυχόν καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων σε περίπτωση αδυναμίας του πιστούχου να αποπληρώσει το δάνειο. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η Τράπεζα δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους μιας απαίτησης, σχηματίζεται πρόβλεψη για την απομείωση της αξίας της απαίτησης. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού της απαίτησης.

Η Τράπεζα, σύμφωνα και με το ΔΛΠ 39, θεωρεί ως βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση ή μία ομάδα απαιτήσεων έχει απομειωθεί, τα κριτήρια που αναφέρονται στην ενότητα 2.12.

Η εκτίμηση ύπαρξης απομείωσης και ο σχηματισμός προβλέψεων διενεργείται εξατομικευμένα σε επίπεδο δανείου για όλες τις χορηγήσεις (τόσο της Λιανικής Τραπεζικής όσο και του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου) που η Τράπεζα θεωρεί σημαντικές και συλλογικά σε επίπεδο ομάδας δανείων για αυτές που θεωρεί λιγότερο σημαντικές. Η εκτίμηση για απομείωση διενεργείται συλλογικά για απαιτήσεις (χαρτοφυλάκια απαιτήσεων) με κοινά χαρακτηριστικά κινδύνου, οι οποίες σε ατομική βάση δεν θεωρούνται σημαντικές. Επίσης, συλλογικά αξιολογούνται και οι απαιτήσεις που σε ατομική βάση δεν έχουν υποστεί απομείωση.

Για τον σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (π.χ. σύμφωνα με κριτήρια αξιολόγησης της Τράπεζας τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη φύση του χρηματοοικονομικού στοιχείου, τον κλάδο όπου ανήκει, τη γεωγραφική περιοχή, το είδος εξασφάλισης και άλλους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων στοιχείων ενεργητικού, υποδηλώνοντας τη δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στη βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού της Τράπεζας και σύμφωνα με ιστορικότητα απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για την Τράπεζα. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, αφενός για να αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και αφετέρου, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υφίστανται σήμερα.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Διαγραφές

Η Τράπεζα, αφού έχει εξαντλήσει όλες τις δυνατότητες τις οποίες έχει για είσπραξη πιστοδοτήσεων και υπόλοιπων απαιτήσεων και βάσιμα εκτιμά ότι αυτές είναι ανεπίδεκτες είσπραξης, προβαίνει σε διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων έναντι των σχετικών προβλέψεων που έχουν ληφθεί για την απομείωση της αξίας τους, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας ή εξουσιοδοτημένων από αυτό οργάνων. Η Τράπεζα συνεχίζει την παρακολούθηση των απαιτήσεων που διαγράφει για τυχόν αναβίωση των δυνατοτήτων είσπραξης.

3.1.5 Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών και πιστωτικών ιδρυμάτων συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011			31 Δεκεμβρίου 2010		
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών
Δάνεια χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας	19.210.706	3.065.200	57.127	23.444.773	4.424.327	969.792
Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας	6.645.735	-	-	6.871.298	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας	5.039.549	-	-	1.749.854	-	-
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	3.035.829	-	-	2.430.342	-	-
Προ προβλέψεων	33.931.819	3.065.200	57.127	34.496.267	4.424.327	969.792
Μείον: Προβλέψεις για απομείωση αξίας	(4.034.164)	-	-	(876.165)	-	-
Μετά προβλέψεων	29.897.655	3.065.200	57.127	33.620.102	4.424.327	969.792

Σχετική με την πιστοληπτική διαβάθμιση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους είναι η σημείωση 3.1.6.

α) Δάνεια χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας:

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

31 Δεκεμβρίου 2011

Διαβαθμίσεις	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	426.101	1.097.283	3.969.889	4.291.019	4.075.541	13.859.833
Ειδικής αναφοράς	-	-	-	3.761.086	1.589.787	5.350.873
Σύνολο	426.101	1.097.283	3.969.889	8.052.105	5.665.328	19.210.706

31 Δεκεμβρίου 2010

Διαβαθμίσεις	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	486.748	1.316.575	4.376.771	6.603.894	5.343.998	18.127.987
Ειδικής αναφοράς	-	-	-	3.304.326	2.012.460	5.316.787
Σύνολο	486.748	1.316.575	4.376.771	9.908.221	7.356.458	23.444.773

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

Διαβαθμίσεις

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Εξαιρετικής σταθερότητας	-	679.516
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	5.629	3.739.377
Ειδικής αναφοράς	3.059.571	5.435
Σύνολο	3.065.200	4.424.327

Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών

Διαβαθμίσεις

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	57.127	969.792
Σύνολο	57.127	969.792

β) Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας:

31 Δεκεμβρίου 2011

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Σε καθυστέρηση 1 - 90 ημέρες	54.214	283.887	1.209.702	2.493.274	873.783	4.914.860
Σε καθυστέρηση 91 - 180 ημέρες	25.707	77.958	228.042	171.237	16.528	519.472
Σε καθυστέρηση > 180 ημέρες	-	-	345.478	751.154	114.772	1.211.404
Σύνολο	79.922	361.844	1.783.221	3.415.665	1.005.082	6.645.735
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	40.294	1.668.189	1.800.367	546.961	4.055.810

Η εύλογη αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων αντικατοπτρίζει τη ρευστοποιήσιμη αξία των συγκεκριμένων εξασφαλίσεων μετά την εφαρμογή ειδικών συντελεστών προσαρμογής (hair cuts) οι οποίοι προνοούνται στην πιστωτική πολιτική της Τράπεζας.

Η εύλογη αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων που αφορούν στεγαστικά δάνεια περιλαμβάνει μόνο ακίνητα για τα οποία η Τράπεζα έχει στην κατοχή της την πρώτη (Α') προσημείωση. Για τις περιπτώσεις όπου η αξία του ακινήτου ξεπερνά το ποσό κάλυψης του υπολοίπου του δανείου, ως εύλογη αξία των στεγαστικών δανείων λαμβάνεται υπόψη η αξία του ακινήτου μόνο μέχρι το ποσό κάλυψης του υπολοίπου.

31 Δεκεμβρίου 2010	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Σε καθυστέρηση 1 - 90 ημέρες	96.574	442.462	1.283.053	3.487.685	604.079	5.913.854
Σε καθυστέρηση 91 - 180 ημέρες	26.465	61.375	140.835	114.747	306	343.728
Σε καθυστέρηση > 180 ημέρες	-	-	173.873	389.548	50.295	613.716
Σύνολο	123.038	503.838	1.597.761	3.991.980	654.680	6.871.298
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	71.740	1.504.735	2.103.598	195.003	3.875.075

γ) Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας:

31 Δεκεμβρίου 2011	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Δάνεια με απομείωση αξίας	194.257	425.899	359.461	2.835.171	1.224.761	5.039.549
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	41.900	289.888	674.195	464.677	1.470.660

31 Δεκεμβρίου 2010	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Δάνεια με απομείωση αξίας	164.572	299.699	222.924	708.801	353.857	1.749.854
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	22.711	180.405	314.321	129.910	647.346

3.1.6 Χρεωστικοί τίτλοι και άλλα αξιόγραφα

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει ανάλυση των χρεογράφων εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, των χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω των αποτελεσματικών λογαριασμών και των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2011, σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Standard & Poor's ή τα ισοδύναμά τους:

31 Δεκεμβρίου 2011	Χρηματικά μέσα αποτιμώμενα σε		Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	Σύνολο
	Χρεόγραφα εμπορικού χαρτί/κίου	εύλογες αξίες μέσω αποτ/κών λογαριασμών			
AAA	-	-	-	-	0
AA- έως AA+	-	-	-	-	0
BBB- έως BBB+	-	-	22.515	-	22.515
BB- έως BB+	-	-	17.681	-	17.681
Λιγότερο από BB-	125.106	4.043	3.276.494	1.387.477	4.793.120
Μη διαβαθμισμένα	-	-	960	13.178	14.139
Σύνολο	125.106	4.043	3.317.650	1.400.655	4.847.454

3.1.7 Επανάκτηση καλυμμάτων

Εντός της χρήσης 2011, η Τράπεζα απέκτησε στοιχεία ενεργητικού μετά από τη μεταβίβαση της κυριότητας των καλυμμάτων απαιτήσεων της:

Κατηγορία στοιχείου ενεργητικού	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ακίνητα	63.808	29.762
	63.808	29.762

Τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού που αποκτήθηκαν μέσω πλειστηριασμού, κατέχονται προσωρινά για πώληση από την Τράπεζα προς πλήρη ή μερική αποπληρωμή των απαιτήσεων από πελάτες. Κατά την επανάκτησή τους τα καλύμματα καταχωρούνται στον Ισολογισμό είτε ως «Ακίνητα ως στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού» είτε ως «Επενδυτικά ακίνητα».

3.1.8 Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

α) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει σε λογιστικές αξίες την έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη κατά γεωγραφική περιοχή την 31 Δεκεμβρίου 2011.

	Ελλάδα	Ην. Βασίλειο	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3.055.004	10.196	3.065.200
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	375.069	-	375.069
Ομόλογα & Έντοκα Γραμμάτια Εμπορικού Χαρτοφυλακίου	125.106	-	125.106
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	1.395.821	4.834	1.400.655
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	57.127	-	57.127
Ομόλογα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	4.043	-	4.043
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	25.561.706	2.935.294	28.496.999
Δάνεια προς ιδιώτες	8.053.669	106.160	8.159.829
-Στεγαστικά	5.955.794	66.045	6.021.840
-Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια	1.538.125	40.115	1.578.240
-Πιστωτικές κάρτες	559.749	-	559.749
Δάνεια προς επιχειρήσεις	17.508.037	2.829.133	20.337.171
Ομόλογα & Έντοκα Γραμμάτια Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου	3.317.650	-	3.317.650
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	931.875	3.642	935.517
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	34.823.402	2.953.965	37.777.367
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010	42.272.076	4.277.674	46.549.750

β) Τομείς δραστηριότητας

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει σε λογιστικές αξίες την κύρια έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη ανά τομέα δραστηριότητας την 31 Δεκεμβρίου 2011. Η Τράπεζα έχει κατανειμί την έκθεση σε κίνδυνο ανά κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων.

	Χρηματο-πιστωτικά ιδρύματα	Βιομηχανία/ Βιοτεχνία	Οικοδομικές/ Κατάσκευαστικές	Επιχειρήσεις Εκμετάλλευσης Ακινήτων	Εμπορικές Project Finance εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Ναυτιλία	Ενέργεια, Μεταφορές & Logistics	Ξενοδοχεία	Γεωργία- Κτηνοτροφία	Λοιποί τομείς	Ιδιώτες	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3.065.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.065.200
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	230.868	1.081	-	2.857	79.807	387	30.726	21.798	-	-	7.545	-	375.069
Ομόλογα και Έντοκα Γραμμάτια εμπορικού χαρτοφυλακίου	56	-	-	-	-	-	125.049	-	-	-	-	-	125.106
Ομόλογα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	-	-	-	-	4.043	-	-	-	-	-	4.043
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	1.021.554	3.382.354	2.099.766	1.308.816	2.048.067	2.668.183	225.224	1.385.603	1.237.157	1.356.982	408.448	3.195.017	8.159.829
Δάνεια προς ιδιώτες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.159.829	8.159.829
- Στεγαστικά	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.021.840	6.021.840
- Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.578.240	1.578.240
- Πιστωτικές κάρτες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	559.749	559.749
Δάνεια προς επιχειρήσεις	1.021.554	3.382.354	2.099.766	1.308.816	2.048.067	2.668.183	225.224	1.385.603	1.237.157	1.356.982	408.448	3.195.017	20.337.171
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	13.178	4.834	-	-	-	-	1.382.643	-	-	-	-	-	1.400.655
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	96	-	-	-	-	-	24.796	-	-	-	2.407	29.828	57.127
Ομόλογα & Έντοκα Γραμμάτια επενδυτικού	35.637	-	-	-	-	-	3.277.559	-	-	-	-	4.454	3.317.650
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.922	3.551	998	8.970	-	-	278.835	-	-	-	556.604	83.637	935.517
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	4.369.512	3.391.820	2.100.764	1.320.642	2.127.814	2.668.570	5.348.877	1.407.401	1.237.157	1.356.982	408.448	3.765.027	37.777.367
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010	6.103.054	3.873.749	2.126.146	1.326.564	2.035.433	3.008.903	9.552.779	1.404.372	1.232.502	1.429.486	425.211	4.611.120	46.549.749

3.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αφορά την πιθανότητα απωλειών λόγω μεταβολής στο επίπεδο ή στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς, όπως είναι οι τιμές μετοχών, επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει εγκρίνει ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς, η οποία εφαρμόζεται στην Τράπεζα και περιγράφει τους βασικούς ορισμούς που αφορούν τη διαχείριση του κινδύνου αγοράς και καθορίζει τους ρόλους και τις ευθύνες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών.

Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει σύγχρονες και ευρέως αποδεκτές τεχνικές για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς. Συγκεκριμένα, υπολογίζονται δείκτες ευαισθησίας, όπως η μέτρηση PV100 (δυσμενής επίπτωση στην καθαρή τρέχουσα αξία όλων των στοιχείων ισολογισμού έναντι παράλληλης μετατόπισης των καμπυλών επιτοκίων κατά 100 μ.β. σε όλα τα νομίσματα), καθώς και η Αξία σε Κίνδυνο (Value at Risk), η οποία ενσωματώνει το σύνολο των παραγόντων κινδύνου.

Για κάθε δραστηριότητα που ενέχει κίνδυνο αγοράς έχουν θεσπιστεί κατάλληλα όρια ανά είδος κινδύνου, τα οποία ελέγχονται σε συστηματική βάση. Η διαχείριση του κινδύνου αγοράς δεν περιορίζεται στις δραστηριότητες διαπραγμάτευσης του χαρτοφυλακίου συναλλαγών αλλά καλύπτει το σύνολο των στοιχείων ισολογισμού.

Η εκτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο είναι η εκτίμηση της μέγιστης δυνητικής μείωσης (ζημίας) στην καθαρή τρέχουσα αξία ενός χαρτοφυλακίου, που μπορεί να συμβεί σε ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα και για ένα συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης (confidence level). Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει τις ακόλουθες τρεις μεθόδους για τον υπολογισμό του Value at Risk:

- α) την παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value-at-Risk, με χρονικό ορίζοντα μιας ημέρας και επίπεδο εμπιστοσύνης 99% με ιστορικές παρατηρήσεις δυο ετών και ίση στάθμιση μεταξύ των παρατηρήσεων,
- β) την παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value at Risk με δεδομένα αγοράς στα οποία λαμβάνονται υπόψη με μεγαλύτερη βαρύτητα οι πρόσφατες παρατηρήσεις (μεταβλητότητες και συντελεστές συσχέτισης που υπολογίζονται με τη μεθοδολογία εκθετικής εξομάλυνσης) και
- γ) την παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value at Risk με τη χρήση μεταβλητοτήτων και συντελεστών συσχέτισης που αφορούν σε περίοδο κρίσης (Stressed Value at Risk), ώστε να εκτιμάται η δυνητική επίπτωση στις σημερινές θέσεις.

Η μεθοδολογία Value at Risk δεν μπορεί να καλύψει εκτίμηση οικονομικών απωλειών που μπορεί να προκύψουν από ακραίες συνθήκες αγοράς και γι' αυτό το λόγο οι μετρήσεις συνοδεύονται από έναν αριθμό σεναρίων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης. Τα σεναρία αυτά βασίζονται στους κύριους παράγοντες κινδύνου που μπορεί να επηρεάσουν την αξία των στοιχείων του ισολογισμού.

Η Τράπεζα εφαρμόζει πρόγραμμα εκ των υστέρων ελέγχου (back-testing) για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών της Τράπεζας και για τις εκτιμήσεις του μεγέθους Αξίας-σε-Κίνδυνο. Σε καθημερινή βάση συγκρίνεται η τιμή Value-at-Risk όπως αυτή υπολογίζεται, με την αντίστοιχη μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου, λόγω μεταβολής των τιμών της αγοράς.

Η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2011 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της Τράπεζας € 8,29 εκ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 8,06 εκ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 0,04 εκ. για τον κίνδυνο μετοχών, € 1,02 εκ. για τον συναλλαγματικό κίνδυνο και € 0,21 εκ. για τον κίνδυνο εμπορευμάτων. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2011, επιτυγχάνεται μείωση € -1,04 εκ. στην συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου.

Η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2010 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της Τράπεζας € 3,66 εκ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 0,86 εκ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 3,08 εκ. για τον κίνδυνο μετοχών, € 2,14 εκ. για τον συναλλαγματικό κίνδυνο και € 0,16 εκ. για τον κίνδυνο εμπορευμάτων. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2010, επιτυγχάνεται μείωση € 2,58 εκ. στη συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου.

Κατά το 2011 σημειώθηκε αύξηση στο VaR του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της Τράπεζας λόγω της αύξησης της μεταβλητότητας του επιτοκιακού κινδύνου των θέσεων σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου. Τα παραπάνω συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα (ποσά σε εκ. ευρώ):

Ποσά σε € εκ.	Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών Τράπεζας-Συνολικό VaR	VaR Επιτοκιακός Κίνδυνος	VaR Κίνδυνος Μετοχών	VaR Συναλλαγματικός Κίνδυνος	VaR Κίνδυνος Εμπορευμάτων	Μείωση Λόγω Διαφοροποίησης Χαρτοφυλακίου
2011	8,29	8,06	0,04	1,02	0,21	-1,04
2010	3,66	0,86	3,08	2,14	0,16	-2,58

Η τιμή του Value at Risk για το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο ανέρχεται σε € 22,54 εκ. κατά την 31/12/2011, ενώ αντίστοιχα την 31/12/2010 ήταν € 15,53 εκ.

3.3 Κίνδυνος συναλλάγματος

Οι επιδράσεις της μεταβολής των ισοτιμιών των διαφόρων νομισμάτων επηρεάζουν την χρηματοοικονομική θέση και τις ταμειακές ροές της Τράπεζας. Η Διοίκηση θέτει όρια στην έκθεση της Τράπεζας στις μεταβολές του συναλλάγματος τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά. Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τη συναλλαγματική έκθεση της Τράπεζας Πειραιώς στις 31/12/2011. Παρουσιάζονται σε λογιστικές αξίες τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις ανά νόμισμα, ενώ περιλαμβάνονται και οι θέσεις σε παράγωγα οι οποίες μειώνουν σημαντικά τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο:

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά νομίσματα	Σύνολο
Κίνδυνος συναλλάγματος στοιχείων ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	1.519.804	22.353	4.647	2.255	5.176	18.614	1.572.849
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	2.540.692	251.017	1.652	31	13.272	258.536	3.065.200
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	348.516	26.553	-	-	-	-	375.069
Χρεόγραφα Εμπορικού Χαρτοφυλακίου	125.106	-	-	-	-	-	125.106
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	1.395.821	4.834	-	-	-	-	1.400.655
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	5.879	-	-	4.043	-	-	9.922
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	57.127	-	-	-	-	-	57.127
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	24.152.602	1.984.823	101.226	176.843	2.073.116	8.390	28.496.999
Χρεόγραφα Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου	3.558.576	20.660	-	-	-	554	3.579.789
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	925.229	(3.695)	301	10.969	2.465	248	935.517
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	34.629.352	2.306.543	107.826	194.141	2.094.030	286.342	39.618.234
Κίνδυνος συναλλάγματος υποχρεώσεων							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	24.377.511	611.697	19.854	127	92	14.333	25.023.614
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	18.475	-	-	-	-	-	18.475
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	317.318	60.565	-	3.438	-	-	381.321
Υποχρεώσεις προς πελάτες	16.640.764	1.125.943	80.005	395.038	14.679	77.999	18.334.429
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	1.266.789	(1)	-	-	-	-	1.266.788
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	494.984	-	-	-	-	-	494.984
Λοιπές υποχρεώσεις	169.488	9.609	1.065	1.319	1.386	4.984	187.850
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	43.285.329	1.807.813	100.924	399.922	16.158	97.316	45.707.461
Καθαρή χρηματοοικονομική θέση στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(8.655.977)	498.730	6.902	(205.781)	2.077.872	189.026	(6.089.227)
Καθαρή θέση μη-χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	5.168.211	208.891	46	3.438	(0)	525.524	5.906.110
Καθαρή θέση στοιχείων εκτός ισολογισμού	3.420.410	(1.007.253)	(7.624)	196.731	(2.076.955)	(583.210)	(57.900)
Συνολική συναλλαγματική θέση	(67.357)	(299.632)	(675)	(5.611)	918	131.340	(241.017)
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010							
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	43.057.197	2.615.829	102.930	197.223	2.227.791	270.472	48.471.442
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	45.037.404	2.303.300	189.407	722.653	22.181	122.481	48.397.426
Καθαρή θέση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(1.980.207)	312.529	(86.476)	(525.430)	2.205.610	147.991	74.016
Καθαρή θέση μη-χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(558.846)	218.676	20	3.754	56	392.698	56.358
Καθαρή θέση στοιχείων εκτός ισολογισμού	2.686.682	(716.603)	84.837	541.934	(2.194.145)	(507.309)	(104.605)
Συνολική συναλλαγματική θέση	147.628	(185.398)	(1.619)	20.257	11.521	33.380	25.768

3.4 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο Επιτοκιακός Κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημίας που προκύπτει από μεταβολές στις αγορές επιτοκίων. Αλλαγές στις τιμές των επιτοκίων επηρεάζουν τα αποτελέσματα της Τράπεζας, μεταβάλλοντας το καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα, καθώς και την αξία άλλων εσόδων ή εξόδων ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίων. Οι μεταβολές των επιτοκίων επηρεάζουν επίσης την αξία των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, αφού η παρούσα αξία μελλοντικών χρηματοροών (και σε ορισμένες περιπτώσεις οι ίδιες οι χρηματοροές) μεταβάλλεται όταν τα επιτόκια αλλάζουν.

Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει πολιτική διαχείρισης επιτοκιακού κινδύνου και υιοθετεί τεχνικές εκτίμησης κινδύνων που βασίζονται στην Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος (Interest Rate Gap Analysis).

Σύμφωνα με αυτήν, τα στοιχεία απαιτήσεων και υποχρεώσεων, κατανέμονται σε χρονικές περιόδους ανάλογα με την εναπομένονσα διάρκεια μέχρι τη λήξη τους (περίπτωση στοιχείων σταθερού επιτοκίου), ή σύμφωνα με την ημερομηνία του επόμενου επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου τους (περίπτωση στοιχείων κυμαινόμενου επιτοκίου).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το βαθμό έκθεσης της Τράπεζας στον επιτοκιακό κίνδυνο, σύμφωνα με την Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος. Σε περιπτώσεις όπου για οποιεσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτή συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί) ή ημερομηνία επαναπροσδιορισμού επιτοκίου (καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στη χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα.

Συγκεκριμένα, οι καταθέσεις όψεως, ταμειυτηρίου, καθώς και οι τρεχούμενοι λογαριασμοί έχουν κατανεμηθεί στη χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα.

Στον πίνακα, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της 31/12/2011.

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Ατοκα	Σύνολο
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011							
Ενεργητικό							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	1.572.849	-	-	-	-	-	1.572.849
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.721.353	1.286.398	19.355	25.594	12.500	-	3.065.200
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	-	4.577	18.741	56.841	44.946	-	125.106
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	341	2.560	1.142	-	4.043
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	18.734.200	6.103.149	2.387.463	553.878	718.309	-	28.496.999
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	-	-	47.077	446.014	907.564	-	1.400.655
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	47.725	8.660	742	-	-	-	57.127
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	514.414	598.682	863.629	766.200	574.725	-	3.317.650
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	-	935.517	935.517
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	22.590.540	8.001.466	3.337.349	1.851.088	2.259.186	935.517	38.975.146
Υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	24.450.003	72.610	1.001	500.000	-	-	25.023.614
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	3.317	7.081	7.989	88	-	-	18.475
Υποχρεώσεις προς πελάτες	12.377.671	4.008.267	1.575.391	297.709	-	75.390	18.334.429
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	278.370	612.227	355.660	20.516	16	-	1.266.788
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	494.984	-	-	-	-	-	494.984
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	225.572	225.572
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	37.604.346	4.700.184	1.940.041	818.313	16	300.962	45.363.862
Καθαρή ονομαστική αξία παραγώγων	87.629	708.992	(118.728)	(477.998)	(265.120)	375.069	309.844
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	(14.926.177)	4.010.275	1.278.580	554.777	1.994.050	1.009.623	(6.078.872)

Στον ανωτέρω πίνακα της 31/12/2011, συμπεριλήφθηκαν οι νέοι τίτλοι και τα χαρακτηριστικά τους, που θα παραληφθούν στο πλαίσιο του προγράμματος αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους (PSI) αντί των παλαιών τίτλων.

Τα εκτός ισολογισμού στοιχεία που εμφανίζονται στο κάτω μέρος του πίνακα περιλαμβάνουν τα ανοίγματα που προέρχονται από συναλλαγές σε παράγωγα οι οποίες εκτελούνται είτε για σκοπούς διαχείρισης ενεργητικού – παθητικού, είτε για σκοπούς διαπραγμάτευσης, είτε για σκοπούς αντιστάθμισης - χωρίς να γίνεται απαραίτητα χρήση αντισταθμιστικής λογιστικής (hedge accounting).

Ακολουθεί πίνακας με τα συγκριτικά στοιχεία για την προηγούμενη χρήση:

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Ατοκα	Σύνολο
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010							
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	23.299.651	11.053.460	7.542.949	3.604.213	1.564.966	1.263.943	48.329.184
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	37.595.945	6.382.626	2.680.999	1.151.264	3.999	490.789	48.305.621
Καθαρή ονομαστική αξία παραγώγων	(114.600)	1.758.144	(38.775)	(424.087)	(1.295.248)	142.258	27.691
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	(14.410.894)	6.428.978	4.823.175	2.028.862	265.719	915.412	51.254

Παράλληλα, στην Τράπεζα Πειραιώς, ως μέγεθος εκτίμησης του επιτοκιακού κινδύνου, υπολογίζεται και η μεταβολή της καθαρής παρούσας αξίας των στοιχείων ενεργητικού – υποχρεώσεων, αναφορικά με μεταβολή των επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης (PV100).

Η Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος επιτρέπει την εκτίμηση του επιτοκιακού κινδύνου μέσω του δείκτη "Επιτοκιακών Αποτελεσμάτων σε Κίνδυνο", ο οποίος εκφράζει την αρνητική επίπτωση στο προβλεπόμενο ετήσιο επιτοκιακό αποτέλεσμα από μια παράλληλη σε όλες τις διάρκειες μεταβολή των επιτοκίων σε όλα τα νομίσματα.

Για το PV100 έχουν θεσπιστεί κατάλληλα όρια, τα οποία ελέγχονται σε καθημερινή βάση.

Η δυσμενής επίπτωση στην καθαρή τρέχουσα αξία όλων των στοιχείων Ισολογισμού της Τράπεζας Πειραιώς, έναντι παράλληλης μετατόπισης των καμπυλών επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης σε όλα τα νομίσματα, εκτιμάται σε € 118 εκ. (2010: € 89 εκ.).

Επιπλέον, σε τακτά χρονικά διαστήματα υπολογίζεται η επίπτωση στην αξία του χαρτοφυλακίου ομολόγων μιας μεταβολής στα πιστωτικά περιθώρια (credit spreads) τόσο για τους εκδότες κρατικών ομολόγων (government issuers), όσο και για τους εταιρικούς εκδότες (corporate issuers).

Τέλος, στην Τράπεζα Πειραιώς αποτιμώνται πιθανές οικονομικές απώλειες αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης στις αγορές των επιτοκίων. Τα πιθανά σενάρια κρίσης περιλαμβάνουν έντονες μεταβολές στα επίπεδα των επιτοκίων, αλλαγές στην κλίση και το σχήμα των καμπυλών επιτοκίων, ή μεταβολές στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς.

3.5 Κίνδυνος ρευστότητας

Η Τράπεζα Πειραιώς αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική διαχείριση του Κινδύνου Ρευστότητας συμβάλλει ουσιαστικά στην ικανότητα εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, χωρίς τον κίνδυνο να προκύψουν σημαντικές οικονομικές απώλειες.

Ο κίνδυνος ρευστότητας που διατρέχει ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είναι ο κίνδυνος αδυναμίας εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών του υποχρεώσεων, όταν αυτές γίνουν απαιτητές.

Στις μονάδες της Τράπεζας εφαρμόζεται ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας. Η πολιτική αυτή είναι σύμφωνη με διεθνώς εφαρμοσμένες πρακτικές και εποπτικές διατάξεις και είναι προσαρμοσμένη στις επιμέρους δραστηριότητες και οργανωτικές δομές της Τράπεζας Πειραιώς.

Η πολιτική περιγράφει τους βασικούς ορισμούς και μεθοδολογίες εκτίμησης του κινδύνου ρευστότητας, καθορίζει τους ρόλους και τις υπευθυνότητες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών και περιγράφει οδηγίες για το χειρισμό καταστάσεων κρίσης ρευστότητας. Η πολιτική επικεντρώνεται στις ανάγκες ρευστότητας που αναμένεται να προκύψουν για το χρονικό διάστημα μιας εβδομάδας και ενός μήνα, αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης ρευστότητας.

Επιπλέον, η πολιτική ορίζει και Σχέδιο Διαχείρισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή σε περίπτωση κρίσης ρευστότητας. Μία τέτοια κρίση μπορεί να οφείλεται είτε σε συγκεκριμένο γεγονός που σχετίζεται με δραστηριότητες της Τράπεζας Πειραιώς, είτε με τις γενικότερες συνθήκες των αγορών. Στο σχέδιο καταγράφονται συγκεκριμένες συνθήκες ενεργοποίησης του, καθώς και ενδείξεις αυξημένης ετοιμότητας.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα Πειραιώς υπολογίζει και παρακολουθεί τους υποχρεωτικούς δείκτες ρευστότητας, «Δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων» και «Δείκτης Ασυμφωνίας Ληκτότητας Απαιτήσεων – Υποχρεώσεων», όπως αυτοί ορίζονται σύμφωνα με την Πράξη Διοικητή 2614/07.04.2009, με θέμα το πλαίσιο ελέγχου από την Τράπεζα της Ελλάδος της επάρκειας ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Παράλληλα, τα επίπεδα των δεικτών σε ατομική βάση κοινοποιούνται καθημερινά στις αρμόδιες Διαχειριστικές Μονάδες, ενώ όλα τα σχετικά σχόλια και εκτιμήσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς και Λειτουργικού Κινδύνου συμπεριλαμβάνονται στην παρουσίαση της συνεδρίασης της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Υποχρεώσεων (ALCO). Τα επίπεδα των δεικτών σε ατομική βάση γνωστοποιούνται, επίσης, σε μηνιαία βάση, στην Financial Services Authority (F.S.A.) της Μεγάλης Βρετανίας.

Επιπλέον, η Τράπεζα εφαρμόζει σενάρια προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (Stress Testing) και αξιολογεί την επίπτωσή τους επί της θέσης και επί των υποχρεωτικών δεικτών ρευστότητας.

Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου ρευστότητας λαμβάνονται μέτρα, όπως η διατήρηση χαρτοφυλακίων χρεογράφων που μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα, η διεύρυνση των καταθετικών λογαριασμών "μεγάλης διασποράς" (λογαριασμοί ταμειτηρίου) και η διάθεση καταθετικών προϊόντων προθεσμίας με ανταγωνιστικούς όρους.

Επίσης, η Τράπεζα συμμετέχει στις ρυθμίσεις του νόμου για την "Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας" (ν. 3723/2008). Συγκεκριμένα έχει αντληθεί ρευστότητα μέσω του σκέλους των Εγγυήσεων (Πυλώνας II) και των Ειδικών Ομολόγων (Πυλώνας III) του Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας € 10.322 εκ. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε έκδοση 3ετούς καλυμμένου ομολόγου ύψους € 1.250 εκ. μέσω του προγράμματος καλυμμένων ομολόγων.

Γενικότερα, η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στη διαχείριση των ταμειακών εισροών και εκροών σε χρονικές περιόδους, ώστε κάτω από φυσιολογικές συνθήκες, η Τράπεζα να έχει τη δυνατότητα να ανταποκριθεί στις ταμειακές της υποχρεώσεις. Για το σκοπό αυτό παράγεται Ανάλυση Ανοίγματος Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), που διαμορφώνει μια εικόνα των αναμενόμενων χρηματοροών που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, ταξινομημένα σε χρονικές περιόδους, ανάλογα με το πότε αυτά πραγματοποιούνται.

Για την εφαρμογή της Ανάλυσης Ανοίγματος Ρευστότητας, θεωρήθηκε πως οι τακτές πληρωμές προς την Τράπεζα θα πραγματοποιηθούν στο ακέραιο και εγκαίρως, και από την άλλη πλευρά όλες οι υποχρεώσεις της Τράπεζας θα εκπληρωθούν στο ακέραιο (για παράδειγμα, οι καταθέτες θα αποσύρουν τα χρήματά τους αντί να ανανεώσουν τις καταθέσεις τους). Σε περιπτώσεις όπου για οποιεσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτική συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί, καταθέσεις όψεως ή ταμειτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στην χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα.

α) Ταμειακές ροές εκτός παραγώγων

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, οι πληρωτέες ταμειακές ροές από την Τράπεζα από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων με βάση τις εναπομένουσες συμβατικές ημερομηνίες λήξης. Τα ποσά που αναφέρονται είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Η Τράπεζα διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας βάσει των εκτιμώμενων μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	24.499.657	73.332	1.030	515.750	-	25.089.768
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	3.317	7.081	6.929	88	1.060	18.475
Υποχρεώσεις προς πελάτες	12.500.748	4.065.064	1.622.809	331.159	1.830	18.521.610
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	3.869	45.861	401.166	861.682	16	1.312.595
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	3.047	-	9.589	380.116	-	392.751
Υβριδικά κεφάλαια	1.183	-	3.819	167.258	-	172.260
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-	225.572	225.572
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	37.011.821	4.191.337	2.045.341	2.256.053	228.479	45.733.031
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	8.184.636	2.884.843	7.562.376	13.908.295	16.397.858	48.938.008
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	19.804.957	305.502	263.179	-	-	20.373.638
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	80.129	15.627	12.171	226.082	7.703	341.712
Υποχρεώσεις προς πελάτες	16.549.811	5.220.837	2.057.145	433.793	-	24.261.587
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	50.278	41.075	1.122.773	1.653.906	-	2.868.033
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	1.419	-	5.231	44.576	358.446	409.672
Υβριδικά κεφάλαια	930	-	3.279	176.745	-	180.954
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-	415.005	415.005
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	36.487.525	5.583.041	3.463.778	2.535.102	781.155	48.850.601
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	8.331.054	3.095.672	6.874.992	20.656.545	18.669.720	57.627.984

Στον ανωτέρω πίνακα της 31/12/2011, συμπεριλήφθηκαν οι νέοι τίτλοι και τα χαρακτηριστικά τους, που θα παραληφθούν στο πλαίσιο του προγράμματος αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους (PSI) αντί των παλαιών τίτλων.

β) Ταμειακές ροές παραγώγων

βι) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται με συμφηφισμό

Τα παράγωγα προϊόντα της Τράπεζας που εκκαθαρίζονται με συμφηφισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και β) παράγωγα επιτοκίου: συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων, εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου, λοιπά συμβόλαια επιτοκίων, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίων διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας που εκκαθαρίζονται με συμφηφισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι τη λήξη τους βάσει του συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα επιτοκίου	571	9.883	(28.814)	(49.001)	13.485	(53.877)
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
-Παράγωγα επιτοκίου	-	-	(1.750)	(8.346)	(2.722)	(12.818)
Σύνολο	571	9.883	(30.565)	(57.347)	10.763	(66.695)
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα επιτοκίου	(8.606)	6.684	(15.270)	(11.279)	14.804	(13.666)
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
-Παράγωγα επιτοκίου	417	7.009	(25.741)	(30.776)	(2.258)	(51.349)
Σύνολο	(8.188)	13.693	(41.011)	(42.055)	12.546	(65.015)

βii) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό

Τα παράγωγα προϊόντα της Τράπεζας που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων και β) παράγωγα επιτοκίου: διανομισματικές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και γ) δικαιώματα προαίρεσης.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία της εταιρείας (ενεργητικού και υποχρεώσεων) που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό σύμφωνα με την εναπομένονσα χρονική περίοδο μέχρι την λήξη τους βάσει του συμβολαίου. Οι συνολικές εκροές και συνολικές εισροές για κάθε κατηγορία παραγώγου και ομάδας ληκτότητας γνωστοποιούνται ως μη προεξοφλημένες ροές βάσει συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(6.870.340)	(309.508)	(242.839)	(840.825)	-	(8.263.513)
Εισροή	6.861.041	307.735	242.022	801.458	-	8.212.256
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(4.447.951)	(1.206.758)	(228.125)	(10.459)	-	(5.893.294)
Εισροή	4.354.862	1.195.266	223.179	10.243	-	5.783.551

Στις 31 Δεκεμβρίου 2011, η συνολική έκθεση του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς προς το Ευρωσύστημα - Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και Τράπεζα της Ελλάδος «ΤτΕ» ανερχόταν σε € 22 δις (2010: € 17,2 δις). Η αύξηση της εξάρτησης του Ομίλου μέσω της αναχρηματοδότησης από την ΕΚΤ και την ΤτΕ έναντι ενεχύρων, κατά τη διάρκεια του 2011, αντανάκλα τη μείωση της συνολικής ρευστότητας στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, λόγω της εκροής καταθέσεων και της λήξης, χωρίς δυνατότητα ανανέωσης, του δανεισμού από την διεθνή αγορά (διατραπεζική και χονδρική αγορά χρήματος), ως αποτέλεσμα των συνεχών και πολλαπλών υποβαθμίσεων της χώρας από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης.

3.6 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις λογιστικές και εύλογες αξίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα (στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων) που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες στον ισολογισμό της Τράπεζας.

	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3.065.200	4.424.327	3.065.200	4.424.327
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	28.496.999	31.189.760	28.496.999	31.189.760
-Δάνεια προς ιδιώτες	8.159.829	8.658.370	8.159.829	8.658.370
-Δάνεια προς επιχειρήσεις	20.337.171	22.531.390	20.337.171	22.531.390
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	57.127	969.792	57.127	969.792
Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.198.239	4.954.598	1.322.425	3.408.874
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	1.400.655	2.430.342	939.133	1.884.194
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25.023.614	20.348.801	25.023.614	20.348.801
Υποχρεώσεις προς πελάτες	18.334.429	24.051.885	18.334.429	24.051.885
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	1.266.788	2.674.481	900.625	2.503.927
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	494.984	506.584	228.893	370.752

Η εύλογη αξία για τη χρήση 2011 των δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων, των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (μετά από προβλέψεις), των συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών, των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και των υποχρεώσεων προς πελάτες που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αντίστοιχη λογιστική, καθώς φέρουν κατά το μεγαλύτερο μέρος τους κυμαινόμενα επιτόκια και ως εκ τούτου ανατιμολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Οι εύλογες αξίες των χρεογράφων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους βασίζονται σε τιμές που καθορίζονται από την αγορά. Όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθορισθεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών (discounted cash flow model).

Η εύλογη αξία των πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όπου αυτές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθορισθεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά (λήξη, απόδοση) ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών.

Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών και υβριδικών κεφαλαίων βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όταν δεν υπάρχουν αξιόπιστες τιμές αγοράς, γίνεται προεξόφληση χρηματοροών με κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων.

β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που τηρούνται σε εύλογες αξίες

Το ΔΠΧΑ 7 ιεραρχεί τις μεθόδους αποτίμησης ανάλογα με το αν οι πληροφορίες που λαμβάνονται υπόψη σε κάθε μέθοδο είναι παρατηρήσιμες ή όχι. Οι παρατηρήσιμες πληροφορίες αναφέρονται σε στοιχεία της αγοράς που προκύπτουν από ανεξάρτητες πηγές. Οι μη παρατηρήσιμες πληροφορίες αντανακλούν τις εκτιμήσεις της Τράπεζας για την αγορά. Αυτές οι δύο διαφορετικές πηγές πληροφόρησης έχουν δημιουργήσει τα παρακάτω επίπεδα προσδιορισμού της εύλογης αξίας:

- 1ο Επίπεδο – Η αποτίμηση διενεργείται βάσει εισηγμένων τιμών (άνευ προσαρμογών) σε οργανωμένες αγορές για πανομοιότυπα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει μετοχές και ομόλογα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήρια ή σε χρηματαγορές, καθώς και παράγωγα, όπως Futures.
- 2ο Επίπεδο – Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών εκτός των εισηγμένων τιμών που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1, που θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμες. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (OTC) και ομόλογα, η αποτίμηση των οποίων βασίζεται σε καμπύλες επιτοκίων ή τιμές προερχόμενες από αξιόπιστες πηγές (π.χ. Bloomberg, Reuters).
- 3ο Επίπεδο - Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει μετοχές που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά και δεν υπάρχουν παρόμοια προϊόντα που να διαπραγματεύονται αντίστοιχα σε ενεργή αγορά.

Το συγκεκριμένο μοντέλο ιεραρχίας απαιτεί την χρησιμοποίηση παρατηρήσιμων δεδομένων όποτε είναι διαθέσιμα. Η Τράπεζα λαμβάνει υπ' όψιν παρατηρήσιμα δεδομένα στις αποτιμήσεις της, όποτε αυτό είναι εφικτό.

Εν συνεχεία παρατίθενται πίνακες με την ανάλυση των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού που αποτιμώνται σε εύλογη αξία στα τρία προαναφερόμενα επίπεδα, την κίνηση του 3ου επιπέδου για το 2011 και την ανάλυση ευαισθησίας:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού & Υποχρεώσεων αποτιμ. σε εύλογες αξίες				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	-	375.069	-	375.069
Χρεόγραφα Εμπορικού Χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα	79.831	37.130	-	116.961
- Έντοκα γραμμάτια	1.627	6.517	-	8.144
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων				
-Ομόλογα συμβάσεων ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού	-	4.043	-	4.043
- Μετοχές & άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	5.879	-	-	5.879
Αξιογράφα Διαθέσιμα προς Πώληση				
- Ομόλογα	142.366	67.573	-	209.939
- Έντοκα γραμμάτια	44.523	1.864.948	-	1.909.471
- Μετοχές & άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	36.263	-	225.877	262.140
Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	-	381.321	-	381.321
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων λογαριασμών	78	18.397	-	18.475
				Μετοχές & Άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης
Κίνηση χρηματοοικονομικών στοιχείων Επιπέδου 3				
Υπόλοιπο έναρξης				325.068
Αγορές και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου				13.085
Μόνιμη απομείωση				(104.793)
Διαθέσεις				(580)
Μεταφορά στις συγγενείς εταιρείες (σημείωση 26)				(7.130)
Συναλλαγματικές διαφορές				228
Σύνολο				225.877
			Ευνοϊκές αλλαγές	Μη ευνοϊκές αλλαγές
Ανάλυση ευαισθησίας του 3ου Επιπέδου ιεράρχησης σε:				
Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα			-	(16.000)
Κατάσταση Ιδίων Κεφαλαίων				
Διαθέσιμες προς Πώληση Μετοχές			10.000	(5.000)

3.7 Υπηρεσίες Θεματοφυλακής

Η Τράπεζα παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής προς τρίτους για πληθώρα χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν διαδικασίες όπως φύλαξη αξιών, εκκαθάριση χρηματιστηριακών συναλλαγών επί αξιών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, διενέργεια εταιρικών πράξεων, είσπραξη εισοδήματος κτλ, για λογαριασμό ιδιωτών, εταιρειών και θεσμικών επενδυτών. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά προϊόντα προς φύλαξη, καθώς και το έσοδο που προκύπτει από αυτά για τους τρίτους, δεν αποτελούν ιδιοκτησία της Τράπεζας και ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας. Οι συγκεκριμένες υπηρεσίες ενέχουν μόνο λειτουργικούς κινδύνους.

3.8 Κεφαλαιακή επάρκεια

Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει το εποπτικό πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας "Βασιλεία II" από την 1η Ιανουαρίου 2008, ακολουθώντας την Ελληνική νομοθεσία (ν.3601/2007).

Αναγνωρίζοντας τη σημασία διατήρησης ισχυρής κεφαλαιακής βάσης της Τράπεζας Πειραιώς, η κεφαλαιακή επάρκεια παρακολουθείται σε τακτά χρονικά διαστήματα από τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας και υποβάλλεται σε τριμηνιαία βάση στην εποπτεύουσα αρχή, την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί από κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ορίζεται ως ο λόγος των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων προς τα σταθμισμένα έναντι των κινδύνων στοιχεία ενεργητικού και εκτός ισολογισμού στοιχεία. Η ελάχιστη τιμή του εν λόγω δείκτη καθορίζεται από το νέο νομοθετικό και εποπτικό πλαίσιο και ανέρχεται στο 8%.

Οι βασικοί στόχοι της Τράπεζας Πειραιώς σχετικά με την διαχείριση της κεφαλαιακής επάρκειας, συνοψίζονται ως εξής:

- Η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι αναλαμβανόμενων κινδύνων σύμφωνα με το Ελληνικό εποπτικό πλαίσιο
- Η διαφύλαξη της δυνατότητας της Τράπεζας Πειραιώς να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές της
- Η διατήρηση μίας ισχυρής και σταθερής κεφαλαιακής βάσης η οποία να υποστηρίζει τα επιχειρηματικά σχέδια της Διοίκησης της Τράπεζας

Τα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας, όπως ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος διακρίνονται σε Βασικά (Tier I) και Συμπληρωματικά κεφάλαια (Tier II).

Για να υπολογιστούν τα εποπτικά κεφάλαια, τα ίδια κεφάλαια υπόκεινται σε εποπτικές προσαρμογές, όπως αφαίρεση άυλων πάγιων στοιχείων και υπεραξίας (Goodwill), αφαίρεση μέρους των κερδών από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα, αφαίρεση μέρους των διαθέσιμων προς πώληση αποθεματικών, αφαίρεση του προτεινόμενου προς διανομή μερίσματος.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Βασικά ίδια κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	342.998	100.882
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.953.356	2.430.877
Προνομιούχες μετοχές	750.000	370.000
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(67.392)	(340.159)
Τακτικό αποθεματικό και λοιπά αποθεματικά	68.995	68.995
Αποτελέσματα εις νέον	(6.106.639)	326.384
Μείον: Άυλα πάγια στοιχεία	(133.999)	(100.269)
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των βασικών ιδίων κεφαλαίων	56.584	156.424
Σύνολο βασικών ιδίων κεφαλαίων	(2.136.097)	3.013.134
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια		
Υποχρεώσεις από μειωμένης εξασφάλισης δάνεια	494.984	506.584
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	(8.614)	(8.639)
Σύνολο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	486.370	497.945
Εποπτικά κεφάλαια	(1.649.727)	3.511.080
Σύνολο σταθμισμένου έναντι των κινδύνων ενεργητικού (εντός & εκτός ισολογισμού στοιχεία)	29.169.802	31.363.559
Βασικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (Tier I)	(7,3%)	9,6%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	(5,7%)	11,2%

Σημειώνεται ότι τα στοιχεία που αφορούν τη δημοσιοποίηση εποπτικής φύσεως πληροφοριών σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια και τη διαχείριση των κινδύνων, όπως ορίζεται από την ΠΔ/ΤΕ 2592 /20.8.2007 σχετικά με τον Πυλώνα III, θα δημοσιοποιηθούν στον ιστοχώρο της Τράπεζας.

Η συμμετοχή των ελληνικών τραπεζών στο PSI είχε σημαντική αρνητική επίπτωση στα ίδια κεφάλαιά τους και στην κεφαλαιακή τους επάρκεια. Για το λόγο αυτό, οι ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ, στο πλαίσιο του δεύτερου Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής της χώρας, έχουν ήδη διασφαλίσει πλήρως την κεφαλαιακή επάρκεια του τραπεζικού συστήματος και τη δυνατότητα χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) ζήτησε και έλαβε από αυτές (στο τέλος Ιανουαρίου 2012) λεπτομερή Στρατηγικά-Επιχειρηματικά Σχέδια για την περίοδο 2012-2015. Με βάση αυτά τα σχέδια, τα οποία περιλαμβάνουν τόσο τις επιπτώσεις του PSI, όσο και τα αποτελέσματα του διαγνωστικού ελέγχου που διεξήγαγε η BlackRock Solutions με οδηγία της ΤτΕ στα εγχώρια δανειακά χαρτοφυλάκια των ελληνικών τραπεζικών ομίλων το 2011, θα καθοριστούν οι κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών. Παράλληλα, υποβλήθηκαν στο τέλος Μαρτίου 2012 προς την ΤτΕ τα Σχέδια Ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών. Σύμφωνα με το Μνημόνιο Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Πολιτικών, «οι τράπεζες οι οποίες υποβάλλουν βιώσιμα σχέδια αύξησης κεφαλαίου θα έχουν τη δυνατότητα να λάβουν δημόσια στήριξη με τρόπο ο οποίος διατηρεί τα κίνητρα του ιδιωτικού τομέα ναβάλουν κεφάλαια και ως εκ τούτου να μειωθεί το βάρος για τους φορολογούμενους. Ειδικότερα οι τράπεζες θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε κεφάλαιο από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) μέσω κοινών μετοχών και μετατρέψιμων υπό αίρεση ομολογιών». Στο πλαίσιο αυτό, σημειώνεται ότι το ΕΤΧΣ έχει ήδη παράσχει Βεβαίωση Δέσμευσης για τη συμμετοχή του στην επικείμενη ΑΜΚ της Τράπεζας Πειραιώς μέχρι του ποσού των €5,0 δισ. Η ανακεφαλαιοποίηση του ελληνικού τραπεζικού τομέα θα πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου 2012, προκειμένου οι ελληνικοί τραπεζικοί όμιλοι να διαθέτουν δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier 1) 9% το Σεπτέμβριο του 2012 και 10% τον Ιούνιο του 2013.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

α. Απομειώσεις ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου

Οι συζητήσεις και διαπραγματεύσεις για την εξειδίκευση των συμφωνιών της 21^{ης} Ιουλίου 2011 και της 26ης Οκτωβρίου 2011 και ειδικότερα του τροποποιημένου Προγράμματος Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI+), ολοκληρώθηκαν στις 21 Φεβρουαρίου 2012. Τα βασικά σημεία της συμφωνίας που επιτεύχθηκε στο Eurogroup είναι τα εξής:

- Μείωση του ονομαστικού χρέους προς τους ιδιώτες κατά 53,5%, με έκδοση 20 νέων σειρών ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, που θα διέπονται από το Αγγλικό Δίκαιο, θα έχουν ονομαστική αξία ίση με το 31,5% της αρχικής ονομαστικής αξίας των επιλέξιμων τίτλων και δανείων και θα λήγουν σταδιακά και κατ'έτος μετά τη συμπλήρωση δεκαετίας (δηλαδή από το 11^ο έως το 30^ο έτος) και επιπρόσθετα βραχυπροθέσμων ομολόγων εκδόσεως του EFSF, ονομαστικής αξίας ίσης με το 15% της αρχικής ονομαστικής αξίας των επιλέξιμων τίτλων και δανείων, πλέον των δεδουλευμένων τόκων μέχρι την ημερομηνία ανταλλαγής.
- Το μέσο επιτόκιο των νέων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου διαμορφώθηκε σε 3,65% για το σύνολο των 30 ετών (μέγιστη διάρκεια ομολόγων) και 2,63% για το διάστημα ως το 2020. Το τοκομερίδιό τους ξεκινά από 2% (από το Φεβρουάριο του 2012 έως τον Φεβρουάριο του 2015), διαμορφώνεται στη συνέχεια σε 3% για τα επόμενα πέντε έτη (από το Φεβρουάριο του 2015 έως το Φεβρουάριο του 2020), αυξάνεται σε 3,65% για το επόμενο έτος (από το Φεβρουάριο του 2020 έως το Φεβρουάριο του 2021) και σε 4,3% εφεξής (από το Φεβρουάριο του 2022 έως το Φεβρουάριο του 2042). Το επιτόκιο των τίτλων του EFSF καθορίστηκε σε 0,19% για τους εξάμηνους τίτλους, 0,4% για τους ετησίους και σε 1% για τους διετείς.
- Η συμφωνία προβλέπει επίσης και χρεόγραφα καταβολής επιπρόσθετων τόκων συνδεδεμένων με ρήτρα ανάπτυξης που σημαίνει ότι το Ελληνικό Δημόσιο θα πληρώνει επιπλέον επιτόκιο σε περίπτωση, που από το 2015 και μετά το ΑΕΠ ξεπεράσει ένα συγκεκριμένο όριο και καταγράψει ανάπτυξη σε πραγματικούς όρους, πέραν των στόχων που έχουν τεθεί.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας αποφάσισε τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα της εθελοντικής ανταλλαγής των ομολόγων και επιλέξιμων δανείων του Ελληνικού Δημοσίου.

Η οριστικοποίηση του τροποποιημένου Προγράμματος Ανταλλαγής Ομολόγων και Δανείων (PSI+) λήφθηκε υπόψη στις παρούσες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ως «διορθωτικό γεγονός» κατά την ημερομηνία ισολογισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το ΔΛΠ 10 «Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού», αφού επιβεβαιώνει συνθήκες που υφίσταντο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011.

Με βάση τα ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες ρυθμίσεις των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΛΠ 39), η Τράπεζα προσδιόρισε την ζημία απομείωσης από τα ομόλογα και τα επιλέξιμα δάνεια του Ελληνικού Δημοσίου, που εντάχθηκαν στο τροποποιημένο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI+), ως εξής:

α.1. ΟΕΔ και Ομόλογα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ταξινομημένα στις κατηγορίες «Απαιτήσεις από Χρεωστικούς Τίτλους», «Χρεόγραφα Διακρατούμενα μέχρι τη Λήξη» επιμετρούμενα σε αποσβεσμένο κόστος (amortized cost)

Η ζημία απομείωσης επιμετρήθηκε στις 31.12.2011 ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το «πραγματικό επιτόκιο» (effective interest rate) του ομολόγου, δηλαδή, είτε με το αρχικό «πραγματικό επιτόκιο» κατά την αγορά του ομολόγου ή στις περιπτώσεις αναταξινόμησης ομολόγων, με το «πραγματικό επιτόκιο» κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης.

Προκειμένου να αντανakλώνται καλύτερα οι αβεβαιότητες και οι κίνδυνοι, αξιολογήθηκε η ικανότητα του Ελληνικού Δημοσίου να ανταποκριθεί στις μελλοντικές του υποχρεώσεις.

Τέλος, το τυχόν αναπόσβεστο υπόλοιπο του χρεωστικού αποθεματικού «Διαθεσίμων προς Πώληση» μεταφέρθηκε άμεσα και στο σύνολό του στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

α.2. Δάνεια με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου στην κατηγορία «Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών» επιμετρούμενα σε αποσβεσμένο κόστος

Για τα δάνεια που τελικά ανταλλάχθηκαν με νέα ομόλογα, η ζημία απομείωσης επιμετρήθηκε στις 31.12.2011 ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των δανείων κατά την 31.12.2011 και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το «πραγματικό επιτόκιο» του δανείου, αφού προηγουμένως εφαρμόστηκε η ίδια ως άνω παραδοχή, για την ικανότητα του Ελληνικού Δημοσίου να ανταποκριθεί στις μελλοντικές του υποχρεώσεις.

Για τα υπόλοιπα δάνεια με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου που δεν συμμετείχαν στο πρόγραμμα ανταλλαγής με ομόλογα, εξετάστηκε πρώτα η ικανότητα αποπληρωμής τους από τον πρωτοφειλέτη και μόνον στην περίπτωση που οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές του ροές δεν επαρκούσαν, εφαρμόστηκε μεθοδολογία απομείωσης της αξίας τους, βασιζόμενη πλέον στην πιθανότητα αθέτησης του Ελληνικού Δημοσίου.

α.3. ΟΕΔ ταξινομημένα στην κατηγορία «Διαθέσιμα προς Πώληση»

Για τα ταξινομημένα στην κατηγορία «Διαθέσιμα προς Πώληση» ΟΕΔ, το υπόλοιπο του χρεωστικού αποθεματικού «Διαθεσίμων προς Πώληση» όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την αποτίμησή τους σε τρέχουσες τιμές της 31.12.2011, μεταφέρθηκε άμεσα και στο σύνολό του στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης 2011.

α.4. ΟΕΔ ταξινομημένα στην κατηγορία «Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο»

Τα ταξινομημένα στην κατηγορία αυτή ομόλογα αποτιμήθηκαν με τρέχουσες τιμές της 31.12.2011 και η σχετική ζημία καταχωρήθηκε απευθείας στα αποτελέσματα της χρήσης 2011.

Η Τράπεζα επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης του 2011 με το ποσό των € 5.849 εκατ. που σχετίζεται με την ανταλλαγή των τίτλων.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται αναλυτική πληροφόρηση κατ' είδος της συνολικής έκθεσης της Τράπεζας κατά την 31.12.2011 προς το Ελληνικό Δημόσιο και τους εν γένει φορείς του Δημοσίου (Κεντρική Κυβέρνηση, Περιφερειακές Κυβερνήσεις, Δημόσιοι Οργανισμοί, ΔΕΚΟ, Ασφαλιστικά Ταμεία, κλπ):

Πίνακας συνολικής έκθεσης προς το Ελληνικό Δημόσιο

A/A	Είδος	Ονομαστικό ποσό	Λογιστική αξία
1	Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	7.332.565	1.930.099
2	Τίτλοι που συνδέονται με προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου	782.190	750.074
3	Έντοκα Γραμμάτια	1.956.483	1.900.289
4	Δάνεια και Ομόλογα Δημοσίων Οργανισμών	748.716	540.776
	Σύνολο	10.819.954	5.121.238

Στα ανωτέρω υπόλοιπα δεν περιλαμβάνονται δάνεια με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου λογιστικής αξίας ύψους € 671,5 εκατ. την 31.12.2011

Η Τράπεζα δεν διαθέτει έκθεση σε ομόλογα και χρέος των υπολοίπων χωρών της Ευρώπης, που αντιμετωπίζουν αυξημένα προβλήματα εξυπηρέτησης του χρέους τους.

β. Λοιπές σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η Τράπεζα κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε ορισμένες λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές για τη μελλοντική κατάσταση ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που επηρεάζουν την απεικόνιση των στοιχείων αυτών στις οικονομικές καταστάσεις. Οι λογιστικές εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές εξετάζονται σε κάθε περίοδο με βάση ιστορικά στοιχεία αλλά και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα.

Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου η Τράπεζα, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών, προβαίνει σε λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές είναι οι κάτωθι:

β.1. Απομείωση δανείων και λοιπών απαιτήσεων

Η Τράπεζα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι μια απαίτηση ή ομάδα απαιτήσεων έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό της απαίτησης ή της ομάδας απαιτήσεων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται εξετάζονται τακτικά προκειμένου οι αποκλίσεις ανάμεσα στις εκτιμώμενες απομειώσεις και τις πραγματικές ζημίες από την αδυναμία είσπραξης των χορηγήσεων να μην είναι σημαντικές.

β.2. Εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Η εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε κάποια αγορά προσδιορίζεται με βάση μοντέλα αποτίμησης. Τα μοντέλα αυτά, αν και βασίζονται σε μετρήσιμα στοιχεία, απαιτούν εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης (όπως για τον προσδιορισμό της μεταβλητότητας –volatility- και του πιστωτικού κινδύνου). Οι παραδοχές αυτές επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και όταν οι συνθήκες των αγορών μεταβάλλονται σημαντικά.

β.3. Απομείωση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

Το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο απεικονίζεται σε εύλογη αξία, οι μεταβολές της οποίας καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό. Απομείωση της αξίας του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μετοχών και ομολόγων υπάρχει όταν η μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσης είναι σημαντική ή παρατεταμένη στην περίπτωση των μετοχών ή υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις αδυναμίας αποπληρωμής του εκδότη στην περίπτωση των ομολόγων. Τότε το αποθεματικό αυτό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της περιόδου. Η αξιολόγηση της μείωσης της εύλογης αξίας ως σημαντική ή παρατεταμένη απαιτεί εκτίμηση. Επίσης, εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται και για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας χρεογράφων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Για τα χρεόγραφα αυτά η εύλογη αξία που υπολογίζεται από διάφορα οικονομικά μοντέλα αποτίμησης συνυπολογίζεται μαζί με εκτιμήσεις για κλαδικές διακυμάνσεις και προοπτικές, καθώς και με την οικονομική κατάσταση των εταιρειών των οποίων η Τράπεζα κατέχει χρεόγραφα.

β.4. Επενδύσεις διακρατούμενες έως την λήξη

Σχετικά με την κατηγοριοποίηση των μη - παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές και καθορισμένη ημερομηνία λήξης, η Τράπεζα ακολουθεί τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39 και τα κατατάσσει στο διακρατούμενο έως την λήξη χαρτοφυλάκιο. Αυτού του είδους η κατηγοριοποίηση προϋποθέτει σημαντική αξιολόγηση. Για την αξιολόγηση αυτή, η Τράπεζα εκτιμά την πρόθεση και την ικανότητά της να διακρατά αυτού του είδους τις επενδύσεις μέχρι την λήξη. Εάν η Τράπεζα δεν διακρατήσει αυτές τις επενδύσεις μέχρι την λήξη, εκτός από ειδικές περιστάσεις - όπως π.χ. να πουλήσει ένα μικρό ποσό κοντά στην ημερομηνία λήξης - έχει την υποχρέωση να μεταφέρει το σύνολο του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο. Η αποτίμηση των επενδύσεων γίνεται τότε στην εύλογη αξία.

β.5. Επενδυτικά ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από ανεξάρτητο εκτιμητή. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν κρίνεται απαραίτητο, αναλόγως της φύσης, της τοποθεσίας και της κατάστασης του συγκεκριμένου επενδυτικού ακινήτου. Εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι εκτίμησης. Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα αντανακλούν εισοδήματα από τρέχουσες μισθώσεις, καθώς και παραδοχές για μελλοντικά μισθώματα, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς.

β.6. Φόρος εισοδήματος

Η Τράπεζα υπόκειται σε φόρο εισοδήματος στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος κατά τη διάρκεια της χρήσης, καθώς ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα διαφέρει από τα ποσά που αναγνωρίστηκαν αρχικά, οι διαφορές επηρεάζουν το φόρο εισοδήματος και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις/ απαιτήσεις της χρήσης όπου ολοκληρώνεται ο προσδιορισμός.

5 Ανάλυση κατά τομέα

α) Επιχειρηματικοί Τομείς

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας που απευθύνονται σε νοικοκυριά, καθώς και σε μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις (καταθέσεις, χορηγήσεις, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας που απευθύνονται σε μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς επίσης και σε ναυτιλιακές εταιρείες, οι οποίες εξυπηρετούνται από κεντρικές υπηρεσίες, λόγω των εξειδικευμένων αναγκών τους (καταθέσεις, χορηγήσεις, ομολογιακά δάνεια, χρηματοδότηση έργων, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Επενδυτική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες επενδυτικής τραπεζικής της Τράπεζας (συμβουλευτικές και επενδυτικές υπηρεσίες, αναδοχές, χρηματιστηριακές συναλλαγές κ.α.).

Διαχείριση Κεφαλαίων και Treasury – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες διαχείρισης περιουσίας τρίτων, καθώς και για ίδιο λογαριασμό της Τράπεζας (εργασίες wealth management, αμοιβαία κεφάλαια, διαχείριση διαθεσίμων).

Λοιποί – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες της Τράπεζας που δεν συμπεριλαμβάνονται σε κάποιον από τους προηγούμενους τομείς (εργασίες κεντρικών υπηρεσιών κ.α.).

Με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 8, ο καθορισμός των επιχειρηματικών τομέων προκύπτει από τις εσωτερικές αναφορές που αποστέλλονται στην Εκτελεστική Επιτροπή, βάσει των οποίων παρακολουθείται και αξιολογείται η απόδοση του κάθε τομέα. Κρίσιμα στοιχεία αποτελούν η εξέλιξη των μεγεθών και των αποτελεσμάτων ανά τομέα.

Παρατίθεται ανάλυση των αποτελεσμάτων και των λοιπών στοιχείων κατά επιχειρηματικό τομέα της Τράπεζας:

<u>1/1-31/12/2011</u>	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση κεφαλαίων & Treasury	Λοιποί	Σύνολο
Καθαρά έντοκα έσοδα	551.954	216.393	4	180.851	(182.937)	766.265
Καθαρά έσοδα προμηθειών	69.816	22.996	3.708	(1.857)	10.309	104.971
Καθαρά έσοδα	628.693	239.382	3.709	(8.841)	(116.766)	746.177
Αποτελέσματα κατά τομέα	(1.540.494)	(297.990)	(87)	(5.488.214)	-	(7.326.786)
Αποτελέσματα προ φόρων						(7.326.786)
Φόρος εισοδήματος						897.942
Αποτελέσματα μετά φόρων						(6.428.843)
Λοιπά στοιχεία κατά τομέα						
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	22.038	166	-	1.889	59.681	83.775
Αποσβέσεις	11.763	44	1	390	28.184	40.382
Προβλέψεις και απομειώσεις	1.399.122	333.907	-	5.416.063	429.312	7.578.403

<u>1/1-31/12/2010</u>	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση κεφαλαίων & Treasury	Λοιποί	Σύνολο
Καθαρά έντοκα έσοδα	619.401	248.927	(15)	147.643	(202.750)	813.207
Καθαρά έσοδα προμηθειών	88.327	19.613	2.773	1.194	(9.988)	101.919
Καθαρά έσοδα	731.886	283.959	1.820	67.321	(178.069)	906.918
Αποτελέσματα κατά τομέα	(68.607)	49.702	806	23.540	-	5.441
Αποτελέσματα προ φόρων						5.441
Φόρος εισοδήματος (περιλαμβανομένης της έκτακτης εισφοράς)						(9.061)
Αποτελέσματα μετά φόρων						(3.620)
Λοιπά στοιχεία κατά τομέα						
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	21.742	963	-	2.493	45.159	70.356
Αποσβέσεις	12.490	116	3	443	19.013	32.065
Προβλέψεις και απομειώσεις	317.722	41.945	-	9.297	-	368.964

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011

Στοιχεία ενεργητικού κατά τομέα	20.768.002	7.859.230	13.370	12.752.417	2.447.288	43.840.306
Υποχρεώσεις κατά τομέα	17.000.039	752.954	317.311	27.517.562	311.122	45.898.988

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010

Στοιχεία ενεργητικού κατά τομέα	22.953.961	9.900.969	(10)	16.067.594	2.777.193	51.699.707
Υποχρεώσεις κατά τομέα	21.083.800	1.444.082	362	25.828.531	385.952	48.742.728

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες περιλαμβάνουν προσθήκες άυλων και ενσώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια της χρήσης από τους επιμέρους επιχειρηματικούς τομείς.

β) Γεωγραφικοί τομείς

Η Τράπεζα δραστηριοποιείται σε 4 κύριους επιχειρηματικούς τομείς και σε 2 χώρες. Η Ελλάδα είναι η κύρια χώρα δραστηριοποίησης της Τράπεζας Πειραιώς. Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα περιλαμβάνουν όλους τους επιχειρηματικούς τομείς, ενώ κύριο αντικείμενο στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι η Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, η Επενδυτική Τραπεζική και η Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή των μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού και των καθαρών εσόδων της Τράπεζας Πειραιώς όπως προβλέπεται από το ΔΠΧΑ 8.

	Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	Καθαρά Έσοδα
31 Δεκεμβρίου 2011		
Ελλάδα	649.036	628.474
Ην. Βασίλειο	862	117.703
Σύνολο	649.898	746.177
31 Δεκεμβρίου 2010		
Ελλάδα	608.488	810.248
Ην. Βασίλειο	940	96.670
Σύνολο	609.428	906.918

Το κόστος άντλησης πιστωτικών τίτλων, κεφαλαίων μειωμένης εξασφάλισης και υβριδικών κεφαλαίων περιλαμβάνεται στα καθαρά έσοδα της Ελλάδας.

6 Καθαρά έντοκα έσοδα

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Τόκοι τίτλων σταθερής απόδοσης	291.726	214.882
Τόκοι δανείων πελατών και πράξεων προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων	1.871.706	1.651.051
Τόκοι απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	165.328	198.009
Λοιποί τόκοι έσοδα	9.339	7.175
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εσόδων	2.338.098	2.071.117
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Τόκοι καταθέσεων πελατών και πράξεων προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων	(674.758)	(554.292)
Τόκοι πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία και λοιπών δανειακών κεφαλαίων	(95.008)	(113.870)
Τόκοι υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(641.952)	(489.001)
Λοιποί τόκοι έξοδα	(160.117)	(100.748)
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εξόδων	(1.571.833)	(1.257.911)
Καθαρά έντοκα έσοδα	766.265	813.207

7 Καθαρά έσοδα προμηθειών

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Έσοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	119.979	126.806
Επενδυτική τραπεζική	8.800	9.500
Διαχείριση κεφαλαίων	3.517	4.693
Σύνολο εσόδων προμηθειών	132.297	140.998
Έξοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	(23.413)	(32.694)
Επενδυτική τραπεζική	(749)	(981)
Διαχείριση κεφαλαίων	(3.164)	(5.404)
Σύνολο εξόδων προμηθειών	(27.326)	(39.079)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	104.971	101.919

8 Έσοδα από μερίσματα

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Μερίσματα από θυγατρικές εταιρείες	2.721	34.458
Μερίσματα από συγγενείς εταιρείες	2.286	2.373
Μερίσματα χρεογράφων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	2.588	4.006
Σύνολο	7.594	40.837

9 Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κέρδη μείον ζημιές συναλλάγματος	(19.416)	(8.370)
Κέρδη μείον ζημιές παραγώγων	46.812	(57.731)
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων	(160.952)	8.091
Σύνολο	(133.555)	(58.010)

Στη χρήση 2011, τα «Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου» επηρεάστηκαν δυσμενώς από τη σημαντική μείωση της τρέχουσας αξίας των ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου.

10 Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών	2.257	(401)
Κέρδη μείον ζημιές λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων	(8.926)	(7.225)
	(6.668)	(7.626)

11 Κέρδη/ (Ζημιές) από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 43)	74	(5.580)
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 43)	779	233
Κέρδη μείον ζημιές από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	(2)	(12.269)
	851	(17.616)

Οι απομειώσεις του επενδυτικού χαρτοφυλακίου εμφανίζονται στην «Απομείωση αξίας συμμετοχών και επενδυτικού χαρτοφυλακίου» στην κατάσταση αποτελεσμάτων (σημείωση 24).

12 Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Έσοδα ενοικίων	2.721	2.796
Κέρδη μείον ζημιές από αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	1.755	22.857
Λοιπά έσοδα τραπεζικών εργασιών	1.469	4.900
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	775	3.653
	6.720	34.207

13 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Μισθοί και ημερομίσθια	(154.853)	(163.898)
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(36.865)	(39.824)
Λοιπές δαπάνες προσωπικού	(10.467)	(10.165)
Δαπάνες παροχών μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 40)	(24.745)	(26.615)
	(226.929)	(240.502)

Ο αριθμός προσωπικού της Τράπεζας Πειραιώς στις 31 Δεκεμβρίου 2011 ήταν 4.678 έναντι 4.871 στο τέλος του 2010. Ο μέσος αριθμός του προσωπικού για τη χρήση 2011 ήταν 4.775.

14 Έξοδα διοίκησης

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Ενοίκια	(43.980)	(46.361)
Φόροι - τέλη	(37.573)	(39.299)
Διαφήμιση	(19.079)	(29.356)
Εξυπηρέτηση - προώθηση τραπεζικών προϊόντων	(33.750)	(41.776)
Αμοιβές και δαπάνες τρίτων	(31.134)	(28.188)
Έξοδα φύλαξης και συντήρησης παγίων	(12.342)	(13.197)
Έξοδα τηλεπικοινωνιών και ηλεκτρικής ενέργειας	(9.478)	(11.034)
Λοιπά έξοδα διοίκησης	(39.854)	(49.911)
	(227.190)	(259.123)

Τα λοιπά έξοδα διοίκησης περιλαμβάνουν ενοίκια εξοπλισμού, ασφάλιστρα, δωρεές, συνδρομές, έξοδα ταξιδίων και αναλώσιμα.

15 Φόρος Εισοδήματος

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Τρέχων φόρος	(24.632)	(46.099)
Αναβαλλόμενος Φόρος (σημείωση 39)	925.929	53.920
Προβλέψεις για φόρους	(3.354)	-
Έκτακτη Εισφορά φόρου	-	(16.882)
	897.942	(9.061)

Με το νόμο 3943/2011 (ΦΕΚ Α' 66/31.3.2011), ο φορολογικός συντελεστής των νομικών προσώπων στην Ελλάδα μειώθηκε σε 20% για τα κέρδη των χρήσεων που αρχίζουν από 1.1.2011 και εφεξής, από 24% που ίσχυε για την προηγούμενη χρήση (νόμος 3697/2008). Με τον ίδιο νόμο, θεσπίστηκε παρακράτηση φόρου με συντελεστή 21% στα διανεμόμενα κέρδη των νομικών προσώπων της χρήσης 2010 και 25% για τα κέρδη των επομένων χρήσεων.

Η έκτακτη εφάπαξ εισφορά κοινωνικής ευθύνης, που επιβλήθηκε με το νόμο 3845/2010 (ΦΕΚ Α' 65/6.5.2010) και αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της χρήσης 2010, ανέρχονταν σε € 16,9 εκ.

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές και έχει περαιώσει οριστικά όλες τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, μέχρι και τη χρήση 2009, ενώ για τις ανέλεγκτες χρήσεις έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Η αύξηση του αναβαλλόμενου φόρου της χρήσης 2011 οφείλεται κατά βάση στην αναγνώριση της ζημίας απομείωσης των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, που εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI) και στις αυξημένες προβλέψεις για απομειώσεις του δανειακού χαρτοφυλακίου.

Ο φόρος που αναλογεί στα κέρδη προ φόρων της Τράπεζας διαφέρει από το ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή της Τράπεζας ως εξής:

	2011	2010
Αποτελέσματα προ φόρων	(7.326.786)	5.441
Φόρος που αντιστοιχεί (20%)	1.465.357	(1.306)
Εισόδημα μη υποκείμενο σε φόρο (φόρος που αναλογεί)	8.619	21.655
Μη εκπιπτόμενα έξοδα (φόρος που αναλογεί) και προβλέψεις ανέλεγκτων χρήσεων	(132.710)	(869)
Επίδραση στον αναβαλλόμενο φόρο από την νομοθετημένη μελλοντική μεταβολή του φορολογικού συντελεστή	(23.126)	(29.863)
Αναβαλλόμενος φόρος απομείωσης χρεογράφων	12.508	18.325
Συμπληρωματικός φόρος 3% επί εισοδήματος από ακίνητα	-	(121)
Επίδραση από αναβαλλόμενο φόρο που εκτιμάται ότι δεν θα συμψηφιστεί	(432.706)	-
Έκτακτη εισφορά	-	(16.882)
Φόρος εισοδήματος	897.943	(9.061)

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για την χρήση 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο την υποβάλλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών το αργότερο εντός δέκα ημερών από την καταληκτική ημερομηνία έγκρισης του ισολογισμού της εταιρείας από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Το Υπουργείο Οικονομικών θα επιλέξει δείγμα εταιρειών τουλάχιστον της τάξης του 9% για έλεγχο από τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες του Υπουργείου. Ο έλεγχος αυτός θα πρέπει να ολοκληρωθεί σε διάστημα όχι μεγαλύτερο των δεκαοκτώ μηνών από την ημερομηνία υποβολής της «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» στο Υπουργείο Οικονομικών.

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις που έκλεισαν το 2010 και το 2011.

Για τη χρήση 2011 ο φορολογικός έλεγχος ήδη διενεργείται από την PricewaterhouseCoopers Α.Ε. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν αυτών, που καταχωρήθηκαν και απεικονίζονται ήδη στις οικονομικές καταστάσεις.

Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων, κατά το χρόνο που αυτές θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν.

Η Τράπεζα σχηματίζει πρόβλεψη κατά περίπτωση έναντι πιθανών πρόσθετων φόρων βάσει των ευρημάτων των φορολογικών ελέγχων των προηγούμενων ετών σε σχέση και με την εξέλιξη των σχετικών κονδυλίων.

16 Κέρδη/ (Ζημίες) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα κέρδη/ (ζημίες) μετά φόρων αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που βρισκόταν σε κυκλοφορία κατά την διάρκεια της χρήσης, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή της η Τράπεζα Πειραιώς. Δεν συντρέχει λόγος που να διαφοροποιεί τα προσαρμοσμένα από τα βασικά κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή.

Βασικά και Προσαρμοσμένα κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας	(6.428.843)	(3.620)
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών	1.087.089.199	635.181.798
Βασικά και Προσαρμοσμένα κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή (σε ευρώ)	(5,9138)	(0,0057)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 33, ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών για τη χρήση 2010 έχει προσαρμοστεί με συντελεστή 1,8889 προκειμένου να απεικονιστεί η επίπτωση στα κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου σε τιμή διάθεσης χαμηλότερη της τρέχουσας (σημείωση 42). Επίσης, τα στοιχεία της προηγούμενης χρήσης αναμορφώθηκαν για να είναι συγκρίσιμα με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης και να αντανακλούν την απόφαση, που έλαβε η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων του 2011, για τη μη καταβολή μερίσματος στους μετόχους των προνομιούχων μετοχών για τη χρήση του 2010.

17 Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων

	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
1/1 - 31/12/2011			
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων (σημείωση 43)	349.587	(76.820)	272.767
Λοιπά συνολικά έσοδα	349.587	(76.820)	272.767
1/1 - 31/12/2010			
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων (σημείωση 43)	(242.136)	50.392	(191.744)
Ασφάλιστρο χρηματοοικονομικών μέσων ιδίων κεφαλαίων (σημείωση 43)	(67.805)	-	(67.805)
Λοιπά συνολικά έσοδα	(309.940)	50.392	(259.549)

18 Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ταμείο	194.805	212.844
Λογαριασμοί ανταποκριτών και όψεως σε τράπεζες	557.998	400.550
Υπόλοιπα στην Κεντρική Τράπεζα	642.836	701.900
Επιταγές εισπρακτέες - Γραφείο Συμφηφισμού Κεντρικής Τράπεζας	150.522	202.205
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και Χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 45)	1.546.162	1.517.500
Υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	26.687	6.402
	1.572.849	1.523.902

Οι λογαριασμοί ανταποκριτών και όψεως σε τράπεζες έχουν κυμαινόμενο επιτόκιο.

19 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες	200.218	1.043.923
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	94.891	320.305
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 45)	295.109	1.364.228
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες άνω των 90 ημερών	2.770.091	3.060.099
Σύνολο απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3.065.200	4.424.327
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων μέχρι ενός έτους	1.558.926	1.861.840
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων πάνω από ένα έτος	1.506.275	2.562.487
	3.065.200	4.424.327

Το σύνολο των απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

20 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει η Τράπεζα Πειραιώς περιλαμβάνουν Συμβόλαια Συναλλάγματος, Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίου, Συμβάσεις Ανταλλαγής Συναλλάγματος ή/ και Επιτοκίου, Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς/ Πώλησης Συναλλάγματος ή/ και Επιτοκίου ή/ και Μετοχών.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής (swaps) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξωχρηματιστηριακές) για την ανταλλαγή ταμειακών ροών λόγω μεταβολής σε επιτόκια, τιμές συναλλάγματος, μετοχικούς δείκτες, τιμές προϊόντων (π.χ. τιμές πετρελαίου) και στην περίπτωση συμβάσεων ανταλλαγής πιστωτικού κινδύνου (credit default swaps) συμφωνείται η ανταλλαγή πληρωμών βάσει ονομαστικών αξιών (notional amounts) αναφορικά με καθορισμένα γεγονότα που σχετίζονται με την πιστοληπτική ικανότητα του αντισυμβαλλόμενου.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια (forwards) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξωχρηματιστηριακές) για την αγορά ενός νομίσματος έναντι κάποιου άλλου ή για την ανταλλαγή ταμειακών ροών επιτοκίων σε καθορισμένη τιμή και ημερομηνία στο μέλλον.

Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures) είναι συμβατικές υποχρεώσεις για την είσπραξη ή πληρωμή ενός καθαρού ποσού σύμφωνα με τις μεταβολές στην τιμή/ επιτόκιο του υποκείμενου χρηματοοικονομικού μέσου (underlying financial instrument). Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης διαπραγματεύονται σε τυποποιημένα ποσά σε οργανωμένες αγορές και υπόκεινται σε καθημερινό διακανονισμό του λογαριασμού περιθωρίου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης (options) είναι συμβατικές συμφωνίες οι οποίες ενέχουν το δικαίωμα, αλλά όχι την υποχρέωση για τον αγοραστή να αγοράσει ή να πωλήσει ένα ορισμένο ποσό ενός χρηματοοικονομικού μέσου ή ξένου νομίσματος, σε καθορισμένη τιμή ή επιτόκιο, σε μία μελλοντική ημερομηνία. Τα δικαιώματα προαίρεσης διαπραγματεύονται είτε σε οργανωμένες αγορές, είτε εξω-χρηματιστηριακά (OTC).

Οι ονομαστικές αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων δεν αποτελούν απαραίτητα τα ποσά των σχετικών μελλοντικών ταμειακών ροών, ούτε τις τρέχουσες εύλογες αξίες των υποκείμενων μέσων και για το λόγο αυτό δεν υποδηλώνουν την έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο, στον κίνδυνο αγοράς ή στον κίνδυνο ρευστότητας. Ονομαστική αξία είναι η αξία του υποκείμενου τίτλου του παραγώγου και αποτελεί τη βάση για τη μέτρηση της εύλογης αξίας των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Οι μεταβολές στις εύλογες αξίες καθορίζονται από τις μεταβολές στην τιμή ή το επιτόκιο του υποκείμενου τίτλου και αντανακλούν το ποσό που πρέπει να πληρωθεί (υποχρέωση) ή να εισπραχθεί (απαιτήση). Οι ονομαστικές και οι εύλογες αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχονταν στο τέλος του έτους παρουσιάζονται παρακάτω:

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	Ονομαστικές Αξίες	Εύλογες Αξίες	
		Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	20.000	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps)	10.915	266	3.438
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	6.513.552	339.534	364.997
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων (currency swaps)	7.258.606	-	-
Προθεσμικά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	40.487	2	-
Δικαιώματα προαίρεσης (Options) και λοιπά παράγωγα	2.417.995	35.226	5
		375.028	368.440
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	29.868	41	15
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας			
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	102.676	-	12.866
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων		375.069	381.321

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010	Ονομαστικές Αξίες	Εύλογες Αξίες	
		Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	43.900	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps)	15.739	86	3.754
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	6.756.592	141.166	132.888
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων (currency swaps)	5.559.851	-	-
Προθεσμικά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	333.425	-	12
Δικαιώματα προαίρεσης (options) και λοιπά παράγωγα	14.968	756	5
		142.008	136.659
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	45.208	250	182
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας			
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	719.298	-	45.378
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	764.000	-	-
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων		142.258	182.219

Στις συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για εμπορικούς σκοπούς συμπεριλαμβάνονται κατά βάση συμβάσεις με την πελατεία και οι αντίθετές τους που συνάπτονται με άλλες τράπεζες για την κάλυψη της Τράπεζας (back to back συμβάσεις).

Η Τράπεζα Πειραιώς συναλλάσσεται με άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, για το μεγαλύτερο ποσοστό των συμβολαίων της σε συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια. Ειδικά για τις συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων, περίπου το 59,9% των συναλλαγών γίνονται με άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (ονομαστικό ποσό). Το 80,2% του ονομαστικού ποσού των συμφωνιών ανταλλαγής επιτοκίων έχει συναφθεί με τέσσερις αντισυμβαλλόμενους. Το υπόλοιπο 19,8% έχει συναφθεί με διάφορους αντισυμβαλλόμενους. Το ποσοστό της εύλογης αξίας όλων των παραγώγων (ενεργητικό) σε σχέση με τις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων ανέρχεται στο 12,2%.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα προϊόντα προκειμένου να αντισταθμίσει την έκθεσή της σε κίνδυνο αγοράς. Η αντιστάθμιση αυτή επιτυγχάνεται αντισταθμίζοντας είτε συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία είτε το σύνολο ή μέρος χαρτοφυλακίου. Οι πρακτικές και η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων παρουσιάζονται στη σημείωση 2.3.

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα, κάνοντας χρήση αντισταθμίσεων εύλογης αξίας, αντισταθμίζει τον κίνδυνο επιτοκίου που προκύπτει από πιθανή μείωση της εύλογης αξίας ομολόγων σταθερού επιτοκίου που περιλαμβάνονται στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» και στις «Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους». Αντισταθμίζει, επίσης, τον κίνδυνο επιτοκίου που προκύπτει από πιθανή μείωση της εύλογης αξίας δανείων που η Τράπεζα έχει χορηγήσει με σταθερό επιτόκιο σε ευρώ και ξένο νόμισμα. Η αντιστάθμιση επιτυγχάνεται με τη χρήση συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων.

Η καθαρή εύλογη αξία αυτών των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίου την 31/12/2011 ήταν πιστωτική € 12,9 εκ. (2010: πιστωτική € 45,4 εκ.). Οι ζημιές από τα μέσα αντιστάθμισης ήταν € 0,7 εκ. (2010: € 26 εκ. ζημία). Τα κέρδη από τα αντισταθμισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ήταν € 0,7 εκ. (2010: € 25,9 εκ. κέρδος).

21 Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου		
Ομόλογα/ Έντοκα Γραμμάτια εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	0	4.335
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και Χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 45)	0	4.335
Ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	107.367	147.976
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	8.144	9.178
Ομόλογα εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	-	11.127
Ομόλογα εταιριών	9.538	11.586
Τραπεζικά Ομόλογα	56	56
	125.106	179.924
Σύνολο χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	125.106	184.259
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	9.922	16.426

Από τα ανωτέρω χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου της 31/12/2011 ποσό € 80,2 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου (2010: € 100,8 εκ.), € 12,0 εκ. μεταβλητού επιτοκίου (2010: € 15,0 εκ.) και ποσό € 32,9 εκ. αφορά σε ομόλογα zero coupon (2010: € 68,5 εκ.).

Στα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών περιλαμβάνονται κυρίως ομόλογα των συμβάσεων ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swap bonds).

Τα χρεόγραφα σε ενέχυρο εμφανίζονται στη σημείωση 41.

22 Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων - Ιδιωτών	29.828	668.599
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων - Επιχειρήσεων	27.299	301.192
Σύνολο συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών	57.127	969.792

Η Τράπεζα πραγματοποιεί συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων (reverse repos), είτε με ιδιώτες πελάτες είτε με επιχειρήσεις, κυρίως με ενέχυρο τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου.

23 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Στεγαστικά δάνεια	6.112.571	6.197.457
Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	1.885.027	2.120.112
Πιστωτικές κάρτες	700.279	774.359
Δάνεια προς ιδιώτες	8.697.877	9.091.927
Δάνεια προς επιχειρήσεις	22.198.112	22.973.998
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	30.895.990	32.065.925
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εταιριών	4.834	197.653
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους Τραπεζών	23.178	-
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	3.007.817	2.232.689
Σύνολο απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	3.035.829	2.430.342
Μείον: Προβλέψεις για απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων πελατών και χρεωστικών τίτλων	(4.034.164)	(876.165)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και χρεωστικών τίτλων (μετά από προβλέψεις)	29.897.655	33.620.102
Εκ των οποίων:		
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	28.496.999	31.189.760
Σύνολο χρεωστικών τίτλων (μετά από προβλέψεις)	1.400.655	2.430.342
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρεωστικοί τίτλοι μέχρι ενός έτους	12.174.277	11.676.376
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρεωστικοί τίτλοι πάνω από ένα έτος	17.723.378	21.943.726
Σύνολο	29.897.655	33.620.102

Από τις απαιτήσεις κατά πελατών (προ προβλέψεων), ποσό € 806 εκ. (2010: € 2.452 εκ.) αφορά χορηγήσεις σταθερού επιτοκίου, ενώ ποσό € 30.090 εκ. (2010: € 29.614 εκ.) αφορά χορηγήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Στις απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους της 31/12/2011, περιλαμβάνεται Ομόλογο Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας € 782 εκ., το οποίο διατέθηκε στην Τράπεζα Πειραιώς στο πλαίσιο του Ν. 3723/2008 «Ενίσχυσης της ρευστότητας της Οικονομίας» για την κάλυψη έκδοσης προνομίουχων μετοχών ύψους € 370 εκατ. το 2009 και € 380 εκατ. το 2011 (σημείωση 42) προς το Ελληνικό Δημόσιο. Η λογιστική αξία του ανωτέρω ομολόγου, που εξαιρέθηκε από το PSI, ανέρχεται κατά την 31/12/2011 σε € 753 εκ.

Κίνηση πρόβλεψης (απομείωσης) για ζημιές από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους:

	Δάνεια προς ιδιώτες	Δάνεια προς επιχειρήσεις/ Δημόσιο	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2010	303.456	307.716	611.173
Έξοδο χρήσης	191.291	168.376	359.667
Διαγραφές δανείων	(61.189)	(41.065)	(102.254)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	7.579	7.579
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2010	433.559	442.605	876.165
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2011	433.559	442.605	876.165
Έξοδο χρήσης	176.115	3.273.497	3.449.612
Διαγραφές δανείων	(71.624)	(227.135)	(298.759)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	7.146	7.146
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2011	538.050	3.496.113	4.034.164
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010	
Προβλέψεις για ζημιές από δάνεια απαιτήσεις κατά πελατών και απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους			
Απομείωση σε ατομική βάση		3.387.717	357.923
Συλλογική πρόβλεψη		646.447	518.242
Σύνολο		4.034.164	876.165

Στο έξοδο της χρήσης 2011 στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιλαμβάνεται πρόβλεψη απομείωσης των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και δανείων με κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου ύψους € 2.160 εκ. Επιπρόσθετα, ανακυκλώθηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων το ποσό της ζημιάς αποτίμησης των € 49 εκ. που παρέμενε κατά την 31/12/2011 σε χρέωση του ειδικού αποθεματικού (σημείωση 24) κι αφορούσε αναταξινόμημένους σε προηγούμενες χρήσεις χρεωστικούς τίτλους, διαμορφώνοντας έτσι τη συνολική επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της χρήσης που συνδέεται με το πρόγραμμα ανταλλαγής τίτλων σε € 2.209 εκ. Επίσης, στο έξοδο απομείωση αξίας δανείων, απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους και λοιπών απαιτήσεων στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων περιλαμβάνεται ποσό € 10 εκ. το οποίο αφορά πρόβλεψη απομείωσης λοιπών απαιτήσεων.

24 Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Χρεόγραφα διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής απόδοσης		
Ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	154.756	542.591
Ομόλογα εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	15.093	15.366
Έντοκα γραμμάτια εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	1.909.471	554.402
Ομόλογα εταιριών	30.693	221.248
Ομόλογα τραπεζών	9.398	37.007
	2.119.411	1.370.614
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης		
Μετοχές εισηγμένες	32.085	64.031
Μη εισηγμένες μετοχές	144.862	141.710
Αμοιβαία κεφάλαια	85.193	188.428
	262.140	394.169
Σύνολο διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	2.381.550	1.764.783

Για τα ανωτέρω ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου πραγματοποιήθηκε ανακύκλωση του αντίστοιχου αποθεματικού (σημείωση 25) ποσού € 374 εκ. στα αποτελέσματα χρήσης.

Από τα ανωτέρω ομόλογα και έντοκα γραμμάτια της 31/12/2011 ποσό € 187,4 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου (2010: € 670,9 εκ.), € 22,5 εκ. μεταβλητού επιτοκίου (2010: € 145,3 εκ.) και ποσό € 1.909,5 εκ. αφορά σε ομόλογα zero coupon (2010: € 554,4).

Η κίνηση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	1.764.783	2.186.728
Αγορές	4.900.532	1.465.743
Διαθέσεις	(3.858.254)	(1.181.243)
Μεταφορές από εμπορικό χαρτοφυλάκιο (σημείωση 25)	-	890.444
Μεταφορές στις απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους (σημείωση 25)	-	(936.575)
Μεταβολές στην εύλογη αξία	(359.824)	(258.712)
Μεταφορές στα διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα (σημείωση 25)	-	(397.407)
Απομείωση αξίας διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(56.540)	(3.325)
Συναλλαγματικές διαφορές	(2.017)	(870)
Μεταφορές σε συγγενείς (σημείωση 26)	(7.130)	-
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	2.381.550	1.764.783
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα		
Ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	1.198.239	4.954.598
Σύνολο διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου	1.198.239	4.954.598

Από τα ανωτέρω διακρατούμενα έως τη λήξη ομόλογα της 31/12/2011 ποσό € 1.149,1 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου (2010: € 1.648,7 εκ.) και ποσό € 3.311,0 εκ. είναι μεταβλητού επιτοκίου (2010: € 3.305,9 εκ.).

Για τα ανωτέρω ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου, στο έξοδο του 2011 περιλαμβάνεται πρόβλεψη απομείωσης ύψους € 3.262 εκ. Επιπρόσθετα, ανακυκλώθηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσης το ποσό της ζημιάς αποτίμησης των € 5 εκ. που παρέμενε σε χρέωση του ειδικού αποθεματικού κι αφορούσε αναταξινομημένα σε προηγούμενες χρήσεις ομόλογα, διαμορφώνοντας έτσι τη συνολική επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της χρήσης από την επικείμενη ανταλλαγή τίτλων του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου σε € 3.267 εκ.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Κίνηση του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	4.954.598	3.305.687
Προσθήκες	11.087	1.310.696
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	(3.261.866)	-
Μεταφορές από διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 25)	-	397.407
Πώληση χρεογράφων	(505.580)	(59.192)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	1.198.239	4.954.598

Στη χρήση 2011, το κονδύλι «Πώληση χρεογράφων» αφορά σε πωλήσεις ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου. Η σημαντική πιστοληπτική υποβάθμιση του εκδότη των εν λόγω ομολόγων, γεγονός μεμονωμένο, μη αναμενόμενο κατά την απόκτηση και αρχική ταξινόμηση των τίτλων, πέραν του ελέγχου της Τράπεζας, και μη επαναλαμβανόμενο, διαφοροποίησε τη στρατηγική της Τράπεζας, η οποία προέβη στην πώλησή τους. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω πωλήσεις πληρούν τις προϋποθέσεις του ΔΛΠ 39 και δεν συντρέχει λόγος για την εφαρμογή των ειδικών διατάξεων του εν λόγω προτύπου (tainting provisions).

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου μέχρι ενός έτους	1.976.725	740.697
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου άνω του ενός έτους	1.340.925	5.584.516
Σύνολο	3.317.650	6.325.213

25 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της 31/12/2011, περιλαμβάνονται μετοχές, αμοιβαία κεφάλαια και ομόλογα τα οποία επαναταξινομήθηκαν κατά τις χρήσεις 2008 και 2010 από το «Εμπορικό χαρτοφυλάκιο». Αναλυτικότερα, στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» της 31/12/2011 περιλαμβάνονται μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια εύλογης αξίας € 10,4 εκ. Η αρνητική αποτίμησή τους για τη χρήση 2011, ύψους € 10 εκ., καταχωρήθηκε στο «Αποθεματικό του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου». Εντός της χρήσης 2011, αποθεματικό ύψους € 34,6 εκατ. ανακυκλώθηκε λόγω απομείωσης στα αποτελέσματα χρήσης. Επίσης, στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» της 31/12/2011 περιλαμβάνονται ομόλογα εύλογης αξίας ύψους € 63,9 εκ. Η αρνητική αποτίμησή τους για τη χρήση 2011, ύψους € 78,5 εκ. καταχωρήθηκε αρχικά στο αποθεματικό «Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» και στη συνέχεια, λόγω της απομείωσης που προέκυψε από τη συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς στο τροποποιημένο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI+), ανακυκλώθηκε στα αποτελέσματα χρήσης αποθεματικό ύψους € 89,8 εκατ.

Στα «διακρατούμενα έως την λήξη χρεόγραφα» της 31/12/2011 περιλαμβάνονται ομόλογα εύλογης αξίας € 150,1 εκ. (αποσβέσιμη αξία € 200,5 εκ.), τα οποία επαναταξινομήθηκαν κατά τη χρήση 2008 από το «Εμπορικό χαρτοφυλάκιο». Εάν τα ομόλογα αυτά δεν είχαν επαναταξινομηθεί, η αρνητική αποτίμησή τους για τη χρήση 2011, ύψους € 187,1 εκ. θα είχε καταχωρηθεί στα «Αποτελέσματα του εμπορικού χαρτοφυλακίου». Λόγω της συμμετοχής της Τράπεζας Πειραιώς στο τροποποιημένο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI+) απομείωση ύψους € 394 εκατ. επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσης.

Στις «Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους» της 31/12/2011 περιλαμβάνονται ομόλογα εύλογης αξίας € 249,0 εκ. (αποσβέσιμη αξία € 262,3 εκ.), τα οποία επαναταξινομήθηκαν κατά τις χρήσεις 2008 και 2010 από το «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο». Στις «Απαιτήσεις από Πιστωτικά Ίδρυματα» της 31/12/2011 περιλαμβάνονται τραπεζικά ομόλογα εύλογης αξίας € 6,1 εκ. (αποσβέσιμη αξία € 5,6 εκ.), τα οποία επαναταξινομήθηκαν κατά τη χρήση 2008 από το «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο». Εάν τα ομόλογα αυτά είχαν παραμείνει στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο», θα είχαν επιβάρυνει το αποθεματικό της 31/12/2011 κατά € 493,3 εκ. Κατά τη χρήση 2011 προέκυψε ζημιά από πώληση επαναταξινομημένων ομολόγων ύψους € 1,0 εκ. Λόγω της συμμετοχής της Τράπεζας Πειραιώς στο τροποποιημένο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI+) απομείωση ύψους € 716,2 εκατ. επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσης.

26 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Οι επενδύσεις της Τράπεζας Πειραιώς σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες είναι:

Α) Θυγατρικές εταιρείες

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα
1.	Marathon Banking Corporation	Τραπεζικές υπηρεσίες	98,43%	Η.Π.Α.
2.	Tirana Bank I.B.C. S.A.	Τραπεζικές υπηρεσίες	98,48%	Αλβανία
3.	Piraeus Bank Romania S.A.	Τραπεζικές υπηρεσίες	100,00%	Ρουμανία
4.	Piraeus Bank Beograd A.D.	Τραπεζικές υπηρεσίες	100,00%	Σερβία
5.	Piraeus Bank Bulgaria A.D.	Τραπεζικές υπηρεσίες	99,98%	Βουλγαρία
6.	JSC Piraeus Bank ICB	Τραπεζικές υπηρεσίες	99,99%	Ουκρανία
7.	Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ	Τραπεζικές υπηρεσίες	100,00%	Κύπρος
8.	Piraeus Asset Management Europe S.A.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	99,94%	Λουξεμβούργο
9.	Πειραιώς Leasing Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Ελλάδα
10.	Piraeus Leasing Romania S.R.L.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	99,85%	Ρουμανία
11.	Πειραιώς Μεσίτες Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών Α.Ε.	Μεσσιτεία ασφαλειών - αντασφαλειών	100,00%	Ελλάδα
12.	Tirana Leasing S.A.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Αλβανία
13.	Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Χρηματοπιστωτικές εργασίες	100,00%	Ελλάδα
14.	Piraeus Group Capital LTD	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο
15.	Piraeus Leasing Bulgaria EAD	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Βουλγαρία
16.	Piraeus Group Finance P.L.C.	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο
17.	Multicollection A.E.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	51,00%	Ελλάδα
18.	Πειραιώς Factoring A.E.	Πρακτόρευση απαιτήσεων	100,00%	Ελλάδα
19.	Picar A.E.	Διαχείριση χώρων City Link	100,00%	Ελλάδα
20.	Bulfina S.A.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Βουλγαρία
21.	Γενική Εταιρεία Κατασκευών και Αναπτύξεων Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας & συμμετοχών	66,67%	Ελλάδα
22.	Πειραιώς Direct Services A.E.	Παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών	100,00%	Ελλάδα
23.	Οικιστική Ανάπτυξη Κομοτηνής Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
24.	Πειραιώς Real Estate A.E.	Τεχνική και κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Ελλάδα
25.	ND Αναπτυξιακή Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
26.	Property Horizon A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
27.	ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.	Ανάπτυξη/ διαχείριση βιομηχανικών περιοχών	65,00%	Ελλάδα
28.	Πειραιώς Development A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
29.	Πειραιώς Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	100,00%	Ελλάδα
30.	Estia Mortgage Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για πιλοπ. στεγ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
31.	Euroinvestment & Finance Public LTD	Χρηματοεπενδυτικές, κτηματικές εργασίες	90,85%	Κύπρος
32.	Ακίνητα Λάκκος Μκέλλη LTD	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	40,00%	Κύπρος
33.	Φιλοκτηματική Δημόσια LTD	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	6,39%	Κύπρος
34.	New Evolution Κτηματική Τουριστική & Αναπτυξιακή Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική & αναπτυξιακή εταιρεία	100,00%	Ελλάδα
35.	Πειραιώς Green Investments A.E.	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα
36.	Πειραιώς Κάρτες Α.Ε.	Παροχή χρηματικών συμβουλών & υπηρεσιών	100,00%	Ελλάδα
37.	Capital Investments & Finance S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Λιβερία
38.	Maples Invest & Holding S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Βρετανικές Παρθέnes Νήσοι
39.	Margetson Invest & Finance S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Βρετανικές Παρθέnes Νήσοι
40.	Vitria Investments S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Παναμάς
41.	Trieris Real Estate Management LTD	Διαχείριση της Trieris Real Estate Ltd	100,00%	Βρετανικές Παρθέnes Νήσοι
42.	Piraeus Insurance - Reinsurance Broker Romania S.R.L.	Μεσσιτεία ασφαλειών - αντασφαλειών	95,00%	Ρουμανία
43.	Ολυμπιακή Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε.	Βραχ/νια & μακρ/νια λειτουργική μίσθωση οχημάτων	94,98%	Ελλάδα
44.	Piraeus Rent Doo Beograd	Λειτουργικές μισθώσεις	100,00%	Σερβία
45.	Estia Mortgage Finance II PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για πιλοπ. στεγ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
46.	Piraeus Leasing Doo Beograd	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	72,73%	Σερβία
47.	Piraeus Capital Management A.E.	Αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα
48.	Estia Mortgage Finance III PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για πιλοπ. στεγ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
49.	New Up Dating Development Κτηματική, Τουριστική & Αναπτυξιακή Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική & αναπτυξιακή εταιρεία	5,67%	Ελλάδα
50.	Axia Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για πιλοπ. επιχειρημ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
51.	Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών	65,00%	Ελλάδα
52.	Praxis Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για πιλοπ. καταναλ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
53.	Πειραιώς Πρακτορειακή Ασφαλιστικών Εργασιών Α.Ε.	Πρακτορειακή - ασφαλιστική	95,00%	Ελλάδα
54.	Axia Finance III PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για πιλοπ. επιχειρ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
55.	Praxis II Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για πιλοπ. καταναλ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
56.	Axia III APC LTD	Εταιρεία ειδικού σκοπού για πιλοπ. επιχειρ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
57.	Praxis II APC LTD	Εταιρεία ειδικού σκοπού για πιλοπ. καταναλ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
58.	R.E. Anodus LTD	Εταιρεία συμβ. υπηρεσιών για real estate και συμμ.	100,00%	Κύπρος
59.	Piraeus Equity Partners Ltd	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	Κύπρος
60.	ΑΧΑΪΑ Clauss Estate Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	74,47%	Ελλάδα
61.	Kosmopolis Α' Α.Ε. Εκμ/σης εμπ. κέντρων - παροχής υπηρεσιών	Διαχείριση εμπορικού κέντρου	100,00%	Ελλάδα

Οι εταιρείες με αριθμηση 30, 45, 48, 50, 52 και 54-57 αποτελούν οχήματα ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση δανείων και έκδοση πιστωτικών τίτλων. Οι εταιρείες με αριθμηση 32, 33 και 49, οι οποίες εμφανίζονται με ποσοστά συμμετοχής μικρότερα του 50%, αποτελούν θυγατρικές της Τράπεζας λόγω έμμεσης συμμετοχής.

Η εταιρεία με αριθμηση 48 βρίσκεται πλέον σε καθεστώς εκκαθάρισης λόγω της ανάκλησης της τρίτης έκδοσης ομολόγων από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων (σημείωση 35) η οποία πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2011. Επίσης, κατά την 31/12/2011 σε καθεστώς εκκαθάρισης βρίσκονται οι εταιρείες με αριθμηση 17 και 37-40.

Β) Συγγενείς εταιρείες

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα
1.	Εταιρία Διαχείρισης & Ανάπτυξης ΕΤΕΠ Κρήτης Α.Ε.	Διαχείριση τεχνολογικού πάρκου	30,45%	Ελλάδα
2.	Αναπτυξιακή Εταιρία Έβρου Α.Ε.	Διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων	30,00%	Ελλάδα
3.	Project on Line Α.Ε.	Εφαρμογών πληροφορικής	40,00%	Ελλάδα
4.	APE Commercial Property Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Εταιρεία συμμετοχών	27,80%	Ελλάδα
5.	APE Fixed Assets Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,80%	Ελλάδα
6.	Trieris Real Estate LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	22,94%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι
7.	Ευρωπαϊκή Πίστη Α.Ε.Γ.Α.	Ασφάλειες γενικές, ζωής και ανασφάλειες	30,23%	Ελλάδα
8.	Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π.	Εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας	33,80%	Ελλάδα
9.	APE Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,20%	Ελλάδα
10.	Sciens Διεθνής Α.Ε. Επενδύσεων και Συμμετοχών	Εταιρεία συμμετοχών	28,10%	Ελλάδα
11.	Εκκαθαρίσεις Ακτοπλοίας Ανώνυμη Εταιρεία Α.Ε.	Εκκαθαρίσεις εισιτηρίων	49,00%	Ελλάδα
12.	Euroterra Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	39,22%	Ελλάδα
13.	Rebikat Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	40,00%	Ελλάδα
14.	Abies Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	40,00%	Ελλάδα
15.	ACT Services Α.Ε.	Λογιστικές και φορολογικές υπηρεσίες	49,00%	Ελλάδα
16.	Exodus Α.Ε.	Εφαρμογές πληροφορικής	50,10%	Ελλάδα
17.	Piraeus - TANEΟ Capital Fund Α.Κ.Ε.Σ.	Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου	50,01%	Ελλάδα

Η εταιρεία με αριθμηση 16 συγκαταλέγεται στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών, καθώς η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. κατέχει το 40,10% των δικαιωμάτων ψήφου. Η εταιρεία με αριθμηση 11 βρίσκεται σε καθεστώς εκκαθάρισης κατά την 31/12/2011. Η εταιρεία με αριθμηση 17 συμπεριλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών, διότι η Τράπεζα ασκεί ουσιώδη επιρροή στην επενδυτική επιτροπή του Α.Κ.Ε.Σ., η οποία λαμβάνει τις επενδυτικές αποφάσεις.

Η κίνηση των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	2.088.501	1.923.099
Προσθήκες	4.196	38.671
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	94.132	98.484
Πωλήσεις	(144)	(24.482)
Μεταφορές σε συγγενείς εταιρείες	-	(3.497)
Απομείωση αξίας	(106.235)	(5.871)
Μεταφορές από τα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού (σημείωση 30)	2.440	61.979
Μεταφορές στα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού (σημείωση 30)	(172.992)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(588)	119
Υπόλοιπο λήξης	1.909.309	2.088.501

Η κίνηση των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες αναλύεται ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	179.968	161.424
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου συγγενών εταιρειών	32.946	15.146
Μεταφορές από θυγατρικές εταιρείες	-	3.497
Προσθήκες	8.474	-
Απομείωση αξίας	(100)	(100)
Μεταφορές από το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 24)	7.130	-
Υπόλοιπο λήξης	228.418	179.968

27 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

2010	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2010	141.514	6.172	147.686
Προσθήκες	18.192	-	18.192
Διαγραφές	(912)	(31)	(943)
Μεταφορές	20.257	1.038	21.295
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2010	179.051	7.179	186.230
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2010	(68.630)	(2.459)	(71.089)
Έξοδο χρήσης	(14.915)	(735)	(15.650)
Διαγραφές	746	31	777
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2010	(82.799)	(3.163)	(85.962)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2010	96.253	4.017	100.269
2011	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2011	179.051	7.179	186.230
Προσθήκες	19.821	-	19.821
Μεταφορές	17.711	16.859	34.570
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2011	216.583	24.038	240.621
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2011	(82.799)	(3.163)	(85.962)
Έξοδο χρήσης	(18.236)	(2.424)	(20.660)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2011	(101.035)	(5.587)	(106.622)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2011	115.549	18.452	133.999

28 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

2010	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπο εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2010	85.844	218.969	57.994	6.957	202.480	572.244
Αγορές	158	6.180	35.273	140	5.484	47.235
Μεταφορές	156	3	(21.295)	(3)	-	(21.139)
Πωλήσεις	(846)	(397)	(106)	(183)	-	(1.532)
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	-	(90)	-	(4.092)	(4.182)
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2010	85.312	224.754	71.775	6.912	203.872	592.626
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2010	(9.081)	(165.715)	-	(5.898)	(78.100)	(258.794)
Έξοδο χρήσης	(982)	(10.849)	-	(123)	(4.460)	(16.413)
Μεταφορές	-	(2)	-	2	-	0
Πωλήσεις	97	350	-	171	-	617
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	-	-	-	3.113	3.113
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2010	(9.966)	(176.215)	0	(5.848)	(79.448)	(271.477)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2010	75.346	48.539	71.775	1.064	124.425	321.149

2011	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπο εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2011	85.312	224.754	71.775	6.912	203.872	592.626
Αγορές	8.716	6.560	29.673	115	4.674	49.737
Μεταφορές	(1.726)	-	(34.739)	-	15	(36.450)
Πωλήσεις	(39)	(103)	-	(22)	(86)	(250)
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	(551)	(973)	(44)	(9.296)	(10.864)
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2011	92.263	230.660	65.737	6.961	199.179	594.800
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2011	(9.966)	(176.215)	-	(5.848)	(79.448)	(271.477)
Έξοδο χρήσης	(993)	(10.150)	-	(128)	(8.450)	(19.721)
Μεταφορές	523	-	-	-	2	524
Πωλήσεις	-	101	-	20	27	148
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	548	-	44	9.268	9.860
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2011	(10.437)	(185.716)	0	(5.913)	(78.601)	(280.667)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2011	81.826	44.943	65.737	1.049	120.578	314.133

29 Επενδύσεις σε ακίνητα

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	188.010	121.221
Αγορές	14.217	4.929
Αναπροσαρμογή αξίας	2.286	26.363
Μεταφορές	(1.744)	36.844
Πωλήσεις	(1.002)	(1.348)
Υπόλοιπο λήξης	201.767	188.010

30 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	1.326	84.144
Προσθήκες	1.114	-
Μεταφορές σε θυγατρικές εταιρείες (σημείωση 26)	(2.440)	(61.979)
Μεταφορές από θυγατρικές εταιρείες (σημείωση 26)	172.992	-
Πωλήσεις	-	(20.839)
Υπόλοιπο λήξης	172.992	1.326

Εντός της χρήσης 2011, η εταιρεία διαχείρισης ακινήτων Kosmopolis AE που είχε αρχικά κατηγοριοποιηθεί στα «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού», μεταφέρθηκε στο χαρτοφυλάκιο των θυγατρικών εταιρειών, καθώς δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις που ορίζει το Δ.Π.Χ.Α. 5. Επιπρόσθετα, η Piraeus Bank Egypt μεταφέρθηκε από το χαρτοφυλάκιο θυγατρικών εταιρειών στα «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού», καθώς πληρούνται οι προϋποθέσεις του ΔΠΧΑ 5.

31 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	128.998	76.310
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	128.998	76.310
Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα	79.390	99.446
Προπληρωμένοι φόροι και παρακρατηθέντες φόροι	119.326	84.948
Απαιτήσεις από φορολογικές αρχές και το Ελληνικό Δημόσιο	159.476	197.564
Εισπρακτέα μερίσματα	2.104	4.373
Απαιτήσεις από συναλλαγές πιστωτικών καρτών	53.618	53.769
Απαιτήσεις κατά θυγατρικών εταιρειών	288.849	203.796
Λοιπά στοιχεία	232.753	227.097
Λοιπές απαιτήσεις	935.517	870.994
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.064.515	947.304

Εντός του 2011, η Τράπεζα πραγματοποίησε μεταφορές από/ προς τα «Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού» ύψους € 3,1 εκ.

Τα λοιπά στοιχεία περιλαμβάνουν κυρίως λοιπούς λογαριασμούς που σχετίζονται με την καθημερινή δραστηριότητα της Τράπεζας.

Η Τράπεζα άσκησε εμπρόθεσμη προσφυγή για τις χρήσεις 2008 και 2009 στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια, η επιχειρηματολογία της οποίας έχει αρκετά ισχυρή και νόμιμη βάση (λαμβάνοντας υπόψη της και σχετική γνωμάτευση Νομικού Συμβούλου), κατά της αρνητικής θέσης των ελληνικών φορολογικών Αρχών περί συμφηφισμού ή επιστροφής των πιστωτικών υπολοίπων (€ 28,4 εκ και € 52,6 εκ αντίστοιχα) τα οποία προέκυψαν από έσοδα φορολογημένα κατά ειδικό τρόπο (τόκους ομολόγων κλπ) εκδόσεως ημεδαπής ή αλλοδαπής.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού μέχρι ενός έτους	382.998	497.471
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού πάνω από ένα έτος	681.517	449.833
Σύνολο	1.064.515	947.304

32 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υποχρεώσεις προς την Κεντρική Τράπεζα	22.041.000	17.200.000
Καταθέσεις από τράπεζες	638.310	2.359.057
Υποχρεώσεις προς Π.Ι. - Repos	2.344.232	587.265
Λοιπές υποχρεώσεις σε τράπεζες	71	202.479
	25.023.614	20.348.801
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα μέχρι ενός έτους	24.523.614	20.348.801
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα πάνω από ένα έτος	500.000	-
	25.023.614	20.348.801

Το σύνολο των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

Στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα συμπεριλαμβάνονται οι πράξεις αναχρηματοδότησης έναντι ενεχύρων από το ευρωσύστημα ύψους € 22,0 δις (31/12/2010: € 17,2 δις). Η αύξηση της αντλούμενης ρευστότητας της Τράπεζας από το Ευρωσύστημα μέσω των διαθέσιμων μηχανισμών χρηματοδότησης έναντι ενεχύρων, κατά τη διάρκεια της χρήσης 2011, αντανάκλα τη μείωση της συνολικής ρευστότητας του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος (μείωση καταθέσεων).

33 Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

Την 31/12/2011, οι ανοιχτές θέσεις πώλησης ομολόγων κι εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου ήταν εύλογης αξίας € 18,5 εκ. Οι ανοιχτές θέσεις πώλησης δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της διαπραγματευτικής δραστηριότητας στη δευτερογενή αγορά, με βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα, στο πλαίσιο διαχείρισης των θέσεων της Τράπεζας.

Την 31/12/2011, η μείωση του υπολοίπου στις «Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών» οφείλεται στον διακανονισμό ανοιχτών θέσεων πώλησης ομολόγων στο πλαίσιο της επικείμενης συμμετοχής της Τράπεζας στο τροποποιημένο πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων (PSI+).

34 Υποχρεώσεις προς πελάτες

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	3.430.114	3.678.240
Ταμειυτήριο	2.691.796	3.383.593
Καταθέσεις προθεσμίας	12.064.402	16.809.971
Λοιπές καταθέσεις	147.694	173.881
Πράξεις προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων - Repos	423	6.200
	18.334.429	24.051.885
Υποχρεώσεις προς πελάτες μέχρι ενός έτους	18.032.822	23.660.178
Υποχρεώσεις προς πελάτες πάνω από ένα έτος	301.607	391.707
	18.334.429	24.051.885

Στις λοιπές καταθέσεις περιλαμβάνονται επιταγές πληρωτέες ύψους € 75,4 εκ. (2010: € 75,8 εκ.). Από τις καταθέσεις εταιρειών και ιδιωτών, ποσό € 6.191,3 εκ. (2010: € 7.154,0 εκ.) αφορά καταθέσεις κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ ποσό € 12.067,3 εκ. (2010: € 16.815,9 εκ.) αφορά καταθέσεις σταθερού επιτοκίου.

Την 31/12/2011, η μείωση του υπολοίπου στις «Υποχρεώσεις προς πελάτες» οφείλεται στη μεγάλη εκροή καταθέσεων από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα κυρίως λόγω της αβεβαιότητας από την περαιτέρω επιδείνωση του οικονομικού κλίματος της χώρας, των υποβαθμίσεων της πιστοληπτικής διαβάθμισης της Ελληνικής Δημοκρατίας, της μείωσης της πιστωτικής επέκτασης, καθώς επίσης και της ανάγκης κάλυψης των αυξημένων φορολογικών υποχρεώσεων και λειτουργικών αναγκών ιδιωτών και επιχειρήσεων.

35 Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ομόλογα ΕΤΒΑ	4.015	124.355
ECP - βραχυπρόθεσμοι τίτλοι	-	17.025
	-	46.875
	0	63.900
EMTN - μεσομακροπρόθεσμοι τίτλοι	Επιτόκιο (%)	
€ 60 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2015	Μεταβλητό	60.000
€ 500 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2011	Euribor + 0,25%	-
€ 5,05 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2011	Μεταβλητό	-
€ 20 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2012	Euribor + 0,20%	19.964
€ 500 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2011	Σταθερό 4,5%	-
€ 500 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2012	Σταθερό 4,0%	354.192
€ 50,3 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2012	Σταθερό 4,0%	38.228
€ 25,5 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2013	Σταθερό 4,5%	19.977
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		5.074
		497.435
	Μέσο επιτόκιο (%)	1.565.073
Υποχρέωση από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων		
€ 750 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2040	Euribor + 0,18%	190.867
€ 1.250 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2054	Euribor + 0,18%	574.471
		765.338
		921.154
Σύνολο πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία		1.266.788
		2.674.481
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία μέχρι ενός έτους	416.439	1.096.764
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία πάνω από ένα έτος	850.349	1.577.717
	1.266.788	2.674.481

Οι τίτλοι των προγραμμάτων ECP και EMTN εκδίδονται μέσω της θυγατρικής Piraeus Group Finance PLC. Ακολουθούν πληροφορίες για τις νέες εκδόσεις πιστωτικών τίτλων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν τη χρήση του 2011 και έχουν διακρατηθεί από την Τράπεζα:

Τον Φεβρουάριο του 2011 πραγματοποιήθηκε έκδοση 3ετούς ομολόγου ύψους € 950 εκ. με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου μέσω του προγράμματος EMTN στο πλαίσιο του άρθρου 2 του Ν. 3723/2008. Το 3ετές ομόλογο είναι κυμαινόμενου επιτοκίου με τοκομερίδιο Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 1000 μ.β. Τον Μάιο η έκδοση αυξήθηκε κατά € 800 εκ με όρους ίδιους με τους αρχικούς ανεβάζοντας το συνολικό ύψος του ομολόγου σε € 1.750 εκ. Η έκδοση έχει διακρατηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς.

Τον Φεβρουάριο του 2011 πραγματοποιήθηκε έκδοση 3ετούς καλυμμένου ομολόγου ύψους € 1.250 εκ. μέσω του προγράμματος καλυμμένων ομολόγων. Το 3ετές ομόλογο έχει δυνατότητα επέκτασης 10 ετών και είναι κυμαινόμενου επιτοκίου με τοκομερίδιο Euribor 1 μήνα πλέον περιθωρίου 100 μ.β. Η έκδοση έχει διακρατηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς.

Τον Νοέμβριο του 2011 πραγματοποιήθηκαν δύο εκδόσεις ομολόγων διάρκειας 3 μηνών συνολικού ύψους € 3.250 εκ. με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου μέσω του προγράμματος EMTN στο πλαίσιο του άρθρου 2 του Ν. 3723/2008. Τα 3μηνα ομόλογα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου με τοκομερίδιο Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 1200 μ.β. Οι εκδόσεις έχουν διακρατηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς.

Σημειώνεται ότι η πρώτη και τρίτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων ύψους € 1.750 εκ. και € 2.352 εκ. αντίστοιχα, καθώς και η πρώτη και δεύτερη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων ύψους € 725 εκ. και € 558 εκ. αντίστοιχα, εξακολουθούν να διακρατούνται από την Τράπεζα Πειραιώς. Η τρίτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων ύψους € 800 εκ. ανακλήθηκε τον Φεβρουάριο του 2011.

36 Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια

	Επιτόκιο (%)	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υβριδικά Κεφάλαια (Tier I)			
€ 200 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2034	Euribor + 1,25%	158.636	158.636
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		965	803
		159.601	159.439
Κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης (Tier II)			
€ 400 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2016	Euribor + 0,55%	333.038	346.028
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		2.345	1.117
		335.383	347.145
Σύνολο υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		494.984	506.584

Οι δεδουλευμένοι τόκοι των υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων περιλαμβάνονται στα δανειακά κεφάλαια που αφορούν. Η Τράπεζα εξυπηρέτησε κανονικά τις πληρωμές κεφαλαίων και τόκων των ανωτέρω δανειακών κεφαλαίων.

37 Λοιπές υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Προεισπραγμένα έσοδα και έξοδα πληρωτέα	53.618	84.504
Παρακρατηθέντες φόροι και εισφορές	30.336	31.715
Υποχρεώσεις από συναλλαγές μέσω ΔΙΑΣ	17.790	18.905
Προμηθευτές	35.495	45.688
Λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων	88.332	234.192
	225.572	415.005
Λοιπές υποχρεώσεις μέχρι ενός έτους	217.371	402.514
Λοιπές υποχρεώσεις πάνω από ένα έτος	8.201	12.490
	225.572	415.005

Τα λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων περιλαμβάνουν λοιπούς πιστωτικούς λογαριασμούς που προκύπτουν από την καθημερινή δραστηριότητα της Τράπεζας. Κατά την 31/12/2011 και την 31/12/2010 δεν υφίστανται υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις.

38 Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη

Οι λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη ανέρχονται σε € 10.665 χιλ. κατά την 31/12/2011 και την 31/12/2010.

39 Αναβαλλόμενοι φόροι

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές με βάση τον ισχύοντα ονομαστικό φορολογικό συντελεστή για την Τράπεζα. Τα αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία της Τράπεζας αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	24.746	34.917
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	326.746	105.013
Λοιπές προβλέψεις	2.000	-
Αποτίμηση χρεογράφων	140.169	197.628
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	71.435	-
Αποτίμηση παραγώγων	(3.401)	10.670
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	6.378	6.726
Αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	(15.481)	(16.211)
Αποσβέσεις παγίων	(17.198)	(13.456)
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(30.677)	(32.130)
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	641.931	-
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία	(14.192)	(20.426)
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	1.132.455	272.732

Η κίνηση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης έχει ως εξής:

	2011	2010
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 1η Ιανουαρίου	272.732	163.618
Επίδραση αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα χρήσης	925.928	53.920
Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 43)	(76.820)	50.392
Αναβαλλόμενος φόρος μερίσματος προνομιούχων μετοχών	-	4.802
Αναβαλλόμενος φόρος εξόδων αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	10.615	-
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 31η Δεκεμβρίου	1.132.455	272.732

Ο αναβαλλόμενος φόρος που επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης αναλύεται ως εξής:

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Αναβαλλόμενος φόρος (Κατάσταση Αποτελεσμάτων)		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	(10.171)	(1.259)
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	221.733	80.793
Λοιπές προβλέψεις	2.000	-
Αποτίμηση χρεογράφων	19.360	14.516
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	71.435	-
Αποτίμηση παραγώγων	(14.071)	(1.836)
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	(348)	(2.508)
Αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	730	(3.109)
Αποσβέσεις παγίων	(3.742)	(8.793)
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(9.163)	(7.494)
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	641.931	-
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία	6.234	(16.390)
	925.928	53.920

Εντός της χρήσης 2011, α) ποσό αναβαλλόμενου φόρου € 76.820 χιλ. που αφορά το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο δεν επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης, αλλά καταχωρήθηκε στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 43) όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις των Δ.Π.Χ.Α. και β) ποσό € 10.615 χιλ που αφορά τα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς, ύψους € 53.074 χιλ, δεν επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης, αλλά καταχωρήθηκε στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο.

Υπολογισμός και αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου επί της ζημίας από το PSI

Για τον υπολογισμό και την αναγνώριση του αναβαλλόμενου φόρου επί των ζημιών του PSI λήφθηκαν υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών κερδών της Τράπεζας στο ορατό μέλλον, σε συνδυασμό με τη φύση των ζημιών αυτών και τη δυνατότητα ανάκτησής τους με βάση το ισχύον ελληνικό φορολογικό καθεστώς στο τέλος του 2011.

Με τον τρόπο αυτό δεν αναγνωρίστηκε κατά τη χρήση του 2011 έσοδο από αναβαλλόμενους φόρους ύψους € 421 εκατ. περίπου, στα αποτελέσματα της χρήσης και κατ'επέκταση στην καθαρή θέση της Τράπεζας και του Ομίλου.

40 Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση

Η πρόβλεψη η οποία πραγματοποιείται, βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη από ανεξάρτητο αναλογιστή με βάση τη μέθοδο "προβλεπόμενη πιστωτική μονάδα υποχρέωσης", σύμφωνα με την οποία το κόστος για αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης προσωπικού επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης με σκοπό να επιμεριστεί και να αναγνωριστεί το αναλογούν κόστος, στην περίοδο που οι υπάλληλοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Η αντίστοιχη υποχρέωση που εμφανίζεται στον Ισολογισμό υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των ταμειακών ροών με βάση το επιτόκιο των εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχουν ληκτότητα ανάλογη με αυτή της υποχρέωσης.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υποχρεώσεις Ισολογισμού		
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	57.142	58.948
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - μη χρηματοδοτούμενες	81.759	118.628
	138.901	177.576
Παροχές απορροφηθείσας εταιρείας	159	159
Σύνολο υποχρέωσης	139.060	177.735
Αποτελέσματα Χρήσης	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	(13.210)	(3.443)
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - μη χρηματοδοτούμενες	(11.535)	(23.172)
	(24.745)	(26.615)

A) Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - Χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	90.156	72.362
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων	(35.846)	(13.060)
	54.310	59.303
Μη καταχωρηθείσες αναλογιστικές (ζημιές)/ κέρδη	3.936	(5.750)
Μη καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας	(1.104)	5.396
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	57.142	58.948

Αν και το ΤΕΑΠΕΤΕ δεν συγκαταλέγεται από το 2006 στα χρηματοδοτούμενα πλάνα καθορισμένης παροχής, για λόγους σύγκρισης παρουσιάζεται στις απεικονίσεις για τις χρηματοδοτούμενες παροχές μετά τη συνταξιοδότηση. Η Τράπεζα έκανε χρήση των διατάξεων του Ν. 3371/ 2005 για την ένταξη των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος (Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.) στην ασφάλιση του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) και του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.). Η επιβάρυνση καθορίστηκε αρχικά στο ποσό των €59,6 εκ. (€ 9,7 εκ. στο ΕΤΕΑΜ και € 49,9 εκ. στο ΕΤΑΤ) βάσει της ειδικής οικονομικής μελέτης που προβλεπόταν από το νόμο και επικυρώθηκε από τη Βουλή με το Ν. 3455/2006, άρθρο 26 (ΦΕΚ 84, τεύχος Α' 18/4/2006). Το ποσό αυτό συμφωνήθηκε να καταβληθεί σε 10 ισόποσες ετήσιες δόσεις ύψους € 7,1 εκ. η κάθε μία, εκ των οποίων οι 7 δόσεις έχουν καταβληθεί έως την 31/12/2011. Η υποχρέωση, δηλαδή η παρούσα αξία των υπολοίπων 3 δόσεων, ανέρχεται σε 18,1 εκ. ευρώ κατά την 31/12/2011.

Τα ποσά που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης έχουν ως εξής:

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	(4.460)	(2.786)
Δαπάνη τόκου	(6.454)	(3.759)
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	616	777
Αναγνώριση αναλογιστικής (ζημιάς)/ κέρδους	(444)	1.971
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	(5.130)	354
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	2.662	-
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού	(13.210)	(3.443)

Η κίνηση της παρούσας αξίας της υποχρέωσης για τις χρήσεις 2011 και 2010 αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	72.362	94.758
Υπόλοιπο έναρξης του χρηματοδοτούμενου από το 2011 πλάνου	52.375	-
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	4.460	2.786
Δαπάνη τόκου	6.454	3.759
Εισφορές εργαζομένων	1.483	1.610
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα περιουσιακά στοιχεία	(20.015)	(6.814)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.615)	(7.134)
Έξοδα	-	-
Ζημία/(κέρδος) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	(1.663)	-
Κόστος προϋπηρεσίας	(5.091)	(5.749)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές	(12.594)	(10.854)
Υπόλοιπο λήξης	90.156	72.362

Σε ένα από τα προγράμματα παροχής μετά τη συνταξιοδότηση, αποφασίστηκε:

i) η τροποποίηση του καθεστώτος παροχών και η μείωσή τους από την 01.01.2011, που επηρέασαν, τόσο τις σωρευμένες, όσο και τις μελλοντικές υποχρεώσεις του προγράμματος. Από τη μεταβολή αυτή, προέκυψε «κέρδος προϋπηρεσίας» ύψους € 5,1 εκατ, το οποίο έχει απεικονιστεί και θα αναγνωριστεί σταδιακά, αρχής γενομένης από το 2011, ενώ παράλληλα επαναυπολογίσθηκε ο «λογαριασμός αποτελεσμάτων» του 2011, λαμβάνοντας υπόψη τις νέες μειωμένες παροχές

ii) η κάλυψη του μέσω σχετικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου, με αποτέλεσμα την κατηγοριοποίησή του στις 31.12.2011 στα χρηματοδοτούμενα προγράμματα (έναντι των μη χρηματοδοτούμενων).

Η κίνηση της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων για τις χρήσεις 2011 και 2010 αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	13.059	17.537
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	616	777
Εισφορές εργοδότη	42.738	2.647
Εισφορές εργαζομένων	1.483	1.610
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα περιουσιακά στοιχεία	(20.015)	(6.814)
Κέρδη/ (ζημιές) περιουσιακών στοιχείων	(2.036)	(2.698)
Υπόλοιπο λήξης	35.846	13.059

Η κίνηση της υποχρέωσης όπως αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	58.948	65.286
Υπόλοιπο έναρξης του χρηματοδοτούμενου από το 2011 πλάνου	35.337	-
Μεταβολή για τη χρήση	13.210	3.443
Εισφορές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(42.738)	(2.647)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.615)	(7.134)
Υπόλοιπο λήξης	57.142	58.948

Στο ποσό των εισφορών που πληρώθηκαν κατά τη χρήση 2011 περιλαμβάνεται ποσό € 39 εκατ. για την κάλυψη ενός προγράμματος μέσω ασφαλιστικής εταιρίας.

Β) Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - Μη χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	67.102	137.546
Μη καταχωρημένες αναλογιστικές (ζημιές)/ κέρδη	16.786	6.407
Μη καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας	(2.128)	(25.325)
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	81.759	118.628

Η κίνηση της παρούσας αξίας της υποχρέωσης για τις χρήσεις 2011 και 2010 αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	137.545	158.749
Υπόλοιπο έναρξης του χρηματοδοτούμενου από το 2011 πλάνου	(52.374)	-
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	3.748	8.283
Δαπάνη τόκου	3.056	5.457
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(13.067)	(12.370)
(Κέρδος)/ κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	3.523	2.053
Κόστος προύπηρεσίας	(4.309)	85
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές	(11.019)	(24.711)
Υπόλοιπο λήξης	67.102	137.545

Τα ποσά που επιβάρυναν τα αποτελέσματα των χρήσεων 2011 και 2010 έχουν ως εξής:

Κατάσταση Αποτελεσμάτων	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	(3.748)	(8.283)
Δαπάνη τόκου	(3.056)	(5.457)
Αναγνώριση αναλογιστικής (ζημιάς)/ κέρδους	285	16
Αναγνώριση κόστους προύπηρεσίας	(2.166)	(8.280)
Κέρδος/ (κόστος) περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	(2.850)	(1.168)
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού	(11.535)	(23.172)

Η κίνηση της υποχρέωσης όπως αναγνωρίζεται στον ισολογισμό αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	118.628	107.826
Υπόλοιπο έναρξης του χρηματοδοτούμενου από το 2011 πλάνου	(35.337)	-
Μεταβολή για την χρήση	11.535	23.172
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(13.067)	(12.370)
Υπόλοιπο λήξης	81.759	118.628

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τις χρηματοδοτούμενες και μη χρηματοδοτούμενες παροχές έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Προεξοφλητικό επιτόκιο	5,00%	5,00%
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	5,00%	5,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,50%

Ο λογαριασμός αποτελεσμάτων του 2011 επανυπολογίστηκε χρησιμοποιώντας τις νέες παραδοχές και εκτιμήσεις για τις αυξήσεις αποδοχών κατά 2% αντί 2,5%. Οι ίδιες παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για τον επανυπολογισμό της αναλογιστικής υποχρέωσης και των αναλογιστικών κερδών/ ζημιών κατά την 1/1/2011.

Η πολιτική σχηματισμού προβλέψεων για τις αποζημιώσεις αποχώρησης εξειδικεύτηκε στη χρήση 2011 με βάση τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του νόμου 2112 και τις επί μέρους συμβάσεις και το σχετικό κέρδος προύπηρεσίας ύψους € 4,3 εκ. απεικονίστηκε και θα αναγνωρισθεί σταδιακά από το 2012 και εφεξής.

41 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

A) Νομικές διαδικασίες

Οι αγωγές που εκκρεμούν κατά της Τράπεζας την 31/12/2011, δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική της κατάσταση, σύμφωνα με την άποψη των νομικών υπηρεσιών της Τράπεζας.

B) Δανειακές δεσμεύσεις

Κατά την 31/12/2011 η Τράπεζα είχε τις ακόλουθες κεφαλαιακές δεσμεύσεις:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Εγγυητικές επιστολές	2.767.158	2.887.278
Ενέγγυες πιστώσεις	39.904	93.491
Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	1.135.753	3.764.703
	3.942.815	6.745.472

Γ) Στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	120.248	149.014
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	2.976.914	5.890.859
Διακρατούμενοι από την Τράπεζα πιστωτικοί τίτλοι ίδιας έκδοσης	14.702.402	13.152.339
Απαιτήσεις κατά πελατών και από χρεωστικούς τίτλους	13.928.154	6.333.647
	31.727.718	25.525.858

Στην κατηγορία «Διακρατούμενοι από την Τράπεζα πιστωτικοί τίτλοι ίδιας έκδοσης» περιλαμβάνονται χρεόγραφα αξίας € 14.582 εκ. τα οποία έχουν εκδοθεί με την εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και χρεόγραφα αξίας € 121 εκ. τα οποία έχουν προέλθει από την τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων της Τράπεζας. Τα ανωτέρω χρεόγραφα δεν εμφανίζονται ως στοιχεία ενεργητικού.

Δ) Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Η υποχρέωση που απορρέει από μελλοντικές ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων βάσει μη ακυρώσιμων λειτουργικών μισθώσεων αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Έως 1 έτος	45.558	45.488
Από 1 έως 5 έτη	190.777	191.692
Μετά από 5 έτη	389.627	388.987
	625.962	626.167

42 Μετοχικό Κεφάλαιο

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2010	1.974.020	927.739	2.901.758
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών	(1.503.138)	1.503.138	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	470.882	2.430.877	2.901.758
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2011	470.882	2.430.877	2.901.758
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών	242.116	522.478	764.594
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	380.000	-	380.000
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	1.092.998	2.953.356	4.046.352

Στον παραπάνω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση της μεταβολής του αριθμού των μετοχών της Τράπεζας:

	Αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2011	413.840.653
Έκδοση κοινών μετοχών	807.054.045
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	1.266.666.666
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	2.487.561.364

Κατά την 1/1/2011 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε € 470.881.754,88, διαιρούμενο σε 336.272.519 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές, ονομαστικής αξίας μετοχής € 0,30 η κάθε μία και 77.568.134 προνομιούχες άνευ ψήφου μετοχές Ν. 3723/2008, ονομαστικής αξίας € 4,77 η κάθε μία.

Η Γενική Συνέλευση της Τράπεζας Πειραιώς στις 3 Ιανουαρίου 2011 αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά € 242.116.213,50 με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών κοινών μετόχων με αναλογία 12 νέες προς 5 παλαιές μετοχές και τιμή διάθεσης € 1 ανά μετοχή. Η αύξηση ολοκληρώθηκε στις 31 Ιανουαρίου 2011 με την έκδοση 807.054.045 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μία. Το αποθεματικό υπέρ το άρτιο αυξήθηκε κατά € 522.478.236,59 μετά την αφαίρεση των εξόδων αύξησης και του αναλογούντος αναβαλλόμενου φόρου.

Στις 23 Δεκεμβρίου 2011, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς αποφάσισε την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, με εισφορά σε είδος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 «για την ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης». Στις 30 Δεκεμβρίου 2011, ολοκληρώθηκε η διαδικασία αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 379.999.999,80 με την έκδοση 1.266.666.666 νέων προνομιούχων μετοχών, οι οποίες ανελήφθησαν από το Ελληνικό Δημόσιο, ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μία. Τα έξοδα της αύξησης ποσού € 4.180.000 μείωσαν τα Αποτελέσματα εις νέον.

Μετά την ως άνω αύξηση (και με την επιφύλαξη της αμέσως επόμενης παραγράφου), το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται κατά την 31/12/2011 σε ποσό € 1.092.997.968,18 διαιρούμενο σε 1.143.326.564 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 η καθεμία και (α) 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 4,77 καθεμία καθώς και (β) 1.266.666.666 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 καθεμία.

Σημειώνεται ότι με την από 20/5/2011 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης αποφασίσθηκε η αύξηση της ονομαστικής αξίας των κοινών μετοχών από τριάντα λεπτά (€ 0,30) σε ένα ευρώ και είκοσι λεπτά (€ 1,20) με ταυτόχρονη μείωση του αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας από ένα δισεκατομμύριο εκατόν σαράντα τρία εκατομμύρια τριακόσιες είκοσι έξι χιλιάδες πεντακόσιες εξήντα τέσσερις (1.143.326.564) σε διακόσιες ογδόντα πέντε εκατομμύρια οκτακόσιες τριάντα μία χιλιάδες εξακόσιες σαράντα μία (285.831.641) (reverse split). Η διαδικασία εισαγωγής για διαπραγμάτευση στο ΧΑ των νέων μετοχών που προκύπτουν από την προαναφερόμενη μεταβολή της ονομαστικής αξίας της μετοχής (reverse split) δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Όταν ολοκληρωθεί η απόφαση αυτή, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας θα ανέλθει σε ποσό € 1.092.997.968,18 διαιρούμενο σε 285.831.641 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 1,20 η καθεμία και (α) 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 4,77 καθεμία καθώς και (β) 1.266.666.666 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 καθεμία.

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 3756/2009 (ΦΕΚ Α' 53/31.3.2009) δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών, για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στα προγράμματα ενίσχυσης της ρευστότητας, που προβλέπονται από τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 (ΦΕΚ Α' 250/9.12.2008).

43 Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Τακτικό αποθεματικό	68.995	68.995
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(67.392)	(340.159)
Σύνολο λοιπών αποθεματικών	1.603	(271.164)
Αποτελέσματα εις νέον	(6.106.639)	326.384
Σύνολο λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	(6.105.036)	55.220

Η κίνηση του αποθεματικού του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		
Υπόλοιπο έναρξης	(340.159)	(148.415)
Κέρδος / (ζημία) από την αποτίμηση ομολόγων	(258.983)	(198.592)
Κέρδος / (ζημία) από την αποτίμηση μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	(91.355)	(68.842)
Ανακύκλωση στα αποτελέσματα από απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	427.614	-
Ανακύκλωση στα αποτελέσματα από απομείωση μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	266.437	-
Αναβαλλόμενοι φόροι (σημείωση 39)	(76.820)	50.392
Ανακύκλωση της αποτίμησης των πωληθέντων χρεογράφων (σημείωση 11)	(853)	5.347
Απόσβεση της σωρευμένης αποτίμησης των μεταφερθέντων ομολόγων	6.728	20.289
Διαφορές από συναλλαγματικές μετατροπές και λοιπές προσαρμογές	(1)	(338)
Υπόλοιπο λήξης	(67.392)	(340.159)

Εντός της χρήσης 2011, ζημία ποσού € 9,5 εκατ. από την αποτίμηση για τον επιτοκιακό κίνδυνο ομολόγων του «Διαθέσιμου προς πώληση» χαρτοφυλακίου, τα οποία αντισταθμίζονται, καταχωρήθηκε απευθείας στα αποτελέσματα της χρήσης.

Η απομείωση των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου που ανακυκλώθηκε στα αποτελέσματα περιλαμβάνει ποσό € 54 εκ. το οποίο αφορά αναταξινομημένα σε προηγούμενες χρήσεις ομόλογα τα οποία κατά την 31/12/2011 εμφανίζονται στο Διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλακίου και στις Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Κίνηση αποτελεσμάτων εις νέον		
Υπόλοιπο έναρξης	326.384	414.711
Ασφάλιστρο χρηματοοικονομικών μέσων ιδίων κεφαλαίων	-	(67.805)
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	-	1.104
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	(4.180)	-
Κέρδη/ (ζημιές) χρήσης μετά φόρων	(6.428.843)	(3.620)
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης προνομιούχων μετοχών	-	(18.006)
Υπόλοιπο λήξης	(6.106.639)	326.384

44 Μέρισμα ανά μετοχή

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3723/2008, οι Τράπεζες για όσο διάστημα συμμετέχουν στα προγράμματα ενίσχυσης της ρευστότητας του νόμου αυτού, δεν επιτρέπεται να διανέμουν μερίσματα υψηλότερα από το ελάχιστο ποσό, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 3 του Α.Ν.148/1967. Περαιτέρω, στο άρθρο 4 παρ. 3 γ' του Ν.4063/2012 (ΦΕΚ Α' 71/30.3.2012) ορίζεται ότι σε περίπτωση διανομής μερίσματος για τη χρήση 2011, η διανομή μερίσματος περιορίζεται αποκλειστικά στη διανομή μετοχών, οι οποίες δεν πρέπει να προέρχονται από επαναγορά.

Επιπρόσθετα, οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου στα Διοικητικά Συμβούλια των εν λόγω Τραπεζών, έχουν το δικαίωμα της αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων.

Δεδομένου όμως ότι δεν υφίστανται διανεμητέα κέρδη ή αντίστοιχα ποσά από ελεύθερα προς διανομή αποθεματικά κατά τις διατάξεις του καταστατικού και του νόμου (άρθρο 44α του Κ.Ν.2190/1920), δεν επιτρέπεται η καταβολή μερισμάτων με τη μορφή μετρητών ή μετοχών για τη χρήση του 2011. Για το λόγο αυτό η Διοίκηση της Τράπεζας θα εισηγηθεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων του 2012 τη μη διανομή μερισμάτων, τόσο για τις κοινές, όσο και για τις προνομιούχες μετοχές.

Το δεδουλευμένο μέρισμα των προνομιούχων μετοχών, που αντιστοιχεί στη χρήση 2011 και δεν θα καταβληθεί, ανέρχεται στο ποσό των € 37,0 εκατ. (€ 29,6 εκατ. μετά από φόρους).

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαΐου 2011, αποφάσισε, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες νομικά δεσμευτικές διατάξεις, τη μη διανομή μερίσματος στις κοινές και προνομιούχες μετοχές για τη χρήση 2010. Για το λόγο αυτό, τα στοιχεία της προηγούμενης χρήσης, που αναφέρονταν στα μερίσματα των προνομιούχων μετοχών, αναμορφώθηκαν ώστε να είναι συγκρίσιμα με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης.

45 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα νοούνται τα ακόλουθα υπόλοιπα τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 90 ημερών από την ημερομηνία απόκτησής τους.

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα (σημείωση 18)	1.546.162	1.517.500
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (σημείωση 19)	295.109	1.364.228
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου (σημείωση 21)	-	4.335
	1.841.271	2.886.063

46 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Πλησιέστερα μέλη και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα, κ.α) των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, γ) Εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με την Τράπεζα Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, καθώς και των εξαρτώμενων / πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%.

	Μέλη Δ.Σ. και Διοίκηση Τράπεζας	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο δανείων	129.699	129.455
Υπόλοιπο καταθέσεων	26.913	39.064

Οι εγγυητικές επιστολές και οι ενέγγυες πιστώσεις προς τα μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας κατά την 31/12/2011 ανέρχονται σε € 1,2 εκ. (31/12/2010: € 2,3 εκ.). Οι εγγυητικές επιστολές προς τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου κατά την 31/12/2011 ανέρχονται σε € 318,2 εκ. (31/12/2010: € 267,0 εκ.). Τα συνολικά έσοδα που σχετίζονται με τα μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας για τη χρήση 2011 είναι € 5,1 εκ. (31/12/2010: € 4,3 εκ.). Τα συνολικά έξοδα που σχετίζονται με τα προαναφερόμενα συνδεδεμένα μέρη είναι € 1,1 εκ. (31/12/2010: € 0,8 εκ.).

Οι χορηγήσεις και οι εγγυητικές επιστολές προς συνδεδεμένα μέρη συνιστούν ελάχιστο ποσοστό επί του συνόλου των χορηγήσεων και εγγυητικών επιστολών αντίστοιχα της Τράπεζας. Έχουν δοθεί μέσα στα πλαίσια των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών και διαδικασιών της Τράπεζας, με επαρκείς εξασφαλίσεις και καλύμματα. Οι χορηγήσεις προς συνδεδεμένα μέρη εξυπηρετούνται κανονικά και καμία πρόβλεψη δεν έχει σχηματιστεί για τα υπόλοιπά τους.

Αμοιβές μελών Διοίκησης

	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Μισθοί και λοιπές αμοιβές	4.848	4.662
Παροχές λήξεως της εργασιακής σχέσης ή λόγω ωρίμανσης	4.356	3.491
	9.204	8.153

Το σύνολο των σχηματισμένων προβλέψεων για προγράμματα παροχών σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης, μετά την αποχώρηση ή την ωρίμανση των παροχών ορισμένων στελεχών και τις αναπροσαρμογές που έγιναν στην τρέχουσα χρήση, διαμορφώθηκε σε € 23,9 εκ. κατά την 31/12/2011 (31/12/2010: € 31,6 εκ.). Το σύνολο των εν λόγω προβλέψεων έχει συμπεριληφθεί στις υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 40).

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τράπεζας με θυγατρικές και συγγενείς της εταιρίες από συνεχιζόμενες και διακοπόμενες δραστηριότητες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

I. Θυγατρικές εταιρείες	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ενεργητικό		
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	733	17.348
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	2.928.900	3.593.024
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	-	14.391
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	671.044	719.303
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	290.906	214.340
Σύνολο	3.891.583	4.558.407

Υποχρεώσεις	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	276.192	1.121.783
Υποχρεώσεις προς πελάτες	553.055	241.567
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	1.258.304	2.490.787
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	494.984	506.585
Λοιπές υποχρεώσεις	13.541	32.268
Σύνολο	2.596.076	4.392.990

Έσοδα	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	170.493	173.469
Έσοδα προμηθειών	10.473	14.116
Λοιπά έσοδα	1.932	6.171
Σύνολο	182.897	193.756

Έξοδα	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(178.737)	(196.890)
Έξοδα προμηθειών	(14.418)	(21.059)
Λειτουργικά έξοδα	(36.657)	(43.885)
Σύνολο	(229.812)	(261.834)

II. Συγγενείς εταιρείες

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Καταθέσεις	47.246	44.619
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	100.624	58.446
	1/1-31/12/2011	1/1-31/12/2010
Τόκοι/ έξοδα	(1.866)	(1.782)
Τόκοι/ έσοδα	3.666	2.137

47 Αναμόρφωση συγκριτικών στοιχείων προηγούμενης χρήσης

Αναμορφώθηκαν τα κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή της χρήσης 2010 εξαιτίας της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου και της μη καταβολής μερίσματος για τις προνομιούχες μετοχές (σχετική είναι η σημείωση 16). Επίσης έγινε αναταξινόμηση κονδυλίων ποσού € 9.297 χιλ. από τα Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου στις Προβλέψεις και Απομειώσεις.

Στη χρήση του 2011 έγινε συμφητισμός μεταξύ αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που αφορούν την ίδια φορολογική αρχή. Για λόγους συγκρισιμότητας αναταξινόμηθηκαν τα αντίστοιχα στοιχεία της προηγούμενης χρήσης και το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων ύψους € 86.651 χιλ. συμφητίστηκε στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, οι οποίες ανέρχονταν αρχικά σε € 359.383 χιλ. και διαμορφώθηκαν μετά το συμφητισμό στο ποσό των € 272.732 χιλ.

48 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Την 21η Φεβρουαρίου 2012 αποφασίστηκε στο Eurogroup η έγκριση του 2ου προγράμματος χρηματοοικονομικής στήριξης της Ελλάδας ύψους € 130 δισ. με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα (PSI) μέσω προγράμματος ανταλλαγής ομολόγων που περιλάμβανε απομείωση ποσοστού 53,5% επί της ονομαστικής αξίας των Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ). Οι λεπτομέρειες του προγράμματος συμμετοχής των ιδιωτών (PSI) ανακοινώθηκαν την 24η Φεβρουαρίου 2012. Αναλυτικότερη πληροφόρηση για τη συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς στο εν λόγω πρόγραμμα παρέχεται στη σημείωση 4 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2011.

Η ανακοίνωση της έναρξης του προγράμματος PSI επέφερε, όπως ήταν αναμενόμενο, την προσωρινή υποβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Ελλάδας. Πιο συγκεκριμένα, την 27η Φεβρουαρίου 2012 η εταιρεία Standard & Poor's (S&P's) υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη και βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση της Ελλάδας σε "Selective Default" (Επιλεκτική Χρεοκοπία) από "CC" και "C" αντίστοιχα. Εν συνεχεία, την 2η Μαρτίου 2012, η εταιρεία Moody's υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση της Ελλάδας σε "C" από "Ca". Την 9η Μαρτίου 2012, η εταιρεία Fitch Ratings υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση της Ελλάδας σε "Restricted Default" (Περιορισμένη Χρεοκοπία) από "C". Την 12η Μαρτίου 2012, η S&P's διατήρησε τη διαβάθμιση της Ελλάδας σε "Selective Default" (Επιλεκτική Χρεοκοπία) και προχωρώντας σε νέα αξιολόγηση, απέδωσε πιστοληπτική αξιολόγηση "CCC" στα νέα ομόλογα που εκδόθηκαν από την Ελληνική κυβέρνηση σε συνέχεια του PSI.

Την 13η Μαρτίου 2012 και σε συνέχεια της ολοκλήρωσης του PSI, η Fitch προχώρησε σε αναβάθμιση της μακροπρόθεσμης πιστοληπτικής διαβάθμισης της Ελλάδας σε «B-» από «RD» και της βραχυπρόθεσμης πιστοληπτικής διαβάθμισης σε «B» από «C». Τέλος, την 20η Μαρτίου 2012, η Fitch αποφάσισε την άρση του Rating Watch Negative από την μακροπρόθεσμη και βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας Πειραιώς και την επιβεβαίωση των Ratings της σε B- και B αντίστοιχα, με απόδοση Σταθερών Προοπτικών.

Την 2η Μαρτίου 2012, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε την Πρόταση Επαναγοράς Ομολόγων έκδοσής της έναντι μετρητών. Η πρόταση αφορούσε σε τίτλους μειωμένης εξασφάλισης (€ 330 εκατ) και σε υβριδικούς τίτλους (€ 159 εκατ) συνολικού ύψους € 489 εκατ. Στις 12 Μαρτίου, η Τράπεζα ανακοίνωσε την αποδοχή προσφορών συνολικού ποσού € 144 εκατ, από τα οποία € 60 εκατ αφορούν σε τίτλους μειωμένης εξασφάλισης και € 84 εκατ σε υβριδικούς τίτλους.

Στα μέσα Απριλίου 2012 και στο πλαίσιο του πλάνου ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) παρέιχε Βεβαίωση Δέσμευσης για τη συμμετοχή του στην επικείμενη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς μέχρι το ποσό των € 5,0 δισ.

Αθήνα, 20 Απριλίου 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ & C.E.O.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Ο ΒΟΗΘΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΜΙΧΑΛΗΣ Γ. ΣΑΛΛΑΣ
Α.Δ.Τ. Τ 164347

ΣΤΑΥΡΟΣ Μ. ΛΕΚΚΑΚΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 570154

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 696769

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 630875

Πληροφορίες βάσει του άρθρου 10 του Ν. 3401/ 2005

Οι πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/ 2005 που αφορούν την Τράπεζα Πειραιώς, τις μετοχές της καθώς και την αγορά κινητών αξιών στην οποία διαπραγματεύονται οι μετοχές της και οι οποίες έχουν δημοσιευθεί και καταστεί διαθέσιμες στους επενδυτές κατά τη διάρκεια της χρήσης 2011, έχουν ενσωματωθεί στην παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση μέσω παραπομπής. Για το λόγο αυτό, παρατίθεται πίνακας αντιστοιχίας των παραπομπών:

α) Ανακοινώσεις στο Χ.Α. - Δελτία Τύπου	Ημερομηνία
Ανακοίνωση Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς	3/1/2011
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με καταβολή μετρητών, με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων - κατόχων κοινών μετοχών	4/1/2011
Ανακοίνωση Διάθεσης Ενημερωτικού Δελτίου	7/1/2011
Ανακοίνωση	27/1/2011
Ολοκληρώθηκε η αύξηση κεφαλαίου των 807 εκατ. ευρώ - Δήλωση Προέδρου Μιχ. Σάλλα	31/1/2011
Υπερκάλυψη κατά 1,3 φορές της αύξησης κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς	1/2/2011
Ανακοίνωση για την έναρξη διαπραγμάτευσης των νέων μετοχών	8/2/2011
Δημιουργία προγράμματος καλυμμένων ομολογιών και έκδοση ύψους € 1,25 δις.	9/2/2011
Αλλαγή Σύνθεσης Δ.Σ.	10/2/2011
Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας Ν. 3556/2007	28/2/2011
Ημερομηνίες Ανακοίνωσης Οικονομικών Αποτελεσμάτων	10/3/2011
Ετήσια Αποτελέσματα 2010	24/3/2011
Πρόσκληση των Μετόχων της Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας "Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε." σε τακτική Γενική Συνέλευση	19/4/2011
Γνωστοποίηση Σημαντικών Αλλαγών στα Δικαιώματα Ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	3/5/2011
Γνωστοποίηση Σημαντικών Αλλαγών στα Δικαιώματα Ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	19/5/2011
Αλλαγή Σύνθεσης Διοικητικού Συμβουλίου	19/5/2011
Αποφάσεις Γενικής Συνέλευσης	20/5/2011
Γνωστοποίηση Σημαντικών Αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με το Ν.3556/2007	23/5/2011
Αποτελέσματα 1ου Τριμήνου 2011	27/5/2011
Τοποθέτηση κ. Γιώργου Μάντακα	31/5/2011
Ανακοίνωση	15/7/2011
Αποτελέσματα Τράπεζας Πειραιώς στην Πανευρωπαϊκή Άσκηση Προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (Stress Testing) για το 2011	15/7/2011
Ανακοίνωση	28/7/2011
Αποτελέσματα 1ου Εξαμήνου 2011	31/8/2011
Ανακοίνωση	31/10/2011
Ανακοίνωση	11/11/2011
Ανακοίνωση	28/11/2011
Αποτελέσματα 9μήνου 2011	30/11/2011
Παραγραφή μερίσματος χρήσης 2005	2/12/2011
Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. αναλαμβάνει ο Π. Ρουμελιώτης	9/12/2011
Πρόσκληση των Μετόχων της Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας «Τράπεζα Πειραιώς Ανώνυμος Εταιρεία» σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Κατόχων Κοινών Μετοχών	14/12/2011
Πιστοποίηση Σημαντικών Αλλαγών στα Δικαιώματα Ψήφου που Απορρέουν από Μετοχές Σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	21/12/2011
Πιστοποίηση Σημαντικών Αλλαγών στα Δικαιώματα Ψήφου που Απορρέουν από Μετοχές Σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	21/12/2011
Ανακοίνωση	23/12/2011
Αποφάσεις Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης (23.12.2011)	23/12/2011
Αποτελέσματα Ψηφοφορίας της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας Πειραιώς που πραγματοποιήθηκε στις 23/12/2011	23/12/2011
Πιστοποίηση Σημαντικών Αλλαγών στα Δικαιώματα Ψήφου που Απορρέουν από Μετοχές Σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	27/12/2011
Πιστοποίηση Σημαντικών Αλλαγών στα Δικαιώματα Ψήφου που Απορρέουν από Μετοχές Σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	27/12/2011
Ανακοίνωση	30/12/2011

Οι ανακοινώσεις στο Χ.Α. και τα Δελτία Τύπου είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Δελτία Τύπου - Ανακοινώσεις.

(παραπομπή: <http://www.piraeusbank.gr/ecPage.asp?id=236516&lang=1&nt=103&sid=&fid=236514>).

Οι "Ανακοινώσεις ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007" είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών - Στοιχεία μετοχής - Γνωστοποίηση συναλλαγών - Συναλλαγές.

(παραπομπή: http://www.piraeusbank.gr/Documents/internet/Enimerosi_Ependiton/Stoixeia_Metoxis/Transactions_1.xls).

	Ημερομηνία
Αποτέλεσμα Πανευρωπαϊκής Άσκησης Προσομοίωσης Κρίσης EBA 2011	15/7/2011

Η παραπάνω ανακοίνωση είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της τράπεζας στην Ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών - Εταιρική Διακυβέρνηση - Διαχείριση Κινδύνων - Αποτέλεσμα Πανερωπαϊκής Άσκησης Προσομοίωσης Κρίσης EBA 2011 (παραπομπή: http://www.piraeusbank.gr/Documents/internet/Enimerosi_Ependiton/Etairiki_Diakubernisi/PB_EBA2011_gr.pdf)

Ημερομηνία

Ανακοίνωση για την τελική κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου

1/2/2011

Η παραπάνω ανακοίνωση είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της τράπεζας στην Ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών - Στοιχεία Μετοχής - Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου - 2011 - Ανακοινώσεις. (παραπομπή: <http://www.piraeusbank.gr/ecportal.asp?id=300023&lang=1&nt=98&sid>)

β) Ενδιάμεσες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές πληροφορίες

Στοιχεία και πληροφορίες Ομίλου και Τράπεζας Πειραιώς 31/3/2011	26/5/2011
Ενδιάμεσες συνοπτικές ατομικές οικονομικές πληροφορίες 31/3/2011	26/5/2011
Ενοποιημένες ενδιάμεσες συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες 31/3/2011	26/5/2011
Στοιχεία και πληροφορίες Ομίλου και Τράπεζας Πειραιώς 30/6/2011	30/8/2011
Εξαμηνιαία οικονομική έκθεση	30/8/2011
Στοιχεία και πληροφορίες Ομίλου και Τράπεζας Πειραιώς 30/9/2011	29/11/2011
Ενδιάμεσες συνοπτικές ατομικές οικονομικές πληροφορίες 30/9/2011	29/11/2011
Ενοποιημένες ενδιάμεσες συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες 30/9/2011	29/11/2011

Οι ενδιάμεσες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Οικονομικά Μεγέθη - Οικονομικές Καταστάσεις. (παραπομπή: <http://www.piraeusbank.gr/ecportal.asp?id=235054&lang=1&nt=102%20&sid>)

γ) Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2010

Η ετήσια οικονομική έκθεση της χρήσης 2010 της Τράπεζας Πειραιώς είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Οικονομικά Μεγέθη - Οικονομικές Καταστάσεις. (παραπομπή: <http://www.piraeusbank.gr/ecportal.asp?id=235054&lang=1&nt=102&id2=298051>).

δ) Ετήσια έκθεση 2010 - Έκθεση εταιρικής υπευθυνότητας 2010

Η ετήσια έκθεση της χρήσης 2010 είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Ετήσιες Εκθέσεις. (παραπομπή: http://www.piraeusbank.gr/Documents/internet/Enimerosi_Ependiton/Etisies_Ekthesis/2011/PB_EE_gr.pdf).

Η έκθεση εταιρικής υπευθυνότητας της χρήσης 2010 είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Ετήσιες Εκθέσεις. (παραπομπή: http://www.piraeusbank.gr/Documents/internet/Enimerosi_Ependiton/Annual_Report/greek.htm).

ε) Εκδόσεις πιστωτικών τίτλων

Οι εκδόσεις πιστωτικών τίτλων είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Επενδυτές πιστωτικών τίτλων. (παραπομπή: <http://www.piraeusbank.gr/ecpage.asp?id=238354&lang=1&nt=99>).

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις θυγατρικών εταιρειών

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων ελέγχου των ανεξάρτητων ορκωτών ελεγκτών λογιστών, καθώς και των εκθέσεων του Διοικητικού Συμβουλίου των θυγατρικών αυτών εταιρειών, που είχαν οριστικοποιηθεί κατά την ημερομηνία έκδοσης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης της χρήσης 2011, έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Οικονομικά Μεγέθη - Οικονομικές Καταστάσεις - Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των υπολοίπων θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της Τράπεζας Πειραιώς κατά την οριστικοποίησή τους. (παραπομπή: <http://www.piraeusbank.gr/ecportal.asp?id=233569&lang=1&nt=102&sid>).

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 6065/06/Β/86/04

ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. ΜΕ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ Β' ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ 20.12.2010 ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟ 03.01.2011 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, Η ΟΠΟΙΑ ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΤΗΝ 04.01.2011.

Γνωστοποιείται, σύμφωνα με το άρθρο 4.1.2 του κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, καθώς και τις αποφάσεις 25/17.07.2008 του Δ.Σ. του Χ.Α. και 7/448/11.10.2007 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ότι το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε με την έκδοση 807.054.045 νέων κοινών άυλων ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών και αντλήθηκαν συνολικά κεφάλαια ύψους € 807.054.045,00. Τα έξοδα της έκδοσης ανήλθαν σε € 53.074.493,64 και καλύφθηκαν εξ' ολοκλήρου από τα κεφάλαια που αντλήθηκαν από την παραπάνω αύξηση. Ως εκ τούτου, το συνολικό ποσό που αντλήθηκε μετά από την αφαίρεση των εξόδων της έκδοσης ανήλθε σε € 753.979.551,36. Η πιστοποίηση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έλαβε χώρα στις 02.02.2011. Το Χρηματιστήριο Αθηνών ενέκρινε την 08.02.2011 την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στο Χ.Α. των 807.054.045 νέων μετοχών. Η διαπραγμάτευση των νέων μετοχών στο Χ.Α. ξεκίνησε την 10.02.2011.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Περιγραφή χρήσης αντληθέντων κεφαλαίων	Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων (Ποσά σε €)	Διατεθέντα κεφάλαια έως 31.12.2011 (Ποσά σε €)	Υπόλοιπο κεφαλαίων κατά την 31.12.2011 προς διάθεση (Ποσά σε €)
1. Ενίσχυση Κυρίων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων	753.979.551,36	753.979.551,36	-
2. Έξοδα έκδοσης	53.074.493,64	53.074.493,64	-
Σύνολο	807.054.045,00	807.054.045,00	-

Αθήνα, 20 Απριλίου 2012

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
& C.E.O.**

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

**Ο ΒΟΗΘΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΜΕΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

ΜΙΧΑΗΛΗΣ Γ. ΣΑΛΛΑΣ
Α.Δ.Τ. Τ 164347

ΣΤΑΥΡΟΣ Μ. ΛΕΚΚΑΚΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 570154

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 696769

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 630875

Έκθεση Ευρημάτων από την Εκτέλεση Προσυμφωνημένων Διαδικασιών επί της «Έκθεσης Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων»

Προς το Διοικητικό Συμβούλιο της «Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε.»

Σύμφωνα με την εντολή που λάβαμε από το Διοικητικό Συμβούλιο της «Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε.» (η Τράπεζα), διενεργήσαμε τις κατωτέρω προσυμφωνημένες διαδικασίες στο πλαίσιο όσων προβλέπονται από το κανονιστικό πλαίσιο του Χρηματιστηρίου Αθηνών και το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς, σχετικά με τον «ΠΙΝΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ», που διενεργήθηκε το 2011. Η Διοίκηση της Τράπεζας έχει την ευθύνη για τη σύνταξη του προαναφερόμενου Πίνακα. Αναλάβαμε αυτή την εργασία σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400, το οποίο ισχύει σε «Αναθέσεις Εκτέλεσης Προσυμφωνημένων Διαδικασιών Συναφών με Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση». Ευθύνη μας είναι να εκτελέσουμε τις κατωτέρω προσυμφωνημένες διαδικασίες και να σας γνωστοποιήσουμε τα ευρήματά μας.

Διαδικασίες:

1. Συγκρίναμε τα ποσά που αναφέρονται ως διατεθέντα κεφάλαια στον επισυναπτόμενο «ΠΙΝΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ», με τα αντίστοιχα ποσά που έχουν αναγνωρισθεί στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, κατά τη χρονική περίοδο που αυτά αναφέρονται.
2. Εξετάσαμε την πληρότητα του Πίνακα και την συνέπεια του περιεχομένου του με τα αναφερόμενα στο Ενημερωτικό Δελτίο, που εκδόθηκε από την Τράπεζα για το σκοπό αυτό, καθώς και με τις σχετικές αποφάσεις και ανακοινώσεις των αρμόδιων οργάνων της Τράπεζας.

Ευρήματα:

- α) Τα ανά κατηγορία χρήσης ποσά που εμφανίζονται ως διατεθέντα κεφάλαια στον επισυναπτόμενο «ΠΙΝΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ», προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, στη χρονική περίοδο που αυτά αναφέρονται.
- β) Το περιεχόμενο του Πίνακα περιλαμβάνει τις κατ' ελάχιστον πληροφορίες που προβλέπονται για το σκοπό αυτό από το κανονιστικό πλαίσιο του Χρηματιστηρίου Αθηνών καθώς και το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς και είναι συνεπές με τα αναφερόμενα στο οικείο Ενημερωτικό Δελτίο και τις σχετικές αποφάσεις και ανακοινώσεις των αρμοδίων οργάνων της Τράπεζας.

Με δεδομένο ότι η διενεργηθείσα εργασία, δεν αποτελεί έλεγχο ή επισκόπηση, σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα ή τα Διεθνή Πρότυπα Ανάθεσης Εργασιών Επισκόπησης, δεν εκφράζουμε οποιαδήποτε άλλη διαβεβαίωση πέραν των όσων αναφέρουμε ανωτέρω. Αν είχαμε διενεργήσει επιπρόσθετες διαδικασίες ή είχαμε εκτελέσει έλεγχο ή επισκόπηση ενδεχομένως να είχαν υποπέσει στην αντίληψή μας και άλλα θέματα, πέραν των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο.

Η παρούσα Έκθεση απευθύνεται αποκλειστικά προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, στα πλαίσια της τήρησης των υποχρεώσεων της προς το κανονιστικό πλαίσιο του Χρηματιστηρίου Αθηνών και το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς. Ως εκ τούτου, η Έκθεση αυτή δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς αφού περιορίζεται μόνο στα στοιχεία που αναφέρονται παραπάνω και δεν επεκτείνεται στις οικονομικές καταστάσεις που συνέταξε η Τράπεζα για την περίοδο από 01/01/2011 μέχρι 31/12/2011, για τις οποίες εκδώσαμε ξεχωριστή έκθεση Ελέγχου, με ημερομηνία 20/04/2012.

Αθήνα, 20 Απριλίου 2012

ΠράισγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268, 152 32 Χαλάνδρι
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113

Κωνσταντίνος Μιχαλάτος
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 17701